

Issued on 15-3-'62

Volume VI

No. 2

28th March, 1961
(Tuesday)

7th Chaitra 1883 S.E.

Andhra Pradesh Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT

Part II — Proceedings other than Questions and Answers

CONTENTS

	Pages
Calling attention to matters of urgent public importance	
re Granting house sites to Harijans of Ramanujapuram	92-93
re Hereditary rights of village officers	94-99
re Scarcity of drinking water in Markapur Taluk	99-100
Annual Financial Statement (Budget) for 1961-62	
Voting of Demands for Grants	
Demand No IX — Irrigation — Rs 6,56,49,100	
Demand No XXXIX — Capital Outlay on Irrigation — Rs 6,74,03,300	
Demand No XLIII — Capital Outlay on Multipurpose River Schemes — Rs 9,47,37,300	101-144
	(Passed)
Demand No X — Heads of State, Ministers and Headquarters Staff Rs. 1,64,32,500	
Demand No XI — State Legislature — Rs. 84,52,800	
Demand No XIII — Administration of Justice Rs 1,08,39,300	144-228
Demand No XV — Police — Rs 5,98,76,500	
	(Not concluded)

NOTE *at the commencement of the speech denotes confirmation from the Member not received in time

Printed by Ajanta Printers, Secunderabad,
for the Director, Government Printing Press, Hyderabad-A P.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES
[Part II-Proceedings other than Questions and Answers]
OFFICIAL REPORT

*Thirty-ninth day of the Eleventh Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 28th March, 1961

The House met at Half Past Eight of the Clock

[Mr Speaker in the Chair]

QUESTIONS AND ANSWERS

(SEE PART I)

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT
PUBLIC IMPORTANCE

re Granting House sites to Harijans of Ramanujapuram

*శ్రీ పి సుందరయ్య (గన్నవరం) 1958 ముందు నుండి యీ తగాదా ఉంటున్నది ములుగులో రామానుజపురం అనే ప్రాంతంలో వంద హరిజన కుటుంబాలవారు 70 సంవత్సరాలుగా ఇళ్లు వేసుకొంటూ వచ్చారు లాండ్ సర్వే సెటిల్ మెంటు కాలేదనే పేరుతో ఆ ప్రాంతంలో 500 ఎకరాలు చక్రవర్తి అనే భూస్వామి కుటుంబానికి ఇవ్వటం జరిగింది. తరువాత సెటిల్ మెంటు అవుతున్నప్పుడు, ఆ సెటిల్ మెంటు అసినరుకు వారి భూమి విడకొట్టమని వచ్చింది వారు కోరుకొన్న రీతిగా 500 ఎకరాలు ఇవ్వాలని రెవిన్యూ మినిస్టరుగారు ఆర్డర్ వంపించటం జరిగింది ఈ వంద కుటుంబాలవారు ఎక్కడైతే ఇళ్ళు వేసుకొని తరతరాలుగా, కొన్ని సంవత్సరాలుగా ఉంటున్నారో, ఆ స్థలము పట్టా భూమి క్రింద చేర్చటం జరిగింది సెటిల్ మెంటు వారికి ఆర్డర్ ఇవ్వటానికి రెవిన్యూ మినిస్టరుగారికి ఏవిధంగా అధికారం ఉన్నదో తెలియదు అది పట్టా భూమి అయినప్పటికీ, లాండ్ ఎక్స్‌జిజిఎన్ ప్రొసీడింగు క్రింద చేయాలని కలెక్టర్ ఆర్డరు వేశారు. అక్కడ ఏదైనామిది నెలలనుండి యీ వ్యవహారము జరుగుతున్నది ఒక దశలో ఆ భూస్వామి కూడ అంగీకరించారు కాని ఎక్స్‌జిజిఎన్ ప్రొసీడింగు అన్నీ జరిగి వారికి ఇవ్వవలసివస్తున్నప్పుడు,

వారికి 500 ఎకరాలు ఉన్నప్పటికీ, ఆ స్థలం నుండి వీరిని తొలగించాలనే ఉద్దేశంతో యీ ఎక్స్‌జిషన్ ప్రొసీడింగు ముందుకు సాగకూడదని, ప్లే ఆర్డరు మంత్రిగారిచే ఇప్పించటం జరిగింది దానిపై మేము మంత్రిగారికి విటీషను పెట్టటం జరిగింది. దానిపై ప్రభుత్వం వెనువెంటనే చర్య తీసుకోక ఆలస్యం చేయటం జరుగుతున్నది. లాండ్ ఎక్స్‌జిషన్ ప్రొసీడింగు చేసిన తర్వాత మంత్రిగారు వచ్చి ప్లే ఆర్డర్ ఇవ్వవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? అసలు మొదట భూస్వామి ఒప్పుదలకు వచ్చి, కాగితం కూడ వ్రాశాడు కాని తర్వాత అది స్టాంపు కాగితం కాదు, చెల్లిదు అని చెప్పి అతడు కోర్టుకు పోవటం జరిగింది ఆ వంద హరిజన కుటుంబాలవారు ఇంకో చోటనుండి నీరు తెచ్చుకునే దారిని ఒక రహదారిగా ఉపయోగిస్తున్నారు అది తన పట్టా భూమి క్రింద ఉన్నదనే పేరుతో ఆ దారిని ఆకస్మాత్తుగా ఆపుచేయటం, అట్లా ఆపుచేసిన భూస్వామికి పోలీసులు సహాయం చేయటం జరిగింది 80 సంవత్సరాలనుండి వారు మంచి నీరు తెచ్చుకొనే దానికొరకు ఆ దారిని ఉపయోగించుకొంటూంటే, ఇప్పుడు ఆ దారిలో పోనివ్వకుండా వారిని అటకాయించి “నీకు హక్కు ఉంటే కోర్టుకు పోయి తెలియజెప్పకోమని” అంటున్నారు 80 సంవత్సరాలుగా ఆ వంద హరిజన కుటుంబాలు మంచి నీరు తెచ్చుకోటానికి ఆ దారి ఉపయోగించుకొంటున్నప్పుడు— ఆ దారి స్థలము భూస్వామికి ఇవ్వకుండా భూస్వామినే కోర్టుకు పోయి తెల్పుకోమని చెప్పటానికి బదులు భూస్వామి తరపున ఇంట్రప్రీస్ అవటం జరుగుతున్నది మంత్రిగారు భూస్వామి తరపున ఇంట్రప్రీస్ కావటంవల్ల, ప్రభుత్వం భూస్వామికి అనుకూలంగా చేయమనినదనే ఉద్దేశంతో కలెక్టర్ వంద హరిజన కుటుంబాలు మంచి నీరు తెచ్చుకోటానికి దారిలేకుండా పోలీసువారిని కావలాపెట్టి భూస్వామికి సహాయం చేస్తున్నారు ప్రభుత్వం వెంటనే ఆ దారి రెస్టోర్ చేయాలని, భూస్వామి కావాలంటే కోర్టుకెళ్ళి, ఆ దారిపై హక్కు తెచ్చుకోమని ప్రభుత్వం భూస్వామికి తెల్పాలని చెప్పాలి లాండ్ ఎక్స్‌జిషన్ కొరకు ఎనిమిదేళ్లుగా జరుగుతున్న ప్రొసీడింగును ముందుకు తీసుకుపోవాలి తప్పితే, దానికి ప్లే ఆర్డర్ ఇవ్వడం సరైనది కాదు. మంత్రిగారు ఇచ్చిన ప్లే ఆర్డర్ ను వెనువెంటనే విత్ డ్రా చేయాలని మా కోరిక దానిమీద మంత్రిగారు ఏమి సమాధానము చెబుతారో నేను వినదలచుకొన్నాను

*ఉపముఖ్యమంత్రి (శ్రీ కె. వి రంగారెడ్డి) లేపు దీనికి నేను జవాబు ఇస్తాను

మిస్టర్ స్పీకర్ . మంచిది.

re Hereditary rights of Village Officers

మిస్టర్ స్పీకర్ వి శ్రీరామమూర్తిగారు Rule 70 క్రింద, 74 క్రింద ఒక నోటీసు ఇచ్చారు, గ్రామకరణాలు, మునసబలు, తలారిలు, పిళ్ళకు వార నత్తపు హక్కులు పోయినాయి, దాని విషయంలో ఏమి చేయబోతున్నారని, దానిని 74 క్రిందనే treat చేస్తున్నాను, 70 క్రింద discuss చేయడానికి time లేదు

*శ్రీ వి శ్రీరామమూర్తి (విజయనగరం) . అధ్యక్షా, ఈ గ్రామోద్యోగస్తుల వంశపారంపర్యపు హక్కులు ఉండాలా పోవాలా అనే దానిమీద Supreme Court ఇచ్చిన తీర్పుపైన ఇదివరకు చర్చలు జరిగినాయి, ప్రభుత్వము కూడా ఆలోచన చేస్తున్నదని చెప్పడం జరుగుతుంది దీనిపైన ఏ రకమైన నిర్ణయం తీసుకొన్నప్పటికీ, దీని కాలూకు ఒక ఆంధ్రప్రాంతములోనే 50 వేల గ్రామోద్యోగస్తులు affect కావడం జరుగుతుంది అందుచేత ఇది చాలా ప్రధానమైన సమస్య అయితే ఈమధ్య ప్రభుత్వము ఏమో ఒక order (No 7860-H E 67 dated 25-1-61) జారీ చేయడం జరిగింది. minors కేమీ స్థానాలు కేటాయించవలసిన అవసరంలేదని—అంటే, ఒక ప్రక్కనేమో ఇది ఇంకా పరిశీలనలో ఉన్నది, నిర్ణయం తీసుకోవడం జరగలేదు అని శాసనసభలో చెప్పతూ, నిర్ణయం తీసుకోకముందే, మరొక ప్రక్కన వంశపారంపర్యపు హక్కు చెల్లు అనేటటువంటి అర్థం ఇచ్చేటటువంటి order ను జారీ చేశారు ఈ సందర్భంలో మంత్రిగారు శాసనసభలో చెప్పినటువంటి మాటలు గురించి మనవిచేస్తాను రంగారెడ్డిగారు గ్రామోద్యోగుల వంశపారంపర్యపు హక్కులను ప్రభుత్వము రద్దుచేయ జాలదని, అలా రద్దుచేస్తే గ్రామోద్యోగులకు lower division clerk చేత నాలు ఇచ్చినప్పటికీ, ఖామికిస్తు మొత్తం వారి వేతనాలకే సరిపోతుందని, గ్రామోద్యోగుల వారసత్వపు హక్కులను రద్దు చేస్తే, వారికి నష్టపరిహారం కూడా చెల్లించవలసి వస్తుందని, దీనికి సంబంధించిన విషయాలన్నీ ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందని, ఇది న్యాయశాఖకు పంపామని కూడా చెప్పారు ఇది శాసనసభలో చెప్పినటువంటి విషయము ఈ రకముగా ఆ విషయం ఇంకా ఆలోచనలో ఉన్నదని చెప్పతూనే అంతకుముందే ఒక order జారీ చేశారు minors కు ఆ హక్కులు ఇవ్వడానికి వీలులేదని, అందుచేత శాసనసభలో చెప్పినమాట ఒకటి, జారీ చేసిన order మరొకటి, అందుచేత ఇది వివరితమైనటువంటి పరిస్థితి అని మనవి చేస్తున్నాను Madras Hereditary Village Officers Act అనేది 1897 సంవత్సరంలో చేసినటువంటి చట్టము. Supreme Court ఇచ్చినటువంటి తీర్పు ప్రకారం, ఈ చట్టములోన Section 6 (1) చెల్లదని మాత్రమే

ఉన్నది కాని minors కు తిరిగి ఉద్యోగాలు ఇచ్చే విషయం Section 10 (5) క్రింద వస్తుంది. అది రద్దుచేసినట్లు Supreme Court కూడా చెప్పలేదు Section 6 (1) క్రింద మాత్రమే వాళ్ళు చెప్పారు అందుచేత ఈ Hereditary Village Officers చట్టము ప్రస్తుతము అమలులో ఉన్నదా లేదా అనేది సమస్య అది అమలులో ఉండినట్లయితే దానికి వ్యతిరేకంగా ఇచ్చినటువంటి instructions ఏరకంగా valid అవుతాయి ఏరకంగా legal అవుతాయి, న్యాయసమ్మతంగా ఉంటాయి అనే విషయాలు మనం ఆలోచించవలసి యుంటుంది Section 10 (5) ప్రకారంగా ఉన్నటువంటి కాశీలను minorsతో నింపి వేసేటటువంటి ఏర్పాటు ఉన్నది కనుక, ఈ చట్టానికి వ్యతిరేకంగా ప్రభుత్వము ఒక నిర్ణయం చేసికొని orders జారీ చేయడం జరిగింది ఇది సరి అయినటువంటివిషయంకాదు సక్రమ మైనటువంటివిషయంకాదు, తరువాత Supreme Court ఇచ్చినటువంటి తీర్పులో ఇంకొక విషయం ఉన్నది గ్రామోద్యోగస్తులను Government servants తో సమానంగా treat చేయవలెను, వారికి separate treatment ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు అని వారు చెప్పారు కాని ఈ గ్రామోద్యోగస్తులను అసలు Government Servants గా treat చేయవచ్చునా చేయకూడదా అనే విషయం అనంతరామన్ కమిటీ పరిశీలన చేసింది అందులో ప్రత్యేకించి వారు చెప్పిన మాటలు కొన్ని ఉన్నాయి. అవి మనవి చేస్తున్నాను.

“We consider that the village officers stand entirely on a different footing when compared to other Government servants. They are not liable to transfer. The conduct rules, fundamental rules, etc. which apply to whole-time servants do not apply to village officers. The village officers have all along been treated as part-time servants, they have no fixed hours of work and they are not wholly precluded from engaging themselves in subsidiary occupations.”

ఈ రకంగా వారు discuss చేసుకొంటూ, గ్రామోద్యోగస్తులు whole time servants కారు, వారికి ప్రత్యేక స్థానం ఉన్నదని వారు చెప్పడం జరిగింది అందుచేత వీరిని Government servants గా భావించి Supreme Court తీర్పును పాటించదలచుకున్నట్లయితే, అందులో ఒక భాగాన్ని మాత్రమే తీసుకొని రెండవభాగాన్ని ఎట్లు మానుకోగలరు? Supreme Court తీర్పు ప్రకారం వారిని Government servants గా treat చేయదలచుకొన్నట్లయితే

వాళ్ళకు Government servants కు ఇచ్చే scales ఇచ్చి, D A ఇచ్చి, ఇంకా ఇతర సౌకర్యాలన్నీ ఇవ్వవలసి యుంటుంది కాని అటువంటిదేమీ ప్రభుత్వము చేయకుండా వారి హక్కులను తొలగించే విషయం మాత్రం అమలుచేయడం సరిఅయినటువంటిది కాదు, న్యాయమైనది కాదు. అందుచేత మంత్రిగారు అసెంబ్లీలో ఇచ్చిన మాటకు వ్యతిరేకంగా ఏవిధంగా orders జారీచేశారు దాన్ని గురించి తెలియపరచవలసిందని కోరుతున్నాను ప్రస్తుతము అమలులో ఉన్నటువంటి చట్టము ఇంకా రద్దుకాలేదు ముఖ్యంగా 10 (5) సెక్షనుగురించి నేను మనవి చేస్తున్నాను minors కు age వచ్చిన తరువాత వాళ్ళకు ఆ ఉద్యోగాలు ఇచ్చే విషయం అందులో ఉన్నది అది రద్దుకాలేదు. అటువంటప్పుడు దానికి వ్యతిరేకంగా ప్రభుత్వము ఎట్టు orders జారీచేసింది అనే విషయం మంత్రిగారు తెలియపరచవలసిన అవసరమున్నదని మనవి చేస్తున్నాను

మిస్టర్ స్పీకర్ ఈ Supreme Court తీర్పు Village officers కు మాత్రమే వర్తిస్తుందా లేక, Village servants కు అంటే గ్రామమునసబు, కరణం, వీరికేకాకుండా వెట్టి తలారి మొదలగు వారందరికీకూడ వర్తిస్తుందా? ఒకరికి వర్తిస్తే, అందరికి వర్తిస్తున్నట్లేనా?

శ్రీ బి శ్రీ రామమూర్తి దాన్ని గురించి ప్రత్యేకంగా మంత్రిగారు clarification ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉన్నది అందులో ఏరకంగా ఈ సమస్య ఉద్భవిస్తుందని చూస్తే, అర్థం అవుతుంది ఒక గ్రామాన్ని reconstitute చేయడానికి, re-group చేయడానికి ప్రభుత్వానికి హక్కు ఉన్నది చట్టము ప్రకారం అందుచేత ఒక hamlet ను తనకు వచ్చి separate village క్రింద constitute చేయడం జరిగింది Separate village క్రింద constitute చేసినప్పుడు, మొదట ఉన్నటువంటి గ్రామం తాలూకు గ్రామ అధికారికి కరణం గారికి . . .

మిస్టర్ స్పీకర్ అది ఎట్లయినా ఉండనీ, Supreme Court తీర్పువచ్చిన తరువాత వీళ్ళను ఏమి చేయాలి అనేది question. ఒకవేళ వారు చెప్పిన ప్రకారం చేస్తారా అప్పుడు వాళ్ళకు L D C మోస్తరు జీతాలు ఇస్తారా ఏమి చేస్తారు అదంతా వారు చెప్పవలసిన విషయము. మీరు మాట్లాడడానికి వీలులేదు

శ్రీ బి శ్రీ రామమూర్తి అధ్యక్షా, అందులో ఒక వాక్యము మాత్రము మనవి చేస్తున్నాను అది ముఖ్యమైంది. అందులో ఎవరు గ్రామోద్యోగస్తులక్రింద

వస్తారో దాన్ని classify చేయడం జరిగింది ఆ classification కు వర్తించే టటువంటివారే గ్రామోద్యోగుల క్రింద వస్తారు Madras Hereditary Village Officers Act క్రింద వాళ్ళందరికి ఆ hereditary rights ఉన్నాయి

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి అధ్యక్షా, 1950 సంవత్సరం 133 writ G-
zula Dasaratha Rama Rao Versus Andhra Pradesh, దాంట్లో
రాష్ట్రంలో 1895 సంవత్సరపు వంశపారంపర్యపు గ్రామాధికారుల చట్టము
యొక్క 6 (1) సెక్షనుక్రింద వంశపారంపర్యము ఆధారంగా చేయబడిన
నియామకాన్ని ఎదిరించడం జరిగింది అందువల్ల Supreme Court వారు
6 (1) విభాగం మాత్రం సంవిధాన విరుద్ధమైనదిగా కొట్టివేశారు అయితే
Supreme Court తీర్పులో గర్భితమై ఉన్న సూత్రము చట్టము 6 (1) విభా
గము క్రింద చేయబడిన నియామకాలకు మాత్రమేగాక ఇతర నిబంధనల క్రింద
చేయబడే నియామకాలకుకూడా అలాగే వర్తిస్తుంది ఎందుకంటే, చట్టపు ఇతర
నిబంధనలక్రింద చేయబడే ఇతర నియామకాలుకూడా, వంశపారంపర్యమును
ఆధారంగా చేసుకొనే చేయబడుతాయి వంశపారంపర్యమును ఆధారంగా
చేయబడే గ్రామాధికారుల పదవులు రాజ్యాధీనంలో ఉండే పదవులనిన్నీ,
అందువల్ల ఆ పదవులలో జీవనమును ఆధారంగా తీసుకొని నియమం చేయడం
సంవిధానంయొక్క 16వ అనుచ్ఛేదమునకు విరుద్ధమని Supreme Court
అభిప్రాయపడింది

ఈ కాళి అడ్వకేటు జనరల్ యొక్క అభిప్రాయమును కోరినది వారు
తాగా యోచించి తెలిపిన అభిప్రాయమేమంటే—నియమాలు చేసే విధులలో
జననం ఆధారంగా ప్రాధాన్యమిచ్చే చట్టనిబంధనను, ఆ మేరకు sub-section
16 (2) అనుచ్ఛేదానికి భంగకరంగా వుంటాయి తప్పతికంగా అట్టి గ్రామో
ద్యోగాన్ని యిచ్చునట్టి, లేదా ఏదయినా వంశపారంపర్యపు హక్కును గుర్తించు
నట్టి చట్టనిబంధనలను 16 వ అనుచ్ఛేదానికి విరుద్ధమైనదిగాను, చెల్లనిదిగాను
భావించవలసి వుంటుంది గ్రామాధికారుల శాశ్వతపు ఖాళీలలో నియామకాలు
చేయడానికి ప్రస్తుతం జరుపుతున్న ప్రొసీడింగు అపివేయవలయునా? అని
కూడా అడ్వకేట్ జనరల్ యొక్క భావన అడగడమైనది పీటిని నిలిపివేయ
వలసిన అవసరంలేదని వారు తమ అభిప్రాయాన్ని తెలిపారు ఈ ఖాళీలలో
నియామకాలు వంపిన ప్రకారం చేయబడాలిగాని, వంశ పారంపర్యమును
ఆధారం తేసుకుని చేయబడుట సమంజసం కాదనికూడా వారు తెలిపారు
ఈ సలహాను పురస్కరించుకుని ప్రతిపాదన నోటీసులో పేర్కొన్న కాళిదు

జారీచేయడమైనది ఇందులో చట్టవిరుద్ధమేమియు లేదు ఈ పరిస్థితిలో అట్టి తాళిదులు జారీచేయడము సమంజసమనే భావించబడింది ఇది దేనికి వ్యతిరేకంగా జారీచేయబడలేదు అడ్వోకేటు జనరల్ యొక్క అభిప్రాయం వచ్చిన తరువాతనే ఇది జారీచేయబడింది వాటిని జననమునుబట్టిగాక, ఎన్నిక ద్వారా నియమించవలయు నన్నాము అయితే వారికి పున్న యితర హక్కులేమిటి, ప్రతిఫలం ఏమైనా యివ్వవలయునా, లేదా అను విషయాలు యింకా పరిష్కారం కావలసియున్నది ఆంధ్రలో పశేల్ వట్యూరిలకు బాధ్యత నిర్వర్తించినందుకు ప్రతిఫలం దొరుకుతుంది తెలంగాణాలో అలాకాదు, వతందార్లు పున్నారు వారు పనిచేసినందుకు కీ వంతు, వంశపారంపర్యపు హక్కుప్రకారం కీ వస్తుంది ఈ రెండవది స్వంత ఆస్తివలె ఉంటుంది ఆంధ్ర, తెలంగాణలలో పున్న భేదాలు తొలగించడానికి, తాత్కాలికంగా నియమించబడే వారిగూర్చి, ప్రతిఫలం యివ్వవలయునా, లేదా అను విషయంగూర్చి అడ్వోకేట్ జనరల్ ను అడిగాము ఆయనసలహా తీసుకుంటున్నాము ఆ సలహా వచ్చినతరువాత యిది పూర్తిగా పరిష్కార మవుతుంది అంతేగాక, సుప్రీంకోర్టు స్పష్టంగా జన్మ హక్కును ఆధారంగా తీసుకోవాలని నియమించవద్దని తీర్మానం చేసినతరువాత, తిరిగి అక్కడ ఏమి కేసు వుండనేవిషయం మనకు అనవసరం మనం దాని విచక్షణలోనికి పోవడానికి అధికారంలేదు అది contempt of the court అవుతుంది అడ్వోకేటు జనరల్ యొక్క అభిప్రాయం ప్రభుత్వమునకు ఆధారం వారు స్పష్టంగా చెప్పారు, ప్రభుత్వానికి అది చాలా క్రమమైనదిగా కనబడింది అందువలన యీ తాళిదు జారీచేయడంలో ప్రభుత్వయొక్క తప్పు ఏమీలేదని మనవిచేస్తున్నాను గౌరవసభ్యులు చెప్పిన అభిప్రాయం ప్రభుత్వానికి ఆధారం కాజాలదు సుప్రీంకోర్టు తీర్పు, అడ్వోకేటు జనరల్ అభిప్రాయం ప్రభుత్వానికి ఆధారాలు దీనిపై ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంది అది తప్పి, ఒప్పి చెప్పే అవకాశం గౌరవసభ్యులకు లేదు దీనిని పాటించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి కూడా లేదు ఇంతవరకు ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య సక్రమమైనదే అని తిరిగి మనవిచేస్తున్నాను

*శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి On a Point of Order, Sir కాసనసభలో ప్రసంగం చేసిన అనంతరము Advocate-General అభిప్రాయము వచ్చింది ఆ తరువాత ఆర్డర్లు జారీచేశాము అన్నారు అది సరైనది కాదు 27-1-61 వ తేదీన ఆర్డరు జారీచేశారు కాసనసభలో మార్చి 8 న మాట్లాడారు అటువంటివి... .

Mr. Speaker It is in consonance with the decision of the Supreme Court and also with the opinion given to the Government by the Advocate General వెనుక అయినా, ముందు అయినా వారసత్వం ఉంటుందా, ఉండదా అనేది question Constitution ప్రకారం వారసత్వం ఉండదని వారు చెప్పిన తరువాత ఎవరేమి చేయగలరు ? కనుక వెట్టివారికి, మున్నబలకూ—అందరికీ అంతే ఇక ఇండియాలో వారసత్వ ఉద్యోగాలు ఉండవు అప్పుడు చెప్పారా, ఇప్పుడు చెప్పారా అనేది irrelevant It is closed

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నత్తెనపల్లి) I rise on a point of privilege కాననసభకు యిచ్చిన information—ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు, ఆలోచిస్తున్నాము, అన్నారు బాగానే ఉన్నది . .

మిస్టర్ స్పీకర్ అదంతా వేరు మీ రేమైనా వ్రాసియిస్తే నేను చూచి చెబుతాను

re Scarcity of Drinking Water in Markapur Taluk

మిస్టర్ స్పీకర్ ఇప్పుడు మార్కాపురం నీటి సప్లయ గురించి జె రామి రెడ్డిగారు మాట్లాడుతారు

*శ్రీ జె రామిరెడ్డి (యెట్లగొండపాలెం) అధ్యక్షా, మార్కాపురం తాలూకా లోని కొన్ని గ్రామాలలో త్రాగడానికి నీళ్లు లేవు బావులను లోతుచేయడానికి drilling machine ప్రభుత్వం సప్లయ చేయాలని కోరినారు ఇంతకుముందు నేడు పరిస్థితులు గుర్తించి పనులు చేస్తూవున్నారు రైతులకు, కూలీలకు పనులు దొరకడం లేదు అందువల్ల రోడ్డు పనులుగాని, ఇరిగేషన్ పనులుగాని, మధ్య రకం ప్రాజెక్టు పనులుగాని ప్రభుత్వం వెంటనే తీసుకోవాలని చెబుతున్నాను

మిస్టర్ స్పీకర్ ఒక్క విషయం శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు పంపిన సభాహక్కుల తీర్మానం ఇప్పుడే కొట్టేశాను చిన్నచిన్న విషయాలలో అప్పుడు అట్లా చెప్పారు, ఇప్పుడు ఇట్లా చెప్పారు అనడానికి ఇది సాక్ష్యము కాదు, cross-examination కాదు General principle ఒకటే అందు వల్ల దానిని కొట్టేశాను

శ్రీ జె. రామిరెడ్డి బావులను లోతుచేయడానికి 200 రూపాయలు సబ్సిడీ ఇవ్వాలని కపిల బావులకు 350 రూపాయలు సబ్సిడీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను

క్రిందటి సంవత్సరము మంచినీళ్ళ తావులను లోతు చేయడానికి ప్రభుత్వము 180 రూపాయల సబ్సిడీ ఇచ్చించి కాంక్షను అయింది ప్రభుత్వం ఆర్డర్లు వచ్చే వచ్చేటప్పటికి వర్షాలు వడితే లోతు చేయడానికికూడ అవకాశం లేదు కాబట్టి వెంటనే చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను

*శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి అధ్యక్షా, ఆగస్టునెల ఆఖరువరకు సరైన వర్షాలు లేకపోవడమువలన కర్నూలుజిల్లా మార్కాపురం తాలూకాలో ముంగారి వైరులు కొంతవరకు చెబ్బితిన్నది నెట్టెంబరు, అక్టోబరు నెలల్లో వర్షాలు అధికంగా వడినందువల్ల ముంగారిపంటలకు ఎక్కువగా ఉపయోగపడి పరిస్థితులు సుముఖంగా మారినవి తాలూకామొత్తంపైన పంటసప్తం ఎక్కువగా లేనందువల్ల మెట్టభూములమీద శిస్తు రెమిషనుగాని, ల్యాండు రెవిన్యూ తక్కువ వసూళ్ళ నిలుపుదలగాని చేయవలసిన పరిస్థితులు లేవని జిల్లా కలెక్టరునుండి రిపోర్టు వచ్చింది ఆచటచ్చట తరిమైరులో నష్టించినందున శిస్తు మాఫీ చేయుటకు స్థానిక రెవిన్యూ ఉద్యోగస్థులకు అధికారం ఉన్నది

రిలీఫ్ పనులు సమయంలో రిలీఫ్ పనులు చేయుటగాను కర్నూలు జిల్లాకు 14,40,000 లు మజూరు చేయడమైనది మార్కాపురం తాలూకాలో 42 రోడ్లు పనులు ప్రారంభింపబడినవి అవి యిప్పుడు జరుగుచున్నవి ఈ రోడ్లు పనులకు గాను 4,78,000 రు లు కేటాయించి పంచాయతీ సమితులకు transfer చేయడమైనది ఇందులో కొన్ని రోడ్లుపనులకుగాను పంచాయతీ సమితులు అర్థ ఖర్చు contribution ద్వారా యిచ్చుటకు అంగీకరించారు కంట్రీబ్యూషనుమీద కాంక్షను చేయబడిన రోడ్లు పనులు 80-81-81 తేదీవరకు జరిపించి పూర్తిచేయవలసినదిగా ఉత్తర్వులు జారీచేశారు ప్రస్తుతం ప్రారంభించబడి జరుగుతున్న రోడ్లుపనులు ప్రజలకు పనులు కల్పించుచున్నవి కంట్రీబ్యూషను రోడ్లు పనులు 80-81-81 వరకు జరుపుటకు ఉత్తరువులు వెళ్ళినవి గనుక ప్రజలకు పనుల ఏర్పాటులు ఉన్నవి

మంచినీటి కొరత మంచినీటికొరత ప్రాంతాలలో తావుల రీచేర్సుకు గాను subsidy మంజూరు చేయుటకై కర్నూలుజిల్లాకు ప్రత్యేకంగా ఒక లక్ష రూపాయలు కాంక్షను చేయడమైనది మామూలుగా వావి ఒక్కంటికి 150 రూపాయలు సబ్సిడీక్రింద యివ్వబడును అవసరమైనచోట్ల పరిమితితో నిమిత్తం లేకుండ సబ్సిడీ మంజూరు చేయవలెనని ఉత్తరువులు వెళ్ళినవి వావి ఒక్కంటికి 400 రు ల దాకా సబ్సిడీ కాంక్షను చేయుటకు జిల్లా కలెక్టరుకు అధికారము యివ్వడమైనది

**ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET)
FOR 1961-62 - VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS**

DEMAND No IX—Irrigation - Rs 6,56,49,100

**DEMAND No. XXXIX—Capital Outlay on Irrigation -
Rs. 6,74,03,300**

**DEMAND No. XLIII—Capital Outlay on Multipurpose
River Schemes - Rs 9,47,37,300**

Mr. Speaker The Hon. Minister for P W. D. will give his reply on his Demands.

*పబ్లిక్ వర్క్స్ కమిషన్ (శ్రీ ఎ సత్యనారాయణరాజు) పూజ్య సభాపతి, మహోదయా! నిన్న తమరు అజ్ఞాపించిన ప్రకారం నిన్ననే నేను నా ఉపన్యాసమును ముగించవలసి వుండెను కాని కీర్తిశేషులు, దేశనాయకులు అయిన మోతీలాల్ నెహ్రూగారి సెంటెనరీ సెలబ్రేషను సందర్భంలో ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేయడంవల్ల ముఖ్యమంత్రిగారు, ప్రతిపక్షనాయకులు, ఉపనాయకులు, స్వతంత్రపార్టీ నాయకులు అందరు ప్రముఖ సభ్యులూ అక్కడకు వెళ్ళవలసి వుండడంవల్ల సభను వాయిదావేయడం మంచిదనే కోరిక రావడం దీప్యూటీ స్పీకరుగారు వాయిదావేయడం జరిగింది అందుచేత నేనీ ఒక్కవార్తకు సంజాయిషీగా చెప్పకొంటున్నాను ఇదే నేను మాట్లాడడం ప్రారంభం నేను నిన్న మీరు చెప్పినట్లుగా ఒక వార్తకు చెప్పి ముగిస్తాననే అభిప్రాయంతో ఉంటారేమోనని తమకు మనవి చేస్తున్నాను

ఇరిగేషను పద్దుమీద 97 మంది సభ్యులు మాట్లాడారు చాలమంది గౌ సభ్యులు యీ పద్దుమీద చాల ఉత్సాహాన్ని, శ్రద్ధను చూపించారు ప్రభుత్వం తరపున నేను మా పంతోషమును తెలియజేస్తున్నాను చారిచారి నియోజకవర్గాలకు సంబంధించి నీటివనర్ల విషయంలో శ్రద్ధగా పరిశీలించి వివరంగా ప్రసంగించినందుకుకూడ మీద్వారా నా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను విద్యుచ్ఛక్తిపద్దుమీద మాట్లాడుతూ శ్రీకైలం ప్రాజెక్టుగురించి ఎంత ఆందోళన వ్యక్తపరిచారో దాదాపు అంత ఆందోళన పోచంపాడు, నంకార ప్రాజెక్టుల విషయంలోకూడ పలువురు సభ్యులు వ్యక్తపరచడం జరిగింది గౌ సభ్యులు ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం విషయంలో ఎంత ఆందోళన పడుతున్నారో దానికి ద్విగుణీకృతమైన ఆందోళనతో పట్టుదలతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పని చేస్తోందని మనవి చేస్తున్నాను అట్లాగే నాగార్జునసాగరు విషయంలోకూడ ముఖ్యమైన 9 ప్రాజెక్టుల విషయంలో చాలమంది గౌ సభ్యులు మూడవ ప్రచారణలో కేటాయించిన ధనం తక్కువగా వున్నదని యింకా ఎక్కువ

కేటాయించి వుండివుంటే తృప్తికరంగా వుండేదని తమ అభిప్రాయాలను ఉద్ఘాటన చేశారు

ఎక్కువ నిధులను సమకూర్చుకొనక పోవడానికి కారణం సదరు ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి శ్రద్ధ లేకపోవడం కాదని నేను వేరుగా చెప్పవలసిన అవసరంలేదు అధ్యక్షా, నేను సివిల్ వర్కుస్, విద్యుచ్ఛక్తి పద్ధులపై మాట్లాడుతూ తగిన సొమ్ము ఎందుకు కేటాయించలేదో కారణాలు చెప్పాను అవే ఇక్కడకూడ వర్తిస్తాయి మన రాష్ట్ర ప్రణాళిక సీలింగ్ 807 కోట్ల రూపాయలకు కుదించబడటంచేత మొదట అనుకున్నవి అన్నీ చేర్చ లేక పోయాము లేక అనుకొన్నంత మొత్తాలను ఇక్కడ ఇవ్వలేక పోయాము ఎక్కువ మొత్తాలను కేటాయించడానికి వీలులేక మొదట్లో ఇరిగేషన్ గాను 121 కోట్లు రూపాయలు కేటాయించాలని ఆంధ్ర ప్రభుత్వం భావించింది చివరకు 78 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించడం సాధ్యమైనది ఈ విధంగా మన స్లాను కుదించుకోవలసి వచ్చింది మూడవ ప్రణాళికలో నమోదు చేసిన పథకాలలో ఇప్పటికే ఇరిగేషన్ కు ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడిందని గౌరవ సభ్యులకు తెలిసిన విషయమే అంతే కాకుండా ఇతర పద్ధులపై మాట్లాడినపుడు ఇరిగేషన్ కు హెచ్చుగా ఇచ్చినారు ఎలక్ట్రిసిటీకి తక్కువగా ఇచ్చినారు సివిల్ వర్కుస్ కు తక్కువగా ఇచ్చినారు అని సభ్యులు ఇక్కడ చెప్పడం జరిగింది కాబట్టి ఈ విషయంలో తీసుకోవలసిన శ్రద్ధ, ప్రాధాన్యత ఇవ్వలేదని తలచడం సరియైనది కాదని మనవి చేసుకుంటున్నాను ఇతర రంగాలలో ఏదైనా మిగులు ధనం లభించినపుడు ఇరిగేషన్ మీద ఖర్చు చేస్తూనే ఉన్నాము ఇంకొక విషయం మన రాష్ట్రంలోని ముఖ్య నదులమీద పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులను నిర్మించే విషయం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉంది ఇది ఏమూత్రం విస్తరించలేదని తమద్వారా మనవిచేసుకుంటున్నాను కాని ధనాభావంవల్ల మనం అనుకున్నన్నీ పథకాలు వెంటనే చేపట్టలేక పోతున్నాము దానినిబట్టి ఇతర రాష్ట్రాలవారు కాని మన ప్రజాసీకంకాని మన శాసనసభ్యులుకాని నదీజలాలను మనం పూర్తిగా ఉపయోగించుకోవడానికి సిద్ధంగాలేము అని భావించడానికి అవకాశం లేదు అధ్యక్షా, చర్చలో ప్రాధాన్యత వహించిన ఇంకొక్క విషయం గురించి కూడా ఇప్పుడు మనవి చేయవలసి ఉంది ఇది ఏమిటంటే—పెద్ద ప్రాజెక్టులను కడుతున్నారు స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత పెద్ద ప్రాజెక్టులను కట్టడంలో మన ప్రభుత్వాలు ముందుకు పోయినా, మధ్యతరహా ప్రాజెక్టులకుగాని, చిన్నతరహా ప్రాజెక్టులకుగాని ప్రాధాన్యత ఇవ్వడంలేదు మధ్య, చిన్నతరహా ప్రాజెక్టులకు డబ్బు ఎక్కువగా కేటాయించి త్వరితంగా చేయిస్తే ఫలితాలు ఈ పాటికి కనిపించి ఉండేవి, అంతే కాకుండా ధాన్యం మన కళ్ళకు కనిపించి ఉండేది, ఆహార/గౌరవ లేకుండా పోయేది తప్పకుండా పోటీకి ప్రాధాన్యత ఇచ్చి ఉండవలసింది అనే భావం కొంత

మంది సభ్యులు చెప్పారు అందరూ చెప్పినారని నేను చెప్పను అయితే మధ్య తరహా ప్రాజెక్టులకు చిన్న తరహా ప్రాజెక్టులకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం లేదని కూడ నేను చెప్పడంలేదు ఇస్తున్నాము కాని పెద్ద ప్రాజెక్టుల ప్రాధాన్యత తగ్గిస్తూ కొంతమంది సభ్యులు మాట్లాడిన విషయాలతో నేను ఏకీకరించడంలేదు అది సిద్ధాంతరీత్యా తప్పు ఏదేశంలో వైనా పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులను కట్టకపోతే శాశ్వతమైన జామనివారణచేయడం సాధ్యంకాదని అందరికీ తెలిసినదే అందరు సాంకేతిక నిపుణులు, Planners ఒప్పుకున్న విషయమే చెరువులుంటే మర మృతులు చేయవలసిందే కొరత ప్రాంతాలైన రాయలసీమలో కాని తెలంగాణాలో కాని కోస్తా జిల్లాలలోని మెరక ప్రాంతాలలో కాని చిన్న చెరువులున్నాయనుకోండి, వాటి మరమృతులకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వవలసిందే, కాని వరుసగా రెండుమూడుసంవత్సరాలు వర్షంకురువకపోతే వర్షపునీరు రాకపోతే, ఆ నీరు వాగులలోకి ప్రవహించకపోతే, చెరువులు నిండకపోతే చేయగలిగిందేమీలేదు చెరువులకు మరమృతులు చేసినా కట్టలు కట్టుకొన్నా వర్షంలేకపోతే నీరు అందులోనికి రాదు జామాన్ని శాశ్వతంగా అరికట్టడానికి చేయవలసినపని ఏమిటంటే, మూడు నాలుగు సంవత్సరాలు వరుసగా వర్షాలు లేకపోయినా, కొండలలో కురిసిన వర్షం నదులద్వారా ప్రవహించినపుడు ఆ నదులలోని నీళ్ళు సముద్రంలోకి పోకుండా నాగార్జునసాగర్, తుంగభద్రా డాములవంటి పెద్ద సరస్సులను నిర్మించి ఆ నీటిని నిలువచేసి దాని ద్వారావచ్చే ప్రయోజనం దేశానికి అందించినపుడే జామాన్ని శాశ్వతంగా అరికట్టగలము ఈ దేశంలోనే కాదు, ఈ దేశంలోని ప్రణాళిక వేత్తలు మాత్రమేకాదు ప్రపంచంలోని నీటి పారుదల సౌకర్యానికి సంబంధించిన సాంకేతిక నిపుణులందరూ చెబుతున్న విషయమే పెద్ద ప్రాజెక్టులను కడుతున్నాం అంటే అమాంతంగా ప్రయోజనం రాకపోవచ్చును వది సంవత్సరాలు వట్టవచ్చును నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు 1965 వరకు ఫలితం కనపడకపోవచ్చు వీటికి కేటాయించిన డబ్బును చిన్నవాటికి ఖర్చు పెట్టాలనే భావం ఎవరి మనస్సులలో కలుగకూడదు. వాటికి వ్యతిరేకంగా ఏ మాత్రం ప్రచారం సాగకూడదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఇటువంటి మానసిక ప్రవృత్తి దేశంలో ప్రచారమైతే తద్వారావచ్చే దుష్ఫలితాలు చాలాపెచ్చుగా ఉంటాయి కొరత సభ్యులకు మనవిచేసేది ఏమిటంటే - పెద్ద ప్రాజెక్టుల ప్రాధాన్యతను ఏమాత్రం తగ్గించకుండా ఉన్నదాంట్లా సర్దుకోడానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను కొంతమంది చిన్నతరహా నీటి పథకం నిర్మాణంలో అనుకూలత చూపించినారు రాష్ట్ర పభుత్వం పెద్ద, చిన్నతరహా పరిశ్రమలతో జాటు మధ్యతరహా పరిశ్రమలకు కూడ ప్రాధాన్యత ఇస్తూనే ఉంది. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో మాజీ మంత్రిగారి అధీనంలో వున్న చెరువులు, చిన్న నీటివనరులు,

తెలంగాణాలోని కుంటలు, చెరువులు—వీటి మరమ్మత్తుల విషయంలో గత సంవత్సరం ప్రభుత్వం అత్యంత శ్రద్ధ వహించిందని చెప్పకతప్పదు దానికిగాను తెలంగాణా ప్రాంతములో హైదరాబాదులో ఒక ఇన్వెస్టిగేషన్ సర్కిల్, ఆంధ్ర ప్రాంతములో గుంటూరులో ఒక సర్కిల్‌ను ప్రభుత్వము ఏర్పాటుచేసినది తెలంగాణాలో ఇంకా అదనంగా అనకట్టలు బలపరచడానికి కాలువలను మరమ్మత్తు చేయడానికి ప్రత్యేకముయిన సిబ్బందిని నియమించే విషయము ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉందని మనవిచేస్తున్నాను రాష్ట్రంలోని ముఖ్యమైన పథకములను కేంద్రప్రభుత్వం చేపట్టినయెడల ఎంతో బాగుంటుందని పలువురు సభ్యులు సూచించడం కూడా జరిగింది ఈ విషయం రాష్ట్రప్రభుత్వ దృష్టిలో లేకపోలేదు దానిపై సాగిన ప్రయత్నాలు సభవారికి దేశానికి తెలియకుండా లేదు, తోగడ ఈ విషయం కేంద్రమంత్రులకు విన్నవించగా వారు అనుకూలత చూపించలేదు, దానిపై ఇంకా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారా అని సభ్యులు అడిగారు ప్రయత్నంలోపం ఎన్నడూ లేదు శాసనోపసం అంతకుముందే లేదు ప్రయత్నంలోపంవల్ల ఏ పని ఆంధ్రరాష్ట్రానికి జరుగవలసినది అన్యాయము ఏ మాత్రం జరగడంలేదని వారికి మనవి చేసుకుంటున్నాను సభ్యులు వివిధ నియోజకవర్గాలకు, జిల్లాలకు, ప్రాంతాలకు సంబంధించిన విషయాలకు ఈ కొద్ది పీఠికతో కూడిన మాటలతో వెదుకున్నాను, అందులో సాధ్యమైనంతవరకు అందరి సభ్యులకు అందరి నియోజకవర్గాలకు సంబంధించి సమాధానం చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను కె రామచంద్రారెడ్డిగారు ప్రతిపక్షానికి చెందిన పెద్దలు వారు చేసిన ఉపన్యాసములో 1951 ఎగ్రిమెంటును మార్పుచేయడం కాని పునఃపరిశీలన చేయడం కాని వీలుకాదని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ దృక్పథ మైనప్పటికీ కూడ బొంబాయి వార్తాపత్రికలలో ప్రచురించబడిన వార్తలనుబట్టి - Times of India ను వారు quote చేశారు-ఆంధ్రప్రభుత్వం కొంత సడలించినట్లు అనుమానం వెలిబుచ్చుతూ ఉపన్యాసం చేసారు 27వ తేదీన గౌరవసభ్యులు ఈ విషయమై మాట్లాడుతూండగానే నేను జోక్యం కలిగించుకున్నాను - ఒకే సందర్భములో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ stand ను గురించి నేను సుస్పష్టంగా తెలియజేసి ఉన్నాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని, ఉభయసభల తీర్మానాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపడం జరిగింది అందులో ఇంతవరకు ఎట్టిమార్పు చేయలేదు, దీనివిషయంలో నేను ఇంకొక విషయం చెప్పవలసిఉంది ఈ తీర్మానంపై చర్చ జరిగినపుడు ఇక్కడ శాసనమండలిలోను ఏకగ్రీవమైన తీర్మానాన్ని చేసిన సందర్భంలో ప్రతిపక్ష నాయకులైన సుందరయ్యగారు చర్చ అనంతరం ఒక మాట చెప్పారు అన్ని పక్షాలతో ఒక కమిటీని వేసి సలహాసంఘంగా వేసుకుంటే మంచిదేమో ఆలోచన చేయాలని వారు చెప్పారు, ఆ సందర్భంలో

వారికి మనవిచేశాను—సంఘం ప్రత్యేకంగా అక్కరలేదండి, ఎందుకంటే 1951 సంవత్సరం నీటిపంపకం విషయంలో ఏ సూత్రాలు అవలంబించబడ్డాయో వాటిని మార్పుచేసే పరిస్థితులుకాని, మార్పు చేయవలసిన అవసరంకాని అందుకు సంబంధించిన చర్చలలో వచ్చినపుడు మీతో సంప్రదించకుండా— ఈ House తో సంప్రదించకుండా (House తో అంటే, ఈ మాటకూడా చెప్పాను, సమావేశం చేస్తామనికాదు, అంత అవసరంవస్తే సమావేశంకూడా జరపడానికి నేనేమీ అభ్యంతర పెట్టడానికి అవకాశంలేదు) ప్రతిపక్ష నాయకులను స్వతంత్రపార్టీ నాయకులను మాత్రమే కాకుండా నా స్వపక్షానికి చెందిన పెద్దలను కూడా, ఈ విషయాలను చదివి, అర్థంచేసుకుని, గ్రాహ్యం చేసుకున్న పెద్దలను సమావేశ పరుస్తాను అని చెప్పాను కొందరి పేర్లనుకూడా ఉదాహరణగా చెప్పిఉన్నాను అందరిని సమావేశపరచి ఈ పరిస్థితులు వచ్చాయి, ఈ పరిస్థితులు వచ్చినపుడు మనం ఏమిచేద్దాము, ఏమిచేస్తే జాగుంటుంది అని విచారించి మీ అందరినీలహో పొందిమాత్రమే ఏమైనా చేస్తాముకాని లేకపోతే మార్పు ఏమీలేదని చెప్పిఉన్నాను అదే ఇప్పటికీ తుదిమాటగా ఉంది దాని తరువాత జరిగినవిషయం ఏమీలేదు, కేంద్రమంత్రిలు ఇక్కడకు వచ్చారు కేంద్ర ఇరిగేషన్ కాళుకు చెందిన మంత్రి, డిప్యూటీమంత్రి ఇక్కడకు రావడం సంభవించింది, అప్పుడు చర్చలు జరిగాయి చర్చలు జరిగినపుడు, నేను చెప్పగలిగిందేమిటంటే ఈ సభ తీర్మానంలోని సూత్రాలను తెలియజేశాము, మూడుకోట్ల 12 లక్షల ఆంధ్రప్రజానీకం అభిప్రాయాన్ని సుస్పష్టంగా తెలియజేశాము, ఆ మాటతప్ప వారిదగ్గరనుంచి ప్రత్యేకంగా వచ్చిన సమాచారం లేదు గౌరవసభ్యులు భావిస్తున్నట్లుకాని కొన్ని పత్రాలు ప్రత్యేకంగా చేస్తున్న ప్రచారాన్నిబట్టి కాని ఆంధ్రప్రభుత్వం తన దృక్పథాన్ని ఏమాత్రం మార్పుకోలేదని మరొకసారి పునరుద్ఘాటన చేయడానికి సంతోషిస్తున్నాను అధ్యక్షా, తరువాత మూడవ ప్రణాళికాకాలంలో పోచంపాడు ప్రాజెక్టు చేపట్టి పూర్తి చేయడానికి తగిన నిధులు ఏర్పాటు చేయలేదనే విషయం కూడా వారు complaint చేశారు పోచంపాడు ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి తృతీయ ప్రణాళికలో నాలుగుకోట్లు రూపాయలు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది మొదట పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకు అగుభర్త అంతయు తృతీయ ప్రణాళికలోనే నమోదు చేయాలనే ఆలోచన ఉన్నమాట వాస్తవం రాష్ట్రప్రణాళిక సీనింగ్ కు దించబడడంచేత ఇప్పుడే మనవిచేసిన 4 కోట్లుకంటే ఎక్కువ కేటాయించడం సాధ్యపడకపోయింది, దానితోబాటు హైలెవెలు ఛానల్, వంశధార, మరొక ప్రాజెక్టుకు ధనం కేటాయించవలసిన అవసరం కలిగింది. ఇంతకుమించి చేయడానికి సాధ్యం కాలేదని మనవిచేస్తున్నాను. నాగార్జునసాగర్ మొదటిదశకూడా

మూడవ ప్రణాళికా కాలంలో పూర్తి అవుతుందా, లేదా అనే అనుమానాలు వెలిబుచ్చారు కుడికాలువను పెన్నారు నదివరకు పొడిగించాలని సూచన చేశారు గౌరవసభ్యులు నాగార్జునసాగర్ మొదటిదశ మూడవ ప్రణాళికాంత మునకు పూర్తి చేయాలని మొదటి అంచనా వేయడం జరిగింది తదనుగుణంగానే పూర్తి చేయాలనే ప్రభుత్వం చాల అదుర్దాగా ఉంది. ఆ విధంగానే కార్యాలు సాగించడానికి యావత్తు ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము

ఇది పూర్తి కాగానే రెండవ దశ పథకం చేపట్టి కుడికాలువ పెన్ననది వరకు పెంచే ప్రతిపాదనలు కలవు దీనిలో ప్రభుత్వ దృక్పథములో ఎట్టి మార్పులు లేవని మనవిచేస్తున్నాను కె.సి. కాలువ, తుంగభద్ర దిగువకాలువ, మూసీ కాలువ క్రింద అభివృద్ధి జరగవలసినంత త్వరితగరిని జరగడం లేదని దీనికి రైతులకు ఋణాలు ప్రభుత్వం మంజూరు చేయడంలేదని మనవిచేసినారు కె.సి. కెనాల్ చాల పురాతనమైన శిష్టం దీనికి చాల ధనం వెచ్చించి సిమెంటు లైనింగు చేయడం జరిగింది డిస్ట్రిబ్యూటరీ శిష్టం సరిచేయవలసి ఉంది దీనిని సరిచేయడానికి కాలువ కట్టివేసిన కాలంలోనే ఆ పని సాధ్యమవుతుంది వేసవి కాలంలో కొన్ని మాసములు పనిచేయడానికి వీలుంది ఆయకట్టు అభివృద్ధి చేయడానికి అన్నివిధాలా కృషి జరుగుతున్నది ఏది ఎట్లున్నను 1962 అంతము నకు పూర్తి చేయవలెనని సర్వ ప్రయత్నములు చేస్తున్నాము ఇది జయప్రదం కాగలదని నమ్ముతున్నాను దీనికిగాను రైతులకు ఋణములు రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటువారు ఇస్తూనే ఉన్నారు తుంగభద్ర దిగువ కాలువ అభివృద్ధి చురుకుగాను, తృప్తికరముగాను సాగుతూనే ఉన్నది 1959 లక్ష ఎకరాలు సాగులోకి తీసుకు రాబడినది 1960 సంవత్సరములో 20 వేలకు పైగా అభివృద్ధి అయి ఉంటుంది అంచనాలు మిగతా 28 వేలు సత్వరముగా పూర్తి చేయగలరని భావిస్తున్నాను మూసీ ప్రాంతెట్టు డామ్ విషయము చర్చలోకి తెచ్చినారు నిర్మాణం 1961 జూన్ నెలాఖరుకు పూర్తవుతుందని అంచనా వేయబడినది దీనిక్రింద ఇప్పటికి సుమారు అరు వేల ఎకరాలు అభివృద్ధి చేయ బడినది 1961-62 లో డామ్ నిర్మాణం పూర్తి కాబడి తలుపులు విగించబడితే ఇంకొక 20 వేల ఎకరాలు అభివృద్ధి చేయగలమని భావిస్తున్నాను అధ్యక్షా, గోపావరి డెల్టా గురించి శ్రీ గాదిరాజు జగన్నాథరాజుగారు ఇక్కడనే చర్చ కొంతకాలం క్రింద తెచ్చినారు దానిని సమగ్రమైన సేరాలోపణలతో తెచ్చినారు అంతకంటే సమగ్రమైన సమాధానంకూడ నేను చెప్పడము జరిగింది అయితే డెల్టాలోని భూములను కాళ్ళతఱోసులో నమోదు చేసే విషయము గురించి ప్రభుత్వ పాలసీ విమర్శిస్తూ వారు చేసిన దీర్ఘమైన ప్లేటుమెంటులో

గౌరవసభ్యులు 1-8-61 తేదీని కొన్ని ఆరోపణలు చేయగా 2-8-61 తేదీని క నవివరమయిన స్టేటుమెంటు సభలో చేసివున్నాను ఇదివరకే ఒకసారి శదీకరించిన విషయము పునశ్చరణ చేయవలసిన అగత్యము కలిగినందుకు భవారి విలువైన సమయాన్ని కొంత వృథా చేయవలసివచ్చినందుకు చింతిల్లక వృథంలేదు 1955 సంవత్సరం జూన్ మాసంలో ఇరిగేషన్ కన్సల్టేటివ్ కమిటీ మానేజములు ప్రతిపాదించబడిన సిద్ధాంతాలను మార్పుచేసే సందర్భంలో షభుత్వం సదరు కమిటీల సలహాలను ఆలోచనలోకి తీసికొనలేదనే ఆరోపణ కేవలము నిరాధారమైనది ప్రభుత్వము ఆలోచనలోకి తీసుకున్నది అదే ిర్దుగా తీసుకోలేదంటే నాకు యేమీ అశ్చేవణలేదు కన్సల్టేటివ్ కమిటీల ంధులలో ప్రతిసంవత్సరము అదనపు భూములకు నీటి లభ్యతనుబట్టి నీరు సర సరా చేసే విషయంలో ప్రభుత్వానికి సలహా యివ్వడం ఒకటి సదరు కమిటీల ిఫార్సులను సర్వకాలములలో ప్రతిసంవత్సరం తుది తీర్పుగా అంగీకరించ లసిన అగత్యం ప్రభుత్వానికి లేదని యిదివరకే చెప్పాను ఎందుచేతనంటే సదరు కమిటీలు కేవలం సలహాసంఘాలు మాత్రమే అయినప్పటికీ వాటి ిఫార్సులను పరిశీలించి సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో కూడియున్న యెడల సాధ్య మైనంతవరకు అనులువరచడానికి ప్రయత్నం చేసినాము నేను యిదివరలోనే మనవి చేసినట్లు రెండవ పంట ఆయకట్టులో భూములను చేర్చే సందర్భంలో అవలంబించవలసిన సిద్ధాంతములను ప్రభుత్వము ఆమోదించి 8-8-59 తేదీన 1928 సంఖ్య గల జి ఓ లో ఉత్తరువులు జారీచేయబడినవి. ఈ సిద్ధాంతాలు జిల్లా ఇరిగేషను కన్సల్టేటివ్ కమిటీ సభ్యులు యిచ్చిన సలహాలను ప్రాతిపదిక మీద రూపొందించబడ్డాయి తదనుగుణంగా లోకల్ డ్రైనేజీస్ షెడ్యూలు జిల్లా లెవెలులో 28-8-60 తేదీన ప్రకటించడం జరిగింది అశ్చేవణలు విని సమాలో చించడం కూడా జరిగింది అధ్యక్షా, ఈ సందర్భంలో రెవిన్యూ బోర్డువారు చీఫ్ ఇంజనీరు రైతులకు సంబంధించిన ఒక ప్రత్యేక యిబ్బందిని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది అది యేమంటే జిల్లా ఇరిగేషను కన్సల్టేటివ్ కమిటీవారు లోకల్ డ్రైనేజీసు సిద్ధాంతాన్ని యధావిధిగా అమలు జరపడం జరిగితే అనాదినుండి శాశ్వత జోనులో ఉండి యే సదుపాయాలు పొందుతు న్నారో ఆ సదుపాయాలను కొన్ని భూములు కోల్పోవుట, కొన్ని సంవత్స రాలుగా శాశ్వత జోనులో ఉన్నవారి భూములను ఒకేసారి తీసివేసినప్పుడు ఆ భూముల రైతులు సదరు భూములను శాశ్వత జోనులో ఉంచడానికి సర్వ శక్తులూ ఉపయోగించి ఆందోళన చేయడం సమంజసమైన విషయముకదా అట్టి భూములను శాశ్వతజోనులనుండి తొలగించడం ప్రభుత్వాన్ని న్యాయశాస్త్రానికి సంబంధించిన చిక్కులలోకి దించడమే కాకుండా అన్యాయమని తేటతెల్లం అవు

తుందని యీ సమస్యను ఎలా తీర్చడమాలని ప్రభుత్వం పరిశీలించడం జరిగింది మాన్ ఖండ్ లో ఉన్న అదనపు నీరు గోదావరిలోకి వదిలినచో లభ్యం అయ్యే అవకాశం ఉంది కనుక రైతులకోరిక చాల సమంజసంగా ఉందని వారికి కనబడ్డది కనుక పైన పేర్కొన్న యిబ్బందుల దృష్ట్యా సదరు ఖామలను శాశ్వత జోనులో ఉంచడానికి కూడా వారు సిఫార్సు చేశారు ఆ విషయంగా ఉత్తరువులు జారీచేయడం జరిగింది 20,500 ఎకరాల భూమికి సంబంధించిన రైతునోదరుల కోరిక సమంజసమని తలచినప్పటికీ నీరు సప్లయ చేయగలమని సాంకేతిక నిపుణులు సలహా యిచ్చినప్పుడు ఏ ప్రజాప్రభుత్వమైనప్పటికీ దానికి భిన్నంగా నిర్ణయం తీసుకుని ఉండి ఉండేది కాదని చెప్పక తప్పదు ఈ సందర్భంలో చేసుకోగలిగిన చివరి యేమంటే దీని విషయంలో వ్యక్తిగత లాభనష్టాల ప్రసక్తి ఏ సందర్భంలోనూ ఎవరికి రాలేదు అయితే ఆ ఖామలు యిదివరకే శాశ్వత జోనులో ఉండడం వల్ల క్రొత్త శాశ్వత జోనులో సందర్భవకాత్తు చేర్చుట సంభవము కావచ్చు గౌరవసభ్యులు బొండాడ కాలువ సిద్ధాపురం గ్రామాల ఖామల విషయం పేర్కొన్నారు ఇవి శాశ్వత జోనులో యిదివరకు ఉండనందున శాశ్వత జోనులో నమోదుచేయడానికి వీలుకాకుండా ఉండవచ్చును నదిలో చాలినంత నీరు లభ్యమయినయెడల బొండాడ కాలువ, సిద్ధాపురం ఖామలకే కాక ఆ తరగతికి చెందిన అదనపు ఖామలకు నీరు సరఫరా చేయడానికి వీలుంటుంది చేసు గౌరవసభ్యులకు, సభవారికి మనవిచేసేది యేమంటే జాబితాలు తయారులో ఉన్నవి తుదిరూపం యివ్వబడలేదు మరల యీ జాబితా జిల్లా లెవెలులో ప్రకటించవలసిన అవసరముందని యిదివరకే మనవి చేశాను రెవెన్యూ బోర్డు వారు, పీ డబ్ల్యు డి వారు వ్యవసాయ శాఖవారు, వారికి చెందిన అధికారులతో కూడిన ఇరిగేషన్ డెవలప్ మెంటు బోర్డువారిచే కూడా జాబితా పరిశీలించబడవలసి ఉన్నది ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు జారీ చేయకముందు సదరు బోర్డు సిఫార్సులను పరిశీలించవలసి ఉంది ఆ సమయములో ఎవరైనా స్పెసిఫిక్ కేసులు ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తే అవి తప్పక పరిశీలించబడతాయని హామీ యిస్తున్నాను పరిశీలించడం అంటే ఏ ప్రాతిపదికమీద సిద్ధాంతాలు రూపొందించ బడినవో వాటిని పూర్తిగా మార్చడం కాదు. వ్యక్తిగతంగా కేసులు దృష్టిలో ఉంచుకొని ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీచేయడం జరగలేదని సభవారికి హామీ యిస్తున్నాను ఎక్కువమందికి ఎక్కువమంచి చేయడం అనే న్యాయసిద్ధాంతాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని ప్రత్యేకంగా నిపుణుల శాస్త్రజ్ఞుల అభిప్రాయాలను తీసుకుని సదరు ఉత్తరువులు జారీచేయడం జరిగింది ఈ సందర్భంలో మరొక విషయం చెప్పవలసిన అవశ్యకత ఉంది. గోదావరి డెల్టాలో 1951 సంవత్సరంలో రెండవ పంటకుగాను 2,70,000 ఎకరాలకు మాత్రం నీరు

సరఫరా చేయడానికి పిలువంటూ ఉండేది, ఇప్పుడు 3,50,000 ఎకరాలకు సరఫరా చేయడానికి పిలుచేయబడినది దీనిలో ఒక మాటమాత్రం చెప్పి నేను ముగిస్తాను చీఫ్ ఇంజనీర్ లాంటి ప్రవీణుని సాంకేతిక సలహా పొందకూడదని, రివిన్యూ, ఇరిగేషనులో అనుభవం ఉన్న సభ్యుల సలహా తీసుకోకూడదని క్రింద ఉన్న సంఘంయొక్క సలహాయే తుదితీర్పుగా తీసుకోమ్మని తల్లక్రిందులుగా తపస్సు చేయమని గౌరవసభ్యుల అభిప్రాయం అయితే తల్లక్రిందులుగా ఆ విధమైన వ్యవహారం చేయడానికి ప్రజా ప్రభుత్వంలో సాధ్యంకాదని మనవి చేస్తున్నాను అనేక సందర్భాలలో సలహా సంఘాలు వేస్తారు ఆ సలహా సంఘాలు ప్రత్యేకంగా దీనికోసమే వేసినవికాదు ఎప్పుడో 1957 సంవత్సరంలో ఇరిగేషన్ కన్సల్టేటివ్ కమిటీ ఉంటే ఆ కన్సల్టేటివ్ కమిటీలను నాకు పూర్వం ఉన్న మంత్రిగారు చాల ఉదారతతో యీ విషయంలో కూడా చారి సలహాలు తీసుకోవలసినదిగా ఆర్డరు పాసుచేస్తే ఆ సలహాలను తుదితీర్పుగా తీసుకుని పై సెక్రటరీ లెవెలులోగాని ఇంజనీర్ లెవెలులోగాని స్టాఫ్ లెవెలులోగాని సాంకేతిక నిపుణుల అభిప్రాయములనుగాని కలెక్టర్ల అభిప్రాయాలుగాని రివిన్యూ బోర్డుయొక్క అభిప్రాయంగాని తీసుకోకుండా తమ అభిప్రాయాన్ని మాత్రమే చూసి 20,500 ఎకరాల భూములకు సంబంధించిన రైతుల హక్కులను పోగొట్టవలసిందని అలా పోగొట్టినందుకు ప్రభుత్వంమీద దాడిచేసే పరిస్థితి న్యాయ సమ్మతమైనది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. అంతమాత్రమే కాదు పెర్మనెంటు జోను ఎప్పుడువస్తుందంటే కాలువలో tail end భూములు అంటారు, కొల్లెరు, ఉప్పుతేరు మురుగుకాలువలు ఉన్న ప్రాంతాలలో ఉన్న భూములకు మొదటి పంటకూడా సరిగా పండడానికి అవకాశంలేని భూములు, ఎప్పుడో కలిగిన హక్కులను కొన్నిసందర్భాలలో 30 సంవత్సరాలకు పూర్వంఉన్న హక్కులను అమాంతం తొలగించవలసినదని వారు కోరుకుంటే ఆ కోరికను ప్రభుత్వం మన్నించలేదని ఆరోపణలు చేయడం, ప్రత్యేకంగా దురుద్దేశ్యాలు ఆరోపణలు చేయడం న్యాయసమ్మతమైన విషయంకాదు కాని రెండవదాని తమరులేకుండా రామలింగరాజుగారి భూమిసంగతి చెప్పారు రామలింగరాజుగారి భూమి గురించి మొదటి స్టేటుమెంటులో వారు యేమి చెప్పినారంటే ప్రత్యేకమైన ఆర్డరు పాసుచేసి వారికి నేను యిచ్చినానని చెప్పినారు దానికి నేను ఒక సవాలుకూడా చేసినాను

అసలు స్వరాజ్యం కాని, స్వరాష్ట్రముకాని, వికలాంధ్ర రాష్ట్రంకాని కనుచూపులలో కూడ లేకుండా వున్న రోజులలో, బ్రిటిష్ గవర్నమెంటు రోజులలో 1982 సంవత్సరములో వారి భూములను పెర్మనెంటు భూములలో చేర్చుతూ ప్రభుత్వము చేసిన రికార్డు ఎదురుగుండా కనపడుతూవుంటే నేను

ప్రత్యేకముగా ఇవాళ అర్ధర్పు జారీ చేశామ అని గౌరవ సభ్యులు తీవ్ర ఆరోపణ చేశారు వారి అజ్ఞాత పూరితమైన ప్లేటుమెంటుకు నా విచారాన్ని తెలియపరచడముతప్ప అంతకంటె వేరే చెప్పనక్కరలేదు బి రంగారెడ్డిగారు నిజామాబాదు జిల్లాకు చెందినవారు నిజామ్ సాగర్ లోని నీరు పూర్తిగా వినియోగించకుండా వృథా అవుతోందని, అదనపు నీరు ప్రవహింప చేయుటకు నేరుగా కాల్వలు సరిగా వృద్ధి చేయబడలేదని రిజర్వాయరులో నీరు నింపుటకు అనకట్ట యొక్క crest పెంచవలెనని ఉపన్యసించారు నిజామ్ సాగర్ లోకి వచ్చు నీరు వృథా కాకుండా కాల్వలను అభివృద్ధి చేయుటకు dam crest level పెంచుటకు పథకాలు పరిశీలనలో ఉన్నవి కాల్వల అభివృద్ధి కొరకు 3 వ ప్రణాళికలో 30 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది crest level ను పెంచే విషయములో C E పరిశీలించి అంచనాలు తయారుచేసి పంపగానే ప్రభుత్వము తగు నిర్ణయాలు తీసుకొంటుంది, ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద అదనపు సాగుబడి విస్తీర్ణము నిర్ణయించడానికి ఒక ప్రత్యేక డివిజన్ పనిచేస్తున్నది మిత్రులు గౌరవ సభ్యులు సన్యాసినాయుడుగారు విజయనగరం ప్రాంతములోని పూర్వపు జమీందారీ చెరువులను ప్రభుత్వము సత్వరమే మరమ్మత్తు చేయించాలని చెప్పారు కొంతమంది రైతులు వారి భూములకు నీరు సరఫరా చేసుకొనుటకై చెరువులకు గండ్లు కొడుకున్నారని, దీనిని అదుపులో పెట్టాలని న్యాయ సమ్మతమైన విషయము చెప్పారు ఇటువంటి చెరువులను అభివృద్ధి చేసే ఉద్దేశముతో ఒక ప్రత్యేక Investigation Division పనిచేస్తున్నది ఇది వాల్తేరులో ఉంది ఈ డివిజన్ ఈ చెరువు లన్నిటిని సర్వే చేసి అంచనాలు పంపుతుంది అవి మంజూరు అయిన తర్వాత చెరువులు మరమ్మత్తు చేయబడుతాయి దీనిని అదుపులో పెట్టుటకు ప్రభుత్వము తగు చర్యలు తీసుకొంటూనే ఉన్నది ఇంకా అవసరమైన వాటిని నాదృష్టిలోకి తెస్తే తప్పకుండా తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకొంటాము రామపాదసాగర్ ను చేపట్టాలని చెప్పారు గోదావరినదిపైన ఏదయినా పెద్ద పథకము చేపట్టాలనే ఉద్దేశము ప్రభుత్వానికి లేకపోలేదు లేకపోలేదు అనే మాట మాత్రమే కాదు ఉంది గోదావరినదిమీద ఇచ్చంపల్లి, ఇప్పురు పథకముల అంచనాలు తయారవు తున్నవి నిధులు లేకపోవడంవల్ల చేపట్టలేక పోయినాము కాని రామపాదసాగర్ ప్రాజెక్టును విడిచిపెట్టాలనే విషయము ఎప్పుడూ ప్రభుత్వముయొక్క దృష్టిలో లేదు రామపాదసాగర్ ప్రాజెక్టుకు శ్రద్ధ తీసుకొన్న ప్రముఖులలో తమరుకూడ ఒకరు అధ్యక్షా, రామపాదసాగర్ యొక్క స్థలం ఏదయితే ఉందో అప్పుడు సాంకేతిక నిపుణుల యొక్క సలహాపైన అప్పటి మద్రాసు రాష్ట్రములో ఉన్న పరిస్థితులలో మనము ఆ స్థలాన్ని విడిచిపెట్టుకొన్నాము తప్ప గోదావరినదిపైన ఒక పెద్ద

ప్రాజెక్టుకును నిర్మించుకోవాలనే దృఢ సంకల్పాన్ని ఏ ప్రభుత్వముగాని, మా మంత్రివర్గము గాని, పూర్వపు మంత్రివర్గము కాని, ఎవ్వరూకూడ దానిని విడిచిపెట్టలేదు దానిని సాగించాలనే ప్రయత్నములో ఉన్నాము ధనాభావం మాత్రమే ముఖ్యమైన కారణముగా ఉన్నది ఎప్పటికైనా ధనము లభ్యమయినపుడు ప్రభుత్వము చేపట్టడానికి ప్రయత్నము చేస్తుంది దానికి కావలసిన పరిశీలన పూర్తి చేశాము గోస్తనీ, వరహో, చంపావతి నదులలోని నీరు పూర్తిగా వినియోగించాలని గంటికొండ, జెట్టన మెట్టా వంటి స్థానములను చేపట్టాలని చెప్పారు గోస్తనీ నదిమీద విశాఖపట్నానికి మంచినీటి సరఫరా నిమిత్తమై ఒక ప్రాజెక్టు గంటికొండ వద్ద నిర్మించడానికి రివ ప్రణాళికలో రూ 4 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది ఈ ప్రాంతములో నీటి పారుదల పథకము ఒకటి చేపట్టాలనే ఉద్దేశముతో శారదానదిపైన రాయగపా దగ్గర ఒక పథకాన్ని పరిశీలించి, అంచనాలు తయారు చేయబడి ఇంజనీర్ల పరిశీలనలో ఉన్నది తెల్లనమెట్ట దగ్గర ఒక పథకము పరిశీలించ బడగా దానివల్ల యెక్కువ ఖర్చు, తక్కువరాబడి ఫలితముగా అది వదిలిపెట్టబడి, దానికి బదులు యిప్పటికి వున్న నడిపూర్ కాల్వను అభివృద్ధి చేసిన ఎడల ఈ ప్రాంతమునకు ఉపయోగ పడుతుందని సదరు పథకము మంజూరు చేయడం జరిగింది స్వతంత్ర పార్టీ ప్రముఖులు నాగినేని వెంకయ్యగారు పబ్లిక్ వర్క్స్ డిపార్టుమెంటువారు నిర్వహించే పనులకుగాను బిల్లులను చెల్లించే విషయములో జాప్యము జరుగుతున్నది కనుక ప్రస్తుతమున్న ప్రొసీజరును మార్పుచేయాలని కోరారు, బకింగ్ హామ్ కెనాలును అభివృద్ధిచేయాలని చెప్పారు మాస్టర్ ప్లాను సభా ముఖమున వుంచాలని చెప్పారు గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచనను ప్రభుత్వము పరిశీలించ గలదని వారికి మనవి చేస్తున్నాను జాప్యము జరుగుతున్నమాట వాస్తవము బిల్లు విషయములో జరగకూడనంత జాప్యం జరుగుతోందనే విషయము ప్రభుత్వ దృష్టికి అనేక సందర్భాల్లో తెచ్చారు రివ ప్రణాళికలో బకింగ్ హామ్ కెనాల్ కు 10 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది దీనికి గాను ఒక డ్రెడ్జరును తయారు చేయుటకై 4 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది మాస్టర్ ప్లాను చిత్తు ప్రతికి పూర్తిరూపము ఇవ్వలేదు తగిన సమయముతో సభముందు పీలుంటుందని నేను అనుకొంటున్నాను, దానికోసము తప్పకుండా ప్రయత్నము చేస్తాను పెద్దింటి రామస్వామినాయుడుగారు - అధ్యక్షా, వారు మాట్లాడినపుడు నేను సభలో లేను - కొంత notes వుంది - మాట్లాడుతూ వేగావతినదిపైన పారడి దగ్గర ఒక అవకాశ నిర్మించాలని సూచించారు ఈ పథకము ఇంకా పరిశీలనలో వుంది సాధ్యమయినంత త్వరలో అంచనాలు ప్లానులు మొదలగునవి తయారుచేయుటకు ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవి స్వర్ణముఖి బంటుమక్కు

దగ్గర ఒక ఆనకట్ట నిర్మాణము విషయమై అంచనాలు పయారుచేయబడి
రెవిన్యూ బోర్డువారి పరిశీలనలో వున్నవి త్వరలో ప్రభుత్వానికి అందగలవని
తలంచబడుతున్నది సాధ్యమయినంత త్వరలో దీనిపై ఒక నిర్ణయం చేయుటకు
ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నవి ఈమధ్య బొమ్మిలి ప్రాంతానికి నేను వెళ్ళినపుడు
శ్రీ సీతారామస్వామిగారు శ్రీ లక్ష్మణ్ దాసుగారు, శ్రీ నరసింహ అప్పా
రావుగారు ఈ గౌరవ సభ్యులు అక్కడకు తీసుకొనివెళ్ళారు అక్కడ పెద్ద
సభ జరిగింది తీర్మానాలు చేయబడినవి ఆ తీర్మానాలను డిపార్టుమెంటుకు
పంపించాను దానిపైన పరిశీలన జరుగుతోంది త్వరలోనే ఒక నిర్ణయం తీసు
కొనడానికి ప్రయత్నిస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాను వేగావతి నదిపైన lift
irrigation కు అనుమతి ఇవ్వాలని చెప్పారు Lift irrigation పథకాలు
ఏమైన వున్నయెడల వాటిని ప్రభుత్వానికి పంపితే పరిశీలిస్తాము అని ఈ సందర్భ
ములో చెప్పగలను ఎరుకు నాయుడుగారు స్వర్ణముఖి మామిడివల్లి దగ్గర
ఆనకట్ట నిర్మించాలని చెప్పారు దాని పూర్తి పరిశీలన అయింది ఇంకా అంచ
నాలు మొదలగునవి ఫీఫ్ ఇంజనీరు పరిశీలించవలసి వున్నది ఇంకా కొన్ని
విషయాలు చెప్పారు శ్రీ రామస్వామి నాయుడుగారికి చెప్పిన సమాధానమే
వారికి కూడా వర్తిస్తుంది శ్రీ కె వి వేమారెడ్డిగారు కదిరి, పెనుగొండ,
ధర్మవరములకు lift irrigation ప్రాముఖ్యత ఇవ్వాలని మాయించారు అటు
వంటి పథకాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయాలని గౌరవ సభ్యుల ఉద్దేశమై
వుంటుంది రాష్ట్ర విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డువారు సదరు పథకాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సర
ఫరా చేయగలరు కదిరి తాలూకా పెద్దనవారి వల్లె దగ్గర రెడ్డి చెరువును మర
మ్మత్తు చేయడముతో జాప్యము జరిగిందని చెప్పారు ఇటువంటి చెరువుల అభి
వృద్ధి నిమిత్తమై ప్రత్యేకముగా Investigation Division వుంది పని జరుగు
తోంది వారు ఈ చెరువును గురించి కూడ పరిశీలించ గలరని నమ్ము
తున్నాను శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు చిన్న తరహా నీటి వనరులు మరమ్మత్తు
చేయాలని చెప్పారు వరంగల్లు జిల్లాలో ప్రభుత్వము 1880 చెరువులను
మరమ్మత్తు చేయించింది 31 వ ప్రచాళికలో 942 చెరువులు మరమ్మత్తు చేయు
టకు ప్రోగ్రాము వేయబడింది చలివాగు ప్రాజెక్టును త్వరలో నిర్మించాలని
చెప్పారు, ఈ ప్రాజెక్టును ప్రభుత్వం మంజూరు చేయడం జరిగింది ఈ ప్రాజెక్టు
నిర్మాణానికి ప్రత్యేక సిబ్బందిని నియమించడం జరిగింది పని చురుకుగా జరుగు
తోంది రామప్ప పాకాల చెరువుక్రింద ఆయకట్టు విస్తీర్ణము పెంచాలని,
రామప్ప సరస్సు క్రింద register చేయబడిన 3858 ఎకరాలకుగాను ఇప్పటికి
4181 ఎకరాలు సాగుబడి అవుతోంది పాకాల సరస్సు క్రింద రిజిస్టరు చేయబడ్డ
8910 ఎకరాలు ఆయకట్టుకుగాను 10,800 ఎకరాలు సాగుబడి అవుతోంది.

మాధవరావు డేజపాండేగారు నిజామ్ సాగర్ కాలనల కట్టలను బలపరచి శక్తిని పెంచాలని చెప్పారు రంగారెడ్డిగారి ప్రశ్నకు ఇచ్చిన జవాబు దీనికికూడ వర్తిస్తుంది దేవనూరు ప్రాజెక్టును పూర్తియి ఎంచవద్ద ప్రధానశిక్షలో చేర్చాలని నిజామ్ సాగర్ క్రింద వున్న భూములకు రెండవవంటకు అదనపునీరు సరఫరా చేయాలని డేజపాండేగారు చెప్పారు పూర్వపు హైదరాబాదురాష్ట్రము దేవనూరు ప్రాజెక్టును జరివిద్యుత్ వధకంగా పరిశీలించి చేపట్టాలని తలచింది దరిమిలా అది లాభదాయకము కాదని ప్రవీణులసంఘంవారు పనిన సలహాలను అనుసరించి దానిని వదులుకోవడం జరిగింది దేవనూరును నీటిపాడుదల వధకముగా చేపడితే ఎటువంటి ఫలితాలుంటాయో పరిశీలించబడుతుంది నిజామ్ సాగర్ క్రిందవున్న ప్రస్తుత ఆయకట్టుకు నీరు అదనంగా సరఫరాచేయాలంటే ఈవధకము ఉపయోగ పడవచ్చును అట్లుగాక నిజామ్ సాగర్ రిజర్వాయరు లెవెల్ పెంచినప్పటికి అది నపునీరు సౌకర్యము కలుగజేయవచ్చునేమో! ఈ రెండింటిలో ఏదో ఒకటి నిర్ణయించవలసి వున్నది బి రామిరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ బడ్జెటు లోయరు సగిలేరు కుడికాలవ మాడేరు లోతువాగు, కమ్మవారివల్లె వధకాలను చేపట్టాలని చెప్పారు కడపజిల్లాలోని లోయరు సగిలేరు ప్రాజెక్టు నిర్మాణము ఇదివరకే పూర్తి అయింది దీని క్రింద ఆయకట్టు పూర్తి అభివృద్ధి అయిన దరిమిలాకాని సగిలేరుయొక్క కుడికాలవయొక్క వధకము చేపట్టుటకు వీలులేకుండావుంది ఈ విధముగా లోతువాగుకూడ సగిలేరు క్రింద ఆయకట్టు అభివృద్ధి అయిన అనంతరమే చేపట్టుటకు వీలవుతుంది మాడేరువధకముయొక్క అంచనాలకు తుదిరూపము ఇవ్వబడింది. సాధ్యమైనంత త్వరలో మంజూరు చేయుటకు ప్రయత్నిస్తాము కమ్మవారివల్లి వధకము ఇంకా పరిశీలనలో వుంది దానిని గురించి భూగర్భ శాస్త్రజ్ఞుల రిపోర్టు రావలసి వున్నది రాచెరువు సుమారు 7 సంవత్సరాలనుంచి S E పరిశీలనలో వుందని అన్నారు దానిని త్వరలో మంజూరు చేయాలని అన్నారు ఈ ప్రాజెక్టును ఇటీవలనే మంజూరుచేసినట్లు తెలుస్తున్నది

(శ్రీ రామిరెడ్డిగారు రాయలసీమ ప్రాంతానికి తాను నివారణ బోర్డును ఏర్పాటు చేయాలని చెప్పారు ప్రత్యేక బోర్డు లేనంతమాత్రాన రాయలసీమ ప్రాంతంపట్ల ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోదనే అభిప్రాయం వర్తించు వుండవలసిన అవసరం లేదు. రాష్ట్రంలో ఏ ప్రాంతంలో కరువు వచ్చినప్పటికి నకాలంలో వర్షాలు తీసికొనుటకు ప్రభుత్వం సంసిద్ధంగా వుంది, ఇదివరకు రాయలసీమకు బోర్డు వుండేది దాని ఫలితాలు గొప్పగా వున్నాయని అనుభవాన్నిబట్టి చెప్పటానికి అంతగా అవకాశాలులేవు

శ్రీ వి రామిరెడ్డి రాయలసీమ ప్రాంతానికి అని నేను చెప్పలేదు
జామప్రాంతాలకు అన్నిటికీ పెట్టాలని చెప్పాను

శ్రీ ఎ సత్యనారాయణరాజు సరే బీసెట్టి అప్పారావుగారు శారదానది
వల్ల కలుగు వరదభీభత్సమును నిర్మూలించుటకు ప్రత్యేకడివిజన్ తాత్కాలికంగా
కాక శాశ్వతంగా నెలకొల్పాలని సూచించారు ఇది నిర్మాణాత్మకమైన సూచ
నగా కనిపిస్తున్నది దీని విషయమై పరిశీలన జరుపబడగలదని మనవిచేస్తున్నాను
వారు చెప్పినదానితో వీరిభవిస్తున్నాను శారదానదికి రైవాడవద్ద ప్రాజెక్టు
కట్టటానికిగాను పరిశీలన నిమిత్తమై కొంత ఖర్చు పెట్టబడిందని, దరిమిలా వదిలి
వేయబడిందని చెప్పారు మొట్టమొదట శారదానదిమీద రైవాడదగ్గర
ప్రాజెక్టును నిర్మించుటకు పరిశీలించబడిన మాట వాస్తవమే దరిమిలా శారదా
నదియొక్క నీరు విశాఖపట్టణంకు సరఫరాచేయు నిమిత్తమై సదరు
నదిమీద ఇన్ఫ్రిగేషన్ ప్రాజెక్టు కట్టట కొంతకాలం నిషేధించబడింది ఇప్పుడు
ఆ నిషేధం తొలగించబడింది రైవాడవద్ద ప్రాజెక్టు కట్టటకు అంచనాలు
తయారవుటకు పరిశీలనలో వుంది త్వరితగతిచే పనిచేయవలసినదని ఆదేశాలు
ఇవ్వబడతాయని గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ రాజా సాగి సూర్యనారాయణరాజుగారు తాండవ కళ్యాణపు
లోయ, రైవాడ, చంపావతి రిజర్వాయర్, డెంకాడ అనకట్ట మొదలగు
పథకములు త్వరితగతిని అమలో పెట్టాలని అనేకసార్లు చెప్పటం జరిగింది
తాండవపథకం కేంద్ర జలవిద్యుత్ సంఘంవారి పరిశీలనలో వుంది ఈలోగా
ప్రాథమిక పనులు చురుకుగా సాగుతున్నవి కళ్యాణపులోయ పథకం కూడా
పైన చెప్పబడిన దశలోనేవుంది డెంకాడ అనకట్ట పని ప్రారంభించబడింది
పని యింకా చురుకుగా సాగగలందుకు ఆదేశాలు త్వరలోనే ఇస్తున్నాము.
చంపావతి నదిమీద రిజర్వాయర్ పథకం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుందని మనవి
చేస్తున్నాను ఈ సందర్భంలో శ్రీ సూర్యనారాయణరాజుగారికి ఒకమాట
చెప్పవలసివుంది ఎవరో ఫలానా ప్రాజెక్టును అపుచేస్తాం అని స్థానికంగా
కొందరు ప్రత్యేకంగా డబ్బు వసూలు చేస్తున్నారని ఈ సభలో వారుచెప్పారు
అలాంటిదేమైనావుంటే ఫలానా వారు చేస్తున్నారని, ఫలానా అనకట్టను
ఆపిస్తామని చిబుతున్నారని వ్రాతమూలకంగా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తే తప్ప
కుండా చర్య తీసికొంటామని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ వి గోపాలరెడ్డిగారు చప్పలవాడ అనకట్టనిర్మాణం త్వరలో
చేయాలని చెప్పారు దాని విషయంలో గౌరవసభ్యులు ఇదివరకు ప్రశ్నలు
వేశారు ఆవిషయంలో మన ప్రభుత్వానికి, మద్రాసు ప్రభుత్వానికి, ఉత్తర

ప్రభుత్వరాలు జరుగుతున్నాయి దానికిగాను ముని ఒధి...రిని ఎద్రాయమి పంపటం జరిగింది వారిని అక్కడవున్న రికార్డును పరిశీలించవలసిందిగా కూడా ఆదేశించాము నాగులపురం చెలుపుయొక్క నీటిముగి ప్రదేశాన్ని సాగు లోనికి త్వరగా తీసుకురావాలని మరమ్మత్తు చేయటం కల్ల ఆ ప్రాంతంలో కొంత నీరు నిల్వవుండే అవకాశం ఏర్పడింది పూర్తి మరమ్మత్తును చేయాలని ఏర్పాట్లు చేయబడుతున్నాయి కనుక ఈ చెలుపును వదిలి ఆ మనీ ట్రెజరీ సమన్వయము కాదు వదిలి చేయబడలేదని గౌరవ ప్రభువులకు మనవి ఉన్నాయి కొంత రిజర్వాయిర్ పథకం క్రింద రైతులు అభివృద్ధి పన్ను పట్టానికి సిద్ధంగా వున్నారని, అందువల్ల త్వరిత గతినీ నిర్మాణం చేయాలని కోపాలు రద్దీగాను చెప్పారు ఈ పథకం యొక్క ప్లాను, అంచనాలు తేంగ్ర గలవిద్యుత్ అంశం వారి పరిశీలనలో వున్నాయి దానిని స్వరగా ప్రారంభించాలని ఆమర్తా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికివుంది రైతులు అభివృద్ధి పన్ను ముందుగా ఇన్వెస్ట్ చేసి పూనుకుంటే యింకా త్వరగా వని ప్రారంభించటానికి వీలు వుంటుందని మనవి ఉన్న న్నాను పింఛనది ప్రాజెక్టు క్రింద వున్న బంజరు భూములను ఏద రైతులకు ఇవ్వాలని చెప్పారు బంజరుభూములను పంపిణీ చేయటం రచనాపూర్వకంగా ఉన్న మంట్ వారు నియమించిన నిబంధనలకు అనుగుణ్యంగా చేయవలసివుంటుంది దీనిని పరిశీ లించ వలసిన ప్రత్యేక అవసరంలేదు ఇదివరకు వున్న సూచనలనుబట్టి అంతే జరుగుతుంది

శ్రీ రంగనాథరావుగారు ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రాంతాలలో సాగుపడి అయ్యే విస్తీర్ణములో చాలా వ్యత్యాసం వుందని చెప్పారు అది చాలా కారణాలమీద ఆధారపడి వుంది ఆంధ్రప్రాంతంలో ప్రవహించే నదులు తెలంగాణా ప్రాంతంలో ప్రవహించినప్పటికీ తెలంగాణా ప్రాంతంలోని భూమి యొక్క లెవెల్ సమతలంగా లేనందువల్ల నీటిపారుదల సౌలభ్యంగా లేనందు వల్ల తెలంగాణా ప్రాంతంలో భూమి ఎక్కువ వున్నప్పటికీ నీరుపాకే సదు పాయము గల భూములు తక్కువగా వున్నాయి. ఆ కేడా ఎప్పుడూ వుంటూనే వుంది అది మానవనిర్మితం కాదు. సహజసిద్ధంగా వున్న విషయం ఎట్లా వున్నప్పటికీ ఏ ఏ ప్రాంతాలలో నీటివనరులు వున్నవో వాటిని సక్రమంగా వినియోగించుటకు ప్రభుత్వం సర్వశక్తులా ప్రయత్నం చేస్తున్నది ఆ కెనుకబడిన తనాన్ని తొలగించుటకు, ఇతర అభివృద్ధి ప్రాంతాలతోపాటు సమానంగా తీసుకురావటానికి ప్రభుత్వం సర్వవిధాల ప్రయత్నం చేస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక జిల్లాలో ఒక పథకానికి కేటాయించిన మొత్తాన్ని మరియొక జిల్లాలోని పథకమును మార్పుట సవ్యంకాదని వారితోపాటు మరికొందరు

కూడ చెప్పారు సాధ్యమైనంతవరకు ప్రభుత్వం ఈ సూత్రాన్నే అవలంబిస్తున్నది కాని కొన్నికొన్ని టెక్నికల్ కారణాలవల్ల ఎక్కడైనా ఈ నిధులను ఇతర పనులకు త్రిప్పవలసిన అవసరం కల్గినప్పుడు అట్లా చేయటం తప్పటంలేదు

డాక్టర్ అచ్యుతరామయ్యగారు కోస్తాజిల్లాలో మురుగునీటి పారుదల సౌకర్యాలు కలుగజేయాలని చెప్పారు, ఇది పెద్దసమస్య కొన్నిచోట్ల నీరు లేకుండా బాధపడుతుంటే కొన్నిచోట్ల నీరు పెచ్చుగావుండి మురుగునీటితో బాధపడుతున్నారు మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో మురుగునీటి పారుదల పథకానికి ఆంధ్రప్రాంతంలో కోటిరూపాయలు, తెలంగాణా ప్రాంతంలో 10 లక్షలు కేటాయించటం జరిగింది ఈ సందర్భంలో ఒక విషయం మనవి చేయటం మంచిదనుకొంటున్నాను మురుగునీటివల్ల నష్టపడే రైతులు ప్రత్యేకమైన సెన్ ఇచ్చినవడల వారి భూములకు శాశ్వతంగా మురుగునీటి బాధ తొలగించుటకు ఎక్కువ పథకాలు చేపట్టటానికి వీలుంటుందేమో! గౌరవసభ్యులు ఆలోచించి తగు సహకారం ఇస్తే ఈ విషయంలో నిర్మాణాత్మకమైన పనులు జరుగవచ్చునని భావిస్తున్నాను అవసరం అయితే జనం ఇటువంటి అభివృద్ధి పనులకోరకు ముందే ఇవ్వటానికి సిద్ధంగా వుంటారని సభ్యులే చెప్పారు సాగు అభివృద్ధితో పాటు నౌకాయానం సౌకర్యాలు కలుగజేయాలని అచ్యుత రామయ్యగారు చెప్పారు డెల్టాలో కాల్వల నిర్మాణము అనుకూలంగా వున్నచోట సాగుకే కాకుండా పడవలుకూడ నడవటానికి వీలుగానే వున్నవి

శ్రీ కుందారామయ్యగారు తుంగభద్ర ఎగువ కాలువ రెండవదశ నిర్మాణంకూడా మూడవ పంచవర్ష కాలంలో పూర్తిచేయాలని ప్రథమ కాల్వను 4 వేల క్యూసెక్కులనీరు ప్రవహించేటట్లు డిజైన్ చేయాలని చెప్పారు తుంగభద్ర ఎగువకాలువ మొదటిదశ మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో పూర్తికాగానే రెండవ దశ - నిధుల లభ్యాన్నిబట్టి - చేపట్టటానికి ఏర్పాట్లు చేయబడుతున్నాయి ప్రథమ కాలువ డిజైన్ 4 వేల క్యూసెక్కుల నీరు ప్రవహించేటట్లు చేయబడింది అది రెండవదశలోనే సాధ్యపడుతుంది పులివెందుల కాలువ క్రింద తక్కువ ఆయకట్టు సాగుతున్నది మొదట తలపెట్టినట్లు కాలువ క్రింద వున్న భూములను హైలెవల్ కెనాల్ క్రిందకు చేరిస్తే బాగుంటుందని సూచించారు

*శ్రీ ఎస్ నారాయణప్ప (గుత్తి - జనరల్) తుంగభద్ర హైలెవల్ కెనాల్ 1st stage వని ఇప్పుడు జరుగుతున్నది. 1st stage లో include చేసిన గుంతకల్ ఛానల్ ను ఇప్పుడు ఎలిమినేట్ చేశారు ఆ information మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

*శ్రీ ఏ సత్యనారాయణరాజు మొదట రాష్ట్రప్రభుత్వం పులివెందుల ప్రాంతంలోని భూములను తుండభద్ర ఎగువ కాలువ క్రింద చేర్చి పంపగా కేంద్రప్రభుత్వ జలవిద్యుత్ సంఘంవారు అట్టి ప్రతిపాదనను అంగీకరించలేదు.

• అందువల్ల ఎగువ కాల్వను తొలగించి ప్రత్యేకంగా పులివెందుల మొదటి దశగానూ, రెండవ దశగానూ నిర్మించిన బాగుంటుందని సలహా ఇవ్వబడింది ప్రస్తుతం పులివెందుల మొదటిదశ మధ్య తరగతి వధకంగా రూపొందించబడి ఒక కోటి రోజుల రూపాయల ఖర్చుతో అంచనా వేయబడింది దాని క్రింద 21 వేల ఎకరాలు సాగు అగునని అంచనా దాని నిర్మాణం అయిన తరువాత రెండవదశ వధకం చేపట్టినట్లయితే దాదాపు ఎగువ కాలువక్రింద ఈ ప్రాంతంలో ఎంత విస్తీర్ణం సాగునో దాదాపు అంతవిస్తీర్ణం పులివెందుల క్రింద సాగును కనుక గౌరవ సభ్యులు ఆందోళన పడవలసిన అవసరం ఏ మాత్రం లేదని మనవిచేస్తున్నాను దానికి కూడ కేంద్రప్రభుత్వం అనుమతించవలసి వుంటుంది వారి అనుమతి వస్తుందని విశ్వశిస్తున్నాను

శ్రీ జె రామిరెడ్డిగారు మార్కాపురం తాలూకాలోని గుండ్లకమ్మ ప్రాజెక్టును తీసికోవాలని చెప్పారు అది పరిశీలనలో వుందని మనవి చేస్తున్నాను గంగి చెలువు, వెంకటరెడ్డి చెలువు, సగిలేరు సప్లయి ఛానల్, కోటిరెడ్డి చెలువు, పోలిరెడ్డి చెలువు, జెర్లపూడి చెలువు చేపట్టాలని చెప్పారు మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఆంధ్రప్రాంతంలోని చిన్న తరహా నీటి వనరులకు 8 కోట్లు కేటాయించటం జరిగింది గౌరవసభ్యులు చెప్పిన చెలువులు పరిశీలనానంతరం లాభదాయకమని రుజువు అయితే చాటిని తీసికోవడానికి అభ్యంతరం లేదు ఆ ప్రాంతాలను ఊమప్రాంతాలు అని వాడకుండా కొరతప్రాంతాలు అని వాడితే బాగుంటుందేమో సభ్యులు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను మార్కాపురం చెలువుయొక్క కట్టలు పెంచాలని చెప్పారు గౌరవసభ్యులు ప్రత్యేకముగా అర్థి పంపిన ఎడల పరిశీలన చేసిన తరువాత తగు చర్యలు తీసుకొంటాము

నల్గొండ ప్రాంతానికి చెందిన శ్రీ వెంకటరెడ్డిగారు పాలేరు ప్రాజెక్టు చేపట్టి వదలివేయబడిందని దానికి బదులు ఇతర ప్రాజెక్టు తీసికొంటారా అని అడిగారు ఇతర చిన్నతరహా ప్రాజెక్టు ఫీఫ్ ఇంజనీరు పరిశీలనలో ఉంది పాలేరు ప్రాజెక్టును వదలివేయటానికి కారణం సరైన ప్రదేశం దొరకకపోవటం తప్ప మరొకటి కాదని మనవి చేస్తున్నాను వేములూరు ప్రాజెక్టు కుడికాల్వ నిర్మాణము అలస్యం చేయబడిందని చెప్పారు ఈ కుడికాల్వ ఎగువభాగం కొండ ప్రదేశంనుండి తవ్వవలసి వున్నందువల్ల ఖర్చు పాచ్చు అగునని భావించబడింది తక్కువ ఖర్చుతో ప్రత్యమ్నాయంగా కాలువయొక్క ఎలైన్ మెంటు చేయు

టకు సర్వే చేయబడింది ప్రతిపాదనలకు తుదిరూపం యివ్వవలసి వుంది అది చేస్తున్నారు

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తిగారు వంశధార ప్రాజెక్టు మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో స్పిల్ ఓవర్ వథకంగా నమోదు చేయబడలేదని, అట్లా చేయాలని, 9 కోట్లు చాలదని, అంచనా మొత్తం 14 కోట్లు నమోదు చేయాలని చెప్పారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పోచంపాడును, వంశధారను స్పిల్ ఓవర్ వథకంగా మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో నమోదు చేసి పంపగా కేంద్ర ప్రభుత్వం పోచంపాడును మాత్రమే స్పిల్ ఓవర్ స్కీముగా ఉంచినారు వంశధారను ఏదో విధంగా చేపట్టబడుతుందనే ఉద్దేశంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో నమోదు చేయటం జరిగింది ఈ వథకానికిగాను ఇంకా ఎక్కువ ధనం కేటాయించుటకు వేను ఇదివరకు చెప్పిన కారణాలవల్ల సాధ్యం కాలేదు, తప్ప మరొకటి కాదు నాగార్జునసాగర్ కు ప్రస్తుత సంవత్సరంలో 9 కోట్లకు గాను 11 కోట్లు ప్రభుత్వము ఖర్చు పెట్టిందని మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక మొదటి సంవత్సరంలో మరల 9 కోట్లు కేటాయించినట్లు తెలుస్తోంది ఈయేడు అదనంగా ఖర్చు పెట్టిన రెండుకోట్లు వచ్చే సంవత్సరం కేటాయించిన 9 కోట్లులో నుంచి నర్దుబాటు చేయవలెనని చెప్పారు ప్రభుత్వము యొక్క ఉద్దేశం కూడా అదేనని వారికి మననిచేస్తున్నాను కారదానదిమీద, రైవాడ, కడకొండ, స్వర్ణముఖ మొదలైన వథకముల గురించి బి శ్రీరామమూర్తిగారు చెప్పడం జరిగింది ఇటువంటి వథకాలు గురించి శ్రీకాకుళం జిల్లాలోను విశాఖ వట్టణము జిల్లాలోను కొందరు మంత్రులు ప్రసక్తి తెచ్చారు వారికి ఇచ్చిన జవాబులే వీటికి కూడా వర్తింపజేయవచ్చును కనుక దానిని పునశ్చరణ చేయవలసిన అవసరం లేదు ఏ నరసింహప్పారావుగారు శ్రీకాకుళం జిల్లా వథకముల గురించి ప్రభుత్వము తగు శ్రద్ధ తీసుకొంటున్నందుకు సంతృప్తిని కనబరచినారు, localization వథకం గురించి ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న సిద్ధాంతాన్ని సమర్థించారు వారికి ప్రభుత్వం తరపున ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను రత్న సభాపతిగారు దగ్గురుపేట వథకానికి ఎప్పుడు పునాదులు వేస్తారని అడిగివారు దానికి శంఖుస్థాపన చేయుటకు ఒక శేదీ నిర్ణయించు విషయం ఆలోచనలో ఉన్నది బహుళా, గౌరవ సభ్యులు శావించిన దానికంటె ముందుగానే వేస్తామను కొంటున్నాను రత్న సభాపతిగారు మాట్లాడుతూ, రాయలసీమ ప్రాంతమును సర్కారు జిల్లాలతో పోల్చుతూ, వారి ప్రాంతములో తక్కువ శాతం భూమి, సాగుకిందికి తేబడిందని, దానిని పెంచవలెనని చెప్పారు. రంగవాణంగారి ప్రశ్నకు ఇచ్చిన సమాధానమే దీనికి వర్తిస్తుంది. దానిని పునశ్చరణము చేయడము నాకు

ఇష్టం లేదు వెనుకబడిన ప్రాంతాలను అభివృద్ధిచేసే విషయం గురించి ప్రత్యేక కమిటీ వేసి పరిశీలన చేయవలెనని చెప్పారు ఆ పరిశీలనకు ఏమీ అభ్యంతరంలేదు అనలు వెనుకబడిన ప్రాంతాన్నే కాదు, ఏ ప్రాంతాలలోగాని ఊమపరిస్థితులు ఏర్పడకుండా చూడడానికి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి ముఖ్యంగా మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ రాయలసీమ విషయంలో కరువు ఏర్పడినప్పుడు, ఊమ పరిస్థితులు వచ్చినప్పుడు చేసేటటువంటి తాత్కాలిక నివారణ ఏర్పాట్లే కాకుండా, శాశ్వత నివారణకోసం, కేంద్రప్రభుత్వంతో, ప్రధానమంత్రితో, అక్కడ ఉన్నటువంటి ఆహారశాఖా మంత్రిలతో మాట్లాడి, శాశ్వతంగా రాయలసీమలోనే కాకుండా, ఎక్కడైతే వెనుకబడిన ప్రాంతాలు ఉన్నాయో, ఎక్కడైతే ఊమం వస్తుందో, లేక ఏ ప్రాంతాలైతే కొరతప్రాంతాలుగా కన్పడుతున్నాయో, వాటికొరకు ప్రత్యేక క్రొద్ద వహిస్తున్నారు సంచీవయ్యగారు, ప్రభుత్వము చేసినటువంటి కృషిని నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు అందుచేత శాశ్వత నివారణకోసం ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయని మనవి చేస్తున్నాను పెద్దలు రామకృష్ణరాజుగారు అమ్మప్పల్లి పథకాన్ని కుశస్థలి మొదలుపెట్టవలెనని, రాజభానికొనను చేపట్టవలెనని, కొత్తచెరువు స్కీమును త్వరగా తీసుకొనవలెనని, ప్రభుత్వం వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో, తక్కువ ఆదాయం ఉన్నాకూడా ఆ పథకాలు చేపట్టవలెనని కూడా చెప్పారు అమ్మప్పల్లి పథకాన్ని పరిశీలిస్తున్నాము దీనికిగాను మూడవ ప్రణాళికలో 10 లక్షలుకూడా కేటాయించడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను శ్రీ రాజుగారు దీనిని గురించి అనాదిగా ఆందోళన చేస్తున్నారు దీనిని సాధ్యమైనంత త్వరలో ప్రారంభించవలెనని ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి ఉన్నదని మీద్యారాచారికి మనవి చేస్తున్నాను రాజభావికొన విషయం ఇదివరకే పరిశీలించగా, దానివలన చాలా తక్కువ ఆదాయం వచ్చేదిగా తెలిసింది దీనివిషయం కూడా రాజుగారు చాలాకాలంగా ఆందోళన చేస్తున్నారు దీనిని పునఃపరిశీలన చేసేచేపట్టడానికేమైనా వీలుంటుందేమోచూచి దానివిషయం Chief Engineer గారితో పరిశీలించవలసియున్నది 1½ per cent return రానటువంటిపరిస్థితి అక్కడవుంది ఆవిషయాన్ని సానుభూతితో పరిశీలనచేస్తాం కొత్తచెరువుయొక్క పథకము పరిశీలించబడుతున్నది శ్రీ సంబారి శ్రీనివాసరావుగారు localisation scheme గురించి, తుమ్మూరు ప్రాజెక్టుగురించి మాట్లాడినారు Irrigation Consultative Committee యొక్క అధికారాలు సక్రమంగా నిర్వహించినందుకు వారికి ప్రత్యేకించి నా ధన్యవాదాలు. తుమ్మూరు ప్రాజెక్టు యొక్క plan,

అంచనాలు Superintending Engineer పరిశీలనలో ఉన్నదని వారికి మనవి చేస్తున్నాను ఈ ప్రాజెక్టు రైతుల మహాసభ ఒకటి గౌరవ సభ్యులు చిలకల పూడిలో నిర్వహించి నన్ను, ముఖ్యమంత్రిగారిని ఆహ్వానించినారు అక్కడ ఉన్న రైతులయొక్క కోర్కెలు సరైనవని తెలుసుకొన్నాము సాధ్యమైనంత త్వరలో ఈ పథకము అంచనాలు తయారుచేయబడగలవని ఆశిస్తున్నాము ఎర్రకాల్వ, తమ్మిలేరు చేపట్టవలెనని శ్రీనివాసరావుగారు చెప్పారు, ఎర్రకాలవ నిర్వహణకు 20 లక్షలు, తమ్మిలేరుకు 10 లక్షలు మూడవ ప్రణాళికలో కేటాయించడం జరిగింది కేంద్ర జల విద్యుచ్ఛక్తి సంఘంవారి యొక్క technical clearance కోసం మాత్రమే వేచి ఉన్నాము ఈ లోగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ప్రత్యేక సిబ్బందిని నియమించినది ప్రాథమిక పనులు చురుకుగా సాగుటకు ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి అదినారాయణగారు విశాఖ జిల్లాలో చెడిపోయిన చెరువులను మరమ్మతులు చేయాలని చెప్పారు చెరువుల మరమ్మతులకుగాను మూడవ ప్రణాళికలో రి కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది మూడవ ప్రణాళికా కాలములో చాలా చెరువులు మరమ్మతులు కావచ్చునని ఆశించవచ్చును నడిపూడి కాలవగురించి శ్రీ సన్యాసి నాయుడుగారి ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పాను మరల దానిని పునశ్చరణచేయవలసిన అవసరం రాలేదు N శ్రీరాములు పంశధార ప్రాజెక్టు తీరని కోరికగా ఉన్నదని, తగినంత ధనము కేటాయించబడలేదని ఆందోళన తెలియజేసినారు ఈ ప్రాజెక్టును గురించి పలువురు సభ్యులు మాట్లాడడం జరిగింది దీనియొక్క ప్రాముఖ్యత నాకు తెలియనిది కాదు సుమారు వంద సంవత్సరములనుంచి దీనిపై ఆందోళన జరుగుతున్నది దీని ప్రాముఖ్యతను గమనించే ఎన్నో అడ్డంకులు వచ్చినప్పటికీనీ, ముఖ్యమంత్రిగారు ఇటీవలనే దానికి శంఖుస్థాపన చేసినట్లు వంటి విషయం సభ్యులకు తెలియనిదికాదు ఏనుగులగడ్డ, దశవట్టి పథకము త్వరగా తీసుకోవలెననే విషయము చెప్పారు దశవట్టి పథకము రెండవది, Head works పునర్నిర్మించడం, వాటిలో కాలవల విషయం అంచనాలు మంజూరు కాబడినవి రెండవ విషయము ఇంకా Chief Engineer గారికి రావలసియున్నది రేగులగడ్డ పథకం పరిశీలన పూర్తి అయినట్లును Plan అంచనాలు తయారు చేయబడినట్లును తెలియవస్తున్నది రంగవారిగారు 1951 Agreement విషయం చాలా శ్రద్ధగా చర్చించారు వారు చక్కగా దానిని చదివినందుకు నేను అభినందిస్తున్నాను మన ప్రభుత్వంయొక్క దృక్పథాన్ని సమర్థించారు దీని విషయంలో ఏదైనా రాజీ ప్రతిపాదన వచ్చినపుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తగు జాగ్రూకత వహించవలెనని చెప్పినారు దీనికి ఇప్పడే సమాధానం చెప్పినాను ఈ విషయంలో ఏదైనా ఒక నిర్ణయం తీసుకోవలసి

నపుడు ఆంధ్ర ప్రజల యొక్క శ్రేయస్సును ప్రభుత్వము దృష్టిలో ఉంచుకొంటుందని తిరిగి వా హామీని పునశ్చరణ చేస్తున్నాను బహుశానది వధకమునకు ఇంకా తుదిరూపము ఇవ్వబడలేదనేటటువంటి విషయం కూడా వారే చెప్పడం జరిగింది దీని నిర్మాణమునకు ముందు కొన్ని ప్రదేశములు పరిశీలించబడినవి అరుకు, బద్వాదగ్గర నిర్మించుటకు వీలు అవుతుందేమోనని పరిశీలించగా అక్కడ అనుకూలంగా లేనందువలన కోటిలింగ దగ్గర ప్రదేశాన్ని డిపార్టుమెంటువారు పరిశీలిస్తున్నారు ఖి యల్లారెడ్డి గారు పోచంపాడు ప్రాజెక్టును త్వరగా నిర్మించవలెననే విషయము, తెలంగాణాలో securities ను దానికి వినియోగించవలెనని ప్రత్యేకంగా ఉద్ఘాటించినారు గౌరవసభ్యులకు ఉన్న ఆందోళన ప్రభుత్వానికి లేకపోలేదు కేంద్ర ప్రభుత్వము వారి technical clearance ఇంకను రావలసియున్నప్పటికినీ, ప్రాథమికపనులు నిరభ్యంతరంగా, నిరాఘాటంగా సాగుతున్నవి దానికిగాను సుమారు ఆరు కోట్లు సేక్యూరిటీలు వినియోగవరచవలెననే ఉద్దేశంతోనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వము అందుకు చర్యలు తీసుకొంటూనే ఉన్నది ఈ విషయం గురించి అనేకమంది సభ్యులు తెలంగాణా రీజనల్ కమిటీలోను, ఇక్కడ అనేక సందర్భాలలోను చెబుతూ ఉన్నారు అది చాలా న్యాయమైన విషయంగానే ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది తెలంగాణా ప్రాంతములోని వధకాల నిర్వహణకై ప్రత్యేకమైన machinery ని కొని ఉంచవలెననే విషయాన్ని యెల్లారెడ్డిగారు చెప్పినారు పోచంపాడు ప్రాజెక్టు నిర్మాణమునకు సుమారు 47 లక్షల రూపాయలు machinery క్రింద మంజూరు చేయడం అయింది మొత్తము తెలంగాణా ప్రాంతానికి machinery ని ఏర్పాటుచేసే విషయం కూడా పరిశీలనలో ఉన్నది మంతన వెంకటరాజుగారు కృష్ణా బ్యారేజ్ స్కిములు త్వరగా అమలుపరచవలెనని చెప్పారు కృష్ణా బ్యారేజ్ క్రింద అదనంగా సుమారు ఒక లక్ష ఎకరాలు సాగు అవుతున్నదని తలంచబడింది దీనికి అనుగుణంగానే డెల్టాలో ఉన్న ప్రధానమైన కాలవలకు అభివృద్ధి పనులు జరుగుతున్నాయి 1961 జూన్ నెల ఆఖరికి ఈ పనులు పూర్తి అయిపోయి అదనపు నీరు ప్రవహించే అవకాశము కలుగుతుంది. ఈ అవకాశం పురస్కరించుకొని ఎక్కువ ఆయకట్టు పెంచుకొనవచ్చును P W D వారు చేసేపనులలో లేక ప్లానింగుకు సంబంధించిన పనులలో జాప్యంజరుగుతోందని ప్రత్యేకంగా అధికారిని నియమించి ఎప్పటికప్పుడు పరిశీలన చేయించాలని సూచన చేశారు ఈ సూచన నిర్మాణాత్మకంగా కనిపిస్తోంది, ఆలోచిస్తాము. గుంటూరు కాలవ, పెదనందిపాడు-దగ్గుపాడు కాలవ

వథకము గురించి వారు కొత్త సూచనలు చేశారు ఈ వథకాల గురించి అసెంబ్లీలో స్టేటుమెంటు ఇవ్వటం, గౌరవసభ్యుల ప్రశ్నలకు సమాధానము చెప్పటం సంభవించింది గౌరవసభ్యులు, సదరు వథకం సక్రమంగా అమలు జరిపే యెడల ఎకరానికి రు 200 లు చందాలు ముందుగా మూడు వాయిదా లలో ఇస్తామని చెప్పినప్పుడు దానికి తగిన చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకొంటుంది మరల ఇప్పుడు కొత్త సూచనలు వెంకటరాజుగారు చెప్పారు వారు దానిలోని కష్టాలు తెలియజేశారు అలా చేస్తే ఇది త్వరగా కాదేమో, అప్పుగా తీసు కొంటే బాగుంటుందేమో అన్నారు అనగా వారి మనస్సులో ఉన్నది ఏమంటే- వారు నాతో వ్యక్తిగతంగా చర్చించినప్పుడుకూడ చెప్పారు-మద్రాసు రాష్ట్ర ములో మణిముక్తార్ ప్రాజెక్టుకు ఏ విధంగా అడ్వాన్సు లోన్లు తీసుకొన్నారో, అదేవిధంగా ఇక్కడ చేయాలనే భావం వారికి ఉన్నట్లు కనబడుతోంది దానికి 2 కోట్ల రూపాయలు అప్పులుగా ఇవ్వటానికి జనం సిద్ధంగా ఉంటారని గౌరవ సభ్యులు చాల విశ్వాసముతో ఉన్నారు అదికూడ ఆలోచించవలసిన సలహాయే దానికి రైతుల వద్దనుంచి హామీలు తీసుకొనే సంతకాల కార్యక్రమం ప్రారంభ మైనదని అనుకొంటాను ఏ పరిస్థితిలో ఉన్నదో తెలియదు దీనిపైనే గౌరవ సభ్యులు యిచ్చిన సూచనలు దృష్టిలో పెట్టుకొని వ్యవహరిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ అద్దేపల్లి సత్యనారాయణమూర్తిగారు గోదావరి డెల్టాలోని దాళవా వంట విషయం మాట్లాడినారు. ప్రభుత్వంయొక్క చర్యలకు సంతృప్తి వెల్లడించినందుకు ప్రభుత్వం తరపున వారికి ధన్యవాదములు.

వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు మాట్లాడుతూ రిజర్వుబ్యాంక్ ద్వారా రైతులకు ఋణాలు యిప్పించి, ఆ ధనంద్వారా ఎక్కువ ప్రాజెక్టు నిర్మించాలని సూచన చేశారు ఈ విషయం ప్రభుత్వం యిదివరకే ఆలోచించింది ప్రజానీకంకూడ అప్పులు యివ్వటానికి సిద్ధముగా ఉన్నారనే విషయాన్ని ఆయా ప్రాంతాలకు మేము వెళ్ళినప్పుడు యీ ప్రాజెక్టుయొక్క నిర్మాణం విషయంలో వారు చూపిస్తున్న ఆసక్తి చూస్తుంటే చాల విశ్వాసం కలుగుతోంది “ఈ ప్రాజెక్టుకు మీ డబ్బును కేటాయిస్తాము, ear-mark చేస్తాము” అనే విషయంగా చెబితే తప్పకుండా అక్కడి ప్రజలనుంచి response వస్తుందనే దానిలో నాకెట్టి సందేహం లేదు ఆ విషయం పరిశీలన చేస్తున్నాము, సరైన చర్యలు తీసుకొంటామని అనుకొంటున్నాను

వాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు రెండవదశను గురించి వారు చెప్పారు అక్కడ కాలవలు ప్రస్తుతం 11 వేల క్యూసెక్కుల నీటిని ప్రవహింపజేసే శక్తిని

కలిగిఉన్నప్పటికీ వంతెనలు, అక్విడక్టుస్ మొదలైనవి కట్టడం, రెండవదశ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం దృష్టిలో ఉంచుకునే నిర్మించబడుతున్నాయని మనవి చేస్తున్నాను కుడికాలవ రెండవస్టేజియొక్క పనికూడ త్వరలో ప్రారంభించాలనే ఉద్దేశం¹ ప్రభుత్వానికి ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను

నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టులో పనిచేసే ఉద్యోగస్థులయొక్క సర్వీసెస్ రెగ్యులరైజ్ చేయాలని చెప్పారు ఇది పరిశీలించవలసిన విషయమే

శ్రీ సూర్యనారాయణగారు రామపాదసాగర్ గురించి చెప్పారు దానికి సమాధానం చెప్పియున్నాను ఆంధ్ర, గంభీరగడ్డ, తాండవ ప్రాజెక్టుస్ గురించి యిదివరకే మనవి చేశాను

డాక్టర్ ఎ బి నాగేశ్వరరావుగారు గోదావరి నదిమీద బారేజ్ కట్టే విషయం చెప్పారు ఇది పరిశీలనలో ఉన్నది వారు పంపా రిజర్వాయర్ విషయంకూడ సూచించారు దీనిని మూడవ ప్రణాళికలో పూర్తిచేయుటకు 50 లక్షలు కేటాయించటం జరిగింది

శ్రీమతి సీతాకుమారిగారు రామడుగు ప్రాజెక్టు గురించి చెప్పారు ప్రభుత్వం యిటీవలనే యీ ప్రాజెక్టును మంజూరు చేసింది త్వరితగతినీ పని చేయటానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు నిజాంసాగర్ అభివృద్ధి విషయం, దేవ నూరు ప్రాజెక్టు విషయం వారు ప్రస్తావించారు. వాటిని గురించి లోగడనే చెప్పాను మాధవరావుగారి ప్రశ్నకు యిచ్చిన సమాధానం దీనికి కూడ వర్తిస్తుంది

శ్రీ కేశవరెడ్డిగారు గూడవంచ ప్రాజెక్టు విషయమై చెప్పారు మొదట దీనిని మూడవ ప్రణాళికలో చేర్చటం జరిగింది కాని ఇన్ఫ్రిగేషన్ సీలింగ్ తగ్గించినందువల్ల యీ పథకం ప్రస్తుతానికి వదిలివేయటం జరిగింది సరివాగు మత్తడి విషయంకూడ చెప్పారు సరివాగు పథకం ప్రభుత్వం యిటీవల మంజూరు చేసింది పని పూర్తి అయిన తరువాత మత్తడిమీద పారే నీరు ఎంతో తేల్చడానికి పిలుకాకుండ ఉన్నది

శ్రీ టి రామచంద్రారెడ్డిగారు తుంగభద్ర మైలెవెల్ కాలవ పనులలో జాప్యం ఉన్నదని, ప్రత్యేక సౌకర్యాలు చేయాలని చెప్పారు ఆ పనులు చురుకుగా సాగుతున్నవి ఈ పనులు చూడవలసినదిగా కొంతమంది శాసన సభ్యులను ఆనేకసార్లు ప్రత్యేకంగా కోరాను ప్రత్యేకంగా రాయలసీమ సభ్యులను వెళ్ళి చూడమన్నాను దానికి కావలసిన ఏర్పాట్లు అన్నీ చేశాను. కాని బహు కొద్దిమంది మాత్రమే వెళ్ళి చూచినారని చెప్పటకు విచారిస్తున్నాను

ప్రత్యేక సర్కిల్ ఏర్పాటు విషయం పరిశీలించవలసి యున్నది వారు ఇంకా చెబుతూ ఇంజనీర్ల వేతనాలు చాల తక్కువగా ఉన్నవని, మైసూరు, మద్రాసు లలో పెంచినట్లు సాధ్యమైనంతవరకు మన రాష్ట్రంలో కూడా పెంచాలని, లేనియెడల వారు ఉత్సాహంగా పని చేయజాలరని తెలియజేశారు ఈ విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది రాయలసీమ అభివృద్ధికి సంజీవయ్యగారి మంత్రి వర్గం ప్రత్యేక శ్రద్ధ చేయుటలేదనే భావన వారు వ్యక్తం చేశారు పైగా అనమర్థంగా ఉన్నదన్నారు వారి వ్యక్తిగత అభిప్రాయాన్ని నేను మార్చటం కోసం ఎంత ప్రయత్నించినా లాభం ఉండదు అది కళ్ళ ఆద్దాల రంగునుబట్టి ఉంటుందిగాని, ఆ రంగును నేను మార్చటం కష్టం వారు మార్చుకోనంత వరకు నేను మార్చలేను ప్రత్యేకం రాయలసీమనుంచి, హరిజన కులాలనుంచి వచ్చిన వ్యక్తి వెనుకబడ్డతనం ఏమిటో, దారిద్ర్యం ఏమిటో, బీదతనం ఏమిటో, జ్ఞానం ఏమిటో, కొరత ప్రాంతం ఏమిటో, సిద్ధాంతాల గురించి చెప్పటంకాక స్వయంగా అనుభవించిన వ్యక్తి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు, వారు ఆ ప్రాంతానికి ప్రత్యేక కృషి చేస్తున్నారు, తాత్కాలికంగా జ్ఞాన నివారణకే కాకుండా కాళ్ళత నివారణకోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం వద్దకు వెళ్ళి, ప్రధానమంత్రి వద్దకు వెళ్ళి కాళ్ళత నివారణకు కావలసిన యావత్తు చర్యలు తీసుకొంటున్నారు అటువంటివారు ప్రత్యేకంగా ముఖ్యమంత్రిగా ఉండి పని చేస్తున్నప్పుడు వారి మంత్రివర్గంలో రాయలసీమ అభివృద్ధి సాగుటలేదని నేరారోపణ కోసం చెప్పిన మాటతప్ప, దానిలో వాస్తవం లేదని తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ సి పాచ్ రాజేశ్వరరావుగారు. రెండవ ప్రణాళికలో పథకాల నిర్మాణమునకు కేటాయించబడిన సొమ్ము పూర్తిగా ఖర్చు కాలేదని, తుంగభద్ర ఎగువకాలవ, నారాయణపురం ఆనకట్ట, పోచంపాడు పథకాలకు చేయబడిన ఖర్చు సంతుష్టికరంగా లేదని చెప్పారు వారు చేసిన నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలతో వీక్షివిస్తున్నాను కాని వారు అనుకొన్న విషయాలలో తేడాలు ఉన్నవని, వాటిని గురించి తెలియజేయుట అవసరమని భావిస్తున్నాను రెండవ ప్రణాళికలో మధ్యతరహా, పెద్ద తరహా పథకాలకు కేటాయించిన సొమ్ము మూడు రూ 20 కోట్లు ఇందులో యీ సంవత్సరాంతానికి రూ 19 కోట్ల 8 లక్షలు ఖర్చు అవుతోంది అయితే కొన్ని పథకాలకు కేంద్రజలవిద్యుచ్ఛక్తి సంఘంవారి ఆమోదము యింకా లేనందువల్ల, యింకా కొన్ని పథకాలు సాంకేతిక కారణాలచే వదిలివేయడంవల్ల, కేటాయించబడిన సొమ్ము ఖర్చు చేయుటలో కొద్ది దిగుబాటు మాత్రమే అయినది.

పోచంపాడు ప్రాజెక్టు విషయములో రెండవ ప్రణాళికా కాలములో మొదటి 4 సంవత్సరాలకు 2 లక్షల 8 వేలుగాక యీ సంవత్సరం సుమారు

20 లక్షలు ఖర్చుపెట్టబడిందని గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను కేంద్ర ప్రభుత్వంవారి ఆమోదం త్వరలోనే వస్తుందనే ఉద్దేశంతో 1960-61 బడ్జెటులో సొమ్ము కొంచెం ఎక్కువ కేటాయించటం జరిగింది తుంగభద్ర ఎగువకాలవ, నారాయణపురం అనకట్ట, కృష్ణా జేరేజ్, రాజోలిబండ పథకాలకు యీ క్రింది విధంగా ఖర్చు ఉన్నది రెండవ ప్రణాళికలో కేటాయించిన సొమ్ము తుంగభద్ర ఎగువకాలవకు 206 లక్షలు కేటాయిస్తే 289 లక్షల 18 పేలు ఖర్చు అయినది, నారాయణపురం అనకట్టకు రు. 52,98,000 కేటాయిస్తే రు. 55,11,000 ఖర్చు అయినది కృష్ణా జేరేజ్ కి రు. 120,85,000 కేటాయిస్తే రు. 185 75 పేలు ఖర్చు అయినది, రాజోలిబండకు రు. 175,24,000 కేటాయిస్తే రు. 150,05,000 ఖర్చు అయినది తరువాత, మైనర్ ఇన్ఫ్రీగేషన్ పథకాల విషయంలో కేటాయించబడిన మొత్తం, ఖర్చు చేసిన మొత్తం తక్కువని విమర్శ చేశారు చిన్న నీటిపారుదల పథకాలకుగాను రెండవ ప్రణాళికలో రు. 498,92 000 కేటాయిస్తే, అయిన ఖర్చు రు. 471 లక్షలు. వీటిలో కొన్ని పథకాలు సాంకేతిక సలహాలదృష్ట్యా చేయుటకు వీలుకానందున యీ తేడా కనబడతోందిగాని మరొకటికాదు వాస్తవంలో వారు చెప్పిన సిద్ధాంతం వప్పుకొంటున్నాను, శాస్త్రీయదృక్పథంలో చేసినప్పుడు వప్పుకొనకతప్పదు అంచనాలు కొంచెం యించుమించుగా సరిపోతూ ఉండాలి కొన్ని సాంకేతిక యిబ్బందులు వచ్చినప్పుడు ఫలానిది వదిలిపెట్టాలని అనుకొన్నప్పుడు మొదట అనుకొన్నాము కనుక, అనుకొన్నదాని ప్రకారం పోవాలని ఖర్చుపెట్టకూడనిచోట ఖర్చుపెట్టి, ఖర్చుపెట్టవలసినచోట ఖర్చుపెట్టకుండా ఉంటే ఆశాస్త్రీయంగా ఉంటుంది ఆచరణలో కొన్నిసార్లు ఎక్కులు వస్తూంటాయి నా మిత్రుడు కూర్చున్నప్పుడు కూడ, సిద్ధాంతజ్ఞానం, శాస్త్రజ్ఞానం ఉన్నవారుకూడ యిటువంటి పొరపాట్లు చేయవలసివస్తుంది, తప్పుడు, సాంకేతిక నిపుణుల అభిప్రాయం ప్రకారం పోతూ ఉండవలసివస్తుంది వైన నేను చెప్పిన వివరములనుబట్టి, గౌరవసభ్యులు మనవి చేసినట్లు గాక, ఖర్చులలో ఏమంతలోటులేదని విదితం అవుతుంది రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో తెలంగాణాప్రాంతంలో చేర్చబడిన ఆరు చిన్న నీటి పథకాల విషయములో ఇంతవరకు ఒక్కదానిమీద కూడ పని ప్రారంభించబడలేదని అన్నారు ఈ అరింటిలో సాంకేతిక కారణములవల్ల మూడు పథకములు మాత్రము వదలివేయబడినవి వాటి స్థానే మరికొన్ని తీసుకోబడినవి మిగతా మూడు పథకాలలో ఒకదానికి అంచనాలు తయారైనవి అవి పరిశీలనలో ఉన్నవి రెండు పథకాల అంచనాలు మార్పు చేయవలసిన అవసరం కలిగింది. అంతేగాని, అవి వదలివేయబడలేదు గౌరవసభ్యులు చేసిన విమర్శ లన్నింటికీ జవాబు ఇచ్చినాను. డిప్యూటీ స్పీకర్ గారు అధ్యక్ష స్థానంలో కూర్చున్నప్పుడు,

వారు ప్రత్యేకంగా మాట్లాడే అవకాశం లేకపోయినందువల్ల వారి నియోజక వర్గానికి సంబంధించిన ఒక స్కీము గురించి నాకు ఒక చీటీ పంపించారు. వారి నియోజకవర్గానికి సంబంధించిన దేవనపల్లి ఆనకట్ట విషయం ప్రాసినారు. నేను ఆ స్కీము గురించి ప్రత్యేకమైన సానుభూతితో పరిశీలించి, సాంకేతిక నిపుణుల అభిప్రాయములు తెలుసుకొని, వారి కోర్కెను తీర్చడానికి ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకొంటానని మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి గౌరవసభ్యులు కట్ మోషన్స్ ఉపసంహరించుకొని, ఈ డిమాండును ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మీ ఆశీర్వాదాలతో నేను అడిగిన డిమాండ్ ను సభవారు ఏకగ్రీవంగా అంగీకరిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఇంత శ్రద్ధతో తాము ఇప్పటివరకు కూర్చుని నాకు ఇంత అవకాశం ఇచ్చినందుకు—ప్రత్యేకంగా తాము ఇక్కడ కూర్చుని ఉండగా ఈ చర్చలో నేను మాట్లాడే అవకాశం కలుగజేసినందుకు—తమకు ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య కేంద్రప్రభుత్వం మన ప్రాజెక్టుల విషయంలో చిన్న చూపు చూస్తూ ఉండటంవలన, మన ప్రభుత్వ కోర్కెలు బలపర్చటానికి కూడ మేము ఈ కట్ మోషన్స్ ఓటుకు పెట్టమని కోరవలసి ఉంటుంది.

DEMAND No IX—Irrigation - Rs. 6,56,49,100

Mr. Speaker The question is

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for*
Irrigation by Rs. 100

(For not taking an irrigation work near Chakkara-palli, Gundapalli village, Chittoor Taluk, Chittoor District.)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs 100

(For not completing Nagarjunasagar I stage during II Plan period and for not taking the II stage of the above project during III Plan period)

The motions were negatived.

Mr Speaker The question is

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(For not adjusting the economy measures in implementing irrigation works)

The motion was negatived

Sri P. Rajagopal Naidu demanded a division.

The House then divided

Ayes 27

Noes 82

The motion was negatived.

Mr. Speaker The question is

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(లేబరు కంట్రాక్టర్లు సొసైటీలకు కంట్రాక్టు పనులు విరివిగా ఇవ్వక
లేనిపోని పేచీలను పెడుతూ సొసైటీలకు బదులు వ్యక్తులకే పనులు ఇచ్చు
చున్న ప్రభుత్వ విధానమును విమర్శించుటకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా నెల్లూరు తాలూకా యాడూరు గ్రామము చెరువులోని
అనేక సంవత్సరాలుగా పాగుచేయుచున్న ఆశేవణ లేని చెరువుతట్టు భూమిని
పాగుచేయు పేదలకు మంజూరు చేయమని కోరుటకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా కోడూరు గ్రామ చెరువు తట్టులో
ఆశేవణ లేని భూమిని, పేదలకు ఇప్పించమని కోరుటకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా మవలిపాలెం చెరువును, యెత్తివేసి,
సదరు చెరువుతట్టు భూమిని పేదలకు మంజూరు చేయమని కోరుటకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా యాదగూరి గ్రామములో చెరువు
లోతట్టు ఆశేవణలేని భూమిని, చెరువును నుండి విడగొట్టి పేదలకు పంచ
నందుకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా మాచర్లవారిపాలెం గ్రామ చెరు
వును యెత్తివేసి సదరు భూమిని పేదలకు పంచమని కోరుటకు)

The motions were negatived

Mr. Speaker The question is

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(For not taking up execution of Rivada Project
on Sarada River in Vizag District.)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(For not executing the work of Jammigadda
Channel in Anakapalli Taluk Vizag District.)

The motions were negatived

Mr. Speaker The question is

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(To criticise the Government's failure to avoid
corruption and wastage in the construction of major
projects)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(For the failure of the Government in not provi-
ding about fifteen crores rupees even in the Third Five
Year's Plan for Pochampad Project which is vital for
the development of the Telengana region)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(To discuss the failure of the Government to
construct the dam near Rama's village in Adilabad
Taluk on Satnali River)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(To discuss the failure of the Government in not
providing substantial amount for irrigation purposes to
the districts which are economically backward and
where irrigation facilities are very low)

The motions were negatived

Mr. Speaker The question is

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా పావరెడ్డిపాలెము గ్రామ కనకచెరువును ఎత్తువేసి అందు సాగుచేస్తున్న పేదలకు నదరు భూమిని పేదలకు మంజూరు చేయమని కోరుటకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా నవుదాములూరు గ్రామ చెరువును ఆశేవణలేని భూమిని చెరువు తట్టు నుండి తొలగించి సాగుచేయుచున్న పేదలకు మంజూరుచేయమని కోరుటకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా తోటపల్లి గ్రామచెరువు ఆశేవణలేని భూమిని చెరువు తట్టునుండి తొలగించి సాగుచేస్తున్న పేదలకు మంజూరు చేయమని కోరుటకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా బ్రహ్మదేవం గ్రామచెరువు ఆశేవణలేని భూమిని చెరువు తట్టునుండి తొలగించి సాగుచేయుచున్న పేదలకు మంజూరు చేయమని కోరుటకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs 100

(నెల్లూరుజిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా మైపాడు గ్రామ ఆశేవణలేని చెరువు లోతట్టు భూమిని చెరువు తట్టునుంచి మినహాయించి సాగుచేయు నీడలకు పట్టాలు యిప్పించమని కోరుటకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs 100

(నెల్లూరు జిల్లా నెల్లూరు తాలూకా లేజూరు గ్రామ చెరువు ఎత్తివేసి పేదలకు సాగుచేసుకొనుటకు నదరు భూమిని మంజూరు చేయమని కోరుటకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs 100

(నెల్లూరుజిల్లా నెల్లూరు తాలూకా పున్నూరు గ్రామం చెరువు ఎత్తివేసి పేదలకు సాగుచేసుకొనుటకు నదరు భూమిని మంజూరు చేయమని కోరుటకు)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా నెల్లూరు తాలూకా పేరూరు గ్రామ చెరువు ఎత్తివేయ
బడి యున్నది వానిలో సుమారు 100 ఎకరములు భూమి యున్నది. దానిని
అక్కడ హరిజనులకు యితర వ్యవసాయ కార్మికులకు మంజూరు చేయమని
కోరుటకు)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా కోవూరు తాలూకా అల్లూరు గ్రామంలో (వాద) భూమి
4,000 ఎకరములకు లాభదాయకమైన మురుగునీటి పథకమును అమలు
జరుపుటలో జాప్యం జరుగుచున్నందులకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా కోవూరు తాలూకా దువ్వూరు చెరువులో కట్టు భూము
లను రాజకీయ కాధికులు, భూమి లేని పేదవారు, భూమిని సాగుచేసికొనుటకు
ఏర్పాటు చేయవలసిన కట్ట యంతవరకు పోయించక జాప్యం జరుగుచున్నందు
లకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs 100

(నెల్లూరుజిల్లా రావూరు తాలూకా, తోచం గ్రామంలో పిన్నేరుకు
అడ్డంగా ఒక చెరువును ఏర్పాటు చేయుటలో సుమారు 12 సంవత్సరాలుగా
జాప్యం జరుగుచున్నందులకు)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా అత్మకూరు తాలూకా చేతెర్లగ్రామం కొత్త కాలువను
పూర్తి చేయుటలో గత 10 సంవత్సరాలుగా అలస్యం జరుగుచున్నందులకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా కోవూరు తాలూకా తరుణవాయి చెరువును తొలగించి
వేసి సాగుకు పనికివచ్చే సుమారు 800 ఎకరముల భూమిని అచ్చట హరిజన,
గిరిజన వెనుకబడిన జాతులకు పట్టాకు పంచిపెట్టమని కోరుటకు)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా, కోవూరు తాలూకా వేగూరు గ్రామం చెరువును ఎత్తి వేసి నదరు చెరువుతట్టు భూమిని సాగుచేయుచున్న పేదలకు పట్టాలకు పంచి పెట్టమని అచ్చట రైతులు పేదలు ఎంతో కాలముగా కోరుతున్నా ప్రభుత్వం జాప్యం చేయుచున్నందులకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs 100

(నెల్లూరుజిల్లా, కోవూరు తాలూకా, వీరగుంట గ్రామ చెరువును ఎత్తి వేసి నదరు భూమిని సాగుచేయు పేదలకు పట్టా మంజూరు చేయమని కోరుటకు)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరు జిల్లాలో సాగుబడి చేసికొనుటకుగాను ఎత్తివేయ వలసిన చెరువులను జి. ఓ. నం. 8819 తేదీ 28-9-1950 మేరకు యిప్పటివరకు సమగ్ర మైన పరిశీలనచేసి ఎత్తివేయవలసిన చెరువులను ఎత్తివేసి, నదరు భూములను పేదలకు మంజూరు చేయనందుకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs 100

(నెల్లూరుజిల్లా గూడూరు తాలూకా పురిటిపాలెం గ్రామ హరిజనులకు గత 18 సంవత్సరాలుగా సుమారు 50 ఎకరములకు నీటి వనరులు కలిగించుటలో జాప్యము జరుగుచున్నందులకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా, కోవూరు తాలూకా ఇందువూరు గ్రామ చెరువు లోతట్టు భూమిని సుమారు 18 సంవత్సరములుగా సాగుచేయు పేదలకు, నిరర్థక మైన ఆశ్లేషణలుచేయు భూస్వాములకు అర్జీలను ఖాతరుజేయక, నదరు భూమిని (సాగుదారులకు) వంచుటకుగాను)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా కోవూరు తాలూకా వావిళ్ళ గ్రామ చెరువును పూర్తిగా ఎత్తివేయమని కోరుటకుగాను)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరు జిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా, పాపిరెడ్డిపాలెం గ్రామ చెరువును ఎత్తివేసి నదరు చెరువు తట్టు భూమిని పేదలకు పంచివెట్టమని కోరుటకుగాను)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరు జిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా సోమరాజవల్లి చెరువు లోతట్టు భూములను, చెరువును ఎత్తివేసి భూములను పేదలకు పట్టాలకు మంజూరు చేయుటకుగాను)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరు జిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా, కుడితిపాలెం గ్రామం చెరువు పై తట్టు ఆశ్లేషణ అయిన భూమిని సాగుచేయుటకు పేదలకు పట్టాకు మంజూరు చేయమని కోరుటకుగాను)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరు జిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా, గంగపట్నం గ్రామ చెరువు తట్టు ఆశ్లేషణలేని భాగం ప్రస్తుతము సాగుచేయుచున్న పేదలకు పట్టా మంజూరు చేయమని కోరుటకుగాను)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs 100

(నెల్లూరు జిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా, చినచెరుకూరు గ్రామ చెరువును ఎత్తివేసి, నదరు చెరువు తట్టు భూమిని పేదలకు పంచివెట్టమని కోరుటకుగాను)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరు జిల్లా, కావలి తాలూకా జువ్వలదిన్నె మజరా, చెన్నరాయని హరిజనులకు సుమారు 200 ఎకరములు మాగాణికి పనికివచ్చు మురుగునీటి వధకమునకు మంజూరు చేయుటలో గత 90 సంవత్సరాలుగా జాప్యము జరుగుచున్నందులకు కనీసం యిప్పటికైనా పూర్తిచేయుటకుగాను)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs 100

(నెల్లూరు జిల్లా, పెన్నానది మీద వున్న పట్టర్లు ఎత్తుపెంచి సముద్ర మునకు నీరు వృథా పోనీయకుండా చేయమని కోరుటకు)

**To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100**

(నెల్లూరు జిల్లా, కోవూరు తాలూకా, కవిగిరి రిజర్వాయరు సప్లయ కాలువను సదరు రిజర్వాయరు తూములు రీమోడల్ చేయు విషయముపై ప్రభుత్వము ఎన్నిసార్లు చెప్పినప్పటికీ దానిని గూర్చి తక్షణ చర్యలు తీసుకొనుటలో జాప్యము చేయుచున్నందుకుగాను)

**To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100**

(నెల్లూరుజిల్లా, పురిడిచెరువులో ప్రస్తుతం సాగుచేయుచున్న చెరువుతట్టు భూమిని చెరువునుండి మినహాయించి, సాగుదార్లు అయిన పేదలకు సదరు భూమిని మంజూరుచేయమని కోరుటకు)

**To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100**

(నెల్లూరుజిల్లా, కోవూరు తాలూకా కోవూరు గ్రామచెరువు లోతట్టు ఆశేవణలేని భూమి చెరువునుండి మినహాయించి సదరు భూమిని సాగుచేయు పేదలకు యివ్వమని కోరుటకు)

**To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100**

(నెల్లూరుతాలూకా పెనుబర్తి గ్రామ ఊటచెరువును ఎత్తివేసి పదరు భూమిని సాగుచేయుచున్న పేదలకు పట్టాలు యివ్వమని కోరుటకు)

**To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100**

(నెల్లూరుజిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా మాడరాజు గూడూరు చెరువును ఎత్తివేసి భూమిని వ్యవసాయ కార్మికులకు మంజూరుచేయమని కోరుటకు)

**To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100**

(నెల్లూరుజిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా కోడూరుపాడు గ్రామపారిశులకు యిండ్ల స్థలము ఇచ్చుటలో జాప్యము జరుగుచున్నందుకు గాను)

The motions were negatived

Mr Speaker The question is

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(బికింగువోము కాలువ లోతుచేసి ఓడలు నడచు అవకాశము యిస్తామని ద్వితీయ ప్రకాశిక కాలములో చేర్చియు యంతవరకు లోతుచేయు కార్యక్రమం ప్రారంభించనందుకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs 100

(విజయవాడ-మద్రాసు కాలువ ఓడ వ్యాపారమునకు ప్రాముఖ్యమిచ్చి వృద్ధి చేయనందుకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(జమీందారీ ప్రాంతములో మేజరు ఇరిగేషన్ చెరువులకు ఆయకట్టు నిర్ణయించనందుకు చెరువులను అభివృద్ధి చేయనందుకు)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(అధికవర్షములకు చెరువులుతెగి వరదలు రాకుండుటకు, అటుగు కట్టలు ర్పథమయిన విధముగ అభివృద్ధి చేయనందుకు)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(చెరువుల మరమ్మత్తుకు చాల తక్కువ మొత్తం కేటాయించినందుకు)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(చెరువుల మరమ్మత్తు చెరువుల నీటివన్ను మీద వచ్చు ఆదాయము కొంత శాతం ప్రత్యేక నిధిగా ఏర్పాటు చేయనందుకు)

The motions were negatived

Mr. Speaker The question is .

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs 100

(నెల్లూరుజిల్లా, పొదిలి తాలూకా మేకలేరు ప్రాంతాన్ని ముక్కుపావయ్య చెరువు, అల్లెరు చెరువు ఎస్టిమేట్లు 1958 నుండి తయారు చేస్తున్నప్పటికీ ఇంత వరకు ఎస్టిమేట్లు చేయడంకూడ వూర్తి కానందుకూ, చెప్పనలివికానంత విలంబన జరుగుతున్నందుకూ)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా పొదిలి తాలూకా రెండవ ప్రణాళికా కాలంలో మంజూరు కాబడిన ముక్కుపావయ్య చెరువు, బచ్చలకూరపాడు కరుగోరు పాలెం చెరువులు చేర్చబడి ఉన్నప్పటికీ వాటిని ఆ ప్రణాళికా కాలంలో పూర్తి చేయనందుకు)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా మెట్టప్రాంతమయిన పొదిలి తాలూకాలో గత 5, 8 సంవత్సరముల నుండి ఎలాంటి క్రొత్త నీటిపారుదల పథకాలను అమలు జరప నందుకు)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,000 for
Irrigation by Rs 100

(నెల్లూరుజిల్లా పొదిలి తాలూకా ఒడ్డిమడుగు దగ్గర మూసి ప్రాజెక్టు 1958 సెప్టెంబరులో మంజూరైనప్పటికీ సదరు పథకము ఇంతవరకు అమలు జరుపబడనందుకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(గుంటూరుజిల్లా వల్పాడు తాలూకా సాగులేరు నదిపై గల శంకరపురం కత్తను పెంచి బ్రతుపాలెం గ్రామ భూములకు నీరు సప్లయ చేయుటకు పూనుకొననందుకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(గుంటూరుజిల్లా వల్పాడు తాలూకా నడికూడె శివారు ఇంకెండ్రగ్రామం వద్ద కలనవాగుకు దాంను నిర్మించి రైతులకు నీరు సప్లయ చేయనందుకు)

The motions were negatived

Mr. Speaker The question is .

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(To impress upon the Government to start the Pochampad Project in the first year of 3rd Plan.)

The motions were negatived.

Mr Speaker The question is

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(హుజూరునగరు తాలూకాలో వేములూరు ప్రాజెక్టు నిర్మాణం జరిగి
మూడు సంవత్సరములైనప్పటికీ కుడికాలువ నిర్మాణం ఇంతవరకు నిర్ధారణ
చేయబానుకోనందులకు)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(వేములూరు ప్రాజెక్టు నిర్మాణం ద్వారా ఎ. 8000 మెట్టను మాగాణి
లోకి (అయకట్టుకు) మార్చుటకు ఉద్దేశించి ప్రాజెక్టు నిర్మాణం పూర్తి అయ్యి
మూడు సంవత్సరాలైనా ఇంతవరకు 1500 ఎకరాలు కూడా అయకట్టుగా
మార్చనందుకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(వేములూరు ప్రాజెక్టుకింద రెండవ వంటసాగు నీరు యివ్వడంలో తహ
శీలుదారు, అయకట్టు రైతులు, కైబంది కమిటీ అభిప్రాయాలను కూడా నీటి
పారుదల శాఖవారు అడ్డుతగలడం గురించి)

The motions were negatived

Mr. Speaker The question is

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(మూసిప్రాజెక్టు నిర్మాణం ఏడుసంవత్సరాల తర్వాత ఇంకను పూర్తి
కానందున)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs 100

(అంధ్రదేశంలో నదీజలాల వినియోగానికై బృహత్పథకాన్ని ప్రభుత్వం
ఇంకను తయారు చేయనందున)

The motions were negatived.

Mr. Speaker The question is

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడి నాలుగు సంవత్సరాలు గడిచినప్పటికీ తెలంగాణకు జీవనాధారంగాగల పోచంపాడు ప్రాజెక్టు నిర్మాణం యిప్పటికీ ఆరంభించనందుకు)

The motions were negatived.

Smt A. Kamaladevi demanded a division

The House then divided

Ayes. 27 Noes. 83

The motion was negatived.

Mr Speaker The question is

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(సూర్యాపేట తాలూకాలో ముకుందాపురం మామిండ్లమడవ మధ్య స్థానిక ఇంజనీర్లు సూచించిన అనకట్ట పథకాన్ని ప్రభుత్వం ఆమోదించనందుకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మైనరు ఇరిగేషను మరమత్తులు చేయుటలో ప్రభుత్వం అవజయం పొందుతున్నందుకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నల్లగొండజిల్లాలో రామన్నపేట తాలూకా మాసాంపల్లి చెరువు గండి మరమ్మత్తుకు లోన ప్రాధరాశాదు ప్రభుత్వం మంజూరుచేసినా నేటికీ అవని ప్రభుత్వం ప్రారంభించనందుకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నల్లగొండజిల్లా రామన్నపేట తాలూకాలో భమలింగం అనకట్టను మరమ్మత్తుచేసి వలిగొండచెరువును విడిచెలువర్తి, ఆరూరువరకు సర్వేగూడచేసి 5 సంవత్సరములు అయినా యంతవరకు వని ప్రారంభించనందుకు)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నల్లగొండజిల్లా రామన్న పేట తాలూకాలో ఎన్నారంచెరువు గండి పుర
మృత్తు చేయుటకు సర్వేచేసి మంజూరు అయిన యీ సంవత్సరంకూడ పని
ప్రారంభించనందులకు)

The motions were negatived

Mr. Speaker The question is

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(For the failure of Government to take up the
repairs needed for the lakes and their channels in
Warangal district)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(To discuss the failure of Government to take up
the repairs to the irrigation Channels of Ramappa and
Laknavaram tanks.)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(To discuss the delay caused in taking up the
construction of Anicut on Palair near Arpirala, Maha-
boobabad, Warangal district.)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(To discuss the failure of Government in taking
up the restoration of Channel and construction of
Mathadi for Managapet Vagu.)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(To discuss the failure of Government to sanction
the necessary survey staff for the survey of the lakes in
Warangal district.)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(To discuss the delay in carrying out the repairs
to Sangam channel of Pakhal lake.)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(To discuss the failure of Government in starting
Medium irrigation projects in Telengana)

The motions were negatived.

Mr Speaker The question is

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(గుంటూరుజిల్లా ఒంగోలు తాలూకా కొత్తపట్నం దగ్గరనుండే బకింగ్ హామ్ కెనాల్ కు వారు పాగుచేయించి, ఎగుమతి, దిగుమతి సరుకులు చెడకుండా ఉండేదానికి పాతగావున్న వారు పాగుచేయించుమని కోరుటకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(గుంటూరుజిల్లా ఒంగోలు తాలూకా కొత్తపట్నం వగైరా గ్రామాదుల పడవలు కాలువ సరిలేనందున తిరగక అనేకవేల పడవలు త్రిప్పుకునే కుటుంబములవారికి కాలువ త్రవ్వించి భోజన వసతులు కల్పించమని కోరుటకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs 100

(గుంటూరుజిల్లా ఒంగోలు తాలూకా కొత్తపట్నం దగ్గర నుండే బకింగ్ హామ్ కెనాల్ లో నిల్బుతీసేవనులు సకాలంలో చేయకుండుటవలన ఎడవలు రాక పోకలకు ఆటంకము కలుగుచున్నను ప్రభుత్వము తగిన చర్యలు తీసికొనక జాప్యము చేస్తున్నందుకు)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(గుంటూరుజిల్లా ఒంగోలు, తాలూకా, కొత్తపట్నం సమీపమున 188 మైలుదగ్గర ప్రతిసంవత్సరము వడేగండి రాళ్ళుగండి త్వరగా కట్టించమని కోరినదానికి ఆలస్యము చేసినందుకు త్వరగా కట్టించమని కోరుటకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(గుంటూరుజిల్లా ఒంగోలు తాలూకా చింతాయగారిపాలెం దగ్గర ప్రతి సంవత్సరం గండిపడి పడవల రాకపోకలు యిబ్బంది కలుగజేయుచున్నందుకు)

రాళ్ళగండి కట్టించిన పడవలు రాకపోకలు యిబ్బంది లేకుండా చేయమని కోరుతున్నామని యెన్నిసార్లు కోరిన చేయనందున రాళ్ళగండి ద్వారగా కట్టించి పడవలు తిరిగి యిబ్బంది లేకుండా చేయమని కోరుతున్నామని

The motions were negatived.

Mr Speaker The question is

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(గుంటూరుజిల్లా బాపట్ల తాలూకా పెదగంజాం దగ్గర రేవు మరలు బాగు చేయనందున పడవలు రాకపోకలు యిబ్బందిగా వున్నది గాన, రేవు మెరక పూర్తిగా తీసివేయించి అనేక వేల కుటుంబములు నీరు పొందగలిగి వాటిని రక్షించు చేయమని కోరుతున్నామని)

The motion was negatived.

A poll was demanded.

The House divided thus

Ayes. 27 Noes. 85

The motion was negatived

Mr Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(గుంటూరుజిల్లా ఒంగోలు తాలూకా బకింగ్ హంకెనాల్ లో సంగం రేవు మెరకలు బాగుచేయించి పడవలు రాకపోకలు యిబ్బంది లేకుండా చేయమని కోరుతున్నామని)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(గుంటూరుజిల్లా ఒంగోలు తాలూకా బకింగ్ హంకెనాల్ లో సంగం రేవు మెరక బాగుచేయించి, పడవలు రాకపోకలు యిబ్బంది లేకుండా చేయించమని కోరుతున్నామని)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(గుంటూరుజిల్లా ఒంగోలు తాలూకా బకింగ్ హంకెనాల్ లో 170 మైలు నుండి 188 మైలువరకు వున్న కాలువను లోతు వెడల్పు చేయించి పడవలు తిప్పుకునేవారి యిబ్బంది తీర్చమని కోరుతున్నామని)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs 100

(గుంటూరుజిల్లా ఒంగోలు తాలూకా బకింగ్ హాం కెనాల్ లో 169 మైలు నుంచి 176 మైలు వరకు ఎక్కువ మెరకలు కాలువలో వున్నందున పడవలు త్రిప్పుకునే వారలకు భోజనము జరగక నానా యిబ్బంది పడుచున్నాము కావున కాలువను లోతుచేయించి పడవలు సౌకర్యముగా తిరిగే యేర్పాటు చేయమని కోరుటకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా, కోవూరు తాలూకా కొత్తపల్లి కారుగుంట, భట్రకా గుల్లి, రాచర్లపాడు, తడకలూరు, చవపు తైదు, ఊచగుంటపాలెం, నార్లు అమలూరు, నార్లు మోపూరు మొదలగు నాన్-డెల్టా గ్రామాల చెరువులకు నీరునింపు దగదత్తి కాల్యి ఎక్స్ప్లటేషన్ స్కీమును యంతవరకు ప్రభుత్వం కాంక్షన్ చేయనందులకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs 100

(కావలి కెనాల్ స్కీముకు మూడవ ప్రణాళికలో 15 లక్షలు మాత్రం కేటాయించినట్లు చూపించి 1961-62 బడ్జెటులో ఏ మాత్రం కేటాయించక యీ స్కీము విషయమై ప్రభుత్వం అవలంబించు అనుమానాస్పద వైఖరికి అసమ్మతి తెలుపుటకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(కనుపూరు కాల్యి స్కీముకు మూడవ ప్రణాళికలో 50 లక్షలు కేటాయించినాడ అందు కనుగుణ్యంగా 1961-62 బడ్జెటులో తగినంత యీ స్కీముకు కేటాయించని ప్రభుత్వ చర్యకు అసమ్మతి తెలుపుటకు)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(బంజరు భూములకు నీటిపారుదల సౌకర్యాలను కలుగజేయమని పేదలందరూ కోరుతున్నప్పటికి ప్రభుత్వము ఇరిగేషన్ రూల్సు మార్చి బంజరు సాగుదార్లకు నీటి వసతులు కలుగజేయనందుకు.)

The motions were negatived

Mr Speaker The question is

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs 100

(for the delay even in surveying the various
MOTS under Ramappa lake)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs 100

(To discuss the delay in releasing water for
second crop under Ramappa, Laknavaram lakes, thus
causing great loss to Ryots)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(To discuss the need for linking up the overflow of
water for Chahivagu project with the Bhagirathpet tank
in Parakal taluk, Warangal district for improving the
irrigation under Ghanpur tank.)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(To discuss the need for expediting the Chahivagu
Project to complete it in the first 2 years of III Plan.)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(To point out the need for taking up the restora-
tion of Maredumaku tank near Eturnagaram, Mulug
taluk, Warangal district.)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(To point out the need for immediately construct-
ing a Reservoir near Rajupet (Mulug taluk) across the
Togu for developing irrigation for Tribals.)

To reduce the allotment of Rs. 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(To point out the need for constructing Mots for
Togus at Sivapuram and Gopupalli in the Tribal area
of Mulug taluk, Warangal district.)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs. 100

(To discuss the need for completing the restoration of Koripalli Tank at once in Jangaon taluk, Warangal district.)

To reduce the allotment of Rs 6,56,49,100 for
Irrigation by Rs 100

(To discuss the urgent need for repairing the Lotukalva of Ghanpur tank, Mulug taluk, Warangal district to safeguard cultivation in AZI)

The motions were negatived.

*DEMAND No. XXXIX—Capital Outlay on Irrigation
Rs. 6,74,03,300*

Mr. Speaker The question is

To reduce the allotment of Rs 6,74,03,300 for
Capital Outlay on Irrigation by Rs 100

(రాష్ట్రంలో నాగార్జునసాగర్ లాంటి జాతీయ ప్రాజెక్టులు త్వరగా పూర్తియగుటకు తగిన మొత్తాలు కేటాయించనందుకు.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker · The question is

To reduce the allotment of Rs. 6,74,03,300 for
Capital Outlay on Irrigation by Rs 100

(To impress upon the Government to start the Srisailem Hydro Project.)

The motion was negatived.

*DEMAND No. XLIII—Capital Outlay on Multipurpose
River Schemes - Rs' 9,47,37,000*

Mr. Speaker The question is

To reduce the allotment of Rs. 9,47,37,000 for
Capital Outlay on Multipurpose River Schemes by Rs. 100

(రాష్ట్రంలో నాగార్జునసాగర్ లాంటి పెద్ద ప్రాజెక్టులు శివ పంచవర్ష

(ప్రజాశిక్షలో పూర్తయ్యే విధంగా యా సంవత్సరం యా డిమాండ్ పై నడుచుటకు)

The motion was negatived

Sri S Vemayya demanded a division

The House then divided.

Ayes 27 Noes 85

The motion was negatived.

Mr. Speaker The question is

"That Government be granted a sum not exceeding Rs 6,56,49,100 under Demand No. IX Irrigation. The Demand has the recommendation of the Governor."

The motion was adopted.

Mr. Speaker The question is

"That Government be granted a sum not exceeding Rs 6,74,03,300 under Demand No. XXXIX Capital outlay on Irrigation. The Demand has the recommendation of the Governor"

The motion was adopted.

Mr. Speaker The question is .

"That Government be granted a sum not exceeding Rs 9,47,37,000 under Demand No XLIII Capital Outlay on Multipurpose River Schemes. The Demand has the recommendation of the Governor."

The motion was adopted.

DEMAND No X—Heads of State, Ministers and Headquarters Staff - Rs. 1,64,32,500

DEMAND No. XI—State Legislature - Rs. 84,52,800

**DEMAND No. XIII—Administration of Justice
Rs. 1,08,39,300**

DEMAND No. XV—Police - Rs. 5,98,76,500

**The Chief Minister (Sri D. Sanjivayya):* I move:

"That Government be granted a sum not exceeding Rs 1,64,32,500 under Demand No X - Heads of

State, Ministers and Headquarters Staff. The Demand has the recommendation of the Governor ”

Mr Speaker Motion moved.

Sri D. Sanjivayya I move

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 84,52,800 under Demand No XI - State Legislature. The Demand has the recommendation of the Governor.”

Mr. Speaker Motion moved.

Sri D. Sanjivayya I move

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,08,39,300 under Demand No. XIII - Administration of Justice The Demand has the recommendation of the Governor ”

Mr. Speaker Motion Moved

The Minister for Home (Sri M Narsinga Rao)
I move.

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 5,98,76,500 under Demand No XV - Police. The Demand has the recommendation of the Governor.”

Mr. Speaker . Motion moved.

మిస్టర్ స్పీకర్ 868 తప్ప మిగతా cut motions అన్నీ allow చేస్తున్నాను. రేపు ఒకటింబాపు కల్లా పూర్తి కావాలి అప్పుడు cut motions poll చేస్తాము. తక్కినదంతా గిలితెన్ చేస్తాము. రేపు సుందరయ్యగారికి 45 నిమిషాలు 10-80 మొదలుకొని 11-15 వరకు 11-15 మొదలుకొని 1-15 వరకు మంత్రిగారికి 10-80 లోపల మిగతా speeches అన్నీ ఆయిపోతాయి. ఆఖరున సుందరయ్యగారు ఒక గంట కావాలి అన్నారు. ఇక పోతే యివ్వాలి సాయంత్రం 1½ గంటపేపు కూర్చుంటారా?

శ్రీ డి. సంజీవయ్య సాయంత్రం 4 గంటలకు Council ఉన్నది. 7 గంటలకు పార్టీ meeting ఉన్నది. పార్టీ మీటింగ్ కు Assembly Members, Council Members హాజరు కావలసి ఉంటుంది. ఈ మధ్యన ఏవో Social-engagements ఉన్నాయి. 8 గంటలకు మన చేకోద్దారక నా గేళ్ళరచాపుగారి వద్దంటి ఉన్నది. అందరు మంత్రులు పోవలసి ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ కాబట్టి సాధించుకుంటున్నాము.

శ్రీ పి. సుందరయ్య అధ్యక్షుడు. మొత్తంగా ఈ సభలో
తున్నాను సాయంకాలము Council అన్న general debate
జరగడం అవసరం 4½ గంటలు కూర్చుంటే 1½ గంటలు
ప్రశ్నలకు వచ్చేనా ఉంటే ½ గంటలో చివరి భాగం మాత్రం
అటు అప్పుగించవచ్చు ½ గంటలకు సరాసరి శ్రీ మాంత్రికం
పెళ్ళవచ్చు కాబట్టి ½ గంటలదాకా కూర్చోవలసి వస్తుంది.

శ్రీ డి. సంజీవయ్య: 4-30 నుంచి 5 గంటల వరకు
నా questions వచ్చినా ఉంటే ఒక మంత్రిగారికి ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ నాకేమి చెప్పాలని లేదు. మీరు
గారు 1½ గంట మాట్లాడితే మంత్రిలు 2 గంటలు మాట్లాడతారు. ఈ
మొత్తం ఎవరు మాట్లాడిన ఒకటే The hon'ble leader of the oppo-
sition represents the whole opposition Hon'ble Minister
represents the whole Government. చెప్పిన మొత్తం అందించే
కావాలి, నాకు కావాలి అంటే బలబాటం తప్ప అందులో ఎటువంటి
కూర్పుంటాం అంటే నాకేమి ఆశేవలెదు.

శ్రీ ఎన్. పి. చెంగళ్రాయనాయుడు (వేలంపేరి): మాట్లాడుకుంటే
కూర్చుని మాట్లాడుకుంటే సరిపోతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ అది కూడ అవసరం అయినప్పుడు ఆలోచించి
చేస్తున్నారు మీరందరూ వారిద్దరినీ తీడ్చుగా ఎన్నుకున్నాడు.

శ్రీ డి. సంజీవయ్య ఇద్దరు మాట్లాడుకోవలసింది కొన్ని ఉంటాయి
అవి మాట్లాడుకుంటూనే ఉంటాయి. ప్రజలకు తెలియజేసేవి ఇవ్వండి
మాట్లాడుకుంటాము.

శ్రీ మతి టి. లక్ష్మీకాంతమ్మ (అమ్మంజనరల్): Note ఇవ్వలేదు
speech ఏమి ఇవ్వలేదు.

శ్రీ డి. సంజీవయ్య Legislature కు దానికి సంబంధించి ఎటువంటి
notes ఏమీ లేదు. సర్వసాధారణంగా తెలిసిన విషయాల్లే అన్ని depart-
ments గురించి మాట్లాడవచ్చు. Same thing like general discussion
on the budget.

మిస్టర్ స్పీకర్ ఇచ్చాళ మధ్యాహ్నం 4½ నుంచి 6 వరకు గంటన్నర
సేపు ఉంటుంది

**DEMAND No X—Heads of State Ministers and
Headquarters Staff - Rs 1,64,32,500**

Sri P Rajagopal Naidu I move

To reduce the allotment of Rs. 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs. 100

(For unjust and unnecessary interference by
Ministers in the administrative matters)

Mr. Speaker Motion moved.

Sri G Yellamanda Reddy I move .

To reduce the allotment of Rs. 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs. 100

(మంత్రులు తమ ప్రభుత్వాధికారాన్ని శాహసముగా పార్టీ గ్రూపు
ప్రయోజనాలకు వినియోగించుకొనుచున్నందునను, పరిపాలనలో పక్షపాతము,
బంధుప్రీతి ప్రబలిపోయి నందునను)

To reduce the allotment of Rs. 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs. 100

(నేడున్న పరిపాలనా విధానాన్ని సంస్కరించుటకు ప్రభుత్వము తగిన
చర్యలు తీసుకొని, వెంటనే ఆచరణలో తెచ్చుటకు విఫలమైనందులకు)

To reduce the allotment of Rs. 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs. 100

(ఎన్ జీ ఓల సంఘమును గుర్తించుతూ చారి సమ్మెచేయు చొక్కను
లేకుండా చేస్తూ ఉత్తరువులు జేసిన ప్రభుత్వ విధానము విమర్శించుటకు)

To reduce the allotment of Rs. 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters staff
by Rs. 100

(యన్. జీ. ఓల జీత భత్యములలోని కేడాలను తొలగించుటలోను
డి ఏ. ని జీతములో కలుపుటలోను, నిటి ఆలవెన్ను పెంచుటలోను, ఇంటి

అదై అలవెన్యు పెంచుటలోను, లీవు రూల్సు సవరించుటలోను విట్టి కౌన్సిల్ మాదిరి సమన్వయము పరిష్కరించుటకు కౌన్సిల్సు యేర్పాటు చేయుటలోను, జాప్యము జరుగుచున్న ప్రభుత్వ విధానమును విమర్శించుటకు)

To reduce the allotment of Rs 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs 100

(అన్ని కాఖలలో అన్ని రకముల ఉద్యోగస్తులకు ఉపాధ్యాయులలో సహా పెన్షను పుచ్చుకొను వయస్సు 60 సంవత్సరములుగ నిర్ణయించుటలో ప్రభుత్వము జాప్యము జాప్యము చేయుచున్నందుకు, ప్రభుత్వ విధానమును విమర్శించుటకు)

Mr Speaker Motions moved

Sri Besetti Appa Rao I move

To reduce the allotment of Rs 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs 100

(For the neglecting of administration by the
Ministers.)

Mr. Speaker Motion moved

Sri Ranganath Rao Bollanwar I move

To reduce the allotment of Rs. 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs 100

(To discuss the functioning of the heads of the
State)

To reduce the allotment of Rs. 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs. 100

(To discuss the failure of the Government to
either take suitable action or even send replies to the
Legislators even on the matters brought by them to the
notice of either the officials or the Ministers.)

To reduce the allotment of Rs. 1,64,32,500 for
Heads of State Ministers and Headquarters Staff
by Rs. 100

(To criticise the Government for not issuing the
small savings certificates of 1958 to the persons till
today.)

To reduce the allotment of Rs. 1,64,32,500 for
Heads of State Ministers and Headquarters Staff
by Rs 100

(To discuss the failure of the Government to adopt economy measures, simplify the procedure and to cut red-tapism)

Mr. Speaker Motions moved.

Sri S Kasi Reddy I move

To reduce the allotment of Rs. 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs. 100

(సర్కారు సొమ్మును ఖర్చు చేయుటలో కొన్ని ప్రత్యేకమైన ఉత్తర్వులు జారీ చేయుటలోను అధికారమంతయును ఉన్నత స్థానములో వుంచుకొని క్రింది ఉద్యోగస్తులకు కొన్ని అధికారములు అప్పగించనందున అనేక జాప్యములు జరుగుచున్నందుకు)

To reduce the allotment of Rs. 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs 100

(మంత్రులు పరిపాలనలో అనవసర జోక్యము కలిగించుకొని పరిపాలన సాఫీగా జరుగుటకు దోహదమీయకుండనందుకు)

To reduce the allotment of Rs. 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs. 100

(To urge on the Government to abandon the policy of maintenance of confidential files, for the Government servants.)

(To urge on Government to increase the salaries of the N. G. Os on par with those obtaining in the State of Madras.)

To reduce the allotment of Rs. 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs. 100

(To urge on Government to revise the service conditions of N. G. Os.)

To reduce the allotment of Rs 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs 100

(అవోర పదార్థముల ధరలు దిన దిసానికి పెరుగుచున్నందున వాటిని
అరికట్టుటకు ఒక నిర్దిష్టమైన విధానమును ప్రభుత్వము అవలంబించనందులకు
తగినన్ని చౌక డిపాలద్వారా పేద ప్రజానీకానికి సరసమైన ధరలకు వియ్యము
సరఫరా చేయనందులకు)

Mr Speaker Motions moved

Sri N Venkayya I move

To reduce the allotment of Rs. 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs 100

(జేగంపేటలో సచివాలయం భవనములు కట్టుచున్నందున)

To reduce the allotment of Rs. 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs. 100

(దిన దినము అధికారులను అధికముగ పెంచుతున్నందున)

Mr Speaker Motions moved

Sri J. T. Fernandez I move

To reduce the allotment of Rs 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs 100

(To criticise the Government for its policy of
discrimination against Anglo-Indians in respect of equal
opportunities for promotions and disobedience and evasion
by Secretariat and Directorate officials to orders of
the Chief Minister and Governor.)

Mr Speaker Motion moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya I move .

To reduce the allotment of Rs. 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs. 100

(To impress upon the Government to merge the

Directorate into Secretariat as suggested by the Administrative Reforms committee as a basis for their reform.)

Mr. Speaker Motion moved

Sri B Sankarayya I move

To reduce the allotment of Rs. 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs 100

(రాష్ట్రములో, నిరుద్యోగుల సమస్యను పరిష్కరించుటలో ప్రభుత్వము
విఫలమగుచున్నందుకు)

To reduce the allotment of Rs 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs 100

(For the failure of the Government to reduce the
top level expenditure in administration.)

To reduce the allotment of Rs 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs. 100

(For the failure of the Government to get rid of
red-tapism.)

To reduce the allotment of Rs 1,64,32,500 for
Heads of State, Ministers and Headquarters Staff
by Rs. 100

(To urge on Government to introduce the system
of working hours of the offices from 11 a. m to 5 p m.
as the present working hours are not suitable for the
N G. Os.)

Mr. Speaker Motions moved.

DEMAND No. XI—State Legislature - Rs. 84,52,800

Sri P. Rajagopal Naidu I move

To reduce the allotment of Rs. 84,52,800 for
State Legislature by Rs. 100

(To criticise the Government for not keeping the
Assembly Secretariat under the authority of the Speaker)

Mr. Speaker Motion moved

DEMAND No XIII—Administration of Justice
Rs. 1,08,39,300

Sri G. Yellamanda Reddy I move

To reduce the allotment of Rs 1,08,39,300 for
Administration of Justice by **Rs. 100**

(పేద ప్రజలకొరకు న్యాయస్థానములో వాదించుకొనుటకు ప్రభుత్వము తగిన సహాయము ఏర్పాటు చేయనందుకు, న్యాయస్థానములు కేసులను త్వరగా తేల్చివేయుటకు తగిన ఏర్పాట్లు చేయనందుకు న్యాయస్థానములు కేసులను త్వరగా తేల్చివేయుటకు తగిన ఏర్పాట్లు చేయనందుకు)

Mr Speaker Motion moved

Sri S Vemayya I move

To reduce the allotment of Rs 1,08,39,300 for
Administration of Justice by **Rs. 100**

(మొదలై కోర్టులను స్థాపించి కేసులను త్వరగా పరిష్కరించుటలో అలస్యము జరుగుచున్నందులకు)

To reduce the allotment of Rs. 1,08,39,300 for
Administration of Justice by **Rs. 100**

(కోర్టులందు పేరుకొనిపోవుచున్న చిన్న కేసులను శీఘ్రముగా పరిష్కరించు మార్గము అన్వేషించనందుకు)

Mr Speaker Motions moved.

Sri N Venkayya I move

To reduce the allotment of Rs 1,08,39,300 for
Administration of Justice by **Rs. 100**

(ప్రాకోర్టు న్యాయమూర్తులను ప్రాక్టీసును బట్టి ఇతర అర్హతలనుబట్టి కాక తమ వారి నే ప్రధాన న్యాయమూర్తులుగ నియమించుటకు రికమెండేషను చేయుచున్నందున)

To reduce the allotment of Rs. 1,08,39,300 for
Administration of Justice by **Rs. 100**

(ప్రాకోర్టు న్యాయమూర్తులను అధికముగ నియమించి కేసులు త్వరగా పరిష్కారము చేయనందుకు)

Mr Speaker : Motions moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya I move

To reduce the allotment of Rs 1,08,39,300 for
Administration of Justice by Rs. 100

(To criticise the Government for not taking away
of the prohibition from police and also to impress to
continue with the police)

Mr. Speaker Motion moved

Sri B. Yella Reddy I move

To reduce the allotment of Rs 1,08,39,300 for
Administration of Justice by Rs. 100

(To regret the failure of the Government to estab-
lish a Law Commission to go into the integration of
the existing enactments in both the regions in Andhra
and Telangana)

Mr Speaker Motion moved

DEMAND No. XV—Police - Rs 5,98,76,500

Sri P. Rajagopal Naidu I move

To reduce the allotment of Rs. 5,98,76,500 for
Police by Rs. 100

(For not reforming the education given to the
recruits in the Police training)

To reduce the allotment of Rs. 5,98,76,500 for
Police by Rs. 100

(For the deterioration of law and order position.)

To reduce the allotment of Rs. 5,98,76,500 for
Police by Rs. 100

(To criticise the Government for removing the
Police Station from Ramasamundram, Rangamur taluk
Chittoor district though it was established prior to
merger of prohibition staff with the police and where
there is a necessity for a police station since there was
no station within 20 miles distance from that place.

To reduce the allotment of Rs. 5,98,76,500 for
Police by Rs. 100

(For maintaining stock witnesses.)

To reduce the allotment of Rs 5,98,76,500 for
Police by Rs. 100

(To criticise the Government for not reducing the
crime.)

Mr. Speaker Motions moved.

Sri G. Yellamanda Reddy. Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 5,98,76,500 for
Police by Rs. 100

(అధికారములోనున్న పార్టీ ప్రయోజనాల కోసము, ప్రతివక్షపార్టీకి సంబంధించిన వారిపై సెక్యూరిటీ కేసులు, యితర కేసులు అన్యాయముగా బనాయించుట, ప్రతివక్షాలపై సాగించిన రాజకీయ హత్యల విషయములో పోలీసులు తగిన చర్య తీసుకోకుండా ఉన్నందుకు)

Mr. Speaker Motion moved

Sri Beesetti Appa Rao I move .

To reduce the allotment of Rs 5,98,76,500 for
Police by Rs 100

(To criticise the Government for not supplying
the required forms to the police stations)

To reduce the allotment of Rs 5,98,76,500 for
Police by Rs 100

(For not providing the required number of quar-
ters to the Police.)

Mr. Speaker Motions moved.

Sri N. Venkayya I move

To reduce the allotment of Rs 5,98,76,500 for
Police by Rs. 100

(నేరావ్వేషణలో అక్రద్ధ చేయుచున్నందుకు)

To reduce the allotment of Rs 5,98,76,500 for
Police by Rs. 100

(పోలీసులో లంచగొండితనం తగ్గనందుకు)

Mr. Speaker Motions moved

Sri J. T. Fernandez I move

To reduce the allotment of Rs. 5,98,76,500 for
Police by Rs 100

(To censure the Department for gross inequities and discriminations against Anglo-Indians and to criticise corruption in the Police Higher ranks)

Mr. Speaker Motion moved

Sri S. Vemayya I move :

To reduce the allotment of Rs 5,98,76,500 for
Police by Rs. 100

(గుంటూరు జిల్లా పల్నాడు తాలూకా మాచర్ల పోలీసు సబ్ యిని స్పెక్టర్ లంచాలు తీసుకుంటూ బహిరంగంగానే కాపుసారా డిపోలు పెట్టించి అమ్మించడం వ్యభిచార గృహాలను నడిపించడం జరుగుచున్నప్పటికీ యంతవరకు ఎలాంటి శిక్షణా చర్యలు తీసుకోనందులకు)

Mr. Speaker Motion moved

Smt A. Kamala Devi : I move .

To reduce the allotment of Rs. 5,98,76,500 for
Police by Rs 100

(సూర్యాపేట తాలూకాలో ఏవూరు గ్రామంలో పంచాయతీ ఎన్నికలు నందర్బంలో చట్టాన్ని హస్తగతం చేసుకొని శాంతిభద్రతలు భగ్నపరచి దౌర్జన్యం విచృలవిడిగా సాగించుటకై కాంగ్రెసు దొరలకు అవకాశం కల్పించిన పోలీసు పక్షపాత విధానం గురించి)

To reduce the allotment of Rs 5,98,76,500 for
Police by Rs. 100

(రాష్ట్రములో స్థానిక పోలీసు అధికారులు పార్టీ విచక్షణతో ప్రతి పక్షాల కార్యకర్తలపై విచక్షణరహితంగా కేసులు మోపి కోర్టులచుట్టు త్రిప్పి ప్రతిపక్షాలను బలహీన పర్చాలనే మైఖెలితో అవలంబించుతున్న అధికారుల చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకోనందులకు)

Mr. Speaker . Motions moved.

Sri K. Venkata Reddy : I move

To reduce the allotment of Rs. 5,98,76,500 for
Police by Rs. 100

(పంచాయతీ ఎన్నికల్లో పాలిగౌరవరం సబ్ డిస్ట్రిక్ట్ పోలీసు ప్రభుత్వ అడ్మినిస్ట్రేషన్ రూల్సును ఖాతరు చేయకుండా రాజకీయాలలో జోక్యం కల్పించుకొని వోటర్లను ఖిత్వం పరచిన తీరును చర్చించుటగాను)

Mr. Speaker Motion moved
(The Deputy Speaker in the Chair)

* శ్రీ పి సుందరయ్య అధ్యక్షా, ఈ రోజు జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్, యితర హెడ్స్ ఆఫ్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన డిమాండు మన ముందు వుంది మిగిలిన అన్ని డిపార్టుమెంటుగూర్చి గత 20 రోజులుగా శాసనసభలో చర్చించడం జరిగింది ఆ యా డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించి మంత్రివర్గులు తమ విధానాలు ఏమిటో స్పష్టంచేసిన తరువాత, దీనిపై చర్చ జరిగిన తరువాత, వారిచ్చిన సమాధానాలు విన్నతరువాత యీ ప్రభుత్వం ఆవలంబిస్తున్న విధానాలు ప్రజలకేవ్యతిరేకంగా వున్నాయి, మామూలు పార్లమెంటరీ ప్రజాతంత్రాన్ని ఏమాత్రము లక్ష్యముచేయని విధముగా పరిపాలన కొనసాగించాలనే ధోరణిలో వున్నవని చెప్పవలసి వస్తున్నది ఉదాహరణకు ఒక విషయం చూద్దాం మన శాసనసభ వుంది శాసనసభ అన్ని అధికారాలు కలిగివున్నదనే విషయం అందరికీ తెలుసు ఈ శాసనసభముందు మంత్రివర్గం మీద కొంతమంది మాజీ మంత్రులు అనేక చార్జెస్ తీసుకరావడం జరిగింది అంతే గాక, యీ రోజు మంత్రివర్గంలో వున్నవారు, యిప్పుడు లేని వారిపై అడ్మినిస్ట్రేషన్లో జోక్యం కలుగజేసుకున్నారని, పైల్పులో జోక్యం కలుగజేసుకున్నారని యీ సభ ముందు చెప్పడంకూడా జరిగింది అది ప్రతిపక్షాల మీద వ్యతిరేకంగానేగాక, కాంగ్రెసు పార్టీలోని ఒక పక్షాన్ని బలవరచుకోడానికి మరొక పక్షం వంచాయితీలు, సహకార సంఘాలు, మొదలైన వీటన్నింటిలో జోక్యం కలుగ జేసుకుంటున్నదని, అది రోజురోజుకు పెరిగిపోతున్నదని, కాంగ్రెసు పార్టీలో చేసుకునే చర్చలేగాక అసెంబ్లీలో కూడ రావడం జరిగింది ఈ సమయంలో యూనిటీ గ్రూపునుండి ముగ్గురు, ముఖ్యమంత్రివైపు నుండి ఒకరిని మంత్రిమండలిలో చేర్చుకొనడంవలన అన్నిసర్దుబాట్లు అయిపోతాయి, యంతవరకు వారిపై తీసుకువచ్చిన చార్జెస్ అన్నీ విచారణలేకుండా పరిష్కారం అయిపోతాయనేవిధంగా పదవులు వచ్చిన తరువాత, ఒడంబడిక అయిన తరువాత సర్దుబాట్లు అన్ని అయిపోతాయని రోజు పత్రికలలో వస్తున్నది ఇది తప్పు అని ఏమంత్రి ఖండించడంలేదు సభ్యులుగాని, మంత్రులుగాని యిదివరకు తీసుకువచ్చిన చార్జెస్ ఎంతవరకు నిజము అనే విషయమై public inquiry జరపడంగాని, లేదా ఒక కమిటీని నియమించడంగాని గాకుండా, పదవులు పెంచుకొనడము ద్వారా వాటిని కప్పిపుచ్చుకొనడము ఆ తరువాత ఆ చార్జెస్ లేనట్లే లెక్కచేయడం జరుగుతున్నది కేవలం గృహ సంబంధమైన - పార్టీ సంబంధమైన - విషయాలైనట్లయితే మాత్రమే సంబంధము వుండదు కాని ఆవిధంగా గాకుండా పరిపాలనలో యీ విధముగా

జరిగిందని చార్జిషీట్సు తీసుకువస్తే, పదవులు పెంచుకోవడంతో అవి మాసి పోతాయా? ఢిల్లీనుండి వచ్చిన ఉపమంత్రి కృష్ణప్పగారు అయిదు పరతులపై ఒడంబడికలు జరుగుతున్నాయని ఒక వారంలోజుట్లో సర్దుబాటు అవుతాయని తెలుపుతున్నారంటే యిందులో అర్థం ఏమిటి? ఇది ప్రజాతంత్రమని ఎవరైనా అనగలరా? అసలు యీ మంత్రినిగ్గానికి పార్లమెంటులో ప్రజాస్వామ్యం అనేది కించిస్తు అయినా తెలియదు తెలిసినా అమలుజరవడానికి నిరాకరిస్తున్నారు ఎంతసేపూ పెత్తనంలో ఎవరువుండాలి, ఏ పక్షంపెత్తనంలో వుండాలి, ఎవరిమాట చెల్లుబడి కావాలి అనేదేతప్ప దేశము, ప్రజలు, ప్రజాతంత్రం అనేదేమీ గమనించడం లేదనేది స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది అధ్యక్షా, అందుచేత దీనిపై రూలింగ్ ఇవ్వవలసినదిగా మిమ్ములను కోరడం లేదు యూనిటీ ఫ్రంటువారి ఛార్జిషీటునుబట్టి, మీరు రూలింగును ఇచ్చినట్లయితే యింకా మీమీద ఏమివస్తుందో నాకు భయంగా వుంది. మీరు రూలింగు ఇస్తే, మీమీద no confidence motion కూడ వారు పెట్టవచ్చు అందుచేత మీనుండి నేను రూలింగు కోరడం లేదు ఎందుకంటే — యిలాంటి రూలింగువల్లకూడా లాభం లేదని నాకు కాలాన్నిబట్టి అర్థం అవుతోంది

*శ్రీ ఎ సత్యనారాయణరాజు అధ్యక్షా, సభానాయకులయొక్క అనుమతితో ఒకవిషయం మనవిచేయదలచుకున్నాను మమ్ములను తిట్టమనండి మంత్రులను యీ పద్దుపై తిట్టకపోతే అది అపోజిషన్ యే కాజాలదు వారి యిష్టంవచ్చిన విధంగా విమర్శించవచ్చు కాని, 'మిమ్ములను రూలింగు ఇవ్వమని కోరను - ఎందుకంటే మీరు ఏదైనా రూలింగు ఇస్తే, ఆ తరువాత మీమీద no confidence motion తీసుకవస్తారు అని భయపడుతున్నాను' అని ప్రతిపక్షనాయకులంతటి శాధ్యత గలిగినవారు చెప్పడం నాకు చాలా అతిగా కనబడుతున్నది ప్రతిపక్షనాయకులుగా, ఒకచో సావితంత్ర్య ఉద్యమంలో పాల్గొన్న ఒక నాయకుడిగా వారీయందు నాకు గౌరవం వుంది మామీద విమర్శ చేయమనండి మా internal వ్యవహారాల గూర్చి అయినా వారికి తెలిసినవిషయాలతో ఎంత దూరమైనా వెళ్లమనండి, అభ్యంతరం లేదు కాని, సభాధ్యక్షులు ఏదైనా రూలింగ్ ఇస్తే వారిపై చర్య తీసుకుంటారని భయపడుతున్నాను, అందుచేత రూలింగు ఇవ్వమని అడగడం లేదు' అని చెప్పటం చాలా అశేషణీయకరమైన విషయంగా నేను నిజాయితీగా భావించడమువల్ల మాత్రమే సాహసించి తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను

శ్రీ పి. సుందరయ్య అధ్యక్షా, నేను ఎందుకు ఆ రిమార్కు చేయవలసి వచ్చిందో కారణం చెప్పిన తరువాత తమరు దీనిపై రూలింగ్ ఇవ్వడం మంచిదని అభిప్రాయపడుతున్నాను

Sri D Sanjivayya We are not interested in the reason, we are interested in the result - that is, his saying that the Chair is also afraid of giving a ruling on account of the fact that this might be taken into consideration for further action against the Deputy Speaker, is a very serious aspersion on the Chair. That is my submission.

Sri P. Sundarayya I did not say the Chair is afraid I am not going to ask a ruling from the Chair because I know what the Government is likely to do I am perfectly justified in saying that. I never said that the Deputy Speaker is afraid to give a ruling It is her own domain. I am not asking her ruling If you are asking for a ruling, it is for her to give a ruling. So, my contention is—

మీమీద యిటువంటిచర్య తీసుకునే ప్రమాదం వుందని ఎందుకని అని పించినదంటే—యూనిటీగ్రూపు మంత్రివర్గంపై తెచ్చిన చార్జీషీటులో ఒక విషయం వుంది

‘శ్రీమతి సదాలక్ష్మిగారు ముఖ్యమంత్రిపై విక్వాసాన్ని తెలియజేసే తీర్మానంపై సంతకం చేయడానికి నిరాకరించారు కాబట్టి వారియొక్క భర్తను యిదివరకు District Educational Officer, Khammam గా పున్నటువంటి వారిని హైస్కూలు షాడ్ మాస్టర్ గా హనుమకొండకు పంపించా’రని యందులో వుంది శ్రీమతి సదాలక్ష్మిగారిభర్త పదయినా పొరకాటు చేసి వుంటే వారిని పుద్గోగంనుండి తీసివేయవచ్చును కాని, శ్రీమతి సదాలక్ష్మి గారు ముఖ్యమంత్రి గ్రూపుకు అనుకూలంగా టటు చేయనందువల్ల వారిని పమీ చేయడానికి వీలులేదు కాబట్టి ఆమెభర్త ఉద్యోగంలో వున్నారుకాబట్టి వారిని షాడ్ మాస్టర్ గా పంపించేవారు అది చార్జీషీటులో వుంది ఇటువంటివి యింకా అనేకం అందులో వున్నాయి ఇది ఒక public document గా పత్రికలో వస్తున్నప్పుడు దీనిని ఆధారం చేసుకుని నేను మీనుండి రూలింగ్ కోరదలుచుకో లేదు ఈ ప్రభుత్వంవద్ద మీరుగాని, స్పీకర్ గారుగాని ప రూలింగ్ యిచ్చినప్పటికి యిక్కడ కూర్చున్నప్పుడు పాటించవచ్చునుగాని, దాని పర్యవసానంమాత్రం చూసుకోవలసివుంటుంది కాబట్టి నేను అవిధంగా చెప్పాను నేను చేసింది చాలా బాధ్యతతో కూడిన స్టేటుమెంటుతప్ప, బాధ్యత లేకుండా, ఆధారంలేకుండా చేసిందికాదు ఇప్పుడు మీరు దీనిపై రూలింగ్ యివ్వదలిస్తే యివ్వవచ్చు

డెప్యూటీ స్పీకర్ ఏది ఎట్లున్నప్పటికీ సభ్యులు మాత్రం chair ను criticise చేయగూడదు అది సభ్యతకాదు డెప్యూటీ స్పీకర్ కానివ్వండి, స్పీకర్ కానివ్వండి—చైర్ ను విమర్శించకూడదు చైర్ లో వున్నప్పుడు రూలింగ్ ఇవ్వడానికి, భయపడవలసిన విషయాలు ప్రక్కకు పెట్టవలసిందే Covered subject అయితే తప్పనిసరిగా రూలింగ్ ఇవ్వవలసివస్తుంది నేను ఇప్పుడు చైర్ లో వున్నాను. అది నా భర్తవిషయం నేను భయపడుతున్నానని మీరు పొరబాటు పడుతున్నారు అవిధంగా కాకుండా మీరు రూలింగ్ కోరవలసివుంటే కోరండి నేను తప్పనిసరిగా రూలింగ్ ఇస్తాను డెప్యూటీ స్పీకర్ పై no confidence motion వస్తుందేమోనని భయపడుతున్నాననడం పొరబాటు ఒక వేళ withdraw చేసుకుంటే రూలింగ్ అక్కరలేదు

శ్రీ పి సుందరయ్య మీరు భయపడుతున్నారని ఇంతవరకు నేను అనలేదు అందువల్ల నేను విత్ డ్రా చేయవలసినదేమీ లేదు మీరు నిజంగా భయపడుతున్నారని నేను చెప్పినట్లయితే మీరు చెప్పినట్లుగా స్పీకరుగావున్న మీ నిష్పక్షపాత బుద్ధిని క్వశ్చన్ చేయడం క్రిందకు వస్తుంది నేను చెప్పిన స్టేటు మెంటులో అది లేదు కాబట్టి నేను ప్రత్యేకంగా విరమించుకోవలసిన విషయమే లేదు నాకు ప్రభుత్వం మీదనే సందేహాలు ఉన్నాయి మిమ్ములను గురించి కాదు మంత్రివర్గము తమమీద వచ్చిన చార్జీలను అసెంబ్లీలో వచ్చినవి, బహిరంగంగా పత్రికలో వచ్చినవి—గురించి ఏదో గృహసమస్య క్రింద, యీ వేళ డెబ్బూట ఉంటుంది, రేపు మనమంతా కలిసివుంటాము అని అనుకుంటూ ప్రజలకు, అడ్మినిస్ట్రేషనుకు చేసిన అన్యాయాల గురించి బహిరంగంగా ప్రజలకు సంజాయిషీ చెప్పకోవలసిన అవసరం లేదు అనే చాలకంతో వుండడం యీ ప్రజాతంత్రానికి పూర్తిగా విరుద్ధమని చెప్పక తప్పదు గత 80 రోజుల నుంచి పత్రికలలో వస్తోంది శాసనసభలో చర్చలలో వచ్చింది డిమాండులో వస్తున్నది ఇన్ని సందర్భాలలో యీ విషయాలు వస్తున్నాయి మంత్రివర్గంలో మార్పులు వస్తాయి, ముగ్గురుని తీసుకుంటాము, తీసుకోము అనేవిధంగా మంత్రుల తరువాత మంత్రుల స్టేటు మెంటులు వస్తున్నాయి ఈ శాసనసభ సమావేశం రేపటితో ఆయిపోతున్నది ఈ శాసనసభ పూర్తికాకముందే ఎవరిని తీసుకుంటారో, ఎవరిని తీసుకోరో తేల్చినట్లయితే శాసనసభను గౌరవించినట్లవుతుంది శాసనసభకు విమర్శించడానికి అవకాశం వుంటుంది ఇంతవరకు శాసనసభ ముందుకు ఏమీ తేవడంలేదు కొంతమంది మంత్రులను తీసుకుంటారని పత్రికలలో వచ్చింది ఒడంబడిక లేదని కొందరు అంటున్నారు, ఢిల్లీ నుంచి వచ్చిన మంత్రిగారు వీరిద్దరిమధ్య రాజీ కుదర్చాలని, ఒడంబడిక కుదిరిందని

పత్రికా విలేఖరులకు స్టేటుమెంటుకూడ యిచ్చారు ఇంతవరకు ఎవ్వరూ దానిని కాంట్రాడిక్టు చేయలేదు కృష్ణవర్మగారు చేయలేదు ఈ మంత్రివర్గంలో ఏమంత్రి కూడ చేయలేదు ఒడంబడిక కుదిరిందనిగాని, మంత్రులను తీసుకుంటామనిగాని ఎవరూ చెప్పలేదు ఆ స్టేటుమెంటును కాంట్రాడిక్టు చేయలేదు అది ఒక పత్రిక లోనే కాకుండా అన్ని పత్రికలలోకూడ వచ్చింది అది తప్పకుండా నిజం అవుతుంది ఇది గృహసమన్వయకాదు, కాంగ్రెసువారి సమన్వయకాదు

శ్రీ డి సంజీవయ్య పత్రికలలో వచ్చిందల్లా నిజం అనుకుంటేమాత్రం పొరపాటు అంతేకాకుండా, మంత్రులను ఎవరు వేసుకుంటున్నారు, కేంద్రం నుంచి ఉపమంత్రి వచ్చారా, మంత్రి వచ్చారా, గవర్నర్ను వస్తున్నారా అనే సమాచారం వేరు ఇది కాంగ్రెసు ఆర్గనైజేషనుకు సంబంధించినది అది మేము చూచుకుంటాము చార్జెస్ కు సంబంధించి ఇదిగో యిది ఫలానా చార్జి, దీనికి సమాధానం ఏమిటి అని ఖచ్చితంగా అడిగితే ఖచ్చితంగా సమాధానం చెప్పడానికి మేము సంసిద్ధంగా ఉన్నామని ప్రతిపక్ష నాయకులకు మనవిచేస్తున్నాము అందువల్ల వారికి తెలిసిన చార్జీల గురించి అడగమనండి, సమాధానం చెప్పకొనే పరిస్థితిలో మేము ఉన్నాము సమాధానం చెబుతాము

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు ఆ చార్జీలు ఏమిటో మా ముందర పెట్టితే మేము అడగగలము కాని అవి లేకుండా ఎట్లా ?

శ్రీ డి సంజీవయ్య వారికి తెలిసిన, వారి దృష్టికి వచ్చిన చార్జీల గురించి అడగవచ్చు ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తే న్యాయమో, అన్యాయమో— సావధానంగా, వారికి కావలసిన విధంగా సమాధానం చెప్పడానికి స్పీకరుగారు రెండు గంటల పైము ఇచ్చారు, చెబుతాను

శ్రీ పి ముందరయ్య వస్తాయి అందుకేమీ అభ్యంతరం లేదు. ఉపోద్ఘాతంలో జనరలైజేషను వచ్చింది మంత్రులను మంత్రివర్గంలో చేర్చుకోవడం, చేర్చుకోకపోవడం అనేది కేవలము కాంగ్రెసుకు గాని లేకపోతే కాంగ్రెసులో ఉన్న ముఖ్యమంత్రికి గాని — వీరికే సంబంధించినది కాదు శాసనసభలో ఈ సమన్వయ వచ్చిన తరువాత ఈ సంగతిని గురించి శాసనసభను కాన్ఫిడెన్సులోకి తీసుకొని చెప్పవలసి ఉంటుంది. అట్లా చెప్పకుండా, శాసనసభ అయిపోయే దాకా మాట్లాడకుండా కూర్చుని తరువాత ఏదో నర్దుబాటు చేసుకుంటామనే పద్ధతిలో మళ్ళా జులై, ఆగస్టు వరకు శాసనసభలో ఈ విషయము చర్చించడానికి కూడ అవకాశం లేకుండా చేసే పద్ధతి ఈ మంత్రివర్గం అవలంబిస్తోంది ఇది పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యాన్ని ధిక్కరించి పరిపాలన అంటే కాంగ్రెసు

పరిపాలన, మెజార్టీ పార్టీ పరిపాలన అనే విధంగా వ్యవహరిస్తున్నారే గాని ప్రజలకు నిష్పక్షపాతంగా ఉంటూ, శాసనసభను గౌరవిస్తున్నామనే వద్దతిలో లేకుండా పనిచేస్తున్న దనేది నా జనరల్ పాయింట్

ఇప్పుడు ఒక్కొక్క డిపార్టుమెంటు తీసుకొని చెబుతాను వీటికి సంబంధించి మంత్రు లిచ్చే సమాధానాలను బట్టి ప్రజా వ్యతిరేకమైన విధానాలు అవలంబించినట్లు కనబడుతున్నది ఈ రోజున కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం అవలంబించే విధానాలు—మేము కాంగ్రెసుపార్టీ తరపునగాని, మెజారిటీ పార్టీ తరపునగాని, ప్రజలు ఓట్లు ఇచ్చారు, వచ్చి ఈ విధానాలు అవలం బిస్తున్నాము, ఇవి తప్పు అయితే 1962 లో ఎన్నికలు వస్తాయి, అప్పుడు తోసేస్తే చూచుకుంటాము అని చెప్పకోవచ్చు, యిటువంటి ప్రభుత్వాన్నే పెట్టితే ఇంక 100 ఏండ్లకుకూడ గతिलేదని నేను చెప్పకోవచ్చు ఆ తరువాత ప్రజల నిర్ణయాన్నిబట్టి పోవలసి వుంటుంది ఇప్పుడు దానిని గురించి కాదు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం అవలంబించే మూల విధానం దేశాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవడం గాని లేక ప్రజలకు కావలసిన సౌకర్యాలు కలుగజేయక పోవడం గురించి కాదు ప్రభుత్వం ప్రకటించిన విధానాలను అమలుజరిపేటప్పుడు ప్రభుత్వం పక్షపాతదృష్టితో ప్రజానీకానికి వ్యతిరేకంగా ఏ కొద్దిమంది లాభాలకోసమో వ్యవహారం చేస్తున్నది ప్రభుత్వం జోకర్లం చేసుకుంటోంది ప్రభుత్వంచారు చేసిన శాసనాలను, రూల్సును అమలు జరుపడంలో పక్షపాత వైఖరి అవలంబిస్తున్నది సామాన్యప్రజానీకానికి కాకుండా కాంగ్రెసులోవుండే వారికికూడ వ్యతిరేకంగా చేసేస్థితి వచ్చింది పరిపాలన ఏ విధంగా శ్రద్ధత్వం చెందుతున్నదో అనే యాస్పెక్ట్ గురించి ఇప్పుడు నేను వారిదృష్టికి తీసుకురావలసివుంటుంది ఉదాహరణకు రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటును తీసుకుందాము అందులో, బంజర్ల సమస్యగురించి చాల వర్యాయాలు చెప్పారు నిన్ననే రెండు గంటలకు పైగా చర్చించాము చర్చించినప్పుడు మేము కొన్ని ఉదాహరణలు చెప్పాము మంత్రులంతా, ముఖ్యమంత్రిగారుకూడ ఒక్క సంవత్సరంలోపల ఆంధ్రదేశంలోవున్న బంజరు భూములను పంపకంచేస్తామనే వాదన చెప్పారు గత సంవత్సరం శాసనసభలో చెప్పారు కాని దానిని అమలు పరచడంలో డెప్యూటీ ఛీఫ్ మినిష్టరుగారికి వ్యక్తిగతంగా రిప్రజెంటు చేసినా, పిటిషను రూపంలో రిప్రజెంటు చేసినా, ఇదివరకు యిచ్చిన ఆర్డరులు చూపించినాకూడ ఇదివరకు ప్రజలకు అనుకూలంగావుండేట్లు చేసిన ఆర్డర్లను కూడ, ఏ భూస్వాములోవచ్చి రిప్రజెంటు చేసుకుంటే, ఎప్పటికప్పుడు రద్దుచేసి తమ యిష్టం వచ్చిన విధంగాచేస్తూ ఆర్డర్లను, రూల్సును భగ్నం చేస్తున్నారనే సంగతి యీ

శాసనసభలో అనేకసారులు చెప్పాము సూర్యాపేటలో ఆయన ఏ రకంగా జోక్యం చేసుకున్నది చెప్పాము నెల్లూరుజిల్లాలో చెరువు లోతట్టుభూముల గురించి ఏరకంగా చెప్పింది చూపించాము ఖమ్మం మెట్టుజిల్లా గోపవరం అనే గ్రామంలో రెండున్నర ఎకరాలను 20 కుటుంబాలు చేసుకుంటుంటే 7 అడ్డరులు వేశారు మూడు వారికి అనుకూలంగా, 4 వ్యతిరేకంగా వేశారు ఆఖరు అడ్డరు వ్యతిరేకంగా వున్నది కాబట్టి వారు భూములలోకి రాకుండా పోతున్నారు ఈ రీతిగా అనేక ఉదాహరణలిచ్చాము బంజర్లను పంచుతాము, భూములు లేనివారికి పంచుతాము మాగాణి రెండున్నర ఎకరాలు, మెట్ట 6 ఎకరాలు పంచుతాము, ఒక్కసంవత్సరంలో పంచుతాము అని అనేకసారులు చెప్పారు ఒక్క సంవత్సరంలో అమలు చేస్తామని చెప్పిన యీ ప్రభుత్వమే యీ మంత్రివర్గంలోని ఒకరు, డిప్యూటీ ఛీఫ్ గా ఉన్నవారు యిచ్చిన వాగ్దానాలకు వ్యతిరేకంగా, భూస్వాములు పొడిస్తే వారికి అనుకూలముగా అడ్డరులు వేయడం జరిగింది ఇది బంజరుల సమస్య ల్యాండు సీలింగు సమస్య ఉన్నది మూడువేల ఆరువందల రూపాయల నికరాదాయం వచ్చే భూమి అని కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ప్రకటించిన విధానానికి అనుగుణ్యంగా చేయకుండా, మామూలు ఇరిగేషను భూమి అయితే 54 ఎకరాలు—నాలుగున్నర ఫామిలీ హోల్డింగు వరకు అనిపెట్టి, మామూలు మాగాణి భూములు 12 ఎకరాలు అని పెట్టి ఒక్కొక్కరికి 54 ఎకరాలు ఉండేవిధంగా, 5 మందిగల కుటుంబానికి 220 ఎకరాలు మాగాణి, దానితో సమానంగా మెట్టభూమి చూచుకుంటే సుమారు వేయి ఎకరాలు దాటిపోయే సీలింగుఖిల్లు తెచ్చే నాటకం జరపడం అనేది స్పష్టంగా తెలుస్తోంది అదే రకముగా తెనెన్సీ ఖిల్లు విషయము చూడవలసి యున్నది ఈ మంత్రివర్గము మనముందు ఒక శాసనం తెచ్చిపెట్టింది ఆంధ్ర-తెలంగాణాలలో వండిన పంటలో నాలుగవ వంతు భూస్వామికి యివ్వాలని అందులో వున్నది ఏ భూస్వామి అయినా తిరిగి సొంత సేద్యానికి తీసుకోవాలంటే సాగుచేస్తున్న కౌలుదారుకు కనీసం ఒక షేన్క్ హోల్డింగు అయినా వదిలిపెట్టి మిగతాది తీసుకోవాలని, లేకపోతే కౌలుదారుకు కొనుక్కునే హక్కు యివ్వాలి అని, దేవాలయ ధర్మాదాయ భూములకు కూడ వర్తింపజేయాలని, ప్రొటెక్టెడ్ రైట్ కాకపోయినా, కౌలుకు ఉండాలని కేబినెట్ చేసింది అయితే, తరువాత గ్రూపు తగాదాలు వచ్చినాయో, లేక ఏ భూస్వాముల ఒత్తిడికి లొంగివారో కాని యీ మూడింటినీ కూడ లేకుండా చేస్తున్నారు కౌలు రేటు మూడవవంతు అని, కౌలుదారు నుంచి సీలింగు మేరవరకు లాక్కోనే హక్కు ఉంటుందనీ, దేవదాయ ధర్మాదాయ భూములకు యిది వర్తింపదు, వారిష్టుము వచ్చినంత కౌలు తీసుకోవచ్చు, యిష్టుం వచ్చినప్పుడు

తొలిగించవచ్చుననే రకంగా సెలక్టు కమిటీలో సవరణలు చేయమని వారి సభ్యులకు చెప్పినారు కాబినెట్‌లో నిర్ణయం తీసుకున్నారు

కొలుదూరుల విషయం ఒక్కచేకాదు తెలంగాణా కవులుదారీ చట్టాన్ని మోక్షోద్ధు రద్దుచేసిన తరువాత ఆర్డినెన్సు తెస్తామని ఒక పర్యాయం అంటారు సెలక్టుకమిటీ పరిశీలనలో ఉన్న బిల్లులో ఒక క్లాజు పెడితే సరిపోతుందని ఒక సారి అంటున్నారు మా భయం ఏమిటంటే—రేపు 81 వ శాఖితో సమావేశం అయిపోయిన తరువాత—తెలంగాణా చట్టంలో ఏక్లాజులయితే ఉన్నాయో వాటిని ఉన్నవి ఉన్నట్లుగా ఆర్డినెన్సు చేయాలని మా డిమాండు, అట్లా కాకుండా రంగారెడ్డిగారి ఉపన్యాసములను బట్టి చూస్తే వారు తెచ్చే ఈ బిల్లులో ఈ ఒక్క క్లాజును పెట్టి తెలంగాణా రైతాంగానికి, కవులు దారులకు రక్షణ హక్కు ఇవ్వగలుగుతున్నామని అనుకోడానికి వీలున్నది ఆ బిల్లు సెలక్టు కమిటీలో ఉన్నది శాసనసభలో కొన్ని సూత్రాలను అంగీకరించి దానిని సెలక్టు కమిటీకి పంపాము దానికి వ్యతిరేకమైన సూత్రాలతో సెలక్టు కమిటీలో చర్చిస్తున్నారు ఆ రకంగా చేసినయెడల తెలంగాణా రైతులకు ద్రోహంచేసినట్లుగా కావడమే కాకుండా శాసనసభను గౌరవ పరచినట్లు కూడా కాదు రాజ్యాంగరీత్యా ఆర్డినెన్సు ఇచ్చే అధికారము ఉన్నదనుకోండి అయినా అది ప్రత్యేకమైనది ఆర్డినెన్సు ఇచ్చే అధికారాన్ని ఉపయోగించుకుని తమకు అనుకూలముగా ఉండే చట్టాన్ని చేసుకునే ప్రమాదము ఉంది కాబట్టి కవులుదారులు విషయములో ప్రభుత్వము తాము చెప్పిన విషయాలకు అనుగుణ్యంగా ప్రవర్తించడం లేదని నా పాయంటు ఇంట్ల స్థలాలు గురించి అనేక పర్యాయాలు చర్చించాము ఏ రకంగా జాగు చేస్తున్నది ఉదయం కూడా ఒక point of clarification విషయంలో చర్చించాము ములుగులో ఏ రకంగా జరుగుతున్నది చెప్పాము స్థలాల నిచ్చిన తరువాత - క్రింది ఉద్యోగాలు రికమెండ్ చేసిన తరువాత భూస్వాములు ప్రభుత్వం దగ్గరకు వచ్చినట్లయితే stay orders ఇచ్చి acquisition చేయకుండా పోతున్నారు గత శాసన సభలో ముఖ్యమంత్రి గారు వాగ్దానం చేసారు పేద ప్రజలు ఏ పోరంబోకులోనైనా గుడిసె వేసుకొని ఉన్నట్లయితే, ఆ విధంగా కొంత కాలం, ఏ రెండు మూడు సంవత్సరాలలో ఉన్నట్లయితే వాటిని గ్రామ కంఠాలుగా పరిగణించి వాటి మీద ఏ పన్నులు వసూలు చేయము అని ఎటువంటి లాండ్ రివెన్యూ వసూలు చేయము అని ఇదివరకే నిర్ణయం తీసుకున్నాము అని అర్థమకూడా పంపుతున్నామని శాసన సభలో జూలై, ఆగష్టు నెలల్లో చెప్పారు నా నియోజకవర్గానికి ఈ మధ్యనే వెళ్ళినపుడు ఈ రోజునకూడా వసూలు చేస్తున్నారని రిప్రజెంటేషన్లు

చేసారు నేను తిరిగి మంత్రిగారికి వ్రాసాను వారి తరపున రివెన్యూ సెక్రటరీ గారు ఒక జాబు వ్రాసారు మంత్రిగారు అలాంటి వాగ్దానం ఇవ్వలేదని 6 వేల జనాభాలోవల ఉండే గ్రామాలకు ground rent లేకుండా exempt చేస్తున్నారని, ఈ రోజున మెట్టప్రాంతాల నెవరైనా తీసుకుంటే కుప్పి రేటు కడు తూనే ఉండాలని అది కట్టవలసిందేనని రివెన్యూ సెక్రటరీగారి వద్దనుంచి జవాబు వచ్చింది ముఖ్య మంత్రిగారు శాసన సభలో ఇచ్చిన హామీ ఉంది నాకు వచ్చిన సమాధానం వేరుగా ఉంది ఆ సమాధానం నా పైలులో ఉంది ఉదయం పైమ్ లేక తేవడానికి లేకపోయింది కావాలంటే అదికూడా పంపుతాను మంత్రిగారు ఇక్కడ వాగ్దానం చేస్తారు, అమలులో సున్నా అవుతోంది - ఇండ్ల స్థలాలను గురించి సర్వీసు ఈనాముల గురించి పట్టాలివ్వాలని ఉంది కాని ఈ చాకిరీ ఈనాములకు పట్టాలివ్వడంలో అనేక అటంకాలు పెడుతున్నారు తెలంగాణాలో చాకిరా ఈనాములకు పట్టాలు ఇచ్చే సందర్భంలో ఆ సర్వీసు చేస్తూనే ఉన్నారు కాబట్టి వెట్టి - సర్వీసు చేస్తేనే పట్టాలు ఇస్తామని బెదిరిస్తున్నారు ఆంధ్ర ప్రాంతానికి సంబంధించి నంతవరకు, పదేపదే చేసిన చర్యలలో ఈ సమస్యపై మంత్రి వర్గం ఈ రీతిగా కాకుండా మాన్యాలు, ఈనాముల సందర్భంలో వెట్టి చేయవలసిన అవసరం లేదని పట్టాలు ఇస్తామని చెప్పారు కాని ఆ ప్రకటన ఆచరణలో లేకుండా చేస్తున్నారు అదేరకంగా ఈనాము రైతులకు అనేక సమస్యలమీద నష్టం కలుగుతుంటే చట్టాలు తెస్తామని చెబుతూ వాయిదాలు వేస్తున్నారు అంతేకాకుండా రాయలసీమ జిల్లాలలోను ఇతర ప్రాంతాలలోను కరువు కాటకాలు వచ్చిన సంగతి మీకందరకు తెలుసు రాయలసీమలోనేకాక నల్గొండలోకూడా కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి కరువు పనులను ముందు చెప్పి ప్రకారంగా కాని ముందు శాన్ క్లౌన్ చేసిన ప్రకారం కాని ఖర్చుచేయడం జరగడం లేదనేది స్పష్టం నల్గొండలో జరగడం లేదు, చిత్తూరులో జరగడం లేదు, రాయలసీమలో ఎక్కడా జరగడం లేదు. ప్రభుత్వం యొక్క చేతకానితనం, ప్రజావ్యతిరేక దృక్పథం ఎట్లా ఉందంటే - ప్రకటించిందికూడా అమలు జరపడం లేదు ఈ గ్రూపు తగాదాలు ఎంతవరకు వచ్చాయంటే - రాయలసీమ జిల్లాలలోని మూడు జిల్లాల జిల్లాపరిషత్తులు మంత్రివర్గం గ్రూపుకు చెందనివారి చేతులలో ఉండడంవల్ల సహాయం చేస్తామని వాగ్దానంచేసిన మేరకైనా సహాయం చేయకుండా మంత్రివర్గం గ్రూపు పక్ష పాతంతో వ్యవహరిస్తున్నదని అక్కడివారే అనుకుంటున్నారు ప్రజలలో ఆ విధంగా ప్రచారం జరుగుతున్నది ఎవరేమీ అనుకుంటే అనుకుంటారు, తగిన శాస్త్రీ అయినదని మంత్రివర్గం అనుకుంటున్నదేమో తప్ప ఏమీ లేదు రివెన్యూ శాఖకు సంబంధించి చూస్తే, తెలంగాణాలోకూడా రాజకీయశాధితులకు

భూములు వంచాలనే కార్యక్రమం తీసుకున్నారు రాజకీయపాధితుడు అనే దానికి ఇచ్చిన నిర్వచనం ఏమిటి? కాంగ్రెసుపార్టీలో వుంటూ జైలుకు వెళ్ళి ఈ రోజువరకు కాంగ్రెసుపార్టీకి loyalty గా ఉన్నవారే రాజకీయపాధితులు అని చెప్పడం జరిగింది ఆ విషయం ప్రైవేట్ కు పోయింది అటువంటి ఆగ్ధరు రాజ్యాంగానికి అనుగుణ్యంగా ఉండో, లేదో ప్రైవేట్ చెబుతుంది మేము చెప్పేది ఏమిటంటే—ఒకనాడు కాంగ్రెసులో వుండి జైలుకు వెళ్ళినా ఈనాటి వరకు కాంగ్రెసుకు loyal గా ఉంటేనే భూమి ఇస్తాము, లేకపోతే లేదు, అని చెప్పడం దేశం అంటే కాంగ్రెసు, కాంగ్రెసే ప్రజలు, కాంగ్రెసు అంటే అధికారంలో వుండే గ్రూపు, మాకు అనుకూలంగా వున్నవారే అవడంతప్ప ఏమీ లేదు ఇటువంటి ఆగ్ధరును పాసుచేసి దానిని సమర్థించడానికి పూనుకోవడమంటే ప్రభుత్వం ఏస్టికి దిగజారిందో అర్థం అవుతుంది ఇదితీవ్రంగా అలోచించవలసిన విషయం వస్తుల ప్రతిపాదనలను బడ్జెటులోనే తెలియజేయడం ఇదివరకునుంచి వస్తున్న సాంప్రదాయం క్రొత్తవన్నులు ఏమివడతాయో బడ్జెటుసమయంలోనే ప్రజలముందు పెట్టినట్లయితే ప్రభుత్వవిధానాలతో బాటు taxation పాలసీని కూడా విమర్శించే అవకాశం ఉంటుంది బడ్జెటులో వస్తులను తీసుకురాకుండా, మాకు మెజార్టీ ఉందికాబట్టి ఎప్పుడైనా తీసుకువస్తామనే ధోరణిని రియేనడికాదు సెస్సుల విషయం తీసుకుందాము వంచాయితీ సమితి, జిల్లా పరిషత్తులలో అయిదు అణాలనుంచి రి అణాలవరకు సెస్సులను హెచ్చు చేయాలని అనుకున్నారు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టడం సాంప్రదాయం దొడ్డిదారిన తీసుకురావడం న్యాయం కాదని అంటే ఆగారు మన శాసనసభముందు పెట్టలేదు రేపు శాసనసభ అయిపోతుంది బిల్లు ప్రకటించారు 5 అణాలునుంచి రి అణాలు చేస్తూ, భూమి శిస్తుమాత్రం 2 అణాలునుంచి 5 అణాలు చేశారు ఎడ్యుకేషన్ సెస్సు తెలంగాణాలో కొంచెం తక్కువగా ఉంటే దానినికూడా సమానంగా రి అణాలు చేశారు ఏవనులు చేయాలన్నా వన్నులు చేయాలని అంటూంటారు అనేక పర్యాయాలుగా చెబుతున్నాం బాగా ఆదాయాలువచ్చే పెద్ద రైతులమీద వేయండి అందరికీ ఒకే మోతాదుగా తగిలిస్తాము రూపాయకి అర్థరూపాయి చొప్పున అనే పద్ధతికాదు ఈ విధంగా ఎంత చెప్పినా ఎవరో కొద్దిమంది లాభాలకోసము సెస్సులువేసే ధోరణిలో పోతున్నారు మంత్రుల దగ్గరను పోయి చెబుతాము ఏమి లాభము? శాసన సభ్యుల విధి ఏమిటి? చిన్న ఉద్యోగులు ప్రభుత్వ విధానాలకు అనుగుణ్యంగా జరుపకుండా ఉంటే మంత్రికి రిపోర్టు చేయడం, దానిపై మంత్రి జోకర్ కలిగించుకుని విచారించడం ఉండాలి మంత్రిగారు ఏచర్య తీసుకొనకపోతే ముఖ్యమంత్రి వద్దకుపోయి ఫలానా మంత్రిగారు interfere అవుతున్నారు administration కు నష్టం

వస్తోంది అని చెబితే వారు చర్య తీసుకోవాలి ఈరోజు పరిస్థితి మాస్తే రివెన్యూ మంత్రిగారి వద్దకు ఎవరు వెళ్ళి చెప్పినా మాట్లాడటానికి అందరూ మర్యాదగానే చెబుతారు—చెప్పినదానికి ప్రత్యక్ష విరుద్ధంగా చేయడం ఆయనకు అలవాటుగా తయారైనది పేద ప్రజలకు వ్యతిరేకంగా భూస్వాములకు నుకూలంగా చేయటంలో రివెన్యూ మంత్రిగా ఉన్న ఉపముఖ్యమంత్రిగారు ఆరితేరినచేయి అని చెప్పక తప్పదు. వారిచరిత్ర తెలిసినదే ఇవన్నీ గుర్తు చేసుకొని ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాలను ఈ రకంగా అమలు చేయడం న్యాయం కాదని శాసనసభా పేదరిక పైన పర్సనలుగా కలుసుకున్నప్పుడు చెప్పినా వారిపంథా వారిదే తప్ప ప్రభుత్వ విధానాలంటే ఆయనకు లెక్కలేదు ప్రజలన్నా, పార్లమెంటులన్నా, శాసనసభలన్నా, ఏమీ లెక్కలేదు ఇక కో-ఆపరేషన్ మంత్రిగారున్నారు వారిని గురించి ఇదివరకే పదేపదే చెప్పారు వారిది ముఖ్యమైన డిపార్టుమెంటు రైతాంగానికి ఏవని కావలసి వచ్చినా, ఏ తక్కువీ అప్పులు కావాలన్నా, బావులు కావాలన్నా సహకార శాఖ ప్రసక్తి వస్తుంది తమ గ్రూపు వారికి లాభకరంగా ఉండేటట్లు చేసుకోవడమే తప్ప కో-ఆపరేషన్ ఉద్యమం ఏమైపోయినా ఆయనకు లెక్కలేదు ప్రజలు ఏమవుతుంది ఆయనకు అక్కరలేదు ఉద్యోగులమీద ఏమీ ప్రభావం వదుతుందనేది లెక్కలేదు ఈ రకంగా వారు ప్రవర్తిస్తున్నారు ఇలాంటి మంత్రివర్గకు వెళ్ళి న్యాయం జరిపించండి అని చెప్పుకున్నవానిది బుద్ధి పొరపాటు అని చాలా మంది శాసనసభ్యులకు అభిప్రాయం కలిగింది ఆయనకు అనుకూలంగా ఉండే మనుష్యులకు చేయడమే తప్ప మరెవరికీ ఏమీ చేయడు ఇటువంటి మంత్రివర్గకు పోయి అన్యాయం జరుగుతోంది, మార్గాలని చెప్పడం అనవసరం అనే స్థితికి నా మట్టుకు నేను రావడం జరిగింది

చేను చెబితే అంతవరకు కాస్త న్యాయంగా జరిగేది, ఇంకా ఎవరైనా చెబితే వినేమనిషికూడా నేను చెబితే, లేకుంటే మా పార్టీవారు ఎవరైనా చెప్పినట్లయితే తప్పకుండా వ్యతిరేకంగా చేసే దృక్పథంతో వనిచేస్తున్నారు. ఆయన చెప్పిన మాటకూడా నిలబెట్టుకునే గౌరవం ఆయనకు లేకపోయినప్పుడు అటువంటివారిని మంత్రివర్గంలో పెట్టుకొని ఎంతకాలం గడపాలి? హైకోర్టు జడ్జిమెంటు వచ్చింది కాపీలు ఉన్నాయి చారిదగ్గర ఉన్నప్పటికీ కూడా సర్టిఫైడ్ కాపీ లేదనే పేరుతో, హైకోర్టు జడ్జిమెంటు—ఉద్యోగస్థులు చేసినటువంటిది రిజిస్ట్రారు సంతకం లేదని రికార్డులు పూర్తిగా తైపు చేయలేదు అది ఫోర్జరీ కాగితం అనేరకంగా ఇంటర్ పోలేషన్ అని చెప్పినప్పటికీ కూడా దానికి బాధ్యులు ఎవరు అంటే, ప్రభుత్వం కాదు, ఎవరో ఉద్యోగి అని అంత తేలికగా ఉద్యోగస్తునిమీద నెట్టేస్తే వచ్చిన అత్యంతరం లేదు హైకోర్టు జడ్జిమెంటుకాదు,

సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంటుకాదు, ఏదో తోచింది చేయడం ఎందుకంటే మెజారిటీ 240 యిక్కడ ఉన్నారు కాబట్టి మేము యేమిచేసినా చెల్లుతుంది అనే ధోరణితో ప్రవర్తిస్తున్నారు వారు కో-ఆపరేషన్ మంత్రిగారు ఆరేళ్ళనుంచి చెబుతున్నారు కో-ఆపరేషన్ చట్టం తెస్తాం, తెస్తాం అని ఇంకా ఎందుకు తేలేదో అర్థంకాలేదు ఇక ఇంటర్ ఫియరెన్సు ప్రతిదానిలో తోక్యం చేసుకొనే కథలన్నీ చెబితే మైము చాలదు ఇదివరకు శాసనసభ వేదికమీద చర్చించాము, ఆ మంత్రిగారిని అట్లా వదిలేద్దాం ఇక ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటు తీసుకోండి, ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టరు యొక్క విధానాలు చూడండి ఆంధ్రభాషా ఉద్యమం, విశాలాంధ్రోద్యమం, ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణం జరిగినప్పుడు సాధ్యమైనంత త్వరలో తెలుగుభాషను పరిపాలనాభాషగా విశ్వవిద్యాలయ భాషగా చేయాలని ఆశయముగా పెట్టుకున్నాం వీరుమాత్రం ప్రస్తుతం ఆమాటనే వల్లిస్తున్నారు కాని ఇంగ్లీషే విశ్వవిద్యాలయాలలో medium of instruction గా ఉండాలనే వెలసిద్ధాంతం. వెలసిద్ధుడల పెట్టుకొని ప్రభుత్వం యేమైనాసరే, విద్యార్థులు యేమైనాసరే ఆయనదృష్టి ఇంగ్లీషు అనేదాంట్లో అందరూ చదువుకోవాలని తప్పితే యింకేమీలేదు మేము అంటున్నాం, ఇంగ్లీషును రెండో లాంగ్వేజిగా పెట్టండి, ఇంగ్లీషువదాలనే ఉపయోగించండి అభ్యంతరం లేదు ఆ పదాలను ఉపయోగించుకొని తెలుగులో ఎందుకు మాట్లాడకూడదు, తెలుగులో ఎందుకు బోధించకూడదు, తెలుగులో ఎందుకు సమాధానాలు వ్రాయకూడదు ? బెంగాలులో ఇరవై లేక ముప్పయివేళ్ళనుంచి ఇంగ్లీషులో చెబుతున్నా వారి భాషలో పరిణావక్రాలు వ్రాసుకునేవాళ్ళు ఉంది నేటికీకూడా ఉంది, అన్ని శాస్త్రాలలో కూడా కాని తెలుగుభాషమాత్రం ఎందుకు పనికిరాదు ? ప్రపంచంలో ఎంతో వెనుకబడిన దేశాలలోకూడా పదిలక్షలు, అయిదులక్షలు జనాభాఉన్న దేశాలలోకూడా వారికి కావలసిన విజ్ఞానం అంతా మాతృభాషలో చెబితే విద్యామంత్రిగారుమాత్రం మాతృభాష అంటూ ఎన్ని ఉపన్యాసములు చేసి నప్పటికీ ఆచరణలో ఏమిచేశారు ? హిందీ కంపల్సరీ చేశారు ఇంగ్లీషు కంపల్సరీ చేశారు ఇంగ్లీషు కంపల్సరీ చేయడమేకాదు విశ్వవిద్యాలయాలలో కంటిన్యూగా చేయాలని భావిస్తున్నారు కాని తెలుగుభాష యేమవుతుంది ? తెలుగుభాషా విజ్ఞానసర్వస్వం ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము తెస్తామంటే డబ్బులేదు పొమ్మంటారు తెలుగులో ఏదీ వచ్చినా మంత్రివర్గం సంబంధం లేకుండా ఎవరో చేస్తే చూచి అనందిస్తాం అని చెప్పుకుంటూ తెలుగుభాషను పరిపాలనా భాషగా medium of instruction గా చేయడానికి మంత్రివర్గం నిరాకరిస్తూ ఉంటుంది అంతే కాదు. ఈ మధ్య పత్రికలో ఒక ఆర్డరు చూశాము ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రభుత్వోద్యోగాలకు లోకల్ కాడీస్ లో పనిచేసేవారు సెమీ గవర్నమెంటు ఉద్యోగుల

xxx Expunged as ordered by the hon. Speaker

డాక్టర్ ఏ ఎల్ నారాయణ, ఎమ్ ఎల్ సి గారు, చెండు యం ఆర్ అప్పారావుగారు, ఎం ఎల్ ఏ ఇంకొక పేరు ఇప్పుడు రిజిస్ట్రారుగా ఉన్న వారు, గోపాలస్వామిగారు అని పత్రికలో చూశాము దానిని ఎవరూ కాంట్రాక్టింగు చేయలేదు పత్రికలో వచ్చింది అన్నీ నిజం అనుకోవద్దు అంటే అంత తేలికగా తప్పుకునే విషయం మట్టుకు కాదు కేవలం పత్రికా వార్తలు చూసే చెప్పడం లేదు ఆ రకంగా చెప్పదలచుకుంటే, విసే గానీష్, బయట నుంచి నాదగ్గరకు వచ్చే అనేక రిపోర్టులు వాటినిమాత్రమే విని, లేకుంటే పత్రిక లోది మాత్రమే విని చేస్తే చాలా చేయవలసి ఉంటుంది ఆ పని నా జీవితంలో చెట్టుకోలేదు భవిష్యత్తులో చేయదలుచుకోలేదు కాని తగినంత ఆధారాలున్నప్పుడు దానికి ప్రభుత్వం నిష్పక్షపాతంగా కావలసిన కమిటీ ముందు పెట్టినప్పుడు తప్పకుండా ఋజువు చేయించి నాకు ధైర్యం వచ్చిన విషయా లే శాసనసభలో చెప్పడానికి మంత్రుల దగ్గర చెప్పడానికి పూనుకుంటాను ఈ విషయంలో గవర్నరుగారు as chancellor of the University గోపాల స్వామిగారిని భాయం చేస్తూ ఆర్డరు పంపించి కూడా ఆ ఆర్డరును తిరిగి విత్ డ్రా చేసి కొత్త పేనల్ సూచించమని వ్రాశారు. x x x

*శ్రీ డి సంజీవయ్య అసలు ఛాన్సలర్ గా గవర్నరుగారికి సంపూర్ణ మైన అధికారం ఉంది మంత్రివర్గంతో గాని ముఖ్యమంత్రితో గాని సంప్రదించవలసిన అగత్యం కూడా లేదు వారు యేమి చేస్తున్నారో యీనాటికి నాకు తెలియదు అటువంటప్పుడు ఎక్కడో వార్తాపత్రికలో మూడుపేర్లు పడినాయని అందులో ఎవరినో చేస్తున్నామని ఎవరో ఒక పత్రికలో వేశారని దానిని ఎవరో ప్రభుత్వం స్టాఫ్ చేశారని .. .తేవడం మంచిది కాదని దానికి సంబంధించి ప్రభుత్వానికిగాని మంత్రివర్గానికి గాని ముఖ్యమంత్రికి గాని ఎవరికీ ఏలాంటి జోక్యం లేదనిమాత్రం ఖచ్చితంగా చెప్పే పరిస్థితిలో నేను ఉన్నాను అటు వంటి ఏలిగేషన్ అసలు ఆ పేపరుకు ఎట్లాపోయిందో కూడా విచారణ చేయవలసిన అగత్యం ఉంది చాలా సీక్రెట్ గా టాప్ సీక్రెట్ గా, ఉండే విషయం, ఇది పత్రికకు ఎట్లా ఎక్కిందో ఏ సోసైన్ ద్వారా ఇది పత్రికలకు వెళ్ళిందో, దానినికూడా సి ఐ డి ద్వారా విచారణచేసి ఎట్లా పోయిందో దానికి ఎవరైనా కారకులు ఉంటే వారిమీద చర్య తీసుకోవలసిన అగత్యంకూడా ఉందనే నేను భావిస్తున్నాను అందువల్ల దయచేసి ప్రతిపక్షనాయకులు శ్రీ సుందరయ్య యీ విషయాన్ని సంప్రదించకుండా యిప్పటికి ఇంతటితో వదిలేస్తే సంతోషమని మనవి చేసుకుంటున్నాను

శ్రీ పి సుందరయ్య అధ్యక్షా, ఇది యింకా మమ్ములను చాలా చిక్కులలో పెడుతున్న పరిస్థితి మేము యిక్కడ అపోజిషన్ గా ఉండి చాలా బాధ్యతగా విషయాలు తెలుసుకున్న తరువాత చెబుతున్నాం . . . x x x

శ్రీ డి సంజీవయ్య

. . x x x

Sri D. Sanjiviah Governor is acting in this respect in his capacity as the Chancellor of the University. The Ministry as such has nothing to do with it Governor need not even consult the Ministers or the Chief Minister

. x x x

శ్రీ పి సుందరయ్య ఇది ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటులో జరుగుతున్న విషయము ఆరోగ్యశాఖను తీసుకొందాము

శ్రీ పి వి జి రాజుగారు ఎన్నో మంచి విషయాలు చెప్పారు వాగ్దానాలు చేస్తున్నారు ఆయుర్వేదము విషయములో చర్చ జరిగినప్పుడు మన దేశములోని గ్రామాలలో quacks ను తీసివేయాలని చెప్పారు చాలా సంతోషం ఈ రోజున ప్రజలు ఏ మాత్రం వైద్యసౌకర్యాలు దొరకని పరిస్థితులలో వున్నారు ఏ మాత్రం అంటే మునుపటికన్న దొరకడంలేదని కాదు సామాన్య ప్రజలకు దొరకవలసినంత దొరకకుండా ఇబ్బంది పడుతున్నారు హోమోపతి, అలోపతి, ఏ విధానమైనా లేదు శతస్కోవు జేబులో వేసుకొని తెలివిగా ఏ ఇంజక్షను ఇచ్చినా రోగము కుదురుతుంది అనుకోండి, అటువంటి పరిస్థితులో (shorter medical courses) పెట్టాలి అది ఒక్కటే దీనిని పరిష్కరించేమార్గము 2, లేక 3 సంవత్సరాలు తరఫీదు వచ్చిన తరువాత refresher course M B B S కు వెళ్లే అవకాశాలు ఇవ్వాలనే విధానము గురించి శాసనసభలో చాలాసార్లు చర్చిస్తే మంత్రిత్వంలో ఏఒక్కరూ దానిని వ్యతిరేకించలేదు Indian Council of Medicine వారు అడ్డముపస్తున్నారని అన్నారు వారు అడ్డముపస్తే త్రోసిపారవేసి చేయమని చెప్పాను ఇప్పటికి అదే చెపుతున్నాను దానికి ఇదివరకు మంత్రిగారు సమాధానము చెబుతూ Indian Council of Medicine వారు అడ్డముపస్తున్నారు మేము ఏమీ చేయలేదనే సమన్వయకారు అని చెప్పారు అనాడు అడ్డముపస్తే ఈ డాక్టర్లు M B, B S, అవునా కాదా అని గుర్తించడంలేదు వారు అడ్డమురావలసిన అవసరంలేదు ప్రభుత్వము దీనిని తీసుకొని చేసినట్లయితే 3 వ ప్రణాళికలో అయినా ఈ

shorter medical course ను అమలు జరిపితే తప్ప ఇది జరగడం సాధ్యము కాదు ఇదివరకు శ్రీ పి వి జి రాజుగారు అంగీకరించారు దానికి విరుద్ధముగా ఇప్పుడు అది అంత పెద్ద ఉపయోగకరముగా లేదు ఎవరో fail అయినవారికి ఉపయోగం తప్ప ఇతరులకు లాభము లేదనే రకముగా సమాధానము చెప్పారు వారు 1, 2 స్కాలర్ అడిగారు, ఈ 1½ సంవత్సరాల తరువాత వైద్య శాఖలో ఏమైన అభివృద్ధిచెంది మార్పులు వచ్చినవా అని అడిగారు “నేను పూర్తిగా study చేయడములేదు వచ్చిన రిపోర్టునుబట్టి అట్టే improve అయినట్లు కనపడడం లేదని చెప్పాను నెల్లూరు ఆసుపత్రిలో ఒక injection ఇస్తే ఏరకముగా బొంబులు లేస్తున్నవీ కొన్ని ఘోటాలు వారికిచ్చాను Enquiry చేస్తున్నాను అని అన్నారు వైద్యసౌకర్యాల గురించి ప్రజలనుకొనేది ఏమిటి? Primary Health Centres లో డాక్టర్లువుంటే మందులులేవు, మందులువుంటే డబ్బు ఇస్తేగాని మందులు ఇవ్వరు 1958 ఎస్టిమేటు లెక్కల ప్రకారం ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులకు వచ్చే రోగులకు ప్రభుత్వము మందులు కోసము ఇచ్చిన డబ్బుచూస్తే రోజుకు తలకు 20 నయ్యే సరి కంటే ఎక్కువలేదని చెప్పబడింది ఇప్పుడు అంతకంటే ఎక్కువ ఖర్చు పెడుతున్నారని అనుకోను రోగుల సంఖ్య పెరిగింది ఆదామాషా ప్రకారం ఎక్కువ ఖర్చు పెడుతున్నారా? మందుల గురించి క్రద్ద తీసుకొంటున్నారా అంటే లేదు అటువంటిది వున్నప్పుడు మంత్రిగారి బాధ్యత ఎంత వరకు వుండో కాని వారి డిపార్టుమెంటు సవ్యముగా పని చేస్తోందని వారు ఇచ్చిన సర్టిఫికేట్లు మాత్రము వారు ఇవ్వవలసినవి కాదని మనవి చేస్తున్నాను వారు ఇంకో మాట అన్నారు— ఏ వైద్యశాఖాధికారి అయినా misbehave చేశారని గాని అవినీతితో ప్రవర్తించారని గాని తగినంత prima facie case వచ్చినట్లుంటే rules గీల్లు చూడకుండా, Tribunals కు పంపించేవరకు wait చేయకుండా suspend చేస్తాను Suspend చేసినా వారికి వచ్చే డబ్బు వారికి వస్తూనే వుంటుంది కాని వారు పదవిలో వుండరు Mischief చేయకుండా వుండేదానికి suspend చేస్తామని చెప్పారు కర్నూలు కేసులో ఆర్డర్ మాలిజీ ప్రొఫెసరు ఒకరు పొరపాటు చేసినప్పుడు దాని మీద వెనువెంటనే చర్య తీసుకొన్నాను, నాకు లొంగలేదు అని వారు చెప్పినదంతా నాకు తెలుసు అదే రీతిగా చేస్తున్నారంటే... దురదృష్టవశాత్తూ ఉస్మానియా మెడికల్ కాలేజీకి సంబంధించిన ఒక Examination సమస్య వచ్చినప్పుడు వారు జోక్యం చేసుకోలేదు దానికి బాధ్యత వారిది అని చెప్పను వారి డిపార్టుమెంటులోని సెక్రటరీలు ఇచ్చిన తప్పు సలహా అనే చెప్పవలసి వుంటుంది పోలీయోజబ్బు గురించి మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానము చూసినప్పుడు చాల ఆశ్చర్య పడ్డాను పత్రికలలో వచ్చినదాని మీద ఆధార పడడము కాకుండా ఇక్కడకు వచ్చిన తరు

వాత ఆ speech నాకు ఇవ్వమని చెప్పి తీసుకొన్నాను పోలియోజిట్టు అవుచేసే టీకా లేదని చెప్పారు ఆ సలహా దాక్షిణ్య చెలితే ఒప్పకొంటాను కాని వారు ఈ రకముగా కాననసభలో చెప్పారంటే వారి బాధ్యతేకాదు, ఆ రకముగా సలహా చెప్పిన వైద్యకాఖాధికారి బాధ్యత పూర్తిగా వుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను ఈ రోజు ప్రవచనముంతా గుర్తించినది అమెరికాలో చేసిన వాక్సిన్ ఎక్కువకాలము immunity ఇవ్వకపోయినా 8 నెలలలోనో, 8 నెలలలోనో రెండవవారాయము మరల injection చేసుకోవడానికి తయారవుతున్నారతప్ప కాళ్ళతముగా 10 సంవత్సరాలవరకు immunity ఇవ్వలేదు కాబట్టి ఇది పనికిరాదని ఏ వైద్య కాశ్రుజ్ఞుడు చెప్పడంలేదు రష్యాలో అంతకన్నా కొంచెం మంచిమందు వుందని చెప్పారు రష్యామందులు మనకు నచ్చకపోతే అమెరికా మందులైనా తెచ్చి మన బిడ్డలకు ఉపయోగించాలి అది చాలా ఖరీదు అవుతుంది ఢిల్లీనుండి ఏదో తెచ్చాము అని చెబుతున్నారు ఇండియన్ ఎక్స్ప్రెస్ వార్త ప్రకారం ఒక డోస్ పది నయ్యైదలకు వస్తుందిట మన ఆంధ్రదేశంలో వున్న పదేండ్లలోపు బిడ్డలకు 9 లక్షల రూపాయలకన్నా హెచ్చు ఖర్చు కాదు ఆరు నెలల కొకసారి ఇచ్చినా సంవత్సరానికి 18 లక్షలు అవుతుంది మనం అమెరికావారిని 'మా బిడ్డలకు మేము ఇవ్వలేము మీరు సంరక్షించండి మీకు మొక్కుతాము' అని అడిగితే వారు తప్పకుండా ఇస్తారని ఆశిస్తున్నాను అలా చేయకుండా— అది నయంకాదు, ఈ టీకాలు ఉపయోగం కాదు అనే మాటలు చెప్పవద్దని నేను చెబుతున్నాను మన ప్రజలకు ధైర్యం చెప్పే ఉద్దేశం లేకుండా వైద్యకాఖాధికారి అర్థం లేకుండా బాధ్యతారహితంగా ఇచ్చిన సలహాలను మంత్రిగారు ఈ రకంగా చెప్పటం సవ్యంకాదని మనవిచేస్తున్నాను అమెరికాలో చేసిన వాక్సిన్స్ 98 వర్సంటు సక్సెస్ అవుతున్నాయని చెబుతున్నారు మేజర్ జనరల్ రావుగారు విజయవాడలో చెబుతూ కొన్ని మాటలు అన్నారు వైద్యకాఖాధికారి చేయవలసిన ఉపన్యాసమేనా అది అని సీరియస్ గా ఆలోచించవలసినదని నేను మంత్రివర్గాన్ని, ఏ విజి రాజుగారిని కోరుతున్నాను ముఖ్యమైన వైద్యకాఖాధికారిమీద కామెంట్ చేయవలసిన దురదృష్టం కాని అదృష్టంగాని నాకు ఈ బిడ్డల విషయంలో తప్పదు

“The Director said that Polio was not considered all these days as a major public health problem like malaria, typhoid, cholera, small-pox, plague etc. which take an enormous toll of life.”

ఈ రకమైన జిమ్మి ఇంతవరకు మన దేశంలో లేదు కాబట్టి దానిగురించి శ్రద్ధతీసికోలేదు అని చెలితే కనీసం దాన్నయినా అంగీకరించేవాడిని కాని ఆ

తరువాత "Compared to these epidemics the percentage of deaths from polio was infinitesimal," he added.

అది మాత్రం చాలా శాధ్యతారహితమైన స్టేట్ మెంట్ పోలియో వస్తే ఎంతమంది చచ్చిపోతారనేది సమస్య కాదు వెయ్యికి ఒకరే కావచ్చు మలేరియా, కలరా, మళూచికంవస్తే నూటికి పదిమందే చనిపోవచ్చు పోలియో గురించి ప్రపంచం అంతా ఆదుర్దాపడుతోంది చనిపోతే కడుపుమంట తగ్గే వరకూ ఏడుస్తాం కాని బిడ్డకు పోలియోవచ్చి ఏ కాలో, ఏ చెయ్యో, ఏ నోరో పడిపోతే వాడి భవిష్యత్తు ఏంకాను అనే విషయం ఆలోచించాలి ఢిల్లీనుండి వచ్చిన అధికారులు పోలియో ఎఫెక్టు అయిన తరువాత క్యూర్ లో సత్ఫలితాలు రావటం వెయ్యికి ఏ ఒకటో అని చెప్పారు మన బిడ్డలకు కాలో చెయ్యో పడి పోతే వారి జీవితం ఏమవుతుందనే ఆలోచన లేకుండా మానవత్వంతో ఆలోచించకుండా, ఇంతమంది చావరు అని శాధ్యతారహితమైన మాట చెప్పటం ఏమిటో ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను తల తాకిట్టు పెట్టుకొని మందు ఇస్తే కుదురుతుందేమోననే ఆశతో వారు వస్తే పది నయ్యై నెలకు ఒక డోస్ వస్తుందన్నా క్రద్ద తీసికోకుండా ఢిల్లీ ప్రభుత్వానికి చెప్పాము, టెలిగ్రాములు ఇచ్చాము అని చెప్పటం సవ్యమైన విధానంకాదు ఈ దృక్పథం ప్రభుత్వానికి వుండటమే అది నెల్లూరువరకు వ్యాపించింది గోదావరి సమీపిస్తున్నది, అదే విధంగా మొత్తం దేశం అంతా వ్యాపిస్తుంది మామూలుగా బిసిసి క్యాంపైన్ వుంటుంది స్క్వార్ పాక్స్, ఎరాడికేషన్ క్యాంపైన్ వుంటుంది పోలియో గురించి సంవత్సరాలకొకటి రిసెర్చి చేసి అమెరికాలో, వెస్ట్ యూరప్ అంతా 2 నెలలలోపు టీకాలు చేస్తే తగ్గుతుందని చెబితే ఈ మందులు పనికిరావని వైద్య శాఖాధికారి చెప్పటం, అతని శాధ్యతను వెరచేర్చలేదని నేను గట్టిగా చెప్పు తున్నాను మంత్రవర్గంలో ఎన్ని తగాదాలైనా వుండవచ్చు కాని ప్రజలకు కష్టం కలిగే విషయాలలో శాధ్యతారహితంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు ఆ అధికారి యొక్క రిపోర్టును ఆధారం చేసుకొనే దుస్థితి ఆంధ్రదేశానికి పట్టిందని చెప్పక తప్పదు

ముఖ్యమంత్రిగారు ఎన్ జి వోస్ మీటింగుకు వెళ్ళి ఎన్ జి వోస్ ప్రభుత్వానికి పునాదిపెట్టినారు మా రహస్యాల్ని మీకు తెలుసు, అందుచేత మీరు మేము చెబులాడుకొంటే చిక్కులు వస్తాయి మీ జీతాలు పెంచడానికి మేము విశ్వప్రయత్నం చేస్తున్నాము అని చెప్పారు వారి సదుద్దేశానికి, మంచి ప్రకటనకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. కాని ఈ మాట మూడు సంవత్సరాల నుండి వింటున్నాము వాగ్దానం చేసిన ప్రకారం అయినా చేస్తున్నారా? డి ఏ ను మూల శ్రేణులలో కలిపి ఇవ్వండి మద్రాసువారు చేశారు మైసూరు

వారు చేశారు కేంద్రప్రభుత్వం చేస్తుంది ఈ ప్రభుత్వంకూడా చేయాలని నేను జనరల్ డిటేట్ లో అనేకసార్లు చెప్పాను ఇది పెద్ద సమస్య మంత్రివర్గం ఇతర సమస్యలలో మునిగింది ఈ సమస్యను ఆలోచించటం లేదు జీతాలు పెంచ నట్లయితే ధరలు పెరగకుండా చూడండి ధరలను తగ్గించలేకుండా, జీతాలు పెంచకపోతే జీవితస్థాయి ఎలా పెరుగుతుందని అడుగుతున్నాను

ఇకవర్క్ ఛార్జ్డ్ ఎంప్లాయిస్ వున్నారు మూడు సంవత్సరాలు అయిన వారిని పర్మనెంట్ చేయాలని కేంద్రప్రభుత్వం అంగీకరించినా మన ప్రభుత్వం ఏమీ చేయటం లేదు మన పి డబ్ల్యు డి లో వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఎంప్లాయిస్ వున్నారు వారు ఎన్ని అప్లికేషనులు పెట్టుకొన్నా ఏమీ ప్రయోజనం లేకుండా వుంది 2, 4, 6 సంవత్సరాల వారు వర్క్ ఛార్జ్డ్ అనే పేరుతో వారికి ఏ నడు పాయంలేకుండా జీతాలు పెంచకుండావుండే వద్దని పనికీరాదని చెబుతున్నాను మంత్రిగారు అదీనిజమే, ఇది చేయవలసినదే, త్వరగా ఆర్డర్స్ పంపిస్తాము అని చెబుతారు రిప్రజెంట్ చేసినప్పుడల్లా ఫోన్ లో సెక్రటరీతో, చీఫ్ ఇంజనీరుతో విలవటం కాగితాలు వస్తున్నాయని చెబుతారు ఇలా సంవత్సరాలు గడుస్తున్నాయి పాత మంత్రివర్గం గడిచింది కొత్త మంత్రివర్గం గడిచిపోతోంది ఏదో ఆగష్టులో సమావేశమై బిల్లులు పాస్ చేసుకొని వెళ్ళిపోతాము అంతటితో అయిపోతుంది ఎన్నికలు వస్తాయి అందువల్ల ఈలోగా మంత్రిగారు ఇచ్చిన హామీని అమలుజరుపవలసిందిగా కోరుతున్నాను

‘ఇంపీరియలిజమ్ ఉన్నప్పుడు ఉన్న కాండ్క్వ్ నర్విస్ రూల్స్ ఉంచము మార్చేస్తాం’ అని చెప్పారు పదమూడు సంవత్సరాలనుండి చెబుతున్నారు ఇంతవరకు ఎందుకు మార్చలేదు? ఎప్పుడు మారుస్తారు? చెప్పాలని కోరు తున్నాను

సామాన్య గుమాస్తాకు, ప్యూన్స్ పిల్లలకు ఎస్ ఎస్ ఎల్ సి వరకు ప్రీ ఎడ్యుకేషన్ యిచ్చాలని ప్రభుత్వం ఒక దశలో అంగీకరించింది కాగితంమీద రాలేదనుకొండి కనీసం తక్కువ జీతం వచ్చేవారికై నా చేయాలి మద్రాసులో నంద రూపాయల లోపువారికి ఇచ్చాలంటున్నారు ఇక్కడ ఎందుకు చేయ కూడదని ప్రశ్నిస్తున్నాను

హౌస్ రెంటీస్ విషయానికి వస్తే ఈరోజు రెంట్ కంట్రాల్ యాక్టు ఉంది ఉద్యోగులకు ఇండ్లు కట్టించి 80 సంవత్సరములు అయిన తరువాత వారి స్వాధీనము చేయండి ఎక్కొంటీస్ కు తప్పితే ఎక్కువ ఖర్చు అయ్యేదిలేదు అంతేగాక, రెంట్ కంట్రాల్ యాక్టు ప్రకారము ధనవంతులకు వున్నవాటిని స్వాధీనం చేసుకొని తక్కువ రెంట్ కు ఇవ్వండి ఈ రెండు పనులు చేయటానికి

ప్రభుత్వం పూనుకోవటంలేదు ఈ ప్రభుత్వ పరిపాలనలో ఇండ్ల సమస్య అట్లాగే, వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఎంప్లాయిస్ సమస్య అట్లాగే వుంది ఇక టీచర్స్ గురించి రెండు ప్రధాన విషయాలు చెబుతాను

85-2-80 higher grade చేయమంటే 85 దాకా వచ్చి మళ్ళీ 1-42 అని అంటున్నారు విద్యామంత్రిని, ఆర్థిక మంత్రిని, ముఖ్యమంత్రిని teachers విషయం తిరిగి ఆలోచించమని సూచిస్తున్నాను Secondary grade B A grade వాళ్ళకు కూడ ఆ post $\frac{1}{2}$ selection post గా చేయండి మిగిలిన department లలో వాళ్ళమాదిరిగా వీళ్ళకు కూడ promotion యివ్వండి లేకపోతే మంచిదికాదు అని చెబితే చూస్తాం, ఆలోచిస్తాం, మీరు చెప్పినది సవ్యంగానే ఉన్నది అంటారే గాని అమలులో మాత్రం సున్న అవుతుంది వంచాయతీలు సమితులగురించి నలహాలు చెప్పమన్నారు నలహాలు చెప్పి చెప్పి విసిగి పోయినాము అమలు జరుగుతుందనే నమ్మకము లేదు ప్రభుత్వము తలక్రిందులై పోయి కమ్యూనిస్టుపార్టీ వచ్చేటటువంటి సూత్రాలు కాదు మేము చెప్పేది వంచాయతీలలో వార్డు విభజన పనికిరాదు, వార్డు విభజన అనేక గందరగోళాలకు పక్షపాతాలకు దారితీస్తుంది Village నంకా ఒకే constituency గా తీసుకుని దామాషా ఓటింగ్ ప్రకారం ఎన్నికలు పెట్టండి ఏ పార్టీకి, ఏ వ్యక్తికి (ఒట్లు వస్తే ఆ దామాషా ప్రకారం స్థానం వస్తుంది వంచాయతీ సమితి జిల్లా పరిషత్తులకు సరాసరి ఎన్నికలు పెట్టండి పరోక్ష ఎన్నికలు పనికిరావు స్థానిక సంస్థలలో proportional representation ప్రకారము కమిటీలు ఏర్పరచి నట్లయితే గొడవలువచ్చే దానికి వీలు ఉంటుందని చెబుతున్నాము అది చేయ నంతకాలం నోరులేని పేద ప్రజానీకానికి జిల్లా పరిషత్తులు, సమితులు అందు బాటులో లేకపోవడమే కాకుండా వాళ్ళ హక్కులు రక్షించబడవు ఆ భయం తోనే హరిజన శాసనసభ్యులందరు, కాంగ్రెసులో ఉన్న హరిజన శాసన సభ్యులకూడ జిల్లా పరిషత్తులమీద మాకు నమ్మకంలేదు, వంచాయతీ సమితుల మీద మాకు నమ్మకంలేదు Welfare Officer అయినా అతనిమీద మాకు నమ్మకం ఉంటుంది అని అంటున్నారు ఎన్నుకొన్న సభ్యులమీద నమ్మకంలేదు ఉద్యోగస్థులమీద మాత్రం నమ్మకం ఉండే పరిస్థితికి హరిజన శాసనసభ్యులందరు వచ్చారు వాళ్ళను అంటే ఏమి లాభంలేదు ఈ రకంగా ఎందుకు జరిగింది? ఏ మాత్రం విశ్వాసం లేకుండా ఉండే స్థితికి ఈ జిల్లా పరిషత్తులు, సమితులు ఎందుకు వచ్చినాయో ఆలోచించాలి ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు- వాళ్ళకు సంబంధించినంతవరకు కమిటీలలో కేవలం హరిజనులనే చేస్తాము Backward Communities తోనే చేస్తాము ఆడబ్బు వాళ్ళే ఖర్చుపెట్టుకోవాలి అన్నప్ప

టికి దానిమీద కూడ వాళ్ళకు నమ్మకం లేదు ఏమో ఏమీ జరుగుతుందో, ఉద్యోగస్థులు ఉంటేనే మాకు మంచిది అని చెప్పారు ఈనాటికి కూడ ఆశ్చర్యం వేస్తుంది ఆ సిద్ధాంతం నేను అంగీకరించను, మా పార్టీ అంగీకరించదు హరి జనులకు అదే భయం ఉన్నట్లయితే 'మా వాళ్ళు వచ్చి అడిగితే వాళ్ళు చేయకపోయినట్లయితే నువ్వు చెబులాడు బహిరంగంగా ప్రజలలో చెప్పు, ఎన్నికలలో వీళ్ళను expose చెయ్యి' అంటే — ఎన్నికల సంగతి దేముడెరుగు ముందు మాకు యిళ్ళస్థలాలు కావాలంటే, దారి కావాలంటే భూస్వాముల చుట్టూ ఎక్కడి తిరిగి చస్తాము Officer దగ్గరకు పోతే మారింటిలో నాలు గన్నా చేస్తాడు అన్నారు "మీరంతా యిట్లా చెబుతూ ఉంటే తప్పకుండా మీ వెనకాల నిలబడతాము మీ కష్టాలు తీర్చే స్థితిలో మేము లేనప్పుడు ఏదో సిద్ధాంతాలు చెబుతూ కూర్చుంటే కాదు" అని మా పార్టీ చర్యలలో అను కున్నాము Decentralization గురించికూడ మా పార్టీ చర్యలలో వస్తున్నది Decentralization వల్ల పై నున్న ఒక్క భూస్వామి కాకుండా ప్రతి గ్రామ ములో ఉన్న భూస్వామి పెత్తందారు అయి కూర్చుంటున్నాడు డబ్బు ఉన్నది గదా అని వేల లక్షలు పెట్టి పంచాయితీ సమితులు కొనడానికి తయారు అవు తున్నప్పుడు వికేంద్రీకరణ పేరుతో భూస్వాములకు అధికారం యిచ్చే వద్దతి మేము ఒప్పుకోము కేంద్రంలో ఉండే వాళ్ళతోనే భూస్వాముల గురించి చెప్పితే ప్రతి గ్రామంలోని భూస్వామికి శిక్షవేసే దానికి తయారుగా లేరు మొత్తం వాళ్ళ పార్టీనే general గా భూస్వామ్యవర్గంగా చేసినా కొన్నికొన్ని గ్రామా లకు అయినా మంచి జరుగుతుంది ఉన్న అధికారం అక్కడే ఉండనియండి లేకుంటే కలెక్టరు దగ్గర ఉంటే జాగుంటుంది భూస్వాములకు మాత్రం యివ్వ వద్దు వికేంద్రీకరణమాట మానేసి వీరికి యిచ్చే ఎక్కువ అధికారాలను తగ్గించ మనే స్థితి వస్తుంది

దొంతరలు తగ్గించాలి ఇప్పటికే ఒక గ్రామము, ఒక రెవెన్యూ సెక్షన్ దాని తరువాత తాలూకా, ఈమధ్యస్టాక్ ఒకటి, ఈ రెండింటిమీద Revenue Division, దాని తరువాత Collectorate, దాని తరువాత Revenue Board, రెవెన్యూ బోర్డుమీద సెక్రటేరియట్, సెక్రటేరియట్ తరువాత మంత్రివర్గం ఇన్ని దొంతరలు పెడితే ఏ చిన్న విషయమైనా అన్నీ మంత్రిదగ్గరకు వస్తాయి అందుచేత దొంతరలు తగ్గించమన్నాము Revenue Divisions తీసివేయండి తాలూకాలు తీసివేయండి పంచాయితీ, పంచాయితీ సమితి, జిల్లా పరిషత్ అన్నాడు సరాసరి రాష్ట్రానికి రమ్మంటే ఆలోచిస్తున్నాం మా administration report చదివారా ?

దానినిబట్టి మీరు సూచనలు చేయండి అంటే— ఎందుకు చదవడం, చదివి ఏ మైన చెబితే అమలుచేసే దానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉన్నదా? పెద్ద పెద్దవి ఎట్లాగూ చేస్తారని ఆశించడంలేదు వారి పరిధిలో ఈ వాతావరణంలో చిన్న చిన్న విషయాలైనా పరిశీలన చేయాలి చిన్న చిన్నవి అయినా చేస్తే శాసన సభలో ఉన్నందుకు భూములు యిప్పించకపోయినా శ్రమశానానికి దారి యిప్పించాము అని చెప్పకొనే దానికికూడ లేకుండా ఉండే పరిస్థితులలో Administration గురించి చెప్పండి చెప్పండి అంటే ఇప్పుడే చెప్పాము గదా! అనేక విషయాలు చెప్పాము శ్రమశానానికి దారులులేవు, తావులు త్రవ్వించాలి ఉదయమే Calling attention కూడ వచ్చింది Electricity విషయములో 10% తగ్గించుకున్నాము భవిష్యత్తులో పరిశ్రమలన్నీ పెట్టుబడిదారుల క్రిందనే ఉండాలి అంటున్నారు వెనుకబడిన గ్రామసీమలలో 10% వస్తేనే గాని యివ్వమని మరల మంత్రిగారు కూడ అన్నారు మద్రాసు ప్రభుత్వము charges రాకపోయినా కూడ subsidy యిస్తున్నారు అన్నారు మద్రాసు ప్రభుత్వం 80 ఏళ్ళనుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు డబ్బుకూడ ఉపయోగించుకున్నారు అనవచ్చు జరిగిపోయిందేదో జరిగిపోయింది ఈ రోజు దానిని వడ్డీతో కూడ లాగుకునే దానికి మనకు శక్తి లేదు Buildings నంగతి తీసుకుంటే Secretariat building కడతామంటున్నారు రు 150 లక్షలు పెట్టి Secretariat building కడతారు, ప్రతిదానికి డబ్బులేదు అంటారు Secretariat building కట్టేందుకు కోటి రూపాయలు అని Budget లో చెప్పారు మంత్రిగారి ఉపన్యాసంలో కోటి 52 లక్షలు చెప్పారు ఆఖరికి పూర్తి అయ్యేటప్పటికి రెండు కోట్లు అవుతుందో, మూడు కోట్లు అవుతుందో బెంగళూరులో కట్టినట్లుగా విధాన సభ విశాల సౌధం అవుతుందేమో! ఇప్పుడున్న Secretariat లో అద్దె తగ్గించే దానికోసం మిగతా అఫీసులన్నీ పెడతాము అని పైకి చెబుతున్నారు ఈ హుస్సేన్ పాగర్‌కు ఒక వైపు departments యింకోకవైపు Secretariat మధ్యన కాన్‌ప్రాన్సిస్‌కోలాగ పెద్ద వంతెన కడతారేమో తెలియదు ఇది కూడ దుబారే ఇప్పుడున్న Secretariat ప్రక్కన కొంత మంది మంత్రులు స్థలం ఆక్రమించుకుని యెక్కు కట్టుకున్నారు ఒకే group కు చెందినవారు కాబట్టి ఏమీ అనలేరు Tank bund క్రింద ఆయనే కాదు ఎవరు ఆక్రమించుకున్నా గాని, beauty spots అన్నిటినీ గవర్నమెంటు acquire చేసి ప్రజల కొరకు వినియోగించే దానికి బదులు సెక్రటేరియట్ భవనం ప్రక్కన ఉన్న ప్రభుత్వ స్థలాన్ని ఈ ఒక మంత్రి ఆక్రమించుకుంటే ఏమి చేయలేక పోతున్నది. నష్ట పరిహారం ఎక్కువ కోరేటట్లు ఉంటే Land acquisition లో నష్ట పరిహారాన్ని తగ్గించే దానికోసం ఒక ప్రత్యేక బిల్లు తేవలసివుంది రోడ్డు

ప్రక్కన పాకలు వేసుకున్నవాళ్ళకు బిల్లు తెస్తారు ఊడబెరికి పారేస్తారు కాలవగట్టు ఉన్నట్లుంటే కాస్త time యిచ్చి వాళ్ళను తొలగిస్తూ ఉంటారు ఇళ్ళ స్థలాలు లేవని గోల పెడుతున్నారు వాళ్ళందరిమీద ఒంటి కాలిమీద బుల్ డోజర్లు వరుగెడుతాయి కాని మంత్రులు ప్రజలకు ఉపయోగపడే ప్రభుత్వ స్థలాన్ని అక్రమించుకుంటే దానికి బుల్ డోజర్లు లేవు ఈ విధంగా ఎందుకు చేయాలి అని అడుగుతున్నాను ఈ రోజున ప్రజలు అనుకుంటే తప్పా క్రొత్తగా కట్టదలచుకున్న Secretariat building ను Fisheries department ప్రక్కన ఉండే ప్రభుత్వ స్థలంలో కట్టవచ్చు జ్యూజీ కొండలమీద కడతాము అన్నారు అది మానివేశారు సంతోషం, ఇక్కడ హిమాలయ కొండలు ఉంటే హిమాలయ కొండలమీద కట్టేవారే, కట్టలేదు ఇప్పుడు హుస్సేన్ సాగర్ అవతల కడదాము అంటున్నారు అక్కడ మంత్రిగారు యిల్లు వేసుకున్నారు ఆ మంత్రిని ఏమి చేయలేక Secretariat buildings యిక్కడనుంచి తీసివేసి ప్రజలకు అందుబాటులోలేని ఒక మారుమూల కట్టబోతున్నారు, అని ప్రజలు అనుకుంటే తప్పలేదు

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ మంత్రిగా వేసుకోలేదుకదండి

శ్రీ పి సుందరయ్య ఆమాత్రం తెలివితేటలు ఉండబట్టే మంత్రులు అయ్యారు కేవలం తమ పేరుతోనే ప్రభుత్వ స్థలం అక్రమించుకుని మంత్రిగా ఉండేదానికి మన దేశ కాంగ్రెసుపార్టీ యింకా ఆ స్థితికి రాలేదు వారి పేరుతో పెట్టుకుంటే చిక్కు వస్తుంది భార్యపేరు పెట్టుకొని, బిడ్డలపేరు పెట్టుకొని ఇవన్నీ జరుగుతూ ఉన్నాయి ప్రజలు అనుకుంటున్నారుగదా! దీనిని బుజువు చేయమంటారా? రండి ఈ రోజు మంత్రులంతా రండి అది ఎవరి స్థలంలో ఎక్కడ ఉన్నదో తేల్చుకుందాము రోజూ బహిరంగ సభలలోను, ప్రజలందరు అనుకుంటూ ఉంటే దానిమీద చర్చ తీసుకోకుండా ఈ group కు చెందిన మంత్రులను వీళ్ళు కట్టిపెట్టుకోవడం, ఆ group కు చెందిన మనుష్యులను వాళ్ళు కట్టిపెట్టుకోవడం, యిద్దరు కలిసి ప్రజలమీద భస్మాసుర హస్తం పెట్టేదానికోసం కూర్చుని మాలో మేము సర్దుకున్నాము 1982 లో ఎన్నికలు వస్తున్నాయి ఈ రకంగా చేస్తే 1982 లో కాంగ్రెసుకు మరల మెజారిటీ వస్తుందో, లేదో ప్రజలే చెబుతారు రాదని గాని వస్తుందని గాని నేను జోన్యం చెప్పాల్సిన అవసరము లేదు నా ఉద్దేశముతో మీకు అవసరము కూడ లేదు ఈ రకముగా పరిపాలన సాగుతున్నది అంతే కాదు ఈ రోజు హైదరాబాద్ లో ఏ ఉద్యోగస్థుడు ఎక్కడ స్థలం కొన్నా వాళ్ళను గురించి ప్రజలు అనుకుంటున్నారు. గవర్నమెంటు Secretariat

building ఎక్కడో కడుతున్నారు వాళ్ళు అక్కడ స్థలాల ధరలు పెరిగితే లాభాలుపొందే దానికోసం ముందుగానే స్థలాలు కొంటున్నారనే సంగతి ఉన్నది దానిని ఋజువు చేసేదానికి కొన్ని కొన్ని ఘటనలు నాకు తెలుసు ఇది ప్రభుత్వం కాదు అంటుందా? అయితే జోక్యం ఎందుకు చేసుకోదు? మంత్రులు, మంత్రులు చెబులాడుకుంటూ ఉంటే ఉద్యోగస్థులు వారిష్టం వచ్చినట్లు చేయకుండా ఏమి చేస్తారు? గుజ్జింమీద రౌతు అంత చక్కని రౌతు అయితే గుజ్జిం తంతునే ఉంటుంది అందులో మంత్రులు నాలుగు ఏళ్ళకో, మూడేళ్ళకో, 5 ఏళ్ళకో వచ్చిపోయేవాళ్ళు ఉద్యోగస్థులు శాశ్వతంగా ఉంటారు ఇటువంటి వాతావరణం పరిపాలనా విధానంలో కలిగించిన తరువాత ప్రభుత్వము అయినా ప్రజాతంత్రంగా మనగలదా? అని అడుగుతున్నాను

Law and order గురించి యిదివరకు అనేక పర్యాయాలు చెప్పాము గత రెండు మూడు ఏండ్లలో 18 మంది కమ్యూనిస్టులను ఖూస్వాములు చంపడం జరిగింది వివిధ గ్రామాలలో వెనక కాంగ్రెసు మద్దతుచేసి 18 మందిని చంపడం జరిగింది ఏవ కాల్వాకాలలో ఎంతెంత మందిని ఏమేమి చేసినది తెక్కకూడ ఉన్నది 18 మందిని చంపిన తరువాత కూడ మా కాంగ్రెస్ అధికారంలో ఉంది కాబట్టి, చంపినా కూడ కప్పబడిపోతుంది అది తుడుచుకు పోతుంది లేకపోతే ఏదో తంటాలు పడదాం, ఏం ఫరవాలేదు అనే ఉద్దేశ్యంతో అలా చేయిస్తామని, ఒక ఇచ్చతో అది చేయడం జరిగింది అంటే ఇప్పుడు మంత్రివర్గమే చంపమని చెప్పారని మేము అనలేం ఏదో గత పర్యాయం ఖమ్మం మెట్టులో ముఖ్యమంత్రి గారు ఉపన్యాసం ఇవ్వడానికి అక్కడికి వచ్చినపుడు అది కాదన్నారు అట్లా కాదన్నారు, ఇట్లా కాదన్నారు, అయిపోయిందన్నారు అసలు ఒక సంవత్సరమునాటివి అంటేనే అవి పాతవయిపోయిన వనుకోండి, అయినా అక్కడ మా వళ్ళు ఉడికిపోతున్నది. రోజూ పాతవి అంటూవుంటే ఎట్లా? మొన్న రెండు మద్దర్లు జరిగితే అవి ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు తప్పితే అసలు కేసే లేదు పొమ్మన్నారు అంతటితో ఆగారా? ఆఖరుకు ఈలాంటి పరిస్థితి వచ్చే టప్పటికి పోలీసులు ఏ రకంగా నడుస్తున్నారు? లుముంఠా హత్య సంగతేమిటి? లుముంఠా కమ్యూనిస్టు కాదు కేవలం నా సోదరుడు కాని, మా సంబంధమైనవాడు కాని కాదు కాంగ్రెస్ వారు కూడ లుముంఠా హత్య విషయంలో లుముంఠాపై సానుభూతిని వెల్లడించారు ఇందిరాగాంధీ కూడా లుముంఠా హత్య విషయంలో ఏమి చెప్పింది? లుముంఠా హత్య విషయంలో కూడ మనం ముందుగానే జోక్యం తీసుకుంటే ఆ హత్య జరుగకుండా చేసే

దానికి కూడ వీలుండేది అందులో మనకు జాగ్రత్త ఉందనికూడ ఢిల్లీ మీటింగులో అన్నారు అందుచేత లుముంజా హత్య విషయం గురించి ప్రతి దేశం చెప్పింది ప్రతి ఒక్కరుకూడ గోల చేస్తూంటే యిక్కడ United States Information Bureau దగ్గర హోమర్ పోల్డ్ యొక్క గడ్డిబొమ్మను తగుల పెట్టారట అందుచేత వాళ్ళను అరెస్టు చేసి van లో ఎక్కించి, van లోనే లారీఛార్జీ చేశారు ఆ విషయం విచారిస్తున్నామన్నారు విచారించండి, నెల రోజులైనది ఏమి చేశారు? దాని ఫలిత మేమైనా తేలిందా? చివరకు మేము విచారించాము మావాళ్ళ తప్పులేదు, మీరు వీధి మధ్యలో కూర్చోని అల్లరి చేశారు, నలుగురినీ తన్నారు, నాలుగు రాళ్ళు విసిరారు కాబట్టి గూళ్ళు విరుగగొట్టారు ఈ సమాధానమేనా మంత్రివర్గము చెప్పబోయేది? ప్రొద్దుటూరులో మీ పోలీసులు ఏమి చేశారో చూడండి. వాళ్లు ఊరిపైటికి పోయి private స్థలంలోనే హోమర్ పోల్డ్ గడ్డిబొమ్మను తగులపెడితే, హోమర్ పోల్డ్ గడ్డిబొమ్మను తగులపెట్టడానికి మీ కేమి హక్కున్నదని అక్కడ కొంతమందిని అరెస్టుచేసి, గడ్డిబొమ్మనుకూడ వారితోపాటు తీసుకొని పోయి కోర్టులో పెట్టారు ఆ కోర్టుకు, ఈ గడ్డిబొమ్మను ఏం చేయాలో తోచకుండా ఉంది ఏ section క్రింద దానిని పెట్టుకోవాలో, ఎవరికి ఇచ్చాలో, ఎలా dispose చేయాలనో కూడ తెలియకుండా ఉంది అంటే ఈ పోలీసు విధానం ఈ స్థితికి వచ్చింది ఈ మంత్రివర్గంలో దెబ్బలాటలవలన పరిపాలనా విధానం అంతా యిచ్చటికి వచ్చేటప్పటికి ఈ స్థితికి తగ్గింది ఈ లారీఛార్జీల విషయము వారు చేసిన సంగతుల గురించి ముందే చెప్పాను తరువాత యీ మధ్యను అనంతపురము జిల్లా, కందికుప్ప గ్రామములో హత్య జరిగింది దానిపై allegations వచ్చాయి కాని వాళ్ళు కాంగ్రెస్ people, కాంగ్రెస్ గ్రూపువాళ్ళు అవడంచేత వాళ్ళమీద దయాధర్మం చూపి వారి మీద చర్యలేకుండా పోవడం జరిగింది పులిచర్లలో హత్యలు జరుగుతున్నాయి ఒక దౌర్జన్యం జరుగుతూ ఉందని చెప్తే వారి బంధువులు చాలామంది పెద్ద ఉద్యోగస్థులుగా ఉన్నారు కాబట్టి దానిపై ఏమిచర్య తీసుకోదానికి పూనుకోలేదు 17 వ తారీఖున హత్యకూడ జరిగింది ఈ విషయం గురించి నెల్లూరు కోర్టులో ఏమి తీర్పు చెప్పారు? పోలీసులు అనవసరంగా కాల్యారు ఆ పోలీస్ సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్ ఎటువంటి అవసరం లేకుండా తన తుపాకీ తొందరగా కాల్యారు అని జడ్జిమెంటు ఇచ్చారు సరే ఆ Judgement ను తప్పించడానికి High Court దాకా పోతారో, Supreme Court వరకు పోతారో వారి జాగ్రత్త అనుకోండి ఈవేళ నేను ఈ ఉదాహరణలను ఎందుకు చెప్తున్నానంటే, ఈ పోలీసు విధానం ఇలాగున్నదని చెప్పేదానికి, ఈ మంత్రివర్గ పరిపాలన ఈ

విధంగా ఉన్నదని తెలిపేదాని కొరకే ఈ మధ్యన భద్రాచలం సమీపంలో ఉన్నటువంటి బూర్గుంపాడువద్ద మణుగురులో కొంతమందిని అరెస్టుచేయడం, వాళ్ళను అదరకొట్టడం జరిగింది. అలా చేస్తే బయటికి తెలుస్తుంది కాబట్టి, చంపి, ఏమాత్రంకూడా దొరకకుండా గోదావరిలో వేసేస్తే వేసేయ్యండి లేకపోతే పోలీసులకు అప్పచెప్పండి అని వాళ్ళలోని పెద్దమనుష్యులు కొంత మంది చెప్పారు అరెస్టుచేసి ఆ విధంగా చంపివేయడానికి ప్రయత్నించడం తప్పుకాదు. మీరు చంపుతే బట్టబయలువుతుందికదా, అలాగ బట్టబయలు కాకుండా గోదావరిలో వేసేసి కనపడకుండా చేయగలిగితే చంపివేయండి, లేకపోతే వాళ్లు ఏదో దొర్లనయ్యే చేశారు, అరెస్టు చేశాము, శిశుకుపోయి పోలీసులకు అప్పచెప్పమని చెప్పారు మణుగురులోనే కాంగ్రెసువాదులు meeting పెట్టుకుంటున్నారు మన K. L. నరసింహంకూడ అక్కడే ఉన్నాడు అప్పుడు అక్కడ మీటింగు పెడితే ఆ సమయంలో అక్కడ ఒక ఇల్లు తగలబడి పోతోంది ఆ తగులబడిపోయేది, కాంగ్రెసువాళ్ళ ఇళ్ళదగ్గరకూడ ఉంది దానిని కమ్యూనిస్టులు తగులబెట్టారు అని ప్రచారం చేయడంకోసం ఆ మీటింగును వెనువెంటనే మానేసి జీపులో వెళ్ళిపోయారు వెంగళరావు గారు ఎక్కడైనా ఒక గ్రామంలో ఎవరి ఇల్లయినా తగలబడి పోతుంటే అది, కాంగ్రెసువారి ఇల్లో కమ్యూనిస్టుల ఇల్లో తగులబడి పోతుంటే అసలు బాధ్యత కలిగిన నాయకుడు జీపువేసుకొని వరుగెత్తుకు పోవడమేనా వని ఆ మంటలను ఆర్పేదానికిముందు ప్రయత్నించి అవతలి ఎవరు తప్పుచేశారో వారిపై కేసు పెట్టాలి ముందు అక్కడ ఆర్పేప్రయత్నం ఏమైనా చేయాలా వద్దా? అది చేయకపోవడమేకాకుండా ఆర్పేదానికి కమ్యూనిస్టులువస్తే వాళ్ళకు అడ్డం తగిలి వాటిని అర్పకుండా దెబ్బలు కొట్టడం జరిగింది, దానివలన ఫలిత మేమిటంటే ఆ ఇంటిని కూలద్రోయడం, పెద్దమంటలను రెచ్చకొట్టి ఆ ప్రక్కనే ఉన్నటువంటి ఒక 20 ఇళ్లు, కమ్యూనిస్టు సానుభూతిపరులైనవాళ్ళ ఇళ్లు, రైతుల ఇళ్లు తగలబడిపోయేట్లుచేయడం ఈ రకంగా జరుగుతోంది ఇదంతా చెప్తూ ఉంటే ఉన్నది లేదంటున్నారు

డిప్యూటీ స్పీకర్ మీరు శిశుకున్న పదినిముషాలు కూడా అయిపోయి నాయి

శ్రీ ఏ సుందరయ్య మంచిదండి, అయిపోయింది

ఈ మంత్రివర్గం ప్రజల విశ్వాసాన్ని కోల్పోయింది ఓటింగుద్వారా తేలుతుందా లేదా అనేది కాదు ఈ చేసినదల్లా ఈ ప్రజలు విశ్వసించడంలేదు ఈ మంత్రివర్గం పరిపాలించే అర్హతను పోగొట్టుకుంది అందుచేత ఈ మంత్రి

వర్గం రాజీనామాను పెట్టి ఎవరివల్ల తప్పు ఉండో వాళ్లను తీసిపారేసి క్రొత్త మంత్రివర్గం వస్తే కాని ఈ మంత్రివర్గంమీద ప్రజలకు ఎవరికీ విశ్వాసం లేదు ఇది పరిపాలన చేయడానికి అనర్హతను కలిగి ఉన్నది అనే సంగతి ఉంటున్నది ఆ విషయాలన్నికూడా నాకు తెలుసును ఈ పరిస్థితులలో మీరంతా మంత్రి వర్గమంతా రాజీనామాలిచ్చి, ఎవరెవరు మంత్రులు పనికిరారో వారినందరినీ తీసిపారేసి క్రొత్తమంత్రివర్గా న్నేర్పరచుకోండి కాంగ్రెస్ కే మెజారిటీ ఉన్నది కనుక మేము చేసేదేమి లేదు, మీరేమి చేసుకుంటారనేది కాదు ఇప్పుడున్న మంత్రివర్గం పరిపాలించేదానికి అర్హతకలిగిలేదు, అర్హతపోగొట్టుకుంది ప్రజల కేమాత్రంకూడా విశ్వాసంలేదు ఆ ఎన్నికలు పెడితే - డబ్బు ఉంటే చాలా చెయ్యొచ్చు అందుచేతను అప్పటి ఎన్నికలసంగతి చూసుకుందాము కాని ఈ రోజున ఉన్నది ఇదీ పరిస్థితి ఉద్యోగస్థులకు వారిమీద ఉన్న అభిప్రాయం కూడా అంతే

దెవ్వాటి స్పీకర్ టైము అయిపోయింది

శ్రీ పి సుందరయ్య అయిదునిముషాలు మావాళ్ళను తగ్గించుకో మంటాను అఖరున ఒక్కవిషయం మాత్రమే శాసనసభ్యుల విషయం ఒక శాసనసభ్యుడు తన నియోజకవర్గంలో ఏదైనా జరిగితే స్థానికంగా ఉన్న ఉద్యోగస్థులు న్యాయం చేయలేదనుకుంటే మంత్రి దర్శనానికి వస్తారు మంత్రికూడా కొన్ని సందర్భాలలో న్యాయం కల్గించలేదంటే ముఖ్యమంత్రికి వచ్చి చెప్పు కోవడం మామూలు సాంప్రదాయం, ప్రజాస్వామ్య సాంప్రదాయం లేకపోతే శాసనసభ్యుడు అనడంలో అర్థం లేనేలేదు Opposition పార్టీ, Opposition leader ను ఎందుకు ఎన్నుకుంటారు అని అంటే, ప్రతి చిన్నదానికోసం వచ్చేసి నాకు అది చేసిపెట్టు, ఇది చేసిపెట్టు అనేదానికి కాదు కనీసం ఒకసారికూడా నేను నాకోసంకాని నా నియోజకవర్గంకోసం కాని, అది చేయమని, ఇది చేయమనికాని అడిగూడా rules కు వ్యతిరేకంగా చేయమని ఇంతవరకు అడిగి నట్లు లేదు, ఇకముందు కూడా అడగననుకోండి అయితే ప్రతిపక్షనాయకుడుగ ఉన్నప్పుడు మా పార్టీనుంచి, ఇంకా ఇతరులనుంచి 'మీరు ప్రతిపక్షనాయకులు కాబట్టి మీరు ఈ విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారితోనో, లేకపోతే ఏదైనా మంత్రితోనో చెప్తే అది reasonable గా ఉందని చెప్పేసి మీరు అనుకున్నప్పుడు మీరు represent చేస్తే వారు ఇంక మిగిలిన శాసనసభ్యులు చెప్పినదానికన్న కూడా, మామూలు persons చెప్పినదానికన్న మీరు చెప్పినదానికి ఇంకా కొంచెం ఎక్కువక్రద్ద నిచ్చి, దాని లోతుపాతులు చూచి క్రద్ద తీసుకుంటారని' నా దగ్గరకు వచ్చి నన్ను చెప్పమంటే, నేను అచేరకంగా, ప్రతిపక్షనాయకుడుగ

పార్లమెంటులో ఉన్నప్పుడు, శాసనసభలో ఉన్నప్పుడు చెప్తూ ఉండేవాడిని ఒక ప్రతిపక్షనాయకుడు అని, ప్రతిపక్షము అనేది ఒకటి ఉన్నప్పుడు ఈ సాంప్రదాయం ప్రకారమే మన దేశాన్ని అది ఎంత ముందుకు పోవటానికి ఎంతవరకు వీలుంటుందో, అంత ముందుకు తీసుకుపోవాలనే దృష్టితో చేస్తున్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రిదగ్గరకు కాని, ఇంకెవరిదగ్గరకైనా కాని ఈ సందర్భంలో వెళ్ళినప్పుడు సత్ఫలితాలు ఉంటవని నేను అనుకోను ఉదాహరణలు చెప్పడానికి ఇప్పుడు time లేదనుకోండి వాటినిబట్టి నాకు వచ్చిన భయమేమిటంటే, అనుభవమేమిటంటే—ముఖ్యమంత్రిదగ్గరకు అసలు నేను ఎక్కువగా వెళ్ళను నేను పోకుండాఉంటేనే ఇంకెవరైనా వెడితేనే ఆయన ఏమైనా చేస్తారేమోకాని, నేను వెడితేమాత్రం నేను ఏమిచెప్తానో ఏమి అడుగుతానో అని కాబోలు! నాతో వారు చాలా మర్యాదగామటుకు ప్రవర్తిస్తారు, దానిగురించి నేనేమీ అనడంలేదు కాని తరువాత వారు చేసేదిమాత్రం, అన్ని విషయాలలోను నేను ఏమిచెప్తానో దానికి పూర్తి వ్యతిరేకంగానే ఉంటుందితప్పితే అనుకూలంగా మాత్రం ఉండదు ఇంతవరకు మా ఊరుకు సంబంధించినదిమాత్రం ఒకటైన అనుకూలం జరిగినది లేదు ఏదైన ఒకటి ఉందంటే ఈ 42 మందిమీద case withdraw చేశామన్నారు ఎందువల్లనంటే, అది మా ఒకరికి సంబంధించినది కాదుకాబట్టి, కాంగ్రెస్ M L A లు కూడ దానికోసం పట్టు పట్టారు, అన్నీ చేశారుకాబట్టి ఆ గౌరవం అంతా నేను పొందటానికి తయారుగ లేను అది కేవలం మా ఒకరికి సంబంధించి ఉన్నట్లయితే బహుళ మంచిమాటలు చెప్పితా నాకు ఇంకోరకంగా ఉండేది అదృష్టవశాత్తూ కాంగ్రెస్ కు సంబంధించిన వాళ్ళకూడా దాంట్లో ఉండబట్టి మొత్తంమీద 42 workers మీద కేసును ఉపసంహరించడంకాకా వచ్చింది కాని ప్రాగా వర్కర్ల విషయంలో అది రాలేదు ఇంకా వాళ్ళమీద కేసు జరుగుతూనే ఉంది Management మాకేమీ అభ్యంతరం లేదన్నాకూడా ఇంకా ముందుకు జరిగిపోతోంది Postal workers మీద మిగిలిన workers తోపాటు వాళ్ళకూడా కలిశారు కాబట్టి ఇంకా జరుగుతూనే ఉన్నాయి అటువంటి వాటినిగురించి మేము చెప్తే ఆలోచిస్తాము అంటున్నారు తప్పితే అమలులోకి వచ్చేటప్పటికి ఏమీ లేకుండా పోతుంది అందుచేత ఈ పరిస్థితులలో ఈ రోజున మనకు ఉన్న relations ఏమిటన్నట్లయితే, మీరు కమ్యూనిస్టులు మీ మాటలకేమీ లెక్కలేదంటారు ఈ రోజు కమ్యూనిస్టులు కావచ్చు, రేపు వారి కాంగ్రెస్ లోనే ఇంకొక group, స్వతంత్రపార్టీ పేరుతోనో, ఇంకొక పేరుతోనో ప్రతిపక్షంలో కూర్చోవచ్చు ఈ ప్రకాశంత్రాన్ని, పార్లమెంటు ప్రకాశంత్రాన్ని ఈ రకంగా ముందుకు తీసుకుపోతూ ఒక ప్రతిపక్ష నాయకుడుగా ఉన్నటువంటి ఒకతనికి ఇవ్వవలసిన గౌరవం ఇవ్వకపోయినారు

కనీసం గౌరవం ఇవ్వకపోయినా అతను చెప్పినందుకు దానికివ్యతిరేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలి ముందొక వాగ్దానంచేసి తరువాత చేసు విమర్శించానని చెప్పి, ఉదయందాకా బాగా మాట్లాడి, ఆ కారణంచేత నిన్న నాకు ఇస్తామన్నది ఎగవేసే పద్ధతిగా మాత్రం ఉంది వారు ఏమీ వినకున్నా కాని ఏమీ అభ్యంతరం లేదు కాని వారుచేసే చిన్నచిన్న పనులకోసం, వారు చేసే తప్పు పనులను ప్రజలముందు పెట్టినామని భయంపేసి ఈరకంగా వారు చేస్తున్నారని మేము మంత్రిని విమర్శిస్తే అందుచేత మాకు conference కు కావలసిన desks ఇవ్వరేమో స్థలం ఇవ్వరేమో ప్రభుత్వం మీపార్టీచే కాబట్టి వారివారి పార్టీకి అన్నీ ఇచ్చుకున్నారు అందుకు శాసనసభ అవసరమేలేదు శాసన సభకు తెలియపర్చనవసరమేలేదు ఇక్కడ A I C C meeting పెట్టు కున్నప్పుడు వారు ఎన్నో ఇచ్చారు కావలసిన సదుపాయాలన్నీ చేశారు మా పార్టీ conference పెట్టుకుంటే స్థలం కోసం ఒక పెద్ద సమస్య వారి క్రింది ఉద్యోగులైతే “అయ్యా, మీరు కమ్యూనిస్టు పార్టీ మీకు మేము చేసేదేమిటి అక్కడ నుంచి ఆర్డరు వస్తే కాని ఇవ్వం” అంటారు ఇక్కడికివస్తే ఈ విధంగా ఈ పెద్ద బ్రహ్మాండం అంతా చేస్తారు Desks ఇవ్వమంటే ఇవి కమ్యూనిస్టులు కూర్చుంటే విరిగిపోతాయి అందుచేత desks ఇచ్చేదానికి వీలులేదని అంటారు అనేక ప్రామాణ్యంలో కాంగ్రెస్ పార్టీవారు ఎన్నిసార్లు పడుకొనడానికి దిగలేదు? మద్రాసులో ప్రామాణ్యంలో conference లో కూర్చోకూడదు, conference లు పెట్టుకోకూడదు కాని వాటిలో వచ్చిన delegates ఏ పార్టీకి చెందినవాళ్ళయినా నివసించవచ్చునని G O ఉంటే ఇక్కడ ఏ G O ఉంటుందో మనకు తెలియదు G O లకు ప్రాధాన్యమేలేదు రోజు రోజుకి క్రొత్త క్రొత్త G O లు మంత్రులు ఇస్తున్నారు ఈ పద్ధతులను అవలంబించినప్పుడు కేవలం ప్రభుత్వం అనేది పార్టీ ప్రభుత్వం క్రింద, group ప్రభుత్వంగా ఉంది ప్రజలకు ఈ విషయాలన్నీ తెలిసిన తరువాత ఏ మంత్రి ఏమీ చెప్పకుంటే మాత్రం ఏమీ ఉపయోగం? అందువల్ల ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పడామని ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకు పోవడమనేది పార్లమెంటు సాంప్రదాయం కూడా ఇటువంటి నిరుపయోగమైనటువంటి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం ఉంది ఈ రోజున అందుచేతను ఈ విధంగా చూసుకున్నప్పుడు ఈ పరిస్థితుల కారణంగా, ఈ ప్రభుత్వం మాత్రం పరిపాలనకు ఎలాంటి అర్హతను లేకుండా కోల్పోయింది. ఇందువల్ల తిరిగి వాళ్ళు రాజీనామా పెట్టి మీ పార్టీలో తర్జన భర్జనలు చేసుకొని ఎవరెవరివల్ల తప్పులున్నాయో, ఎవరివల్ల తప్పులులేవో చూసుకోండి మళ్ళీ ప్రభుత్వాన్ని, తప్పులున్నవాళ్ళను తీసేసి ఏర్పరచండి అప్పుడు చూస్తాము

నిజంగా తప్పులున్నవాళ్ళను బైటికి నెట్టారా, లేకుంటే తప్పులు ఉంటే వాళ్ళను అదనంగా group రాజకీయాలకోసము మరల ముఠాలోకి పూరాగా తీసుకున్నారా? ఈ విషయాలన్నీ శాసన సభ్యులనుంచి ప్రజల మధ్యకుపోయి గోల పుడుతుంది మంత్రివర్గంలో కూడా ప్రజలకు ఏమాత్రం కూడా నమ్మకం ఉండదు అందుచేతను ఈ మంత్రివర్గం వెంటనే రాజీనామా పెడితే కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రతిష్ఠకు, వారి ప్రతిష్ఠకు, దేశంయొక్క ప్రతిష్ఠకు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ యొక్క ప్రతిష్ఠకు కూడ ఉపయోగపడుతుందని మాయొక్క దృఢ మైన అభిప్రాయము కాని మాకు మెజారిటీ లేదు మేము ఏవో మాటలు చెపుతున్నాం మెజారిటీ లేదుకాబట్టి విశ్వాసరాహిత్య శీర్షానం ప్రవేశపెట్టి వెంటనే ఓడించే స్థితిలో మాత్రం మేము లేమని మాత్రం నేను చెపుతున్నాను

*శ్రీ యన్ పి చంగల్రాయనాయుడు మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును నేను బలపరుస్తూ, జనరల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ కు సంబంధించి మాకు ఉన్న కష్టాలను ప్రభుత్వానికి తెలియజేయాలనుకొంటున్నాను మేము ఏ విషయంలో నైనా మంత్రిగారివద్దకు రిప్రజెంటేషన్ చేస్తే—తాము కాంగ్రెస్ వారికే పని చేస్తున్నారని ప్రజలు అనుకొంటారేమోనని, న్యాయమైన విషయాలైనా, మంత్రిగారు మాకు న్యాయం కలుగజేయటంలేదు మాకు పనులు చేయటం లేదు మనం పనులు చేసినా, చేయకపోయినా కాంగ్రెసువారు అసెంబ్లీలో ప్రభుత్వాన్ని బలపరుస్తారు కాబట్టి వారికి పనులు చేయవలసిన అవసరం లేదనే అభిప్రాయంతో, ఉద్యోగస్థులు మాకు పనులు చేయటంలేదు, అది మంత్రిగారు దృష్టియందుంచుకోవాలని కోరుతున్నాను ప్రతివఱ నాయకులు, శ్రీ సుందరయ్యగారు ఆంధ్రయూనివర్సిటీ వైస్ ఛాన్సలర్ ఎపాయింట్ మెంటు గురించి సెలవిస్తూ, సర్ రాధాకృష్ణన్ పేరుకూడ ఇక్కడకు లాగినారు వైస్ ఛాన్సలర్ ను ఎట్లా ఎపాయింట్ చేయాలో మనం యూనివర్సిటీ యాక్టులో ప్రొవిజన్ చేసినాము ఆ ప్రకారంగా సిండికేటు ఇచ్చిన పేనల్ లోనుండి గవర్నరుగారు ఒకరిని సెలక్టుచేసి వైస్ ఛాన్సలర్ ను ఎపాయింట్ చేస్తారని యాక్టులో ఉన్నదిగాని, మంత్రులు ఆ విషయంలో జోక్యం కలిగించుకొంటారని ఆ యాక్టులో ఎక్కడా లేదు కాబట్టి శ్రీ సుందరయ్యగారు ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టర్ జోక్యం కలిగించుకొన్నారని చెప్పటం సరైనదికాదు వారు బయటి వారిపేరు—సర్ రాధాకృష్ణన్ గారిపేరు—ఇక్కడ తేవటం మంచిదికాదు వారు ఇక్కడ బదులు చెప్పటానికి అవకాశం లేదు గనుక, వారిపేరు ఇక్కడకు తేవటం సబబుకాదు కాంగ్రెసువారు తమలో తాము తగాదా పడుతుండటమునల్ల రాజ్ యే ఎన్నికలలో తమకు బలం వస్తుందని అనుకొన్న ప్రతివఱ

నాయకులకు కాంగ్రెసువారు తగాదాలుమాని రాజీవదీనందుకు చాలా బాధగా ఉన్నట్లు తోస్తున్నది కాంగ్రెసువారు ఒకటి అయినారనే బాధ వారికి ఉన్నది కాంగ్రెసువారు ఒకటి అయినారు, దేశం అభివృద్ధి అవుతుంది—అని సంతోష పడటానికి బదులు, కమ్యూనిస్టులకు వచ్చే ఎన్నికలలో ఒక్క సీటు అయినా వస్తుందో రాదోనని ప్రతిపక్షనాయకులు పడుతున్న బాధ చూస్తూంటే, నాకు వారిపదల సానుభూతి చూపించాలని ఉన్నది పేదవారికి, హరిజనులకు బంజరు భూములు పంపకం చేయటానికి మన ప్రభుత్వము, మంత్రులు ఎంతో శ్రద్ధతో కృషిచేస్తున్నారు అయితే ప్రతిపక్షము ఇక్కడ సభలో చెప్పేది ఒకటి, గ్రామాలలో చేనేది ఒకటి ఇక్కడ హరిజనులకు భూములు పంచి ఇమ్మన మంటారు అక్కడ గ్రామాలలో హరిజనులకు భూమి లేకుండా, తామే కొనుక్కోటానికి ప్రయత్నిస్తారు వరంగల్ జిల్లా, జనగాం తాలూకా పెందుర్తి గ్రామంలో ఒక భూస్వామికి ఎంతో భూమి ఉన్నది ఆ భూమి అంతా ఒక టెనెంట్ టుకు ఇచ్చారు ఆయన ఇంకా కొందరికి సబ్ టెనెంట్స్ కు ఇచ్చివారు వారంతా ఆ భూములను సాగుచేసుకొంటున్నారు అక్కడ వారు కొకాలు వేసుకొని కాపురాలు ఉంటున్నారు ఇప్పుడున్న కౌలుదారీ చట్టం ప్రకారం ఆ భూమి వారికి చెందవలసి ఉన్నది కాని ప్రతిపక్షము ఆ భూమి వారికి చెందనివ్వకుండా, కమ్యూనిస్టు పార్టీకి చెందిన శ్రీ ఆరుట్ల లక్ష్మీనరసింహారెడ్డి ఆ భూమి కొనుక్కోవాలని అనుకొన్నాడు

ఒక గౌరవసభ్యుడు ప్రతి“పక్షము”—అన్నది పార్లమెంటరీవర్తేనా ?

శ్రీ డి సంజవయ్య ప్రతిపక్షీయులు అని అంటే బాగుంటుంది

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ ప్రతిపక్షము అని అనకండి. ప్రతిపక్షీయులు అనండి

శ్రీ యన్ పి చంగల్రాయనాయుడు శ్రీ ఆరుట్ల లక్ష్మీనరసింహారెడ్డిగారు మధ్యవర్తికి డబ్బు ఇచ్చి, ఆ భూమి కొనుక్కొని అక్కడ సాగుచేసుకొంటున్న పేదవారిని వెళ్ళగొట్టటానికి తీర్మానించుకొని, దానికి కమ్యూనిస్టు సోదరుల మద్దతు కోరినారు ప్రతిపక్ష నాయకులు అందుకు కొంత అడ్డము చెప్పినట్లు విన్నాను కాని, వారి శిష్యులు ఆ పేదలను తొలగించి, ఆ భూమి శ్రీ లక్ష్మీ నరసింహారెడ్డిగారికి ఇప్పించటానికి పాటుపడుతున్నారు ఈ మధ్య ఆలేరు పంచాయితీసమితి ఎలక్షన్స్ వచ్చాయి మన డిప్యూటీ చీఫ్ మినిస్టర్ గారి కుమారుడు అక్కడ ఎలక్షన్స్ కు నిలిచినారు ఆయనకు సహాయంచేస్తే, ఆ భూమి లక్ష్మీనరసింహారెడ్డికి ఇప్పించటానికి సహాయంచేస్తారని మోసపోయి, వారికి కమ్యూనిస్టులు సహాయం చేసినారు వారు ఇటువంటి సహాయాలకు మోస

పోకుండా ఉండాలి కమ్యూనిస్టులు ఇవాళ సహాయము చేస్తారు, రేపు ఎదురు తిరుగుతారు వారు కావలసినపుడు వస్తారు, లేకపోతేలేదు పేదవారిని అక్కడ భూమినుండి వెళ్ళగొట్టకుండా చూడాలని నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి, ఉపముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను కమ్యూనిస్టు సోదరులు అక్కడ చెప్పేది ఒకటి అక్కడచేసేది ఒకటి భూమిలేని పేదవారికి బంజర్లు ఇవ్వాలని అక్కడ చెబుతారు అక్కడ భూమిచేసుకొంటున్న 20 మంది పేదవారిని భూములనుండి వెళ్ళగొట్టటానికి పనిచేస్తున్నారు సెక్రటేరియట్ బిల్డింగ్స్ ఇప్పుడు ఉన్న ప్రాంతం ప్రక్కనే కడితే బాగుంటుందని అనుకొంటున్నాను అక్కడ ఎవరో కట్టుకొన్నారని అన్నారు, ఫివరీస్ డిపార్ట్ మెంట్ ప్రక్కన రోడ్ వరకు కట్టడాలు కడుతున్నారు ప్రభుత్వభూమిలో ఎవరైనా అనాథ రైల్వేగా కట్టడాలుకడితే, వాటిని పడగొట్టి, ప్రభుత్వభవనాలు నిర్మించాలి లేదా, నిజంగా అవి వారికి సంబంధించిన భూములైతే, ప్రభుత్వం వారికి కొంత కాంపెన్ సేషన్ ఇచ్చి, ఆభూములు కొనుక్కుని బిల్డింగ్స్ కట్టాలి ఒకటిన్నర కోట్లుపెట్టి బిల్డింగ్స్ కట్టాలనుకొన్నప్పుడు, ఓ 20, 80 వేల రూపాయలు వారికి కాంపెన్ సేషన్ ఇచ్చి, ఆ కట్టడాలను స్వాధీనంచేసుకొని, ఆప్రాంతంలో ప్రభుత్వం మంచి కట్టడాలుకడితే మంచిదని నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి సూచిస్తున్నాను

మనం డెమోక్రటిక్ డిసెంట్రలైజేషన్ సిద్ధాంతాన్ని అంగీకరించి, జిల్లా పరిషత్ లకు అధికారాలు ఇస్తున్నాము ఒకవైపున మనం పవర్స్ డిసెంట్రలైజ్ చేస్తున్నామని చెబుతూ, మరొకవైపున పవర్స్ ను సెంట్రలైజ్ చేస్తున్నాము ఈనాడు అధికారాలన్నీ డెవలప్ మెంట్ సెక్రటరీ హస్తగతము అవుతున్నవి

ఒకవైపు decentralise చేయాలి, గ్రామాల్లో వారికి అధికారం యివ్వాలి అని శ్లాసనం చేస్తూనే యింకోవైపు ప్రతిదినము కొన్ని G O లు Development department నుంచి వంపిస్తూ, ప్రతి G O కూడ అక్కడ ఉండే అధికారాన్ని అరికట్టడమే కాకుండా ఉండే అధికారాన్ని Development Secretary హస్తగతం చేసుకునేందుకు ఉపయోగిస్తున్నారు ఇది చాల కష్టం కలిగిస్తున్నది జిల్లాపరిషత్తులు, పంచాయితీ సమితులు ఏర్పాటుచేసిన తరువాత ఎన్నో వందల G O లు issue చేసినారు ముఖ్యమంత్రిగారు, లేకుంటే Development Minister గారు అయినా ఒకకమిటీ ఏర్పాటుచేసి ఈ G O లన్నీ సరిదిద్ది సక్రమమైన స్థితిలో పెట్టకుంటే మనం అనుకున్న విధానము, ప్రభుత్వం చేయవలెననుకున్న విధానము భగ్నం అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను Minor irrigation యిదివరకు Revenue department వారి క్రింద

ఉండేది, యిప్పుడు జిల్లాపరిషత్ ల హస్తగతం చేస్తున్నారు వారు adjust చేసుకుని, వనులు select చేసుకోవడం, ఉద్యోగస్థులను select చేసుకోవడం మొదలైనవాటికి 2, 3 మాసాలు వడుతుంది అందుచేత ఎప్పుడైతే dull season అనుకుంటామో, లేకుంటే వనులు లేకుండా ఉన్నప్పుడు, లేక వర్షాకాలంలో రెవెన్యూ department నుంచి జిల్లాపరిషత్ లకు, పంచాయితీ సమితులకు మార్చితే బాగుంటుందని ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి, Development Minister గారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాము అందరము చెప్పాము అయినా April first కు వారిస్వాధీనం చేస్తున్నారు వర్షాలు లేనికాలంలో చెరువులన్నీ ఎండిపోయినాయి చెరువులలో మట్టితీసి కట్టలకు వేయవలసి ఉంటుంది కాలవలు మరమ్మత్తు చేయవలసి ఉంటుంది ఇవన్నీ యిప్పుడు జరిగేకాలం August, September నాటికి ఈ వనులన్నీ పూర్తిచేసి సెప్టెంబరు నెలలో జిల్లాపరిషత్ లకు, పంచాయితీ సమితులకు యిచ్చిఉంటే బాగుండేది కరువుకాటకాలతో ఉండే జిల్లాలు కొన్ని ఉన్నాయి రాయలసీమ జిల్లాలో వారికి కరువుకాటకాలకు వారికి వనులు కల్పించాలనే ఉద్దేశ్యంతో కొంతడబ్బు అధికంగా యిచ్చి minor irrigation వనులు అధికంగా తీసుకోమన్నాము Minor irrigation వనులన్నీ ఏప్రిల్ మొదటి తేదీకి జిల్లాపరిషత్ లకుపోతే రెండుమాసాలు ఏ వని చేసేందుకు వీలు ఉండదు రెండుమాసాలు వనులు నిలిచిపోయి, వారు క్రొత్తగా అన్నీ తెలుసుకుని మరల వనులు ప్రారంభించాలంటే తీరని నష్టం కలుగుతుంది ప్రభుత్వం డబ్బు నష్టపోవడమే కాకుండా ఒకసంవత్సరం చెరువులు మరమ్మత్తు కాకుండా అనేక లక్షలమంది ప్రజలు యిబ్బందిపడాలి అందువల్ల ముఖ్యమంత్రిగారు మరొకతూరి ఆలోచించి, అగస్టు సెప్టెంబరు నెలలలో ఎప్పుడైనా జిల్లాపరిషత్ లకు యివ్వాలని, ప్రస్తుతం Revenue department ఈ season వరకు వనులు కొనసాగించేటట్లు చేయాలని మనవిచేస్తూ నాకు ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను

** Sri J. T. Fernandez (Nominated - Anglo-Indian)*

Madam Deputy Speaker, I rise with a sense of deep concern and responsibility to focus attention on the matters which I have referred to in the two cut-motions which I moved. They are charges of discrimination against Anglo-Indians in appointments and also disobedience of orders, or counteracting of orders at subordinate levels of orders issued by the Government, in the name of the Governor. I will refer to a few specific cases. There have been instances of a Deputy Superintendent of Police, who two years ago, was given seniority to 1949

and his gradation fixed as No 24 in the list of gazetted officers of the Police Department. 11 months ago, Government Order No 939 dated 30th April, 1960, under the name of the Governor, was issued, fixing his gradation and asking for his promotion to a Superintendent of Police. 11 months have passed, but the orders have been ignored. Instead, a memo of the G.A.D. has now been issued saying that the orders do not hold good. Does it mean, Madam, that the Governor is not ruling and a G.A.D. subordinate can nullify the orders of the Governor and the Chief Minister? It must be a case of gross misconduct on the part of the administration. This particular officer, I might tell you, has put in 25 years of meritorious service, he is a recipient of the President's medal and several other decorations, he has been selected for the I.P.S. Little after police-action when there was practical chaos in the Special Branch, he was taken from the ranks and put in charge of the Special Branch, but 20 months after when somebody's darling appeared on the scene, this man was demoted and replaced! For years together, he fought out his rights. 2 years ago, Mr Sanjiva Reddi, the then Chief Minister, on the recommendation of the then Home Minister, Mr Ranga Reddi, to whom I take my hats off, because he did justice to the Anglo-Indian in spite of the fact that his very relations were affected, passed orders and gave the seniority, but when it came down for execution, the monkey trick started. The I.G.P. sent the case to the Public Service Commission thinking that there it will be turned down, but fortunately for the Dy S.P., the Public Service Commission upheld the decision of the Chief Minister. Later on, the Government Order in question under the name of the Governor was issued and, as I said, till to-day it has not been carried out.

There is a case of another Deputy Superintendent of Police who was demoted some 4 years ago for negligence of duty and for not supervising his subordinates properly. Though the very Manager who served under him and was demoted at that time has been reinstated in his post, this Deputy Superintendent has not been given back his position, in spite of the fact there are Civil Service Regulations to the effect that the term of

punishment should be specified I would ask the Chief Minister to kindly look into this matter and do justice.

There are several cases of Inspectors of Police and Sub-Inspectors who have been 12/15 years on the maximum of their posts with a faultless record not being given their promotion. There is a very sad case of a Crooner. I will explain to the House that Crooner is a professional singer and dance band For the pleasure and entertainment of the police officers and their lady friends, dance band of a Crooner were requisitioned, but this Crooner is wasting his lungs away on Rs 32 It is another form of white slavery

The other point I want to raise is that of corruption A couple of days ago, a list was tabled which gave information regarding 12 persons who were dismissed from service in the police, but they were all Sub-Inspectors and only there was one Inspector. It is an open secret, it is not a market place secret. When anything goes to the market place, it means, it reaches the common man and it becomes public property. It is an open secret that regular 'mamools' have to be paid by the Inspectors and other subordinates to their higher officers It is an open secret too that high officers are building houses with Government material, Government labour doing fatigue duty, with Government petrol supplied, under the very Chief Minister's nose - a stone's throw from his bungalow The house is under construction and no notice is taken of such irregularities. I could mention so many other instances of transport officers and other officers who have recently built big houses, but when it comes to an Anglo-Indian, he is victimised on some minor flimsy excuse.

I have said enough Thank you.

*శ్రీ నాగినేని వెంకయ్య (అద్దంకి) అధ్యక్షా, ఈ శాసనసభ చర్చలవలన ఏమైనా ప్రయోజనం ఉంటుందా? అని అలోచిస్తే అది చాల అనుమానాస్పదముగా ఉంటున్నది ప్రభుత్వం తన మామూలు ధోరణిలోనే నడుస్తున్నది ఉద్యోగులు కూడ వారి ధోరణిలో వారు నడుస్తున్నారు ప్రజల అవస్థలు అలాగే ఉన్నాయి మార్పుగూర్చి ఆలోచించేవారు ఒక్కరూ లేరు లంచగొండి తనం వివరితంగా ప్రబలిపోయింది దీనిని తగ్గించడానికి నలుగురు ఉద్యోగులను

నియమించినంతమాత్రాన అది తగ్గిపోదు అలాగే ప్రభుత్వం ప్రజల డబ్బును ఇష్టం వచ్చినట్లు దుబారా చేస్తున్నది, దుర్వినియోగం చేస్తున్నదని అనేకసార్లు చెప్పడంకూడ జరిగింది అరు సంవత్సరాల క్రిందట ప్రభుత్వం పెట్టిన పరిపాలన ఖర్చుకు ఇప్పుడు రెండింతలు పెరిగింది 42 కోట్లనుండి 87 కోట్లకు పెరిగింది ఇంకా పెరిగేట్లుగాకూడ వుంది అయితే ప్రజలకు అత్యవసరమైన జలాశయాల నిర్మాణం, విద్యుచ్ఛక్తి, పరిశ్రమలు మొదలగు వాటికి పెట్టుబడిమాత్రం తగినంత పెరగడం లేదు అయిదు సంవత్సరాలలో 24 కోట్లనుండి 82 కోట్లకు మాత్రం పెరిగింది గత సంవత్సరం 80 కోట్లు చూపించి 28 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేయగలిగినారు ప్రభుత్వ ఖర్చుమాత్రం 81 కోట్లకు అంచనా వేసింది 87 కోట్ల వరకు ఖర్చు అయినది

ఇది తగ్గించుకొనడానికి అవకాశం లేదా? తగ్గించుకుంటే ప్రభుత్వం నడవదా? ముఖ్యమైన పద్ధతిపై పెట్టుబడి పెరగడానికి అవకాశం లేదా? అని ఆలోచిస్తే 'ఉంది' అనక తప్పదు కాని చేయడములేదు తగ్గించుకునే మార్గం ఏమిటి? అనే వివరాలలోనికి వే నిప్పుడు పోదలచుకొనడము లేదు పెట్టుబడి కాతా పెరగనంతవరకు సంపద వృద్ధికాదు ఉద్యోగులను, ఉద్యోగాలను పెంచుకుంటూ పోయినందువల్ల ఉపయోగ మేమీ ఉండదు 120 కోట్లలో ప్రభుత్వంలో 90 కోట్ల రూపాయలు ఉద్యోగాలకొరకే ఖర్చుపెడుతున్నది ప్రజల సంపద పెంచడానికి ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను అయితే మేము ఈ విధంగా ఖర్చులు తగ్గించుకో బోతున్నామని ప్రభుత్వం సూచించడం లేదు మామూలు ధోరణిలోనే నడుస్తున్నది ఏదో మేముకూడ సమాజేశ సువుతున్నాం, విమర్శలు చేస్తున్నాం, వారు వింటున్నారు అంతేగాని, పరిపాలనలో మార్పులు తీసుకువద్దామని ఎవరూ ఆలోచించడంలేదు, అది దినదినమూ పెరిగిపోతున్న ఖర్చులు ఋజువు చేస్తున్నవి దేశ సంపదను పెంచడానికి అవసరమైన పథకాలు తయారు చేయవలసి వుంది ఇంకా అందుకు చేసే ప్రయత్నం లేమిటోకూడ చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను ఈ ప్రభుత్వంపై ఎన్నో ఆరోపణలు వచ్చాయి అవి సరికాదని ఋజువు చేసుకొనవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వముపై లేదా? చేసినవారిని మంత్రివర్గంలో చేర్చుకోవడంతో ఆరోపణలు అంతరిస్తాయా? ప్రభుత్వ గౌరవము పెరుగుతుందా? పెరగదని మనవి చేస్తున్నాను

ఉద్యోగాలు చాల ఆకర్షణీయంగా ఉండడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు కాని, పల్లెలలో చేతివృత్తులు ఆ విధంగా చేయడానికి ప్రయత్నించడం లేదు అందువలన అంతా ఔన్నతుకు బయలుదేరుతున్నారు ఉద్యోగాలకు పోటీ ఎక్కు

వైంది నిరుద్యోగ సమస్య ప్రబలింది దీనిని, చేతివృత్తులు ఆకర్షణీయంగా చేసి
సంధువలన పరిష్కరించవచ్చునని మనవి జేస్తున్నాను

'మేము వికేంద్రీకరణ వద్దతిని ప్రవేశపెడుతున్నాము, అన్నిపంచాయితీ
సమితులకు, జిల్లాపరిషత్తులకు యిస్తున్నాం' అన్నందువల్ల లాభంలేదు వారికి
డబ్బు యివ్వకుండా పన్నులు వేసుకోండి, పనులు చేయండి అనడంవలన
ఏమాత్రం లాభంలేదు అది చాలాచొరబాటు అభిప్రాయం

ప్రభుత్వ సెక్రటేరియట్ భవనాలను ఎక్కడనో కట్టుతున్నారు అవి
ఉద్యోగస్తుల యిళ్ళకు సమీపమా? ఉద్యోగస్తులకు మలకపేటలో యిళ్ళు
నిర్మించారు వారికిమాత్రం దగ్గరకాదు ఎవరికి దగ్గర? మంత్రుల భవనాలకు
దగ్గర కాని, మంత్రులకు కార్లు ఉన్నాయి కార్లు లేకుండా ఎంతెంతో ఛాన్సీలు
భరిస్తూ నిత్యజీవితం దుర్భరంగా గడిపే ఉద్యోగస్తుల ఇంట్లు ఎక్కడ వున్నాయో
కొంచెం ఆలోచించుకొని వాటికి సమీపంలో సెక్రటేరియట్ నిర్మించవచ్చు
కాని, యీ సమయంలో భవనాలు కట్టడమే మంచిదికాదు ఈ డబ్బును
నాగార్జునసాగర్ నిర్మాణానికో, పోచంపాడు రిజర్వాయర్ నిర్మాణానికో,
ఇప్పుడు జలాశయానికో వినియోగించి దుర్భర దారిద్ర్యంతో ఉన్న జనుల
అవసరాలు తీర్చడానికి ప్రాధాన్యం యివ్వాలి అంతేకాని, భవనాలను పెంచు
కోడానికి ఖర్చు చేయడం సబబు కాదని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ కె రాజమల్లు (సిర్పూర్ - జనరల్) అధ్యక్షా, తెలంగాణా
ఆఫీసర్లకు సంబంధించి అన్ని శాఖలలోను అన్యాయం జరుగుతోందని నేను
యిదివరకే చెప్పాను ఉదాహరణకు మెడికల్ డిపార్టుమెంటులోని అసిస్టెంటు
సర్జనులకు చాలా అన్యాయం జరుగుతోంది తెలంగాణాలో ఒక M B , B S
డాక్టరు అసిస్టెంటు సర్జనుగా appoint అయిన తరువాత అసిస్టెంటు సర్జనుగానే
retire కావలసి వస్తోంది ఏదో పక్షపాతంతో ఆంధ్ర ఆఫీసరులకు అనుకూలంగా
కొత్త కొత్త రూల్సు చేస్తున్నారు అవి చాలా విచిత్రంగా ఉంటున్నాయి
మొత్తం 20 జిల్లాలలో Head quarters లో పని చేయడానికి 20 మంది
Medical Officers ఉంటారు తెలంగాణాలో ఎంతో మంది డాక్టరులు M B
B S డిగ్రీలు వుండి, seniority వుండి, మంచి రికార్డు కలిగి పని చేస్తున్నప్పటికీ
promotions లో వీరికి ఒక్క స్థానం కూడా దొరకడం లేదు. District
Headquarters లో పని చేసే అసిస్టెంటు సర్జనులకు District Medical
Officers గా promotion ఉన్నది ఆ ప్రమోషనుకు కొన్ని డిగ్రీలు కావాలి
న్నారు M D , M S. D L O , D C O , D O , D. M R ,
D C P , D C. H మున్నగు డిగ్రీ, డిప్లమా కోర్సులు కావాలంటు

న్నారు ఇక్కడ సీనియారిటీ విషయం పూర్తిగా మరచిపోయినారు ఇటువంటి డిగ్రీలున్నవారికే యీ promotions యివ్వడం జరుగుతోంది District Medical Officer గా పనిచేసేవారికి administrative capacity, talent యోగ్యత ఉండాలి అంతేకాని M O , M S , D L O , D M O యివన్నీ చదివినంతమాత్రాన ability, efficiency వస్తుందనుకోడానికి వీలు లేదుకదా ! నిపుణతకోసం కొన్ని ఉన్నాయి అంధ్ర ఆఫీసరులకే యీ ప్రమోషనులు యివ్వాలనే ఉద్దేశంతో యీ కోర్సులన్నీ తెచ్చిపెట్టి తెలంగాణావారి rights ను లేకుండా చేశారు ఇంతకుముందు కేంద్రప్రభుత్వంచారు inter seniority list తయారుచేశారు వారు announce చేసిన list ప్రకారం ప్రమోషనులు యివ్వాలి ఈ కొత్తగా తెచ్చిన డిప్లొమా డిగ్రీకోర్సులు ఉన్నా, లేకపోయినానరే వీరికి ప్రమోషను యివ్వాలి కాని ఇక్కడ దానికి విరుద్ధంగా చేయడం జరిగింది

The promotion of Civil assistant surgeons as district medical officers after 1—11—56 who occupied places below the appellants in the inter-seniority list

1. Dr C Seshagiri Rao, M. B B S ,
- 2 Dr K Srinivasa Rao, M B B S.,
3. Dr. T Narayana Reddy, M. B. B S ,
4. Dr. D S. Krishnamurthy, M B. B S.

సెంట్రలుగవర్నమెంటు తయారుచేసిన list లో ఎన్నో పేరులతరువాత యీ పేర్లు ఉన్నాయి అయినప్పటికీ తెలంగాణా ఆఫీసర్సును వదిలిపెట్టి అందరి కంటే క్రింద వున్నవారికి Promotions యివ్వడం జరిగింది Emotional integration అంటూ పెద్దపెద్ద మాటలు చెప్పి తెలంగాణావారికి safe guards అని చెప్పిన తెలంగాణా లీడర్సు యిప్పుడు ఆ మాటలు మరచిపోయారు ఇంత అన్యాయం జరుగుతూ వుండగా emotional integration అంటూ మాటలు చెబితే లాభంలేదు దీనినిగురించి అరోగ్యశాఖ మంత్రిగారు serious గా ఆలోచించి లేనిపోని సాకులు దివ్లనూ, డిగ్రీ అంటూ తెచ్చి తెలంగాణావారిని అన్యాయం చేయకూడదని మనవి చేస్తున్నాను

ఇంజనీరింగు శాఖకు సంబంధించి యిదివరకు హైదరాబాదులో రెండు categories ఉండేవి ఒకటి Sub-Engineers (2) Assistant Engineers ఆ తరువాత Executive Engineers ఉన్నారు అంధ్రలోని అసిస్టెంటు ఇంజ

సీర్లకు పీరికి విధులు qualifications అన్నీ ఒకటే శ్రీ అల్లూరి సత్యనారాయణరాజుగారు యీ డిపార్టుమెంటులో ఏమీ అన్యాయం జరగలేదని చెప్పారు తెంపారరీ బేసిస్ పైన అయినా ప్రమాషనులు ఆంధ్రవారికే యివ్వడం జరుగుతున్నది తెలంగాణావారికి మాత్రం యివ్వడం లేదు

*శ్రీ పి గోపాలరెడ్డి (తిరుత్తని-జనరల్) అధ్యక్షా, ఈనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు తెచ్చిన డిమాండును నేను బలపరుస్తున్నాను అయితే, యీ సభలో ఉపన్యాసాలు వింటుంటే చాల ఆశ్చర్యం వేస్తోంది ఇక, నేనేమి మాట్లాడాలో నాకే తోచడం లేదు 1961-62 లో జరుగుతూ వుండే విధానాలను ఆలోచించేటప్పుడు పూర్వం జరిగినదికూడ చూచుకుంటే యీదినం ప్రభుత్వం ఏవిధంగా జరుపుతోందో కొంత గోచరం అవుతుంది ఈ దినం ప్రమాదమైన అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి, ప్రభుత్వం ఏదో చేస్తోంది, అవి ప్రజలకు ఉపమోగంగా లేవు అంటున్నారు కొంతమంది అన్నీ వర్గాలనుంచి కూడ యిటువంటి అభిప్రాయాలు వస్తున్నాయి ప్రభుత్వంచేసిన మంచిని తీసుకొని ఒకమాట ప్రభుత్వాన్నిభినందించే విధంగా చెప్పినట్లు నాకు ఎక్కడా కనబడలేదు లోపాలు లేకుండా ఎవ్వరూ కూడా నడచుకోలేరు మానవ జాతిలోని వారికి, బ్రహ్మచేవుడు పుట్టించిన దేవతలతో నడవడం సాధ్యంకాదు. అది దేవతలకే సాధ్యమవుతుండేమో! మహారాజుల సొత్తులు అన్నీ తీసేసి పేద వారికి యిస్తున్నారు అని స్వతంత్రపార్టీలోని వెంకయ్యగారు అంటున్నారు మన ప్రభుత్వం ఆ పని ఎప్పుడూ చేయదు మరి ఎవరు చేస్తున్నారో! సోషలిస్టు పాట్రన్ మీద హిందూదేశంలో ముందుకు పోతున్నామనే విషయం వారు అప్పుడప్పుడు మరచిపోతూ వుంటారు మహారాజులను పేదవారుగా చేస్తారు, పేదవారికి మహారాజుల ఆస్తులు తీసియిస్తారు అని స్వతంత్రపార్టీ వారు అంటుంటారు పేదవారు, మహారాజులు కావాలని ఎప్పుడూ కోరలేదు వారు ఉన్నత స్థాయికి రావాలనేది కాంగ్రెసు ప్రభుత్వ సిద్ధాంతం ఆ సిద్ధాంతానికి అనుగుణంగా ఒక మార్గం అనుసరిస్తున్నారు కాని మహారాజులనుంచి తీసి ఎవ్వరూ ఎప్పుడూ యివ్వలేదు కాంపెన్సేషను లేకుండా ఒకరి ఆస్తిని తీసుకోనే విధానం మన ప్రభుత్వంలో లేదని మీ ద్వారా వారికి హెచ్చరిక చేస్తున్నాను 1962 ఎన్నికలలోవల ఆ సిద్ధాంతాలను కొంత మార్చుకుంటే వారు మళ్ళా కాంగ్రెసులోనే చేరిపోయే అవకాశం వుంటుంది ప్రభుత్వము బంజర్లను పంచుతామన్నారు ఒక సంవత్సరం గడువు పెట్టారు ఆ గడువు లోవల చేయలేదనే వాదన చెబుతున్నారు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య అధ్యక్షా, గోపాలురెడ్డిగారికి ఒక్క-సంగతి జ్ఞాపకం చేయాలి కాంగ్రెసు సోషలిజం వదలుకొంటే మేము మీరు ఒకటేనని స్వతంత్రపార్టీ వారు అన్నారు దానికి వారు తయారవుతారా ?

శ్రీ పి గోపాలరెడ్డి ఎప్పటికీ వదులుకోదు నేను గ్రామ ప్రాంతము నుంచి వచ్చినవాడను బంజరు భూములు పంచడంలో తహశీల్దారులు చాల కష్టపడుతున్నారు Clockt wise గా ముల్లు ఫలాన నిమిషము దగ్గరకు వచ్చే టప్పటికి యీవని ఆయిపోవాలంటే కష్టం ప్రజల్లో చాలా ఆశలున్నాయి 10 ఏండ్లనుంచి occupy చేయకపోయినప్పటికీ కూడ నాకు పట్టా యిచ్చా అని వస్తారు వారిలో వారికే చిక్కులున్నాయి తహశీల్దారు ఆ చిక్కులు తీర్చ దానికి చాల అవస్థపడుతున్నారు అందువల్ల యిది కేవలం గడువులతో అయ్యే పనికాదు

మంత్రులందరూ తిరుపతికి వస్తూనే ఉంటారు కొండా లక్ష్మణ్ గారు మాత్రం ఇంకా రాలేదు మిగతా వారందరూ, ఇప్పుడున్నవారు వెనుకటి వారుకూడ, తిరుపతి వచ్చినవారే తిరుపతి మునిసిపాలిటీకి 5 లక్షల రూపాయల ఆదాయం వస్తుంది అందులో 175 వేలు పెంతు, సానిటేషన్ కోసం ఖర్చు చేస్తున్నారు రోడ్లు వగైరాలకు 150 వేలు, establishment కు 150 వేలు ఖర్చు చేస్తున్నారు ఈ విధంగా ఖర్చు అవుతున్నప్పుడు తిరుపతి పట్టణంలోని ప్రజలకు కావలసిన సౌకర్యాలు చేయడానికి లేనిపోని కష్టాలుపడుతున్నారు తిరుపతి దేవస్థానానికి కోటిరూపాయలు ఆదాయం వస్తుంది తిరుపతిలో చదువు కున్నవాణ్ని నేను 1920 నుండి 1930 వరకు అక్కడ ఉన్నాను అనాడు 10 లక్షల రూపాయలకు త్రోవలేదు వెంకటేశ్వర్లుకు ! నేడు అదే కోటిరూపాయలకు పెరిగింది అందులోనుంచి 10 లక్షల రూపాయలు మునిసిపాలిటీకి ఇచ్చి కావలసిన సౌకర్యాలు ఎందుకు ప్రజలకు చేయించకూడదు ? ప్రభుత్వం మనస్ఫూర్తిగా ఎందుకు సహాయం చేయకూడదని నేను అడుగుతున్నాను వచ్చే ప్రజలకు అన్ని సౌకర్యాలు దేవస్థానమే చేయదు సత్రము లుండవచ్చును గాక వచ్చినవారు ఊరుకూడ తిరుగుతారు కావలసిన పదుపాయాలు చేయ దానికి మునిసిపాలిటీకి డబ్బులేదు, డబ్బు అక్కడఉండే చోరులు ఇచ్చుకుంటారు కాని వచ్చేపోయే జనం ఇచ్చుకోరు Pilgrims tax అని ఉంది రైళ్ళమీద వచ్చేవారు Pilgrims tax ఇచ్చేవారు ఇప్పుడు రైళ్ళల్లోకంటే బస్సులలో వచ్చేవారు ఎక్కువమంది ఉన్నారు ఇప్పుడు అంతగా pilgrims tax రావడం లేదు ఆ విధంగా చారికి ఆదాయంలేదు గవర్నరుగారు వచ్చినపుడు మునిసి పాలిటీవాళ్ళు ఒక function ఏర్పాటుచేశారు Illumination కోసం వెయ్యి

రూపాయలు ఖర్చు అయింది. ఆ డబ్బును concessional tariff లో వేయాలంటే ఆ విధంగాకూడ వేయకుండా, stay order ఇచ్చినప్పటికూడ వారి నుండి వసూలు చేసారు సంవత్సరమైనా ఇంకా refund ఇవ్వలేదు ఈ మధ్య ప్రధాన మంత్రిగారు వచ్చారు ఒక రోడ్డు అక్కడ వేయవలసినవచ్చింది దానికి 75 వేల రూపాయలు ఖర్చు అయినది అప్పట్లో ముఖ్యమంత్రిగా వుండే సంతకరెడ్డిగారు—వనిచేయండి, ప్రభుత్వం సగం, దేవస్థానం సగం భరించేటట్లు చూస్తాము అన్నారు 75 వేల రూపాయలు మునిసిపాలిటీ డబ్బు ఖర్చుచేస్తే ఈనాటివరకు దమ్మిడికూడ ఇవ్వలేదు దానికి జవాబు చెప్పేనాథుడుకూడలేదు ప్రభుత్వం ఈ విధంగా నిరాదరణ చేస్తూంటే పురపాలకసంఘం ప్రజలకు ఏ ఉపయోగం చేయగలుగుతుందని మరీమరీ చెప్పవలసి ఉంటుంది మద్రాసు రాష్ట్రానికి transfer అయిన ప్రాంతంలోని మన ఉద్యోగులు కొందరు ఆ రాష్ట్రానికి వెళ్ళిపోయారు మన రాష్ట్రంలో secondary grade training one year course ఉన్నది దానిని పాసై వారు సెకండరీ గ్రేడు టీచర్లుగా ఉండేవారు మద్రాసు రాష్ట్రానికి వెళ్ళగానే వారిని higher grade గా treat చేసి ఆ శీతమే ఇస్తాము కాని సెకండరీ గ్రేడు శీతము ఇవ్వము అని అంటున్నారు వారు మన ప్రభుత్వానికి వ్రాసుకుంటే బదులు ఏమి వచ్చిందంటే— మేము ఏమీ చేయడానికి లేదు, ఆ ప్రభుత్వం, మీరు ఏమైనా చేసుకోండి అన్నారు వారిని సెకండరీ గ్రేడునుండి హయ్యర్ గ్రేడునకు దించేసారు మనరాష్ట్రంలో ఉన్న క్వాలిఫికేషన్ చే వారు పరిగణించకుండా ఉన్నప్పుడు మన ప్రభుత్వం తగు చర్య తీసుకోవలసి ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రద్ధ తీసుకొని వారికి సహాయం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను మన జిల్లా ఆఫీసులలోను, తాలూకా ఆఫీసులలోను లెక్కలేనన్ని పిటిషన్లు వస్తున్నాయి ముత్రిగారికి పిటిషన్ పెడితే దాని కాపీలు కలెక్టరు, తహసీల్దారు, రివెన్యూ ఇన్స్పెక్టరు వరకు వస్తున్నాయి తహసీల్దారు చేసేపనికైనా మినిష్టరువరకు పిటిషన్లు పోతుంటాయి ఈ పనితో పోల్చుచూస్తే తాలూకా ఆఫీసులలో ఉండే staff సరిపోదు అక్కడ ఉండే వారికి ఏదైనా పిటిషన్ వస్తే దానికి జవాబు వ్రాసే పద్ధతి లేదు మీ పిటిషన్ వచ్చింది, గమనిస్తున్నాము, action తీసుకుంటున్నామని ఏమీ వ్రాయరు దీని కారణంగా అమాయకులైన ప్రజలు వ్రాసుకున్న కాగితాలు బుట్టదాఖలై పోతున్నాయనడంలో ఏమీ అనవ్వంలేదు తాలూకా ఆఫీసులో spade work అంతా జరుగవలసి ఉంది అక్కడ పని జరిగితేకాని ప్రయోజనం లేదు అక్కడ staff ను పెంచాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను

(The House then adjourned to meet again at 4-30 p.m.)

(The House reassembled at Half Past Four of the Clock.)

(Mr. Speaker in the Chair)

*శ్రీ వావిలాల గోపాంకృషయ్య (నత్తెనపల్లి) అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ముఖ్య అధికారులగురించి చర్చ చేస్తున్నాం మనం రాష్ట్రం సాధించాముగాని మనకు ఉన్న బోర్డరు సమస్యలు యితవరకు తీరలేదు కోలారు ఇతర ప్రాంతాలున్నాయి మైసూరు, మద్రాసు రాష్ట్రంవారు నిర్ణయాలు చేసుకునే సమయంలో ఒకపార్టీగా లేకపోవడంవల్ల భవిష్యత్తులో కోలారు విషయంలో, యితర సరిహద్దుల విషయంలో చాల ప్రమాదం రాబోతున్నది ప్రభుత్వం వెంటనే శ్రద్ధతీసుకుని యిదివరకుచేసిన తీర్మానం ప్రకారంగా కేంద్రప్రభుత్వం యేమిచేసినదో కనుక్కోవాలి. ఇతర సరిహద్దుల సమస్యలుకూడా యిప్పుడు తేల్చవలసిన అవసరముంది అవసరమైతే మనతరపున ఒక చిన్న పొండ్రి కమిషనువేసి త్వరలో కేంద్రప్రభుత్వము దగ్గరకు పంపించాలని చెబుతున్నాను అధికారభాషగా తెలుగే నిర్వహించాము నామకః నిర్వహించాంగాని యితవరకు దానికీతగినపరిస్థితి ఏర్పరచలేదు అధికారినిమాత్రమే వేశారు విచారణ చేయవలసినదని ఎంత సుభువుగా చేయాలని ప్రయత్నం చేసినప్పటికీ ఆయన చేతులన్నీ అరికట్టబడ్డాయి దానికి కాస్టినిట్యూషనురీత్యా ఒకబిల్లు తీసుకురావలసిన అవసరముంది ఇంతవరకు గుజరాతురాష్ట్రం, పంజాబు, అస్సాం, మద్రాస్, రాజస్థాను, వీరందరు శాసనాలు వేశారు అది ఎనేలింగ్ ఆఫ్, దాంట్లో కావాలంటే యితర ప్రొవిజన్స్ పెట్టుకోవచ్చు ఆట్టులేకుండా అధికారభాషగా తెలుగుతో నిర్వహిస్తామనిచెబితే ఎగ్జిక్యూటివుఆర్డరు అవుతుందిగాని పూర్తి ప్లాట్యూటరీ ఫోర్మురారు వెంటనే శాసనం చేస్తేనేగాని పూర్తికాదు అటుతరువాత అధికార నిర్వహణలో కావలసినఖర్చు చేస్తున్నాం అనుకుంటున్నాం దుబారా గురించి విచారించడానికి ప్రత్యేకకమిటీ వేయాలని యిదివరకు అనుకున్నాం కమిటీఅంటే యిప్పుడువేసిన ఎకానమీ కమిటీకాదు అడ్మినిస్ట్రేషన్ రిఫారమ్సు కమిటీకాదు ఏ ఏ మొత్తంలో ఎంతవరకు తగ్గించడానికి వీలవుతుందో ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది అడ్మినిస్ట్రేషన్ రీ ఆర్గనైజేషన్ గురించి ఉన్నితన్ కమిటీనూచనలు చేసినది ప్రధానంగా అంగీకరించగలిగింది ఉంది ఇదివరకున్న శక్రచేరియటు, డై రెక్టరేటు సెవరేటుగా ఉండాలని చెప్పినదానిలో ఒకనిర్ణయం తీసుకోవాలి రెండింటినీ మెర్జిచేస్తే టెక్నికలు సెక్షనులుగా శక్రచేరియటులో ఉంచేసి అడ్మినిస్ట్రేటివు హెడ్ కు టెక్నికల్ హెడ్ ను జాయంటు సెక్రటరీగా ఉంచే వద్దని వెంటనే అమలుజరపవలసిన అవసరం ఉంది. అదిలేకపోతే ప్రభుత్వ

నిర్వహణ సాధ్యంకాదు కోట్లకొలది ఖర్చుపెడుతున్నప్పుడు దీనికి కావలసిన ఖర్చులు అంచనాలువేసేటప్పుడు పాతవద్దతిలో చేస్తామంటే సాధ్యంకాదు అందు వల్ల ఆలోచించాలి పరిపాలనా విధానంలో ఒక చిన్నసమస్య వస్తోంది. ఇప్పుడు పరిపాలనలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఉందని అందరికీ తెలుసును కేరళయొక్క కథ జ్ఞాపకం వస్తోంది అదివరకు అపోజిషన్ మెజారిటీ ఉంది ఎలెక్షన్ కాగానే అదిపోయింది దాదాపు ఆంగ్లభక్తుకూడా అంతే అయినది ఇప్పుడు రెండు గ్రూపులున్నాయి గాని అనడానికి వీలులేదు నాకు దానితో సంబంధంలేదు రాజ్యాంగ పరిధిలో ఫీఫ్ మినిష్టరు తన యిష్టం వచ్చిన వారిని మంత్రిగా తీసుకోవాలి అంతేగాని ఒక మంత్రిగారు లిస్టు యిస్తామంటే అది తప్ప అననుగాని శంకర్ గారు కేరళలో థానూపిళ్ళకు లిస్టు యిచ్చినట్టుగానే యూనిటీఫ్రంటు అనే గ్రూపు లేక రాజకీయపార్టీ కాంగ్రెసు ఆధికార గ్రూపుకి లిస్టుయిస్తుందంటే కాంగ్రెసు కోయ్ లిషన్ నడుస్తోందని అనుకోవలసి వస్తుంది అది రాజకీయంగా బాగాలేదని చెప్పనుగాని రాజకీయ పరిణామాన్ని అర్థంచేసుకోడానికి ఉపయోగ పడుతుంది ఇదివరకు ప్రజాపార్టీ లోక్ పార్టీలతో కలిసినవారు యిప్పుడు వేరయిపోయి సొంతపార్టీ లయినాయి ఈ రాజకీయ పరిణామంవల్ల అడ్మినిస్ట్రేషన్ లో చిక్కులున్నాయి యన్ జి ఓన్ తో విట్లీ కౌన్సిల్సు పెడతామని చెప్పారు అవి ఇంగ్లండులో పెట్టిన వద్దతిలో పెట్టకపోతే ప్రయోజనం ఉండదు మదరాసులో, మైసూరులో ప్లాఫ్ కౌన్సిల్సు ఉన్నాయి, అవి ఎంతవరకు వనికి వస్తాయి? కాగితాలమీద చూసుకోడానికి వనికివస్తాయి గాని అధికారాలులేవు ఆ విషయం సంజీవయ్యగారికి చెప్పాం, ఆలోచిస్తామని చెప్పారు నాలుగవ గ్రేడు ఉద్యోగులున్నారు వారి విషయం ఆలోచించవలసిఉంది ఏవి ఎన్ని చెప్పినప్పటికీ కరువుపరిస్థితి కాకపోయినా ధరలు పెరిగిన విషయం ఆలోచించి హైదరాబాదు పదిలఖల వరకు జనాభా పెరిగిన విషయం ఆలోచించి కొంత అలవెన్సు యివ్వం అన్నంతమాత్రంచేత లాభంలేదు ఇచ్చేప్రయత్నం చేయవలె అడ్మినిస్ట్రేటివుగా రాజకీయ పరిణామాలను తీవ్రంగా ఆలోచించే పరిస్థితి అగవడడంలేదు మూడవ ప్రణాళికకు యిది ప్రథమ బడ్జెటు అని మరచిపోకూడదు అందులో రావలసిన డబ్బు రాలేదు ఎంత వస్తుందో తెలియలేదు ఇంకా తొమ్మిదికోట్లు రావచ్చు నేమో అంటారుగాని నూటిగా వినవద్దంలేదు, అటుమంచి ఇటుమంచి వినబడ్డది అయితే పెద్ద మొత్తానికి ప్రయత్నించడంలేదు కన్నల్లేటివు కమిటీ వేస్తామని చెప్పారు ప్రతిడిపార్టుమెంటుకి కన్నల్లేటివు కమిటీ వేయడం బాగానే ఉంది. అంతేకాకుండా హోల్ అడ్మినిస్ట్రేషనులో ఏ విధంగా పరిపాలన జరుగుతుందో రాంట్లో జరుగుతున్న లోట్లు యేమిటో విచారించే ఒక అడ్మినిస్ట్రేషను కన్నల్లేటివ్ కమిటీ ఉంటే అడ్మినిస్ట్రేషన్ చాలా తేలికవుతుంది అప్పుడు మంత్రులభారం

తగ్గుతుంది ఇతరులను కాన్పిడెన్సులోకి తీసుకోవడము అవుతుంది ఎస్టి మేట్సు కమిటీలో మేము పరిపాలనా విధానములో లోతుగా వెళ్ళి చూడవలసిఉంటుంది లోతుగా వెళ్ళితే డెమోక్రసీ ఏమయిపోయిందనే భయము వేస్తోంది చెకింగ్ కు వెళ్ళినప్పుడు అయోమయ స్థితిలో ఉంటుంది పరిపాలనను దూరముగా చూస్తే దూరపుకొండలు నునుపు అన్నట్లుంటుంది దగ్గరకుపోయిచూస్తే రాళ్ళు గుట్టలు అనేవద్దతి అడ్మినిస్ట్రేషనులో చాల క్లియరుగా కనబడుతుంది దూరంగా చూస్తే అడ్మినిస్ట్రేషను చాలా బాగా ఉంటుంది, అధికార్లు, పెద్దలు, మంత్రులు అనుకుంటాం, లోపలికిపోయి చూస్తే చిన్న గుట్టలు, రాళ్ళు, కుంకుడుకాయలు కనిపిస్తాయి. దానిని సరిచేయకపోతే ప్రజలకు ప్రజాస్వామికంలో విశ్వాసంలేని స్థితి వస్తుంది మనం ప్రజాస్వామికం కోసం బ్రతుకుతున్నాం ప్లానింగు ఎకానిమిలో ప్రజాస్వామ్యం నడపాలంటే దానికి తగిన పరిపాలనా విధానం కలిగించ దానికి Participation of the people అసెంబ్లీలో ఉన్నదిచాలదు అసెంబ్లీలో మాకున్న అధికారం ఏమని ఆలోచిస్తే కాసేపు మాటలాడి వెళ్ళుతాం నెల రోజులైన తరువాత ఇంటికి వెళ్ళితే ఎక్కడ ఉన్నాం అంటే పత్రికలలో అవు వర్షాం ప్రజలలో ఆవువర్షాం, జరిగేది ఆఫీసులలో మాత్రం యధాప్రకారము జరుగుతోంది

ప్లానింగువుంది కాని ప్లానింగును నడవడానికి కావలసిన విధానములో, వద్దతులలో ప్లానింగు లేదు డబ్బు ఖర్చుచేస్తాము Second Plan, Third Plan అని ఒక బై బిల్ మాదిరిగా చూపిస్తాము ఈ నెలలో అన్ని గ్రాంట్లు, contributions అన్ని ఖర్చుచేయండి, ఖర్చుచేయండి అని అంటారు కాబట్టి మన achievement వచ్చేదానికికూడ ప్లాను వేయమని కోరుతూ నెలవు తీసుకొంటున్నాను

*శ్రీ పేట బావయ్య అధ్యక్షా, ఈ డిమాండును నేను బలపరుస్తూ నా నియోజక వర్గానికి సంబంధించిన కొన్ని విషయాలు తమద్వారా మంత్రి గారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. Compensation విషయము నా నియోజకవర్గంలో ఎప్పుడో రజాకారుల ప్రైములో emergency scheme క్రింద కొన్ని రోడ్లు వేశారు 1949 అనుకొంటాను రోడ్లు వేయడానికి రైతుల నుంచి భూములను స్వాధీనపరచుకొన్నారు ఇంతవరకు వారికి compensation ఇవ్వలేదు ఇవ్వక పోవడమే కాకుండా ఇంతవరకు వారిదగ్గర ఆ రోడ్లక్రింద తీసుకొన్న భూములకు శిస్తులు వసూలు చేస్తున్నారు ఇది చాలసార్లు ఈ House లో చెప్పాను రైతులుకూడ పిటిషన్లు పెట్టుకొన్నారు ఇది కొంతకాలము జిల్లాబోర్డుది అన్నారు. ఇప్పుడు వంచాయతీ సమితులది అంటున్నారు ఈ డబ్బు అంతా

పంచాయితీ సమితులు ఎట్లా ఇస్తాయో! నా నియోజకవర్గములో పెంగోలు నుంచి కిరికిపాడు వరకు ఒక రోడ్డు వేచారు తరువాత పెంగోలు నుంచి కొడిజర్లవరకు ఒకరోడ్డు వేచారు విస్తన్న పేటనుంచి కృష్ణారావుపాలెంవరకు ఒక రోడ్డు వేచారు ఇవి అన్నీ emergency roads ఈ సేవను జరిగినపుడు కొంతమంది రైతులు ఇక్కడకువచ్చి "మా compensation విషయము ఏమిటి? ఎవరిని ఆడగాలి" అని అడుగుతున్నారు మంత్రిగారు తమ దృష్టిలోకి తీసుకొని వారికి compensation ఇచ్చేటట్లు చేస్తే కొంత వారికి తృప్తికరంగా వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను చిన్నచిన్న రోడ్లు అన్నీ పంచాయితీ సమితులకు స్వాధీన పరిచారు పంచాయితీ సమితులకు డబ్బువచ్చే source ఏమిటి? వారు ఈ రోడ్లను ఎట్లా maintain చేస్తారు? ఆ విధమైన ఆలోచన లేదు, చాల కాలమునుంచి నా నియోజకవర్గములోని రెండురోడ్లను Highways తీసుకోవలసినదని కోరుతున్నాను ఇంతవరకు ఆ రోడ్లను Highways తీసుకోలేదు Highways వారు ఎటువంటిరోడ్లు తీసుకొంటారో మాకు అర్థము కాలేదు నిరుడు సంవత్సరం మా కృష్ణాజిల్లాలో తీసుకొన్న రోడ్లు మెటల్ కానివి, మట్టిరోడ్లు 4, 5 మైళ్లు కలిగిన రోడ్లు తీసుకొన్నారు నేను చెప్పే రోడ్లు తిరువూరు-రాజవరం 18 మైళ్లరోడ్డు దానిమీద R T D Heavy buses తిరుగుతున్నవి Heavy buses తిరుగుతూవుంటే maintenance ఎంతకష్టమో అందరికీ తెలిసినవిషయమే ఇంత heavy traffic కలిగిన రోడ్లు అన్నీ సమితులకు స్వాధీనపరిస్తే ఎట్లా maintain చేయగలుగుతాము అని వారు అంటున్నారు ఇటువంటి పెద్దరోడ్లను Highways తీసుకొనేటట్లు చేయాలని, చిన్నచిన్నరోడ్లు బస్సులు తిరగనిరోడ్లు Highways తీసుకొని, ఇటువంటి పెద్దరోడ్లను తీసుకోకపోవడం చాలావిచారకరం కాబట్టి దీనిని ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను మా ప్రాంతాలు మెట్టప్రాంతాలు కాబట్టి మాకు చెరువు లే ఆధారం చెరువులకు గండ్లు వడినప్పటికి మరమ్మతులు ఎట్లా చేయాలి ఎందుకు చేయాలి చెరువులు అసలు ప్రారంభించినప్పుడువున్న ప్రకారంగానే వున్నవా? పరిశీలించాలి మొట్టమొదట ఏకొద్దినీరో వుంటే అప్పుడున్న కొద్ది ఆయకట్టుకు సరిపోయేది ఇప్పుడు ఆయకట్టు పెరిగిపోయింది నీరు ఎక్కువకావాలి నీరు ఎక్కువ కావాలంటే కట్టలు పెంచాలి కట్టలు పెంచకపోతే వర్షాలువచ్చినపుడు అవి తెగిపోతాయి అప్పుడు రిపేర్లు ప్రారంభిస్తే సకాలములో రిపేర్లు పూర్తి కావు కొన్నికొన్ని సంవత్సరాలు ఈ విధముగా సకాలములో రిపేర్లు పూర్తికాకపోవడముచేత రైతులు నష్టపడడం జరుగుతోంది ముందుగానే ఏచెరువుకు ఏమరమ్మత్తు కావాలి? ఇప్పుడు ఆయకట్టు ఏవిధముగా ఉంది? ఏవిధముగా దానిని పెంచాలి? అనేవి అన్నీ investigate చేసి ఆవిధముగా చెరువు లన్నీ మరమ్మత్తుచేయిస్తే బాగుంటుంది ఈచెరు

వులు మరమ్మత్తుచేయించే విషయములో కొంత P W D కి, కొంత రెవెన్యూకి సంబంధించి ఉంది 200 ఎకరాలు లోపున ఆయకట్టుకల్గిన చెరువులన్నీ రెవెన్యూ వారు బాగుచేయిస్తారని, 200 ఎకరాలుపైన ఉన్న చెరువులన్నీ P W D వారు బాగుచేయిస్తారని ఉంది ఆ విధముగా ఉండడమువల్ల P W D వారు బాగు చేయిస్తారనుకోండి P W. D క్రింద ఉన్న చెరువుకు ఏ 50 రూ ల మట్టివని చేయించవలసి వచ్చినప్పటికి ఎక్కడనుంచో Executive Engineer నుంచి sanction తెచ్చుకొని ఆ మట్టివని చేయవలసి ఉంటుంది అట్లా కాకుండా రిపేర్స్ విషయములో విభాగము చేసి మట్టివని అయితే రెవెన్యూవారు చేయడము, టెక్నికల్ వని అయితే P W D వారు చేయడం- ఈ విధంగా విభజన చేస్తే ఎక్కువ సౌకర్యముగా ఉంటుంది డిపార్టుమెంటువారికి కూడ తేలికగా ఉంటుంది 27 వ తేదీన ఒక ప్రశ్న ఇచ్చాను అది ఏమంటే నా నియోజకవర్గములో ఆరుగొలను అనే గ్రామము ఉంది ఆ గ్రామములో అడవి ఎంత వుంది? ఆ అడవి మధ్యలో ఒక పట్టాకు యిచ్చిన బ్లాకు ఉంది ఆ బ్లాకు ఏ విధముగా పట్టాకు యిచ్చారు అనే ప్రశ్న వేశాను దానికి మంత్రిగారు యిచ్చిన జవాబు ఏమంటే అడవి 1700 ఎకరాలు ఉంది, ఆ అడవి మధ్యలో 180 ఎకరాలు దాదాపు ఒక పట్టా భూమివుంది అని చెప్పారు మధ్యలో పట్టాభూమి ఎట్లా వచ్చిందనే ప్రశ్నకు వారు సమాధానం ఇలా చెప్పారు ఇది సొంత కమతముగా అడంగులలో classify చేయబడి ఉంది 1954 లో కొందరు ఆ అడంగులలో ఉన్న సొంత కమతం భూమికి నజరానా చెల్లించి ఆ భూమిని వారు కొన్నారు కాబట్టి అసిస్టెంటు సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు దానికి పట్టా ఇచ్చారని చెప్పారు ఇది విచిత్రం అసిస్టెంటు సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు ఏ విధంగా అడవి మధ్యలో పట్టా ఇచ్చారో ఏమో అర్థము కాకుండా వుంది అసిస్టెంటు సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు దగ్గర అడంగులు చూపించారు అనుకోండి ఎన్ని సంవత్సరాలు అడంగులు చూపించారు ? ఒక సంవత్సరం అడంగులు చూపిస్తే సరిపోతుందా ? మొఖాసా దారులు, జమీందారులు ప్రభుత్వానికి స్వాధీనపరిచేటప్పుడు సరియైన లెక్కలు లేవు ఏమీ లేవు ఆ కారణముచేత వారు ఏవో కరణాలను పట్టుకొని, వున్నవీ, లేనివీ అడంగుల భూములలో చూపించి అవన్నీ సొంత కమతము భూములుగా classify చేయించారు జమీందారి ఎబాలిషన్ ఆక్టులో యింత కాలము పూర్వము వున్న భూములు అన్నీ సొంత కమతముగా వుండడానికి వీలులేదని వుంది. అవి అన్నీ సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు చూస్తున్నారా అంటే ఏమీ చూడడము లేదు అదే ప్రకారముగా నా నియోజక వర్గములో కొండలు, గుట్టలు సొంత కమతము క్రింద ముఖాస్తదారులకు పట్టా ఇచ్చారు. గుట్టలు వ్యవసాయయోగ్యమైన భూమిగా అడంగులలో ఎట్లా

వుంటుంది? ఇవన్నీ విచారణ జరగాలి వారు ఏమి చూపించారు వీరు ఏమి ప్రశ్నలు వేశారు— ఇవన్నీ విచారణచేస్తే ప్రభుత్వానికి లాభముగా వుంటుంది ఎంతో భూమి ప్రభుత్వానికి వస్తుంది పేదవారికి ఈ భూమి అంతా ఇవ్వడానికి అవకాశముగా వుంటుంది మనకు అడవులు లేవు అనుకొంటున్నాము కాబట్టి అడవులక్రింద అభివృద్ధి చేసుకొనే అవకాశముంటుంది నెటిల్ మెంటు ఆఫీసర్లు జమీందారులకు, ముఖ్య ప్రధారులకు పట్టాలు ఇచ్చిన పరిస్థితులు ఏమిటి అవన్నీ తెలుసుకొనేదానికి ఒక కమిటీని వేసి, విచారణ చేయించి, రిపోర్టు తెప్పించి ఆ రిపోర్టు ప్రకారముగా చేయాలని తమద్వారా కోరుతూ శలవు తీసుకొంటున్నాను

*శ్రీ బి శంకరయ్య (బుచ్చిరెడ్డిపాలెం - జనరల్) అధ్యక్షా! పరిపాలనలో వుండే జాప్యాన్ని గురించి, అక్రమమైన జోక్యంగురించి, నాలుగైదు విషయాలు తమద్వారా మంత్రిగారికి మనవి చేయదలచుకొన్నాను మా నియోజకవర్గంలో లక్షలాది ఎకరాలకు పొరుదలయ్యే రిజర్వాయిర్ ఒకటి వుంది ఆ రిజర్వాయిర్ క్రింద second crop కు ఒక వద్దతిని సూచిస్తూ అక్కడి జిల్లా అధికారులు 4 సంవత్సరాలక్రిందట అక్కడి చీఫ్ ఇంజనీరుకు వ్రాస్తే వారినుండి ఏ ఉత్తర్వు రానందువల్ల 15 వేల ఎకరాలకు second crop కు నీరులేకుండా వుంది అవకాశం వున్నచోట్లలోకూడ కొన్ని గ్రామాలలో ఊట్కూరు, అలగానిపాడు, దండిగుంట, వరిని, వావిళ్ళ ఈఅయిదు గ్రామాలలో second cropకు ఇవ్వలేదు దాదాపు 20 సంవత్సరాలనుండి ఇవ్వటంలేదు ఈ విషయం చూస్తే ఎంత జాప్యం జరుగుతున్నదో తెలుస్తుంది ఈ విషయాన్ని గత డిసెంబర్ లో ముఖ్య మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాను చెఱువుతట్టు భూమినుండి ఆరోసెంబర్ నోటిసు ఇచ్చి వెళ్ళగొట్టుతున్నారు దానిని ఆపుచేయించాలని పిటిషన్ ఇచ్చాము దానిపై మూడుమాసాలు అగి మరల ఇప్పుడు వెళ్ళగొట్టుతున్నారని ఇవాళే నాకు ఇందుకూరునుండి ఉత్తరం వచ్చింది ఆవిధంగానే ఇతరచోట్లకూడ జరుగుతున్నది దానిని అపింఛకపోతే 20 వేల హరిజన కుటుంబాలు నష్టపడతాయి ఉద్యోగులు చేసే మంచిపనులలో ప్రభుత్వం అప్పుడప్పుడు జోక్యం కల్గించుకొంటున్నందువల్ల ఎంతో నష్టం కలుగతోంది వల్లూరు ఫిషరీ మెన్ సొసైటీ, హరిజనుల సొసైటీ దానికి చేపలు వట్టేందుకు లిజ్ కు ఇచ్చారు అక్కడ ఆ హరిజనులకు ఇవ్వకూడదని జిల్లా లెవెల్ లో ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేసినా విఫలమైనందువల్ల రెవెన్యూమంత్రినుండి స్టే తీసికొన్నారు చేపలు వట్టుకునే తరుణం ఆయిపోతోంది ఇచ్చినాకూడా హరిజనులకు ఉపయోగం లేకుండా పోతున్నది Stay ఎందువల్ల ఇచ్చారు? ఇస్తే ఎంతకాలం వుండాలి?

అనేవాటికి సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను పాతూరు విషయంలో రిజిస్ట్రార్ అక్కడ వుండే పాలకవర్గాన్ని, సక్రమంగా లేదనే కారణంతో రద్దుచేస్తే చిన్నపరిశ్రమల మంత్రిగారైన కొండా లక్ష్మణ్ గారు stay ఇచ్చారు పాలకవర్గం సరిగా పనిచేయకపోవటంతో ఆ వూరిలో చాలామందికి పనిలేకుండా పోవటం, మెజారిటీ పివర్స్ కు నూలు సప్లయ్ కాకపోవటంవల్ల వారికి చాలా నష్టం కలిగింది ఆ విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తే వారు report call for చేశారు కాని రి నెలలైనా దీనివిషయం ఏమీ తేల్చలేదు రి నెలలు కావటంవల్ల అక్కడివారు చాలా suffer కావలసివస్తోంది ఆఫీస్ థేర్స్ మారారు కాబట్టి, సెక్రటరీ ప్రెసిడెంట్ గా మారారు కాబట్టి యింకా stay ఎందుకు తీసేయాలని అడగటం జరుగుతోంది రి నెలల అలవ్యం ఎందుకు కావలసివచ్చిందో ఎందుకు తేల్చలేదో మంత్రిగారు తెల్పాలని కోరుతున్నాను

ఇక రైతుల విషయం వుంది ఈనాందార్లకు రైతులు శిస్తు చెల్లిస్తున్నప్పటికీ రైతుయొక్క భూములను జప్తు చేయటం జరుగుతున్నది ఇది చాలా అన్యాయంగా వుంది ఈనాందారుకు స్వంత అస్తి వుంది Bank లో account వుంది వారినుండి ఎందుకు వసూలు చేసుకోకూడదు అని మేము వ్రాస్తే, కావాలంటే మీరు కోర్టుకు వెళ్ళండి, మేము మాత్రం ఈనాందారుకు రైతు శిస్తు చెల్లించినాసరే- చెల్లించకపోయినాసరే చట్టం ప్రకారం రైతు అస్తులను మేము జప్తు చేస్తామని నిన్ననే సమాధానం పంపించారు మేము ఆ జిల్లా అధికారులను ఈనాందార్లనుండి ఎందుకు తీసికోరు అని అడిగితే నాల్గు రోజులు అగారు కాని చట్టంలో ఆ విధంగా వుందని తిరిగి జప్తు చేయటం ప్రారంభించారు ఈ విధంగా పరిపాలించటం మంచిదికాదని చెబుతున్నాను అంతగా అవసరమైతే రూల్సును మార్చాలి ఈనాందార్లనుండి రాబట్టటానికి ముందు ప్రయత్నించండి అని ముందుగా ఆఫీసర్లకు చెప్పాలి మాకు హక్కు వుంది కాబట్టి ఈ విధంగా చేస్తామని చెప్పటం మాత్రం న్యాయంకాదు, సబబుకాదని మనవిచేస్తున్నాను ఇటువంటి ఉదాహరణలు ఎన్నయినా ఇవ్వగలను కోడూరులో రి నెలలకు పైన ట్రస్టీస్ ను నియమిస్తే కమీషనరు stay ఇచ్చారు Stay ఇచ్చినా నెలా రెండు నెలలలో పరిశీలించవచ్చు కాని ఎంతకాలమైనా యింతే ఏమీ ఆలోచించలేదు కనుక stay ఇచ్చేప్పుడు ఎక్కువ అలవ్యం కాకుండా వెంటనే విచారించేటట్లు చూడాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను

శ్రీ ఆర్. వి. రామకృష్ణరాజు (వడమల్లేటి) అధ్యక్షా, administrative reforms గురించి రెండు మాటలు చెప్పదలచుకున్నాను. మన ప్రభుత్వం మన ఆధీనమైన తరువాత పనులు విశేషంగా జరిగిన సంగతి అంద

కూ తెలుసు ప్రజలు ప్రత్యక్షంగానేకాక తమ ప్రతినిధులద్వారా అనేక
అర్జీలు, విన్నవములు ఒక్క మంత్రులకేకాక అధికారులకు కూడ ఇస్తున్నారు
అలా వేలకొలది కాగితాలు ప్రభుత్వానికి రావటం పరిపాటి అయింది కాని
కాగితం ఏ విధంగా పరిష్కారమైంది? చేరిందా? చేరలేదా? సమాధానం
మిటి అనే విషయాలు తెలుసుకొనుట చాల కష్టముగా వుంది అర్జీ వచ్చిన
కరువాత ఇంతకాలం లోపు పరిష్కారం చేస్తామనికాని, అసలు చేరిందనికాని
సదో సమాధానం ఇవ్వటంలేదు ఎకానమి కమిటీ విచారణలో కూడ ఫైల్స్
కేవలం గుడ్డితనంలో పోతున్నట్లు తెలిసింది పెద్దపెద్ద జీతాలుతీసికొనే officers
కూడ అవిషయాలను అమూల్యగ్రంగా పరిశోధించి ఏవిధంగా పరిష్కారం చేయాలి
అని ఆలోచించటం అరుదుగా కన్పిస్తోంది ఒక చిన్న ఉదాహరణ చెబుతాను
రైల్వే కంట్రాక్టర్లను రిజిస్టర్ చేయవలసినదని ఒక ప్రపోజల్ వచ్చింది అది
డిపార్టుమెంటుకు వచ్చింది అక్కడవుండే గుమాస్తా దానిని అర్థం చేసుకోకుండా
ఇదేదో రిజిస్ట్రేషన్ కు సంబంధించిన విషయము అనుకొని Inspector General
of Registrations కు పంపించవలసిందని వ్రాశాడు ఆ కాగితము Inspector
of Registration కు వెళ్ళింది అక్కడ ఉద్యోగి, 1, 2 సంవత్సరాలు పెట్టి
కొన్నాడు ఆయనకు ఏమి చేయాలో తెలియదు ఎవరో అడిచానీ రిజిస్ట్రేషన్ లో
దాఖలు చేసుకొనేది కాని Registration కు సంబంధించినదికాదు. రిజిస్ట్రేషన్
యాక్టుకు సంబంధించినదికాదు అని తిరిగి అక్కడకు పంపటానికి మూడు
సంవత్సరాలు పట్టింది అన్నీ అట్లా జరుగుతున్నాయని కాదు కాని ఇటువంటి
అర్థంలేని వ్యవహారాలు కూడ జరుగుతున్నాయని చెప్పటానికి ఈ విషయము
చెప్పాను ఏ స్థాయిలోనైనా ఒక రెస్పాన్సిబుల్ ఆఫీసర్ వీటిని చక్కగా
గమనించి త్వరగా పరిష్కారం చేసే అవసరము వుందని మంత్రిగారికి మనవి
చేస్తున్నాను వచ్చే అప్లికేషన్స్ త్వరగా ఫైసల్ అయ్యేటట్లు చూడాలని కోరు
తున్నాను

ఈ disposals లో delay అనేది వివరితంగాఉన్నది ఏదైనా కాగితము
ప్రాసెస్ అయితే అది ఎక్కడ పోతుందో, ఎక్కడ వస్తుందో, ఎవరి దగ్గరకు
పోవాలో, దాని ఫలితము ఏమైందో దానిని ఏ విధంగా పరిష్కారం చేసుకో
వాలో తెలియకుండా మాబోటివారందరు కూడ చాల బాధపడుతున్నారు
కాబట్టి ప్రజలదగ్గరనుంచి వచ్చినటువంటి అర్జీలు అన్నీకూడా త్వరలో విచారించి
ఇదమిథంగా అది అవును కాదు అని పరిష్కారం చేయించవలసిందని మంత్రి
వర్గానికి నేను మనవిచేస్తున్నాను ఇక రెండవది, మా జిల్లాకు చాల ముఖ్య
మైనటువంటి సమస్య ఏర్పడింది పటాస్కర్ అవార్డు వచ్చిందనే విషయం

అందరికి తెలుసును వటాస్కర్ అవార్డు వస్తుందని సుమారు 3, 4 సంవత్సరాలుగా ఆందోళనగా ఉన్నప్పుడు తిరుత్తని, సత్యవీడు ప్రాంతములు ఎవరికి పోతవోనని, అక్కడ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు మనము చేయలేదు, వారు చేయలేదు First plan మొదలుకొని ఏవిధమైన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేయకుండా అది ఎవరిబిడ్డ కాకుండా అనాదరణ చేయబడిన సంగతి అందరికి తెలుసును అటువంటి సందర్భంలో 1-4-1960 సంవత్సరంలో వటాస్కర్ అవార్డు వచ్చినప్పుడు సత్యవీడు తాలూకా మనకు స్వాధీనం అయింది తిరుత్తని తాలూకాలో కొంతమట్టుకు వారికి స్వాధీనమైంది తరువాత అక్కడ చేసినటువంటి ఆందోళన ఫలితంగా మన ప్రభుత్వము చాల ఉదారంగా 10 కోట్ల రూపాయలు ప్రత్యేకంగా వారియొక్క అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు sanction చేసింది అక్కడ వసులు జరుగుతున్నాయి తిరుత్తని మద్రాసు రాష్ట్రానికి పోయిన తరువాత, అక్కడ జరుగుతున్న ఆర్భాటంచూస్తే చాల అశ్చర్యం కలుగుతుంది మంత్రి మీద మంత్రి, ఆఫీసరు మీద ఆఫీసరు రావడమూ, పోవడమూ, మూడవ ప్రభాళికలో రోడ్లు వేయడం, పాత కాలలు పెట్టడము ఈ ప్రకారంగా బ్రహ్మాండమైన కార్యక్రమం జరిగిపోతుంది తిరుత్తని తాలూకాలో అక్కడికి పోయిన గ్రామాలు పోగా, 80 గ్రామాలు మన రాష్ట్రంలో మిగిలిపోయినవి ఈ గ్రామాలన్నీ దురదృష్టవశాత్తు నాయొక్క constituency లో చేర్చబడినవి వారేమి చెప్పుతున్నారు అంటే, మా ప్రక్క గ్రామాలలో అక్కడికి వెళ్ళి చూడండి. అక్కడ వసులు జరుగుతున్నాయి Electricity వేసినారు, roads వేస్తున్నారు, చెరువులు పని చేస్తున్నారు, మేము ఇక్కడ ఉన్నందువల్ల మాకేమీ లేకపోయింది మేము కూడ అక్కడికి పోయివుంటే కాగువడి ఉండుము అని ప్రతిదినము అక్కడనుంచి వచ్చేటటువంటి విన్నపాలు, ఆందోళన ఇంకా అంతా చెప్పడానికి వీలులేదు అల్లారి సత్యనారాయణరాజుగారు, Chief Minister గారు మా గ్రామానికి వచ్చినప్పుడు వారికి విన్నవములు చేసుకొన్నాము ఏ విధముగా అయితే సత్యవీడు తాలూకాలో చేకారో, అదే విధంగా వారికి special గా grant ఇచ్చి, ఎన్నాళ్ళనుంచో నిలబడిపోయినటువంటి వారి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు త్వరగా చేయించడానికి ప్రయత్నం చేయవలెనని వారితో చెప్పుకొన్నాము కలెక్టరుగారికి దాన్ని గురించి వ్రాసి ఉన్నామని, ఆ విషయం ఆలోచిస్తున్నామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పుతున్నారు. కలెక్టరుగారికి వ్రాసి ఎన్నాళ్ళయింది, ఇంకా ఎందుకు వారి దగ్గరనుంచి జవాబు రాలేదు? కలెక్టరునుంచి అది త్వరగా తెప్పించి ఆ 80 గ్రామాలకు కావలసినటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ప్రత్యేకమైనటువంటి grant ఇచ్చి ఆ చుట్టుపట్ల ఉండే గ్రామాలతో సమానంగానే వీటినికూడ అదే మంచి స్థితికి

తీసుకువచ్చే టట్లుగా చేయవలెనని తమద్వారా ప్రభుత్వానికి విన్నవించుకొంటున్నాను

తరువాత, 1958 సంవత్సరంలో చంద్రమౌళిగారు రివిన్యూ మినిష్టరుగా ఉన్న కాలములో, ఈ దేవాలయ ధర్మాదాయాలకు సంబంధించినటువంటి Inam Estates వగైరా ఈ గ్రామాలన్నిటికీకూడ గవర్నమెంటువారు compensation ఇవ్వకుండా, వారికి సంవత్సరం సంవత్సరం అదివరకు వాళ్ళకు ఏమి ఆదాయం వస్తూఉండినదో ఆ ఆదాయం వారికి ఇప్పించవలసినది అనేటటువంటి చట్టము pass చేశారు అది pass చేసి ఇప్పటికి 4 ఏళ్ళు అయింది 88 వ సెక్షనులో రెండుభాగాలు ఉన్నాయ—88 (1), 88 (2) ఎంతకాలం అందోళన చేసి, ఎన్నో ప్రయత్నాలుచేసి, ఎన్నో కష్టాలు పడినందువలన 88 (1) క్రింద basic annual మాత్రం లెక్కచేసి అది ఇచ్చారు అది చాల స్వల్పము. ఈ 88 Section యొక్క లాభము పూర్తిగా పొందవలెనంటే 88 (2) క్రిందవేగాని వేరే మనకురాదు 88 (2) ఈ విధంగా ఉన్నది—88 (1) క్రింద వచ్చినటువంటి basic annual sum ఇదివరకు వస్తున్నటువంటి ఆదాయానికి తగ్గితే, అది ఎంతవరకు తగ్గుతుందో ఆ difference అంతా ఇవ్వవలసిందని ఆ విధంగా ఇస్తేగాని, ఈ దేవాలయాలు తాగుపడవు మా ప్రాంతములో ఉండేటటువంటి సుమారు 12 ముఖ్యమైన గ్రామాలలో ఉండేటటువంటి దేవాలయాలు, ఒక్క తిరుత్తని దేవాలయం తప్ప మిగతా అన్నీకూడా, వాటికి ఇచ్చినటువంటి గ్రామాదుల ఆదాయంవల్లనే పోషించబడుతున్నాయి ఆ గ్రామాలకు వస్తున్నటువంటి వరంబడి రాని కారణమున, ముఖ్యమయినటువంటి దేవాలయములు నారాయణవనం, కార్వేటిగరంలోఉన్న దేవాలయములు మూసివేయవలసిన పరిస్థితి వచ్చింది వాటికిగాను ఏదో సంవత్సరానికి 800, 400 ఇస్తే జరగదు 88 (1) క్రింద కాబట్టి 88 (2) క్రింద త్వరలో లెక్కతెప్పించి వాటికి ఎంత రావలసియున్నదో అంత తీర్మానంచేసి అంత వాటికి ఇప్పించవలసియున్నదని మన ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను ఆవిషయం ప్రత్యేకంగా మన ముఖ్యమంత్రి గారికి విన్నవించు కొన్నాను కనుక ఈవిషయం వారు గమనించి దీని యందు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని తగువైన ఉత్తరువులు త్వరలో ఇప్పించగలందు లకు ప్రార్థిస్తున్నాను

*శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు (తవనంవల్లి) అధ్యక్షా, మన దేశంలో సార్వభౌమాధికారం ప్రజలకే ఉన్నదనే విషయం మన ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా అంగీకరించే ఉన్నారు ఆయితే ఈ ప్రజలయొక్క సార్వభౌమ అధికారాన్ని రాసురాసు ప్రభుత్వం హరించి వేస్తున్నదని తెలుస్తున్నది. ఈనాడు

ప్రజలలో గమక చూచినట్లయితే ఏ విధంగా వారు నిష్పవోయ్యలై నిరాశతో ఉన్నారో తెలుస్తుంది ఈనాడు ఇక్కడ జరుగుతున్నటువంటి పరిపాలన, దాన్ని గురించి record చేసేదానికి ఏమీలేదు కాని నిజంగా record చేసేటట్లయితే పరిపాలన సక్రమంగా జరగడంలేదు అనేదే కాకుండా, అసలు పరిపాలన జరుగుతున్నదా అనికూడ చాలమంది ప్రశ్నలు వేసుకొంటున్నారు ఏమైనప్పటికీ, ఈ ప్రజలయొక్క సార్వభౌమోధికారాన్ని నిలబెట్టా లన్నట్లయితే పరిపాలన సక్రమంగా జరగాలి పరిపాలన సక్రమముగా జరగాలి అంటే ఏ విధముగా చేయాలి అనే ప్రశ్న వస్తుంది మన ప్రభుత్వం నియమించినటువంటి Administrative Reforms Committee ఏ సూచనలైతే చేసింది, వాటిలో దేనిని ప్రభుత్వము అమలించడోతున్నదో ముఖ్యమంత్రిగారు ముందుగా చెప్పి ఉన్నట్లయితే దానిమీద చర్చ ప్రారంభించడానికి చాల సులభంగా ఉండేది ఏమైనప్పటికీ ప్రభుత్వాన్ని ఎవరైతే నిర్వహిస్తున్నారో, ఆ మంత్రివర్గమునకు సంబంధించి వారు చేస్తున్నటువంటి పనులు, చర్యలకు సంబంధించి కట్టుదిట్టాలు ఏమైనా ఉన్నాయా అనే ప్రశ్న మొట్టమొదటనుంచి వస్తూనే ఉన్నది దానికి సంబంధించి ఒక విషయం నేను చెప్పదలచుకొన్నాను Good Parliament days లో England లోను, impeachment అనేది ఒకటి ఉండేది Warren Hastings లాంటివారికి, వారు చేసినటువంటి తప్పులకు పార్లమెంటులో impeach చేసినారు ఆ విధముగానే చాలమందికి impeach చేసినారు ఆ impeachment అనేది మిగతా దేశాలలో కూడా బొందుపరచ బడనది మనదేశంలో కూడా మన Constitution లో Article 50 గమక చూచినట్లయితే అందులో clear గా ఉన్నది అందులో ప్రెసిడెంటుగారిని impeach చేయడానికి అధికారము యివ్వబడింది కాని Ministers కు సంబంధించి Article 61-62 ఉన్నప్పటికీ, దానిలో Minister ను impeach చేసేదానికి provision లేకపోవడం చాల విచారకరము ఇతరదేశాలలో ఆ constitutionలో అలాంటి provision ఉన్నది బెల్జియంలో, వారి Constitutionలో Article 90 ప్రకారం, "the House of Representatives shall have the right to accuse the Ministers and to bring them before the court of causation and all communities shall have the right to judge them" అని ఉన్నది బొలివియా Constitution లో కూడా Article 104 ప్రకారం అలాగే prosecute చేయడానికి వీలు ఉన్నది Ministerial responsibilities అన్నీ కూడ define చేస్తూ ప్రత్యేకంగా law pass చేయాలి అని కూడా ఉన్నది అలాగే బ్రెజిల్ Constitution లో కూడా ఉన్నది. అలాగే బర్మీనియా Constitution లో ఉన్నది బర్మా

Constitution లో ప్రెసిడెంటును impeach చేయడానికి మాత్రం ఉన్నది చైనాలో చూచుకొన్నట్లయితే, అక్కడ కూడ Ministerial responsibilities సక్రమంగా discharge చేయకపోయినట్లయితే వాళ్ళను impeach చేయడానికి వీలు కలుగజేశారు

Sri D. Sanjivayya This subject will be more relevant on the floor of the Lok Sabha

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు చైనా Constitution ప్రకారం కూడా ఏ ఏ శాఖలో అయితే సక్రమంగా పరిపాలన జరగడంలేదో, ఎక్కడైతే అసలు ప్రజలయొక్క హక్కులనుకూడా పూర్తిగా భంగపరుస్తున్నారో దానికి సంబంధించి కమిటీలు వేయడం పరిపాటిగా ఉన్నది తప్పనిసరిగా అలాంటి provision పెడితే కాగుంటుందని నేను అనుకొంటాను అసలు files ఏమీ అవుతున్నాయో తెలియడంలేదని రామకృష్ణరాజుగారు చెప్పారు ఈ disposals R Disposals అని, T Disposals అని N Disposals, L Disposals అని ఉన్నాయి ఇందులో రెండు చాల అసాధారణమైనవి ఇవి చాల ప్రమాదకరమైన disposals L Disposal అంటే, lodge the Disposal అని అర్థము ఎన్ని దినాలు ఆ file ఉండాలి అనే దాన్ని గురించి Tottenham నిర్వచనం చేశారు ఏ matter అయినా సరే, ఏ issue అయినాసరే ఒకటి raise అయినప్పుడు, దానిని పరిష్కారం చేయకనే దానిని N Disposal అని పారవేస్తారు అరు నెలలు, 10 నెలలు ఆ పేపరును అట్టే ఉంచి, late పోయింది గనుక, చై వాళ్లకు తెలిస్తే కష్టమని, తమను రక్షించుకొనేదానికిగాను N Disposal వ్రాస్తే వెను వెంటనే దానిని record కు పంపిస్తారు మరల ఒక సంవత్సరం ఐన తరువాత అది ఉరువు లేకుండా పోతుంది అలాంటి ఉదాహరణలు ఎన్నైనా ఇవ్వగలను కాని time లేకుండా ఉన్నది N Disposal ఉన్నట్లయితే అసలు అది ఒక సంవత్సరం కూడ అక్కడుండడానికి వీలులేదు అది original లోటి return చేస్తారు ఎవరికి return చేస్తారో తెలియదు stamp ఇవ్వలేదనో, మరొక కారణముచేతనో దానిని record చేయడానికి వీలులేకుండా చేస్తారు మొత్తంమీద ఒక issue raise అయిన తరువాత, దానిని settle చేయకముందు, L Disposal చేయకూడదు, ఏ files గాని సక్రమంగా ఉంచడం గాని, వాటికి జవాబులు చెప్పడం గాని జరగడంలేదు కాబట్టి ఈ విషయములో officials ప్రత్యేక మయినటువంటి శ్రద్ధ తీసుకొని, దానిలో మార్పులు తీసుకురావలెనని కోరుతున్నాను రెండవది, సాధారణంగా ఒక petition పెట్టుకొన్నట్లయితే, అది సామాన్యమైనది, routine అయితే పరచాలేదు, లేక చిన్నచిన్న విషయాలు అయితే ఫరచాలేదు Legal issues కు సంబంధించినవి పెట్టుకొన్నా

కూడ అవి rejected అని ఒకమాట వ్రాయడం తప్ప. ఎందుకోసం అది reject అయిందో చెప్పరు అది తెలుసుకోడానికి వీలులేకుండా ఉన్నది ఏమీ చేయాలో తెలియ నటువంటి పరిస్థితిలో వదిలిపోతున్నాము కనుక ఈలాంటి important issues, legal issues involve అయిఉన్నప్పుడు, వలానా కారణంచేత reject చేసినామని చెప్పినట్లయితే, ఏదై నా పని ఆ విషయంలో చేసుకోడానికి వీలుగా ఉండేది అంతేకాదు Administrative Committee వారు ఒక proposal చేసినారు, Administrative Tribunals పెట్టాలని అది కొంతవరకు పరిమితం చేసినారు క్రింద ఉన్నటువంటి ఉద్యోగస్తుల promotion విషయంలో గాని, transfers విషయములో గాని, increments విషయములో గాని, అక్రమం గనుక జరిగినట్లయితే, తప్పనిసరిగా దానినుంచి రక్షణ పొందేదానికి ఆ విషయములో వేరే Tribunal కు appeal చేసుకోడానికి సౌకర్యము కలుగజేసారు ఎందువల్లనంటే, Executive ను, Judicial ను separate చేయాలనేది మన ప్రభుత్వం అంగీకరించింది, కాంగ్రెసు పార్టీ కూడ అంగీకరించింది తరువాత separate చేసినారు కొంతవరకు మన administrative hierarchy లో మాత్రము judicial functions executive functions రెండూ కూడా ఉంటూనే ఉన్నాయి అందువల్ల ఒకచోట అన్యాయం జరిగితే, పైన వాళ్ళకు గనుక మరల appeal చేసుకొన్నట్లయితే రక్షణ పొందడానికివీలులేదు కాని independent గా ఉన్నటువంటి judiciary body కి appeal చేసుకొన్నట్లయితే తప్పనిసరిగా రక్షణ కలుగుతుందని Administrative Reforms Committee ఆలోచన చేసింది అది చాలా మంచిది ఆ విధంగా ఉన్నప్పుడే క్రింది ఉద్యోగస్తులకు రక్షణ కలుగుతుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అలాగు ఎక్కడైతే ఈ administrative lapses జరుగుతున్నాయో వాటిమీద courts కు గాని judicial review ఉండడానికి వీలులేదు కాబట్టి ప్రాన్సులో ఇంక ఇతర civil law countries లో ఏవిధంగా administrative tribunals ఉన్నాయో అలాగే administrative tribunals పెట్టినా లేకపోయినా, కోర్టులకు special అధికారం ఇచ్చి మరి stamps లో నిమిత్తం లేకుండా petitions స్వీకరించినట్లయితే, ఈ administrative lapses లేకుండా ఉండడానికి వీలుకలుగుతుందని నేను కోరుతున్నాను దానితోపాటు అసలు ఉద్యోగస్తుల గురించి మరొక విషయంకూడా చెప్పవలసి యున్నది Confidential files అనేవి మొదటినుంచి వస్తూనే ఉన్నాయి ఈ confidential files ఉండడంవల్లనే క్రింద ఉన్న ఉద్యోగస్తులు సరిగా control లో ఉండడానికి వీలుంటుందని చెప్పుకాను. కాని, దానివల్ల జరిగే దేమిటంటే, క్రింద ఉన్నటువంటి వారిని, తమకు ఇష్టంలేనటువంటివారిని ఖాసీ

చేసి తమకు కావలసినవారిని పక్షపాతంతో పైకి తీసుకురావడానికి చాటిని ఉపయోగిస్తున్నారు ఈ విధంగా చాలా సందర్భాలలో జరుగుతున్నాయి అనేక నిదర్శనాలు ఉన్నాయి అలాంటిది జరగకుండా ఉండడానికి open files system పెట్టినట్లయితే అది చాల సక్రమంగా ఉంటుంది ఎవరైతే తప్పు చేస్తారో, నేరం చేస్తారో, అది record అయి, అతనిని శిక్షించినప్పుడు, ఆ నేరము open file లో వెళ్ళడానికి వీలుంటుంది లేదా marks system గనుక పెట్టినట్లయితే కూడ కాగుంటుంది అదికూడా కొన్నిచోట్ల అమలులో ఉన్నట్లు విన్నాము మొన్న ఒక article చదువుతూ ఉంటిని సాధారణంగా ఎవరైతే immediate superior officer గా ఉంటారో ఆయన సాధారణంగా confidentials వ్రాస్తూ ఉంటారు ఆయన తన ఇష్టంవచ్చినట్లు వ్రాయడానికి వీలులేకుండా, పైన ఉన్నటువంటివారు, ముగ్గురు కలిసి మార్కులు వేస్తారు ఆ మార్కులుబట్టి అతనికి promotions ఇవ్వడం గాని అతని confidentialials treat చేయడంగాని జరుగుతూ ఉంటుంది ఆ విధంగా ఉన్నప్పుడు, ఒకరు తప్పు చేసినా, మరిద్దరు తప్పుచేయకుండా ఉండడానికి వీలుగా ఉంటుంది ఆ ముగ్గురి concurrence వల్ల promotions గాని మరేదైనా గాని జరుగుతుంది కనుక ఈ Mark system ను అవలంబించడానికేమైన వీలున్న దేమో అలోచన చేయాలివే నేను కోరుతున్నాను ఈ Road Transport Corporation వారు రిపోర్టు సమర్పించారు దానిని మంత్రిగారు ఇదివరకే పరిశీలించినారని నేను అనుకొంటున్నాను అక్కడ ఒక కోటి రూపాయలు ఆదాయం రావలెనంటే, 40 లక్షలు మాత్రం ఆదాయం వస్తున్నట్లుగా అసలు అంచనా వేస్తున్నామని వారు చెప్పారు

“In the opinion of the Committee the main reason for this short fall of revenue is the leakage in passenger earnings It is very difficult for the Committee to assess or express an opinion on the actual percentage of leakage Various representations have been made to us. The leakage has been assessed at as high a figure as 30%, whereas the Corporation officials affirm that the leakage is not more than 1 to 3 per cent. In our tours round the areas where the buses operate we had an occasion to observe the buses in operation. Most of them appeared to be fully loaded and in many cases overloaded. All this justifies the conclusion that there must be a considerable leakage in revenue.”

అని clear గా చెప్పి ఉన్నారు సుమారు 90 per cent revenue ఈ విధంగా leakage జరుగుతూ ఉంటే, దానిని arrest చేయడానికి ఏలాంటి చర్యలు తీసుకోక పోవడం చాల విచారకరం

“Irregularities of the Conductors

- (a) Fares collected but tickets not issued
- (b) Fares not collected and tickets not issued.
- (c) Collection of less fares to oblige passenger friends.
- (d) Passengers forced to alight short of destination to avoid possible check at stages in the event of non-issue of tickets
- (e) Re-issue of used tickets
- (f) Issuing lower denomination tickets for full fares
- (g) Altering entries in the Statistical Returns
- (h) Punching tickets on sighting the Inspecting Officials
- (i) Starting buses from terminals without issuing tickets.
- (j) Staff travelling without tickets with the connivance of the crew.
- (k) Carrying of passengers in Scheme ‘c’ buses, Material lorries, Relief buses and extra passengers in Special Hire buses
- (l) Hiring of agents by conductors to travel in buses to help them in the frauds practised.”

అని వ్రాయబడి ఉన్నది అదిగనుక చదివితే, ఏ విధంగా inefficientగా administration జరుగుతున్నదో అదంతా కూడ తెలుస్తుంది ఒక శాఖలో ఆ విధంగా ఉన్నప్పుడు, మిగతావాటికి కూడ ఆ విధంగానే కమిటీలు గనుక వేసినట్లయితే ఆ శాఖలు అన్నీకూడా ఏలాగు జరుగుతున్నాయో మనకు తెలుస్తుంది అలాగే మిగతా విషయాలన్నీ కూడ చెప్పడానికి పిలుస్తూ Economy Committee వేసినారు. వారు ఏమిచేసినారు అని చెప్పడానికి ఒక సామెత జ్ఞాపకం వస్తున్నది యువకుడుగా ఉన్నటువంటి వాడు బాగా సాము

చేసి ఏమి చేసినాడు అంటే మూలలో ఉన్న ముసలమ్మను కొట్టాడట ఆవిధంగా ఉన్నది ఇదంతా కూడా. అసలు Economy Committee వేస్తే వారు దానికి సంబంధించి అంతా లెక్కలు తయారుచేసి ఎవరైతే నా బీదవాళ్ళు గనుక ఉంటే అంటే peons గుమస్తాలు ఉంటే, అటువంటి వాళ్ళను మాత్రం తీసివేసినట్లు కనపడుతున్నది గాని, పైన ఉన్నటువంటి వాళ్ళ ఖర్చు తగ్గించడానికి ఏమీ చూడడం లేదు ఇది చాలా విచారకరము ఈ నాల్గవ తరగతి ఉద్యోగస్తుల విషయంలో కొద్దిగా నేను చెప్పదలచుకున్నాను వారి భవిష్యత్తు మీదనే, ఉద్యోగస్తులయొక్క పని, నిర్వహణ కూడా ఆధారపడి ఉంటుంది. కాబట్టి వాళ్ళు ఇదైతే నా ముఖ్యంగా చూడాలని కోరుతున్నాను కర్నూలులో, వాళ్ళకు Electricity charges గాని, Water charges గాని లేకుండా ఉండేవి కాని ఇక్కడకు వచ్చినతరువాత ప్రతివాళ్ళకు electricity charges, దానితోపాటు water charges కూడా రెండు రూపాయలు ఇవ్వాలన్నారు అంతా నాలుగు రూపాయలు వాళ్ళు ఇవ్వవలసి యున్నది 50 నుంచి 800 రూపాయల వరకు జీతాలు ఉండేవారు ఈ నాలుగు రూపాయలు కడుతున్నారు 2½ రూపాయలు వచ్చేవాళ్లుకూడా ఇంతే కట్టాలనడం చాలా ఆశ్చర్యకరంగా ఉన్నది దీనిని ముఖ్యమంత్రిగారు విచారించి ప్రత్యేకంగా వారికి concession ఇవ్వాలని నేను కోరుతున్నాను అంతేగాక అసలు వారందరూ చాలా పేదవారు గనుక వారి బిడ్డలు కనీసం S S L C వరకైనా చదువుకొనే విధంగా వాళ్లకు fee concession ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను దానితోపాటు సిటీలో గనుక వాళ్ళకు hostel పెట్టినట్లయితే వాళ్ళ బిడ్డలను hostel లో పెట్టినట్లయితే వాళ్ళకు చాలి సౌకర్యంగా ఉంటుంది హైదరాబాదుకు వచ్చిన తరువాత, ఇక్కడ expenditure చాలి హెచ్చుగా ఉన్నది వారు చాలా కష్టాలలో, చిక్కులలో ఉన్నారు నేను ఎరుగుదును మరకపేటనుంచి 2½, 3 మైళ్ళు ప్రతివారు తెల్లవారి నడిచిరావడం, అక్కడ తినడానికి తిండిలేక చాలా కష్టపడుతూ ఉండడం నాకు తెలుసు అలాంటి పరిస్థితులలో వారి బిడ్డలకు వౌప్వల facilities ఇప్పించినట్లయితే బాగుంటుంది అలాగే చిన్నచిన్న ఉద్యోగాలలో ఉన్నటువంటి వారు, సుమారు 3, 4 colonies లో ఉన్నారు వాళ్ళు సాయంత్రం పాఠశాలలు పెట్టాలని కోరుతున్నాను ఆ విధంగా చేసినట్లయితే వారికి చదువు రావడానికి, ఆఫీసులలో files అందివ్వడానికి సౌలభ్యం కలుగుతుందని నేను తెలియజేస్తున్నాను

దానితోపాటే cycle allowance ఇస్తున్నారు ఈ హైదరాబాదు పట్టణములో ప్రభుత్వోద్యోగులు తమ ఇళ్ళనుంచి ఆఫీసులకు రావాలంటే

చాలా దూరమునుంచి రావలసియున్నది ఆఫీసులకు సకాలములో చేరటానికి cycle అనేది ఎంతో ఉపయోగముగ ఉంటుంది ఏ కొద్దిమందికో cycles ఇచ్చి తక్కినవారికి ఇవ్వకుండా ఉండడము జరుగుతున్నది ముఖ్యంగా peons కు జీతాలు చాలా తక్కువ వారు ఒక్కొక్కప్పుడు నడిచికూడ రావలసి ఉంటున్నది అందువల్ల staff లో ప్రతివారికి cycle allowance అనేది ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను తరువాత Bus passes విషయము ఉన్నది ఉద్యోగస్థులందరికీ ఇచ్చినట్లుగా Bus pass concessions peons కు కూడా ఇవ్వాలి ఒక category వారికి Bus pass concessions ఇవ్వడము మరొక category వారికి ఇవ్వకపోవడము అన్యాయమంటున్నాను IV grade staff దూరమునుంచి రావసరము లేకుండా ఆఫీసులకు సమీపములోనే వారికి ఏ చిన్నచిన్న గుడిసెలాంటి ఇళ్లు కట్టించి ఇస్తే వారికి ఆఫీసులు అందు బాటులో ఉంటాయి, ఆఫీసుకు త్వరలో రావటానికి వీలు అవుతుంది ఇప్పుడు జరిగేది చూస్తే వారు ఉదయమునే బయలుదేరి ఏ నాలుగు అయిదు మైళ్ళు నడిచి ఆఫీసులకు చేరుకుంటున్నారు వారికికూడ Bus pass concessions ఇవ్వాలని అర్థిస్తున్నాను

*శ్రీ ఎ ఎదుకునాయుడు (సాలార్ - జనరల్) అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రతిపాదించిన ఈ డిమాండును నేను బలవరుస్తూ కొన్ని ముఖ్యమైన విషయములు వారిదృష్టికి తేదలచుకున్నాను ప్రభుత్వంయొక్క యంత్రాంగము మీద కోట్లకొలది డబ్బు ఖర్చుచేస్తూ, నడుపుతున్నారు ప్రభుత్వోద్యోగస్థులకు అనేక సదుపాయములు కూడ చేస్తున్నారు గత రెండుమూడు సంవత్సరముల నుంచి Survey and Settlement జరుగుతున్నదేకాని, అది సరిగా జరగడము లేదు సర్వే చేసేటప్పుడు సర్వేవారు వీరిభూమి వారికి, వారిభూమి వీరికి మార్పుతూ, సరిగా అయిదు ఎకరములు ఉంటే, అంతకంటే ఎక్కువగ ఉన్నట్లు, లేక తక్కువగ ఉన్నట్లు రాళ్ళు పాతడములో అవకతవకలు చేస్తున్నారు సర్వేస్త్రీకూడ రైతులవద్దనుంచే వసూలు చేస్తున్నారు, ఒకరివట్టా ఇంకొకరి పేర మార్పడముకూడ జరుగుతున్నది దీనినుంచి రైతులు అమాయకులు, చదువు రానివారుగ ఉన్నవారికి అనేక ఇబ్బందులు జరుగుతున్నవి కొన్నికొన్ని కేసులలో Assistant Settlement Officer వద్దకు, Settlement Officer వద్దకు appeal కు పోవలసిన పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నవి ఖర్చులు భరించలేక రైతులు ఎన్నో విధములుగ నష్టపడుతున్నారు సర్వే సెటిల్ మెంటు సరిగా జరిగేటట్లు ప్రభుత్వము చూడవలెనని మనవి చేస్తున్నాను Survey and Settlement సరిగా జరిగేటట్లు తహశీలుదార్లకో, Revenue Divisional

Officers కో check చేసి, సరిదిద్దటానికి అధికారము ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇటీవల శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఒక Mobile Van ఒకటి ఏర్పాటుచేశారు దానికి staff ను కూడ నియమించారు. Mobile staff కు కూడ ఇతర ఉద్యోగస్థులకు ఇచ్చినట్లుగా T A లు, D A లు ఇవ్వడములేదు. Mobile Van ఏర్పాటుచేసి సుమారు 2½ సంవత్సరములు అయినను, వారికి T A లు గాని, D A లు గాని, ఇవ్వలేదు. ప్రభుత్వము ఈ విషయమును గురించి దర్యాప్తు చేయించి, వారికి అవి ఇచ్చేటట్లు చూడాలని అంటున్నాను. T A లు, D A లు ఇవ్వలేదని ప్రభుత్వానికి వ్రాస్తే, వారు దానినిగురించి D M O కు వ్రాయడము, దానిమీద వారు Medical officer కు వ్రాయడము, వారు మరల ఏదో వ్రాయడము జరిగినందువల్ల, కాలయాపన చేస్తున్నారు. ఇలాంటి ఇబ్బందులు కాలయాపన జరగకుండా, ఏదోఒక లెవెల్ లో వారికి T A లు D A లు settle చేసి, త్వరలో ఇచ్చేటట్లు చూడమని కోరుతున్నాను. తరువాత village officers విషయములో ఈనాడు ప్రక్కల సందర్భములో ఒక ప్రస్తావనవచ్చింది. వారికి hereditary right తీసివేసినట్లు Supreme Court వారు తీర్పుఇచ్చారు. ప్రభుత్వానికివచ్చే ఆదాయము అంతా, Village Officers వ్రాసే లెక్కల మూలంగానే వస్తున్నదని ప్రభుత్వము గుర్తించగలుగు తున్నదనుకుంటాను. అనలువారికి ఇచ్చేజీతాలేకాదీ Village Officers గ్రామాలలో ఉన్న భోగట్టా అంతా సరిగాను, సక్రమపద్ధతిలో ఇస్తేనేగాని, ప్రభుత్వపరిపాలన నడవదు. వారికి ఇచ్చే జీతాలు రూ. 19, 20, 25 దాకానే ఉంటున్నది. ఇంతతక్కువ జీతాలతో వారు కాలము ఎట్లా గడుపుతున్నారనేది ప్రభుత్వము గుర్తించాలి. అలాంటి పరిస్థితులలో వారికి వారసత్వపు హక్కులు తీసివేయడము అంటే, వారికి మరొక విధముగా ఆదాయము చూపించాలి. వారికి Lower Division గుమాస్తాలకు ఇచ్చేజీతము ఇవ్వమని అంటే, మన రెవిన్యూమంత్రిగారు, అవిధముగ ఇచ్చేటట్లయితే, ప్రభుత్వానికివచ్చే ఆదాయమే చాలదని అన్నారు. వారసత్వపు హక్కులు ఉండడమువల్లనే, వారికి విడ్డవిడ్డ తరాన ఈ ఉద్యోగము గ్రామాలలో ఉండి చేయవలెననే ఆసక్తితో చేయడము జరుగుతున్నది. వారసత్వపు హక్కుల విషయములో Indian Constitution లో ఏదో defect ఉన్నదన్నారు. వారికి వారసత్వపు హక్కులు తీసివేస్తే వారికి కొంత compensation అయినా ఇవ్వాలి. ఏదో ఇవ్వము అంటే, వారు ఎట్లా పని చేయగలుగుతారు అనేదికూడ ఆలోచించాలి. వారసత్వపు హక్కులు ఉన్నవి గనుక ఇంతవరకు ఏళ్ళతరబడి గ్రామాలలెక్కలు interest తీసుకుని పని చేస్తున్నారు. కాబట్టి Village Officers కు జీతాలు పెంచకపోతే, వారసత్వపు

హక్కులు అయినా నిలిపేటట్లు Constitution amend చేయటానికి పూను
కోవాల్సి ప్రభుత్వాన్ని అర్థిస్తూ ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను

*శ్రీ కె ఎల్ నరసింహారావు (ఎల్లందు - జనరల్) అధ్యక్షా, ముఖ్య
మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన Heads of States Demand మీద చర్చలు జరుగు
తున్నవి ఈ సందర్భములో నేను కొన్ని ముఖ్యమైన విషయములు వారిదృష్టికి
తేవలసి యున్నది గనుక మాట్లాడుతున్నాను Tenancy Act సందర్భములో
74 వ సెక్షనుక్రింద ప్రభుత్వానికి నోటీసులు ఇచ్చినప్పుడు రెవెన్యూమంత్రిగారు
తన అభిప్రాయాలను వ్యక్తపరిచారు High Court వారు Tenancy Act చెల్ల
దని చెప్పిన కారణంగా, కౌలుదార్లను భూమినుంచి తొలగిస్తారేమోనని భయ
పడుతున్నారని అంటే, కలెక్టర్లకు, డిప్యూటీ కలెక్టర్లకు, పోలీసువారికి కౌలు
దార్లను తొలగించకుండా తగినబందోబస్తు ఏర్పాటుచేశామని అన్నారు ఒక్కరు
కూడ భూమినుంచి తొలగింపబడరు, సందేహం అక్కరలేదని అన్నారు High
Court వారి తీరు 16 వ తేదీన వచ్చింది మరునాడే 17, 18 తేదీలలోనే భూభా
మందులు వెళ్ళి కౌలుదార్లపైన పడి, మీరు భూమి విడిచిపెట్టుతారా లేకపోతే
మాక్కుటు రేటుకు మీరు భూములు కొనుక్కుంటారా అని వత్తిడిచేయ నారం
భించారు మంత్రిగారు తగిన కట్టుదిట్టములు చేస్తూ ఉత్తరువులు పంపించా
మంటే, ఉత్తరువులు అంతలోగా ఎట్లా వెళ్ళగలిగినవి అని అడుగుతున్నాను
ఒకసారి High Court వారు తీర్పు చెప్పారు అనగానే, ఆ యాక్టును amend
చేసే వరకు, ఎన్ని బందోబస్తులు చేసినను ప్రయోజనము ఉండదని మాత్రము
చెప్పక తప్పుడు అందువల్ల కౌలుదార్లను తొలగించకుండుటకుగాను Act ను
amend చేసేవరకైనా ఒక Ordinance ను వెంటనే issue చేయటానికి మంత్రి
గారు ప్రయత్నించాలి Ordinance Pass చేసిన మీదట బందోబస్తు ఉత్తరు
వులు పనిచేస్తాయి కాని, Ordinance లేకుండా అవి పనిచేయవు ఆ విధ
ముగ చేయకపోతే మాత్రము తెలంగాణాలో తప్పుకుండా అల్లకల్లోలము
జరుగుతుందని హెచ్చరిక చేస్తున్నాను ఇంకొక విషయం కూడా ఉన్నది ఇది
వరకు హైదరాబాదు ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు తాలూకా కమిషన్సు అని ఏర్పాటు
చేశారు ఏ కౌలుదారు అయినా Tenancy Act క్రింద తను కౌలుదారు అని
register లో వ్రాయలేదని పిటిషను పెట్టుకుంటే, వెంటనే ఆ కమిషను
అతను కౌలుదారు అని declare చేసేవారు అయితే High Court వారు
చెప్పినదేమిటంటే చట్టము ద్వారా ప్రభుత్వము ఏదైనా ఒక authority ని
ఏర్పాటుచేయవచ్చునని అన్నారు. దానిని బట్టి ప్రభుత్వము ఎవరినైనా ఒక
officer ను వేస్తే, ఆయన ఉద్యోగి అనిపించుకుంటాడుగాని, ప్రయివేటు వ్యక్తు

అతో కూడిన ఒక కమిటీని వేసినను, అది ప్రయోజనములేదు ప్రయివేటు వ్యక్తులతో కమిటీని వేయటానికి ప్రభుత్వానికి అధికారములేదు అందువల్ల Tenancy Commission అనిగాని, మరొకవిధమైన Commission అనిగాని ఏవైనా ఏర్పాటుచేయటానికి అవి చట్ట సమ్మతముగ చేయమని కోరుతున్నాను తరువాత లావునీ భూముల సమస్య ఒకటి ఉన్నది ఈ సమస్య వచ్చినప్పుడు అయిదు ఎకరాలు, 2½ ఎకరాలు అని ఏవైతే నిర్ణయించారో దానిని గీటు రాయిగా పెట్టుకుని పోతాము అంటున్నారు అవిధముగచేస్తే మాకేమీ అభ్యంతరములేదు ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను భూరుగంపాడు తాలూకాలో సింగి రెడ్డివల్లి అనే గ్రామమునకు నేను ఇటీవల వెళ్ళినాను అక్కడ దరిదాపు నూరు కుటుంబాలదాకా కోయలు, హరిజనులు, వెనుకబడిన జాతులవారు ప్రభుత్వం పోరంబోకులు occupy చేసుకుని అయిదారు ఏళ్లుగా సేద్యము చేసుకుని బ్రతుకుతున్నారు ఆ విధముగ చేసుకుంటూంటే, 1958 లోవలనే పట్వారీ, గిర్దావరు వెళ్ళి ఒక్కొక్కరికి అయిదు, ఆరుఎకరాలు భూమికి పట్టాలు ఇవ్వమని form prepare చేసి పంపించారు కాని ఆనాడు ఉన్న కలెక్టరుకు వారిమీద దయ ఎందువల్ల కలుగలేదో కాని, పట్టాలకోసము పంపించిన కాగితాలను ఒక మూలవేసేసి, ఎవరో భూములు అంటే తెలియని, సేద్యము అంటే ఎరుగని వారికి 14 మందికి తల ఒక 38 ఎకరములకు తగ్గకుండా, నలభై ఎకరాలకు మించకుండా పట్టాలు ఇచ్చారు అయితే యాక్టులో ఒక సెక్షను ఉండడమువల్ల దానిని అప్పట్లో వాయిదా వేశారు మరొక విషయము జరిగింది ఏమిటంటే, భూరుగంపాడు గ్రామానికి చెందిన వంచాయతీ అధ్యక్షుడుగా వున్న జక్కం చిన వెంకయ్య అనే ఆయన ఉన్నాడు ఆయన పేర ఒక 15 ఎకరములు ముగ్గురు కొడుకులువుంటే ముగ్గురుకీ తలా ఒక 15 ఎకరములు వ్రాయించుకొని పట్టాలు పుట్టించుకోవడము జరిగింది ఆ భూముల మీద అదివరకే అయిదారు సంవత్సరములుగా కోయలు, హరిజనులు, వెనుకబడిన జాతులు భూములు బాగుచేసుకొని సేద్యము చేసుకుంటూ ఉన్నారు వారికి పట్టాలు వచ్చినవి అనగానే, పిళ్ళవెళ్ళి వాళ్ళను భూములనుంచి వెళ్ళి పోతారా లేదా, లేకపోతే మా వెనుక ఉన్న సైన్యమును ఉపయోగించ మంటారా అని బెదిరించడము జరిగింది కాబట్టి ఈ విధముగా అక్రమంగా పట్టాలు పుట్టించుకున్న వారి విషయములో enquiry చేయించి, ఆ పట్టాలను రద్దుచేయడము కాకుండా, ఎక్కడెక్కడ అయితే పేదవాళ్ళు సేద్యము చేస్తున్నారో, వారికే పట్టాలు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను మణుగూరు వంచాయతీ వ్యవహారం ఉన్నది 17 వ ఏప్రిల్ వరకు అక్కడ వంచాయతీ అధ్యక్షుని ఎన్నికలు జరిగాయి రామయ్య అనే ఆయన యునానిమున్ గా

పంచాయితీ అధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకోబడినాడు కాని తహశీల్దారుగారు ఆ మణుగూరు భూస్వామియందున్న దయవల్లనో, ఏ కారణంవల్లనో, ఆయన ఎన్నిక అయినట్లు డిక్లార్ చేయలేదు గవర్నమెంటు యిక్కడనుంచి రిపోర్టు అడిగితే ఆయనే యునానిమస్ గా ఎలెక్టు అయినాడు అని ప్రాస్తారు కాని ఎన్నిక అయిన వెంటనే అయిదారురోజులలో డిక్లార్ చేయాలని చట్టములో ఉన్నప్పుడు యివాల్చివరకు ఆయన అధ్యక్షుడుగా declare చేయబడలేదు అందువల్ల ఆ భూస్వామి తను అధ్యక్షుడుగా రావాలనే ఉద్దేశంతో, అక్కడ ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నికయిన వ్యక్తిని చంపించటానికికూడ ప్రయత్నం జరిగింది మార్చి 10 వ తేదీన తన యొక్క మురాను వెంటబెట్టుకుపోయి ఆ అధ్యక్షుణ్ణి మా తాలూకు ఆర్గనైజ్డ్ లిక్వికాంతయ్యను నిర్బంధంగా వట్టుకొని తీసుకొని పోవటం, కొండాయగూడెంలో దాచి పెట్టడం అక్కడ చంపటానికి ప్లాన్ వేయటం జరిగింది కాని అది అక్కడ ప్రజలకు తెలిసిపోయింది కాబట్టి వారిని చంపితే తప్పనిసరిగా జైలుకు పోవలసివస్తుందనే భయంతో, వారిని పోలీసుకు వప్ప జెప్పటంజరిగింది ఇట్లాంటి దౌర్జన్యాలు అక్కడ విచలించిడిగా జరుగుతున్నాయి. మొన్న 28 వ తేదీన నేను న్యాయముగా ఆగ్రామములో ఉన్నాను అప్పుడు గాలి చాటుగా ఆ గ్రామాన్ని తగలపెట్టాలనే ఉద్దేశంతో ప్రయత్నించారు అక్కడ circumstantial evidence చూస్తే తప్పకుండా కనపడింది ఆ ఊరిని తగల పెట్టాలనే ఉద్దేశముతో మొగిలో ఉన్న ఒక యింటికి నిప్పుపెట్టటము, ఆ నిప్పును ఆర్పటానికి ప్రయత్నం చేస్తుంటే ఆర్పకుండా ఆ జనాన్ని దెబ్బలు కొట్టడము కూడ జరిగింది అందువల్ల యీ వ్యవహారాలలో లోకల్ పోలీసులకు తమ స్వంత పోలీసులుగా సృష్టించుకొని ఆ ఖరగంపాడు తాలూకాలో భూస్వాముల వ్యవహారాలు నిర్వహించటానికి చేసే ప్రయత్నము ప్రభుత్వము అరికట్ట నట్లయితే చాల తీవ్రమైన పరిణామాలు ఏర్పడి చాల దూరము వెళ్ళే ప్రమాదం ఉన్నది ఆ విషయంలో ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను

కామేవల్లిలో కాంగ్రెసు కార్యకర్తగా ఆత్కారి కంట్రాక్టరు ఉన్నాడు ఆయన చేస్తున్న ఘనకార్యము ఏమంటే ఈతలు, కాళ్ళు నెంబర్లు లేకుండా గీయించటం జరుగుతోంది మేము యిక్కడ రెవిన్యూతోర్డు రెండవ మెంబరుకు రిప్రెజెంటే చేశాము ఆయన ప్రత్యేకంగా ఆఫీసరును యిక్కడనుంచి పంపారు 100 కాచిచెట్లకు నెంబరు లేకుండా గీయిస్తున్నాడని, 50 యాతచెట్లను గీసికొనటమే కాకుండా వాటిని నరికించాడని స్పష్టముగా ఋజువు చేశాము అక్కడ లోకల్ సూపరింటెండెంట్ యిద్దరు అధికారము వట్టుకొని దానిని కాన్సిల్ చేయించాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు, అంతేకాకుండా అట్లా ప్రభుత్వ ధనాన్ని

వారు దుర్వినియోగం చేస్తున్నారని, ప్రభుత్వానికి, దేశానికి నష్టం చేస్తున్నారని ఎవరైతే ఇక్కడ represent చేశారో అతని ఇంటిమీదికి దాడికిపోయి దెబ్బలు కొట్టుటకు ప్రయత్నించటం, అతనిమీద తప్పుడు కేసులు రిజిస్టరు చేయిస్తుంటే వారిని ప్రతినిత్యం ఏడ్పించటానికి ప్రయత్నం చేయటం జరుగుతోంది నేను అడ్డర్న మెంట్ మోషన్ మూవ్ చేసినప్పుడు చీఫ్ మినిస్టరుగారు బయ్యవరం కేసు గురించి చెప్పారు వెంకటయ్య అనే అతనిని హత్య చేయటానికి అక్కడ ప్రయత్నం చేస్తే, ఇక్కడ చెప్పటం అతనిని చాల స్వల్ప గాయాలు తగిలాయనే రీతిగా చెప్పారు స్వల్పగాయాలు అని డాక్టరు సర్టిఫికేట్ యిచ్చినట్లు చెప్పారు మేము అక్కడికి పోయి కనుక్కొంటే మమ్మల్ని అడిగినవారే లేరు, మేము ఇచ్చింది లేదు అనే స్వరూపంలో డాక్టరు చెప్పటం జరుగుతోంది జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షుడు వెంగళరావుగారు కాంగ్రెసు కార్యకర్తలకు ఒకటే చెబుతున్నాడు “గ్రామాలలోకి పోయి కమ్యూనిస్టులను చేతనైతే తన్నిరండి, లేకపోతే తన్నులు తినిరండి మీరు తన్ని వస్తే మీమీద కేసు లేకుండా చూసే బాధ్యత నాది, తన్నులు తినివస్తే వారిని సంవత్సరాలకొలిది తైలుకు పంపించే బాధ్యత నాది, ఈ రెండు లేకుండా నా వద్దకు వస్తే మీ మొఖం చూడను” అని చెప్పటం, sincere కార్యకర్తలు వెనక్కు పోవటం జరిగింది వైరా ప్రక్కన ఒక గ్రామంలో మావాళ్ళను కాంగ్రెసువారు దెబ్బలు కొట్టారు కాని మేము పెటిషన్లు పెట్టితే పోలీసు ఉద్యోగులు ఆ విషయం ఖాతరే చేయరు కాని అక్కడ కాంగ్రెసువారు ఏదైనా తప్పుడు పెటిషన్లు పెట్టితే వాటిమీద ఎంక్వైరీస్, అరెస్టు చేయటం, కేసులు పెట్టి 50, 60 మైళ్ళ దూరములో ఉన్న కోర్టు చుట్టూ తివ్వడం, అంతే కాకుండా 151 సెక్షన్ క్రిందవారు వైరాలతోనే ఉండాలి, ఆ గ్రామం పోవద్ద అనే రీతిగా నిర్బంధించటం జరుగుతోంది మా జిల్లాలో రాజకీయ పక్షపాతంతో రాజకీయ కార్యకర్తలను చంపించటం కొరకు, ఇబ్బందులు పెట్టటం కొరకు ప్రయత్నించడం జరుగుతోంది ఆ డిస్ట్రిక్టు ఆఫీసర్లకుడ కాంగ్రెసు తాళేదారులుగా ప్రవర్తిస్తున్నారా అనే అనుమానం కలిగేరీతిగా ఉంటోంది అక్కడి ప్రజలకు రక్షణ లేకుండా పోతోంది దానిని సరిదిద్దకపోతే అక్కడ వచ్చే దుష్పరిణామాలకు ఈ మంత్రివర్గమే బాధ్యత వహించవలసి వస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను

*శ్రీ ఇ అయ్యప్పరెడ్డి (నందికొట్టూర్-జనరల్) అధ్యక్షా! ఈ Administration of Justice పద్ధతును బలపరుస్తూ కొన్నివిషయాలు మనవి చేయదలచాను ఈ సభలో ప్రభుత్వానికి చాల ఆదాయం ఉన్నది నాకు తెలిసినంత వరకు, యీ శాఖ నిర్వహణకు అయ్యే ఖర్చుపోగా, మూడుకోట్ల రూపాయలు

ప్రభుత్వానికి అదనంగా మిగులుతోందని అనుకొంటున్నాను మనం ఎన్నో ఘాటరీస్, ప్రాజెక్టు నిర్మిస్తున్నాము గాని కోర్టుల ఎక్కువ అభివృద్ధి చేస్తే deficit తీరుతుందనే భావన అప్పుడప్పుడూ కలుగుతూంటూంది కోర్టుఫీజ్ ఆక్ట్ ఆంధ్రలో సంస్కరించాము, దీనికి తెలంగాణంలోకి కూడ అనువర్తించ జేశాము

వది సంవత్సరాలక్రితం బియ్యం, పాలు, నెయ్యి మొదలైనవి లభ్యమైన ధరలు, నేడు ఆకాశానికి అంటిపోతున్నవి ఈ నాడు న్యాయస్థానాలలో న్యాయంకూడ అదే నిష్పత్తిలో పెరుగుచుండుట సముచితం అనే ఉద్దేశంతో కోర్టుఫీజ్ ఆక్టు సంస్కరించారు- సామాన్య పౌరునికి న్యాయం లభించాలంటే చాల కష్టపడి తన అస్తిలో మూడింట భాగాన్ని ఖర్చుపెట్టుకొంటేనేగాని కింద కోర్టులో దక్కించుకోలేడు ఇంత ఆదాయం కోర్టునుంచి వస్తున్నప్పటికీ వాటి పరిస్థితి సరిగా లేదని చెప్పవలసి వస్తున్నందుకు విచారముగా యున్నది ముఖ్యంగా తెలంగాణా ప్రాంతంలో కొన్ని జిల్లా కోర్టులలో అది కోర్టు హాలా, కాదా, అనే సందేహానికి దారితీసేట్లు ఉన్నవి ఆంధ్రప్రాంతంలో సబ్-మేజిస్ట్రేటు కోర్టు మున్సిఫ్ కోర్టులో శ్రేతాయుగంలో తయారుచేసిన కుర్చీలు, బల్బులున్నవి వాటిక్రింద ఎలాంటి ఫర్నిచరు కేటాయించటం జరగలేదు అసెంబ్లీలో ప్రశ్న వేసి పళ్ళిమ గోదావరి సబ్-మేజిస్ట్రేట్ కోర్టునుంచి నికరాదాయం - ఎంత వచ్చిందని అడిగితే చెండు సంవత్సరములక్రిందట కొన్ని లక్షలు అని చెప్పారు అయితే ఆ కోర్టులో లాయర్లు కూర్చోనేందుకు కూడ స్థలంలేదు ప్రొద్దున ఎక్కోలేగారు చెబుతూ హైకోర్టులో అడ్వకేట్లుకు యూరినల్ లేదన్నారు, పెద్దపెద్ద అడ్వకేట్లు—గొప్ప వేసుకొని యున్నవారు—రోడ్డుపైన small calls of nature answer చేయవలసిన దురదృష్టపరిస్థితి ఏర్పడిందని, వారు చెప్పారు అది నా స్వామభవంలోకూడ తెలుసునని అంగీకరించాను Administration of justice నుంచి ఎన్నికోట్లు నికరాదాయం వస్తున్నా, ఈ శాఖకు మాత్రం justice జరుగుటలేదని చెప్పక తప్పదు ఇప్పటికైనా మున్సిఫ్ కోర్టుకు తగిన బార్-రూము ఫర్నిచరు, చిన్నచిన్న conveniences—యూరినల్స్ మొదలైనవి provide చేయుటకు కొన్ని లక్షలు కేటాయించి నందువల్ల మునిగిపోయేది లేదని విన్నవిస్తున్నాను

Subordinate judicial officersయొక్క వేతనాలగురించి చెప్పవలసి యున్నది మన కాన్స్టిట్యూషన్ లో judiciary అనేది ప్రత్యేకమైన నిర్దుష్టమైన భాగము దీనియొక్క నిర్దుష్టతపైన, స్వచ్ఛతపైన దేశముయొక్క అభివృద్ధి, మనం అనుకొన్న సిద్ధాంతాల ఆచరణ ఆధారపడి యున్నది అలాంటి

వృద్ధుల Administration of Justice perfect గా, pure గా ఉండుటకు, ఆ శాఖలో recruit చేస్తున్న ఆఫీసర్లకు తగిన జీవనోపాధి కల్పిస్తున్నామా, లేదా, అనేది ఆలోచించవలసియున్నది Sub-Magistrates కు, District Munsiffs కు ఇప్పుడు ఇస్తున్న వేతనం రు 200, 800 లేక 900-500 వరకు ఉంటున్నది ఈ రోజులలో పోడాపాపు, కిల్లీపాపు నడుపుకునే సాధారణ వ్యాపారస్తుడుకూడ రు 800-500 సంపాదించుకొంటున్నారు అలాంటప్పుడు B A, B L, రెండు పట్టాలు పుచ్చుకొని ఆరేడు సంవత్సరాలు న్యాయస్థానాలలో పాటుపడిన వ్యక్తి మున్సిఫ్ గా రిక్రూట్ అయితే రు 900 లతో జీవనోపాధి గడుపుకోవాలంటే ఎంత నికృష్ట పరిస్థితిగా ఉంటుందో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను అంతేకాకుండా జిల్లా జడ్జెస్ కు ఇస్తున్న వేతనాలుకూడ పెంపుచేయవలసిన అగత్యం లేకపోలేదు ఎందుకంటే ఇతర శాఖలలో పోల్చి చూచినప్పుడు Administration of Justice యొక్క ప్రాముఖ్యత మనం గమనించక తప్పదు

General Administration గురించి చూచినప్పుడు, ఇటీవల ప్రభుత్వం వారు Anti-corruption Department ను ఏర్పాటు చేశారు, చాలా సంతోషం, అందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను ప్రభుత్వం, కరప్షన్ ఉన్నదని గుర్తించటం మొదటిది, అది కళ్ళకు కనపడేంత రూపాన్ని పొంది యున్నదని గుర్తించటం రెండవది, దీనిని ఎట్లాగయినా అదుపులో పెట్టుట అవసరమని ప్రత్యేకంగా ఒక డిపార్టుమెంటును ఏర్పాటు చేయాలని గుర్తించటం మూడవది ఈ విధంగా గుర్తించినందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను “కరప్షన్” అన్నదానికి నిర్వచనం ఇంతవరకు చేయబడలేదు కరప్షన్ అన్నదానికి పోజిటివ్ నెగటివ్ పున్నది పోజిటివ్ అంటే—అంచం ఇచ్చినపుడు పని చేయటం నెగటివ్ అంటే—అంచం ఇవ్వకపోవడంవల్ల పని జరగకుండాపోవటం. 1958 వ సంవత్సరములో గవర్నర్ శ్రీ త్రివేదిగారు తమ ఎడ్రస్ లో నంద్యాల నందికొట్కూరు రోడ్ చాలా ప్రాముఖ్యమైన రోడ్ అని, దాని కన్స్ట్రక్షన్ కు రి లక్షలు కాంక్షన్ చేశామని చెప్పారు అది కాంక్షన్ అయి ఐదు సంవత్సరములైనా, ఇంతవరకు కన్స్ట్రక్షన్ చేయబడలేదు ఆ రోడ్ యొక్క పరిస్థితి విచిత్ర రూపంగా ఉంది ఒక సంవత్సరం కొన్నిచోట్ల రోడ్ వేస్తారు ఆ ప్రాంతంలో మాత్రమే రోడ్ కనిపిస్తుంది, మిగతా ప్రాంతాల్లో రోడ్ కనిపించదు, మరుచటి సంవత్సరం యీ సంవత్సరం కనుపించిన ప్రాంతంలో రోడ్ మాయమవుతుంది, మరుచటి సంవత్సరం ఇంకో ప్రాంతంలో రోడ్ వేస్తారు అక్కడ రోడ్ కనిపిస్తుంది ఇక—అక్కడున్న కల్వర్ట్స్, బ్రిడ్జిలు పుట్టక గిట్టినాయో, గిట్టి పుట్టి

నాయో ఎవరికి తెలియదు ఈరోడ్ పరిస్థితిచూసి ఇటీవల ఒకమిత్రుడు అన్నాడు—కళా పూర్ణోదయంయొక్క కృతికర్త అయినటువంటి సంద్యాల సంస్థానాధీశ్వరులైనటువంటి వారిపట్లం అది అక్కడ రోడ్ కూడా లేకపోతే బాగుండదని అప్పుడు గోపాలరెడ్డిగారికి నచ్చతెప్ప గలిగినాము, కాని ఆరోడ్ ఎట్లా ఉన్నదంటే—కృంగార వై పథంలో శ్రీనాథుడు స్త్రీనిగురించి వర్ణిస్తూ ఇలా చెప్పినాడు ఆమెయొక్క నడుము ఉన్నదా, లేదా, అని సందేహము కలిగేంత సన్నగా ఉన్నదని చెప్పేదానికి “అస్తీ, నాస్తీ, విచికిత్సాపేతు శాతోదరి” అన్నాడు ఆమె నడుము ఎంత సన్నగా ఉన్నదంటే—అస్తీ ఉన్నదని కొందరు, నాస్తీలేదని కొందరు—ఈవిధంగా తర్జనభర్జనలకు దారితీసేటంత పేతువాదానికి దారితీసేటంత—సన్నగా ఉన్నదని చెప్పాడు మారోడ్ పరిస్థితి కూడ అదేవిధముగా ఉన్నది ఈ దురదృష్టము అన్ని నియోజకవర్గాలకు పట్టకుండా ఒక్క మా నియోజకవర్గమునకే పట్టినందుకుమాత్రం విచారిస్తున్నాము

***Sri B. V. Subba Reddy (Koilkuntla)** Madam Chairman, since the budget session began last month, various hon Members of this House have dwelt upon various activities of the Government and its administration, but I am afraid almost all the hon. Members have forgotten to refer to one aspect of the Government administration, viz, the Jail administration and I would like to refer to this aspect of the problem in the course of my speech.

As a lawyer practising on the criminal side for the last about 30 years and most of us having the good fortune or the misfortune to go to jail in the country's struggle for freedom, we are all aware of the miserable conditions that the convicts in the jails and the long-standing corrupt practices which are prevalent in the jails. According to the rules which are in force in Andhra, the convicts are not permitted to smoke or to supplement their diet, but according to the rules in force in Telangana, the convicts in Telangana jails are not only permitted to smoke but are also permitted to supplement their diet, having money in their account. Now Sir, so far as the conditions in Telangana are concerned, the convicts here are treated like human-beings and the ordinary necessities of life—I do not speak of luxuries because convicts cannot think of any luxuries at all—are allowed to them. According to the present conditions which are obtaining in society, most

people can get on without food for a number of days and many cannot get on even for an hour without a cup of coffee or tea or a Charminar cigarette over it. What I submit is that it is practically becoming a necessity and almost a habit with almost all people and if they are not provided with these things, they become restless and also restive. So far as the jails in Andhra are concerned, they are not provided with these facilities at all. These rules have been in force for the last 30 or 40 years and I believe the conditions in the jails in Andhra are not in any way better than the conditions which prevail in the pre-Independence days except that they are provided with a little butter-milk. There were days—most of us know—when C Class prisoners cannot take their food without closing their eyes and also their noses because they had to take food the colour of which used to be repulsive and repugnant but there used to be not only germs but worms with the result that we used to close our noses and eyes and take the food. Even to day the conditions are not any way better. If the convicts in Telangana jails are permitted to smoke and supplement their diet, I cannot see any reason why the same facilities should not be provided to the convicts in Andhra. I am not pleading for a moment that all the jails should be converted into holiday-resorts, but I am only pleading that the same facilities which are provided in Telangana jails may be extended to the convicts in Andhra jails. Even the under-trial prisoners, particularly murder case prisoners who are to remain for months together in the jails are not provided with the facilities with the result that those under-trial prisoners who are accustomed to smoking and coffee-drinking were asked to remain for about 3 months and 5 months and they were not granted bail. These people are giving the police guards Rs. 20, Rs. 30 or Rs. 40 per day just to permit them to smoke and for permitting them a cup of coffee. This practice has been in existence from a long time and I am sure that this will receive the attention of the Government who I believe will certainly bring about the necessary reform and make the jail rules in Telangana as well as in Andhra uniform. Thank you.

*శ్రీ సంజురి శ్రీనివాసరావు (తాడేపల్లిగూడెం - రిజర్వర్) అధ్యక్షా, ఈ జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ డిమాండ్ ను హృదయపూర్వకంగా ఐలవరుస్తూ, కొన్ని సూచనలను మంత్రిగారికి తమద్వారా అందజేస్తున్నాను ప్రతి సూచనను వారు చక్కగా వీక్షించి, సరైన సమాధానం చెబుతారని ఆశిస్తున్నాను చారిటీ రిగిస్ట్రేషన్ ఎట్ చోమ్—అని చెప్పారు మన హవుస్ లో స్పీకర్ గారు, డిప్యూటీ స్పీకర్ గారు ఉన్నారు చీఫ్ మినిస్టర్ గారు ఉన్నారు డిప్యూటీ చీఫ్ మినిస్టర్ గారు ఉన్నారు మనకు కలెక్టర్ గారు ఉన్నారు, డిప్యూటీ కలెక్టర్ గారు ఉన్నారు, డిడర్ గారు ఉన్నారు, డిప్యూటీ డిడర్ గారు ఉన్నారు కమిషనర్ గారు ఉన్నారు, డిప్యూటీ కమిషనర్ గారు ఉన్నారు, అయితే డిప్యూటీ మినిస్టర్స్ మాత్రం ఎందుకు లేకుండాపోవాలని అడుగుతున్నాను వాళ్ళు ఏమి పాపం చేశారని అడుగుతున్నాను డిప్యూటీ మినిస్టర్స్ ను ఏర్పాటుచేస్తే—ఇప్పుడున్న యీ గలాటా అంతా పోతుంది, ఈ తగాదాలు పోతాయి ఫ్రంట్, బేక్ ఎప్రైటింగ్—యీ డిప్యూటీ మినిస్టర్స్ ను ఏర్పాటుచేస్తే—మాయమైపోవటానికి స్కోప్ ఉన్నది చాలామంది త్యాగం చేసినవారు జైలుకు వెళ్ళినవారు పరిపాలన అనుభవం కలిగినవారు ఏదో ఒక సారి అయినా మంత్రి అయి, చరిత్రలో తమ్ముతాము సార్థకం చేసుకోవాలనే విధంగా యోచన చేయటంలో తప్పేమీ లేదు ఒక్కసారి ఎం ఎల్ ఏ అయి, డైరెక్ట్ గా మంత్రి అయినవారికి యీ బాధ తెలియకపోతే తెలియకపోవచ్చుగాని చాలా సంవత్సరాలుగా తియ్యని కలలుగని, త్యాగాలు చేసినవారికి ఆ కాంక్ష ఉంటుంది వారి కాంక్షను తీర్చటానికి డిప్యూటీ మినిస్టర్స్ ను చేయమని నేను చెప్పటములేదు మంత్రులెవ్వడూ విశాల అంధ్రప్రదేశ్ లో తిరుగుతూఉంటారు మాబోటి శాసనసభ్యులు వస్తే, మంత్రిగారు ఉండరు ఇక్కడ వారు తిరగటం అవసరం వారు రాష్ట్రమంతా తిరిగి శంఖుస్థాపనలు చేయాలి, ప్రారంభోత్సవాలు చేయాలి, ఏమేమో చేయాలి వారుపోయి ప్రజల కష్టాలు తెలుసుకోవాలి అలనాటి హరిశ్చంద్రుని వలె, నలుడివలె, మహారాజులువలె విచిత్రవేషాలతో ప్రజలమధ్యకు వెళ్ళి ప్రజల కష్టాలు తెలుసుకోవటం చాలా అవసరము అట్టి సమయములందు, కనీసము డిప్యూటీ మినిస్టర్స్ అయినను, ఇక్కడ యుండినచో మేము తెల్సుకొనెడి కష్ట సుఖములు వినెడి అవకాశము ఉండును ఇక—కొంతమంది నెక్రటరీలు పాత టైలు కట్టుకొని, ఇంట్రప్రూవ్ కూడ గ్రాంటుచేయరు ఇంటర్ పూవ్ వన్నెందు ఓటిగంట మధ్యమాత్రమే, తర్వాతలేదు “చౌట్ ఫల్లి చెబుపు-తొణిండ్ పిపుల్ వెయిటింగ్ - కలెక్టర్ కమింగ్ - టాకింగ్ మైనేల్స్-గ్రాంతుడ్ లాండ్” అన్నాడు ఒకడు మనవాడు! కాబట్టి మంత్రుల కోసం ఇక్కడ ఎంతో మంది నిలబడే పరిస్థితి వస్తుంది కాబట్టి డిప్యూటీ మినిస్టర్స్ ను ఏర్పాటు చేస్తే - ఎంతమంది

హృదయాపేదన తీర్చగలుగుతారో, ఎంతమంది ప్రజలయొక్క హక్కులు రక్షింపగలుగుతారో, ఎంతమంది ప్రజలకు స్వయముగా విజ్ఞాపనలు చేసుకొనుటకు అవకాశం కలుగుతుందో, ఆలోచించండి డిప్యూటీమినిస్టర్స్ పదవులు అన్ని రాష్ట్రాలలో ఉన్నవి కేంద్రప్రభుత్వంలోకూడ ఉన్నవి కేవలం ధనాభావం వల్ల డిప్యూటీమినిస్టర్స్ ను ఏర్పాటు చేయలేము అంటే - డిప్యూటీ స్పీకర్ ను తీసివేయండి డిప్యూటీ చీఫ్ మినిస్టర్ ను తీసివేయండి డిప్యూటీ కలెక్టర్ ను తీసివేయండి డిప్యూటీ కమిషనర్ ను తీసివేయండి

కాని అందరికీ వర్తించేటటువంటి న్యాయం ఎందుకు యితరసోదరులకు వర్తించకూడదు అని మనవిచేస్తున్నాను అంతేకాకుండా పరిపాలనా అనుభవం అంతా తెలుసుకొని ఒకే రోజున మంత్రి అయిపోయి అన్ని files చూసుకునే అవకాశము ఉండదు Training కూడ కొంత అవసరం ఉంటుంది లేకపోతే I agree with the Secretary అనో, I disagree with the Secretary అనో, I rejected అనో యిటువంటి short sentences తోనే files పోయేటటువంటి ప్రమాదం జరుగుతుంది ఇదేదో నేను హాస్య ధోరణిలో చెపుతున్నాను అనిగాని, రాబోయే టటువంటి Deputy Ministers list లోనా పేరుకూడ ఉంటే Press వారిని పట్టుకొని ఇటీవల అందరు మంత్రులపేర్లు paper లో వచ్చినట్లు నా పేరుకూడ వచ్చేటట్లు చేసుకుందామనే ఉద్దేశ్యంతో చెపుతున్నానని అనుకోవద్దు

“అర్థమంత్రికొరకు అట్టులు చాచుట
వ్యర్థమనుచు తోచె బుద్ధివచ్చె
మంత్రి కోరుకొనుట మర్యాద అగుగాని
అర్థమడుగు తెపుడు వ్యర్థమయ్యె”

అని నేను ఎప్పుడో నిర్ధారణ చేసుకున్నాను నీరి ఏదైనా వై ఎక్కడో మహారాష్ట్రలో వెళ్ళి తపస్సు చేసుకుంటున్నా, హిమవత్పర్యతప్రాంతములో ఉన్నా అది notice కు వస్తుంది Minister అయిపోతాడు అందుకోసము కాదు General గా administration బాగుపడవలెనంటే, Secretariat Command ఉండవలెనంటే, Secretaries, Assistant Secretaries మీద checking ఉండవలెనంటే అది ఉండాలి

స్థాంపులు పెట్టుకొని, స్వయముగా ఖర్చుపెట్టుకొని ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకు వచ్చిన కాగితాలు Secretariat లో miss అయిపోతున్నాయి ఆంధ్ర

ప్రచేక్ ఏర్పడిన తరువాత వచ్చిన ప్రతి ముఖ్యమంత్రికి నేను అనుంగు శిష్యుడనే కాని శత్రువును కాను అలాంటి వారు recommend చేసిన కాగితము సంజీవరెడ్డిగారు recommend చేసిన కాగితము సంజీవయ్యగారికి సమర్పించిన కాగితం miss అయిపోయింది శాసనసభ్యులము అక్కడ ఉండేటటువంటి, P A లను వాళ్ళను హృదయాన్ని నొప్పించకుండా సరళమయిన భాషతో సద్భావంతో వని తీసుకొనే మా కాగితాలు కూడ మిస్సింగా? అధ్యక్షా నేను ఋజువుచేస్తాను ఎప్పుడు ఏ తారీఖులో కాపాలంటే అజాతిశాకూడా మీముందు పెడతాను అది చాల విచారకరమైన విషయం ఈ శాసనసభలో కూడ అనేక మంది నన్ను గురించి ప్రస్తావన చేశారు ఎందుకో నన్ను చేముడు అనాధుడుగా పుట్టించాడు 20, 80 సంవత్సరాలు రాజకీయాలలో ఉండి, 15 సంవత్సరాల నాడు రుద్రభూమి అయినా ఉన్నది పెంటుభూమి, లేక, యిల్లులేక—స్ పెంటు స్థలం అక్రమించుకున్నాను ఇల్లు కట్టాను అనికూడ ఇక్కడ చర్చ వచ్చినది 14 15 సంవత్సరాలు అయింది చర్చకు వచ్చి రెండు సంవత్సరాలు అయింది ఇంత వరకు పట్టా యివ్వలేదు నాలాంటి, నలుగురికి వెళ్ళి నమస్కరించగలిగి నటువంటి శాసనసభ్యుడిని నాకే ఈ దుస్థితి కలిగింది అటువంటప్పుడు assignment యింకేమి జరుగుతుందో ఆలోచించాలి ఇల్లు కట్టుకున్నవాళ్లు, ఆక్రమించు కున్నవాళ్లు స్థిమితంగా, నిలకడగా వాళ్ళు యిల్లు పునర్నిర్మాణం చేసుకోడానికి భూములు బాగుచేసుకోడానికి అవకాశం లేకపోతున్నది ఆ విషయం ఆలో చించవలసిందని కోరుతున్నాను 80% హరిజనులకు యివ్వాలి బంజరు భూములు యివ్వాలి అని చెప్పి ఆమేరకు అయినా administrative side న immediate గా ఉద్యోగులనుయిచ్చి assignment విధానాన్ని settle చేయవలసిందని ప్రార్థిస్తున్నాను నా నియోజకవర్గంలో చింతలపూడిమంచి గుడిభట్లగుడివరకు వెళ్ళేరోడ్డు ఉన్నది అది చాల interior place తెలంగా ణాకు సరిహద్దు బాపయ్యగారు చెప్పినట్లు emergency వద్దతులలో తెలంగా ణాకు ఆంధ్రకు కలిపే రోడ్డుగురించి చెబుతున్నాను ఆ రోడ్డును వెంటనే highways తీసుకోకపోయినట్లయితే ప్రమాదాలు జరిగే అవకాశం ఉన్నది, పెద్ద పెద్ద వసుగులు లాంటి R T C, బస్సులు తీసుకువచ్చి బలహీనమైన రోడ్ల మీద పెట్టినట్లయితే రోడ్లు పాడైపోతవి కారులు వడిపోయి తద్వారా ప్రాణాలుపోవడం, తరువాత యిక్కడ adjournment motions వచ్చే ప్రమాదంనుంచి కాపాడవలెనని మనవి చేస్తున్నాను అట్లాగే చింతలపూడి via నరసాపురం బరంపల్లి వెళ్ళే 28 మైళ్ళ రోడ్డును తమరు తిరికించడానికి కూడ అవకాశం లేదు కారు వెళ్ళదు, పట్టకారుకూడ వెళ్ళదు అలాంటి పరి స్థితిలో ఆరోడ్డు ఉన్నది, దానినికూడ బాగు చేయించవలసిందని కోరుతున్నాను

చిన్న చిన్న నీటివనరులగురించి అనేకసార్లు చెప్పాము మళ్ళీ అవకాశం ఉన్నది కాబట్టి చెవుతున్నాను ఎట్టకాలవ, జల్లేరు, కొల్లేరు, తమ్మిలేరు, రామిలేరు, ఈ చిన్న వనరులనుకూడ బాగుచేయవలసిందని మనవిచేస్తూ యింతటితో సెలవు తీసుకుంటున్నాను

*శ్రీ యస్ కె వి కృష్ణావతారం (తాడేవల్లి గూడెం-జనరల్) అధ్యక్షా, ఈ సందర్భంలో Administration of justice గురించి, police demand ను గురించి కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావలచుకున్నాను Law Commission ఒకటి ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఎంతైన ఉన్నదని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను ఎప్పుడో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వకాలంలో దేశకాలమాన పరిస్థితులకు సంబంధం లేకుండా కొన్ని చట్టాలు చేసుకున్నాము ఎప్పుడూకూడ Law must keep pace with the times కాబట్టి వాటన్నిటిని తిరిగి examine చేసి చాల మార్పులుచేసి consolidated గా చట్టాలు తయారు చేసుకోవలసిన అవసరం ఎంతైన ఉన్నది ఇటీవలనే శ్రీ సి పి రామస్వామి అయ్యర్ గారు కూడ చెప్పారు కొన్ని పశ్చిమ దేశాలలో Permanent Law Commissions, వేరే bodies ఉన్నాయని అవి ఎప్పటికప్పుడు ప్రభుత్వాలకు ఉన్న చట్టాలను గురించి, తీసుకురావలసిన చట్టాలను గురించి నలవోలు యిస్తూ ఉంటాయని చెప్పారు అలాంటి permanent body ని ఒకటి ఏర్పాటుచేయడం చాల అవసరం అని ప్రభుత్వానికి మనవిజేస్తున్నాను Administration of justice లో civil, criminal అని రెండు ఉన్నాయి Civil administration కు సంబంధించి నంతవరకు ఎక్కువ Civil Courts యొక్క jurisdiction ను తీసివేసి వేరే executive bodies Administrative tribunals కు కూడ ఇవ్వడం అనేది జరుగుతోంది అది ఎంతమాత్రం మంచివని కాదు చాల అన్యాయంకూడ జరుగుతుంది ఆవిధంగా ప్రభుత్వంచేయడంవల్ల సరిగా న్యాయం జరగడంలేదు అని మనవిచేస్తున్నాను తెలంగాణాలో criminal side చూసినట్లయితే ఒకవిధంగా ఉన్నది Second Class Magistrate Courts అనేవి ఇక్కడ లేవు మునసబ్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టు మాత్రమే ఉన్నాయి ఆంధ్రప్రాంతంలో తాలూకాకేంద్రాలలో Second Class Magistrate Courts ఉన్నాయి వేరే మునసబ్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టు అనికూడ ఉన్నాయి పరిపాలనలో ప్రజలను చాల దగ్గరకు తీసుకురావాలనేది ముఖ్యోద్దేశం కాబట్టి second class Magistrate Courts ను తీసిపారేసి ప్రతి తాలూకా సెంట్రల్ మునసబ్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టు పెట్టినట్లయితే civil, criminal వ్యవహారాలు చూడడానికి చాల అవకాశం ఉంటుంది. ఈ సందర్భంలోనే తాడేవల్లి గూడెంలో మునసబ్ మేజిస్ట్రేట్

కోర్టు పెట్టవలసిన అవసరం ఎత్తైన ఉన్నదని ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. Additional Session Judge Courts అని ఇటీవలనే పెట్టాము అవి ఆంధ్ర ప్రాంతములో ఉన్నాయి, తెలంగాణా ప్రాంతములో లేవు ఆ system ఆంధ్రప్రాంతంలో పెట్టడంవల్ల ఒక్కసారిగా 500 రూపాయల జీతంలో ఉన్న వారి నందరినీ 800, 1000 రూపాయలకు ఒక్కసారి upgrade చేయడము జరిగింది ఈ system వాంఛనీయము కాదని తెలుస్తున్నది Madras లో District Magistrates అనే system ఉన్నది ఇప్పుడు litigations కూడ చాల తగ్గిపోయినాయి కనుక Madras లో వలెనే ఈ system ను adopt చేసినట్లయితే బాగా ఉంటుంది అని నేను సలహా ఇస్తున్నాను వేసవికాలంలో Civil Side న ప వ్యవహారము వచ్చినా నేరుగా High Court కు, Hyderabad కు పోవలసివస్తున్నది 2, 3 సంవత్సరాల క్రిందట Madras లో Civil Procedure Code ను amend చేసి వేసవికాలం సెలవులలో కూడ మునఫ్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టు ఉండేట్లు చేశారు Additional Judge Courts తీసివేసి, Civil Procedure Code ను amendment చేయడంగాని, లేక వీలు ఉన్నట్లయితే అలాంటి ఉత్తరువులు ఇవ్వడంగాని మంచిదని నేను సలహా చెబుతున్నాను Criminal వ్యవహారానికి సంబంధించి ఒక విషయము మాత్రము చెప్పక తప్పదు Public Prosecutors అని, Assistant Public Prosecutors అని ఉన్నారు Public Prosecutors కు Assistant Public Prosecutors కు ఎంతమాత్రం సంబంధంలేదు ఇంగ్లండు లోను, యితర పాశ్చాత్యదేశాలలో ఉన్నట్లు State level లోను District level లోను Director of Prosecution అనేవి పెట్టి District level లో ఉన్న Director of Prosecution క్రిందకు Assistant Public Prosecutors నందరను తీసుకువచ్చినట్లయితే Administration of Criminal justice బాగా జరుగుతుంది అని చెబుతున్నాను

ఇంకోకొక్క విషయము వుంది. పోలీస్ డిపార్టుమెంటుకు పంపించే పిటీషన్లుపై కూడ కోర్టుఫీ లేబుల్ను ఉండాలంటున్నారు లేకపోతే పిటీషన్లు తిరగగొడుతున్నారు. ఇది చాల విచారించవలసిన విషయం దీనిని ప ఆక్టు ప్రకారం విధిస్తున్నారు? అని అడిగితే ఇదివరకు మాజీ మినిస్టర్ రెడ్డినాయుడు గారు సమర్థించకపోతే కళా వెంకట్రావుగారు స్టాంపు డ్యూటీ ఆక్టు ప్రకారం అని ఒకసారి, ఇంకోసారి కోర్టు ఫీ ఆక్టు ప్రకారం అని చెప్పడం జరిగింది కోర్టు మాజీ మినిస్టర్ -7 లో exemption on certain documents అని

petitions, applications మొదలైనవి యిచ్చారు శాంతిభద్రతల గూర్చి పోలీసువారికి ఇచ్చే విటిషన్ పై కూడ ఇది ఉండడం చాల విచారించవలసిన విషయం అంతేగాక ఇంకా అనేక మైన Acts మనం మార్పుకొనవలసిన అవసరం కూడ ఉంది ట్రాఫిక్ కంట్రోల్ ఒకటి ముఖ్యమైనది 804 I P C లో "What was a rash and negligent act fifty years back cannot be called a rash and negligent act in the year 1961" వెహికల్ ట్రాఫిక్ ఎక్కువ అయిపోయింది స్పీడ్ ఎక్కువ అయింది అందువలన వీటిలో యెప్పటికప్పుడు మార్పులు తీసుకు రావలసిన అవసరము ఎంతయినా ఉంది అంతేగాక, చిట్ ఫండ్ కంపెనీస్, కాటన్ మార్కెట్సును నిరోధించడానికి వేరే శాసనాలు తీసుకురావలసిన అవసరం వుంది తరువాత, పోలీసు యొక్క సిస్టమ్ కూడ రి ఆర్గనైజ్ చేయవలసిన అవసర ముంది ఇది బీహార్ లో, మైసూర్ లో తలపెట్టారు Pay, structure, allowances, functions అన్నింటికీ సంబంధించి యీ రి ఆర్గనైజేషన్ జరగవలసి వుంది మన police ను మనము విమర్శించడము కాదుగాని, వీరిలో efficiency చాల తగ్గిపోయింది బద్దకము ఎక్కువ అయిపోయింది పబ్లిక్ దృష్టికి, ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిన పెద్దపెద్ద నేరాలలో తప్ప చారేమీ శ్రద్ధ తీసుకొనడం లేదు ఆర్గనైజేషన్ సరిగా లేదని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను పోలీసు డిపార్టు మెంటు నుండి ప్రోహిబిషన్ తప్పించవలసిందిగా అనేకసార్లు చెప్పాను దానిని గమనించినందుకు ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను

దెవ్వాటి స్పీకర్ - ఈరోజు సమావేశం యింతటితో ముగుస్తుంది తిరిగి రేపు ఉదయం 8-30 గంటలకు సమావేశమవుదాము

(The House then adjourned to meet at 8-30 a m ,
on Wednesday, the 29th March 1961.)

